

บทที่ 1

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดนครพนม

1.1 ประวัติความเป็นมา

จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีประวัติสืบทอดยาวนานมาหลายร้อยปี เดิมเคยเป็นนมหานครของ “อาณาจักรศรีโคตรบูรณ” ที่รุ่งเรืองในอดีต ประมาณราวต้นพุทธศตวรรษที่ 12 เป็นอาณาจักรอิสระ ไม่ขึ้นกับใคร ในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 16 อาณาจักรศรีโคตรบูรณ ได้เสื่อมอำนาจลงตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรขอมต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ชื่อของ “ศรีโคตรบูรณ” ได้กลายมาเป็นเมืองในอาณาจักรล้านช้าง มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง โดยพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้าง ทรงสร้างเมืองที่ปากห้วยหินบูรณ (ปากห้วยบรรจบลำน้ำโขงฝั่งซ้ายตรงข้ามอำเภอท่าอุเทน เทนือเมืองนครพนม) และได้สืบทอดราชสมบัติต่ออีกหลายพระองค์ ภายหลังย้ายเมืองมาตั้งที่ป่าไม้รวกห้วยศรีมังริมแม่น้ำโขงฝั่งซ้าย (คือเมืองเก่าใต้เมืองท่าแขกในปัจจุบัน) ถึงปี พ.ศ. 2297 มีพระนครนารักษ์ครองเมืองศรีโคตรบูรณ มีความเห็นว่าเมืองมิได้ตั้งอยู่ที่ปากห้วยแล้วจึงได้เปลี่ยนนามเมืองใหม่ว่า “เมืองมรุกขนคร” เพราะถือว่าสร้างขึ้นในดงไม้รวก นามเมืองศรีโคตรบูรณจึงเปลี่ยนไปตั้งแต่นั้น



ช่วงประมาณ พ.ศ. 2309 สมัยพระบรมราชาแก้ว หลังจากชนะศึกกับพระนครนารักษ์ (คำสิงห์) เจ้าราชบุตรเขยผู้ไปสวามิภักดิ์ต่อพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชที่ 2 (เจ้าองค์หล่อ) แห่งนครเวียงจันทน์ พระองค์ได้ย้ายเมืองข้ามฝั่งแม่น้ำโขงมาที่ปากบังฮวก (ฝั่งประเทศไทยปัจจุบันคือบริเวณวัดมรุกขนคร ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม) และต่อมาในปี พ.ศ.2321 พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก และเจ้าพระยาสุรสิงหนาท ยกทัพมาตีเอาหัวเมืองทางแถบแม่น้ำโขง รวมไปถึงนครเวียงจันทน์ เมืองมรุกขนครจึงได้ขึ้นกับกรุงธนบุรีในสมัยนี้ แต่ยังคงปกครองตนเองอยู่ หลังจากนั้น ราวปี พ.ศ. 2322 สมัยพระบรมราชา (พรหม) ได้ย้ายเมืองจากปากบังฮวก มาอยู่ที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางธาตุพนม 5 กม.) แล้วสถาปนาเมืองขึ้นใหม่ชื่อว่า “นครราชธานีศรีโคตรบูรณ” ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2330 ได้ย้ายเมืองมาตั้งทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ปากห้วยบังฮวกบรรจบกับแม่น้ำโขง (ปัจจุบันอยู่ระหว่างบ้านดอนนางหงส์ท่า ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม เลยลงไปถึงบ้านธาตุน้อยศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม) เมื่อย้ายมาตั้งที่ปากห้วยบังฮวกได้ประมาณ 20 ปี น้ำก็ได้กัดเซาะตลิ่งพังลงมาก จึงได้ย้ายเมืองมาตั้งที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางทิศใต้ 4 กิโลเมตร) ตั้งชื่อเมืองใหม่ว่า “นครบุรีราชธานี”

ต่อมาในปี พ.ศ. 2337 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเมืองเสียใหม่ว่า “เมืองนครพนม” ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร การที่พระราชทานนามว่า “เมืองนครพนม” สันนิษฐานได้ว่าอาจจะเนื่องด้วยเดิมเมืองนี้เป็นเมืองลูกหลวงมาก่อน เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงให้ใช้คำว่า “นคร” หรืออีกนัยหนึ่งคำว่า “นคร” นี้ อาจรักษาชื่อเมืองเดิมไว้ คือ “เมืองนครบุรีราชธานี” ส่วนคำว่า “พนม” อาจจะเนื่องด้วยจังหวัดนี้มีองค์พระธาตุพนมประดิษฐานอยู่ หรืออาจจะเนื่องจากเดิมมีอาณาเขตไกลไปถึงดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง คือบริเวณเมืองท่าแขก ซึ่งมีภูเขาสลับซับซ้อนมากมาย ไปจนถึงดินแดนของประเทศเวียดนาม จึงใช้คำว่า “พนม” เพราะแปลว่า “ภูเขา”

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

1.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ที่ตั้ง จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 16-18 องศาเหนือ และลองจิจูดที่ 104-105 องศาตะวันออก มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 740 กิโลเมตร

อาณาเขต จังหวัดนครพนมมีเนื้อที่ประมาณ 5,512.7 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,445,414.32 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแนวยาวตามฝั่งแม่น้ำโขง ประมาณ 153 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้



- ทิศเหนือ ติดอำเภอสุมทิว อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ
 - ทิศตะวันออก ติดแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวกันพรมแดน
 - ทิศใต้ ติดอำเภอดงหลวง และอำเภอห้วยใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร
 - ทิศตะวันตก ติดอำเภอกุสุมาลย์ อำเภออากาศอำนวย อำเภอโพธิ์นาแก จังหวัดสกลนคร
- (ที่มา : ปกครองจังหวัดนครพนม)

จังหวัดนครพนมมีจุดผ่านแดนไปประเทศลาว รวม 6 จุด เป็นจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด และจุดผ่อนปรน 4 จุด จุดผ่านแดนที่สำคัญและเป็นสากล คือ ด่านสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 3 ซึ่งรัฐบาลไทย - ลาว ร่วมมือกันสร้างเพื่อเป็นประตูไปสู่อินโดจีน

1.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดนครพนมเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ราบสูงและภูเขาอยู่บ้าง มีแม่น้ำสายสั้นๆ เป็นสาขาย่อยแยกจากแม่น้ำโขงมาหล่อเลี้ยงความอุดมสมบูรณ์ภายในพื้นที่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน นครพนมจึงนับว่าเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์มาก ด้านตะวันออกมีแม่น้ำโขงทอดยาวกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับลาว

ตอนเหนือ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินสูงและที่ดอน มีป่าไม้สลับกับพื้นที่ราบ ทางตอนกลางและตะวันตกของพื้นที่จะเป็นที่ราบลุ่มมีลักษณะเป็นทุ่งกว้างซึ่งปีใดมีฝนตกชุกจะมีสภาพน้ำท่วมขัง

ตอนใต้ พื้นที่บริเวณใกล้แม่น้ำโขงเป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึงส่วนทางทิศตะวันตกซึ่งอยู่ห่างออกไป พื้นที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่น และที่ดอนสภาพป่าเป็นไม้เต็งรัง พื้นดินส่วนมากเป็นหินลูกรัง และบางส่วนของพื้นที่มีลักษณะเป็นเนินและที่ต่ำสลับกัน

1.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่มีฝนตกชุกในฤดูฝนเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุม และอิทธิพลจากป่าไม้และเทือกเขาจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งพายุจากทะเลจีนใต้ที่เคลื่อนผ่านหรือเคลื่อนเข้าใกล้ฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งในปี 2560 (ถึงเดือนสิงหาคม 2560) อำเภอเมืองนครพนม มีฝนตก 105 วัน ปริมาณฝน 2,106.8 มิลลิเมตร อุณหภูมิสูงสุด 38.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560 และ อุณหภูมิต่ำที่สุด 14.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 สภาพดินฟ้าอากาศของจังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม ของทุกปี ฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิเฉลี่ย 25-35 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิสูงสุดอยู่ระหว่าง 37 - 41 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคมของทุกปี ในบางส่วนของจังหวัดมีฝนตกชุก โดยเฉพาะพื้นที่ อำเภอที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงจะประสบอุทกภัยได้รับความเสียหายเป็นประจำทุกปี เช่น อำเภอเมือง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอบ้านแพง เป็นต้น

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี โดยทั่วไปอากาศจะหนาวเย็น อุณหภูมิเฉลี่ย 16-25 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วง 8 - 15 องศาเซลเซียส แต่ก็มีบางปีที่อุณหภูมิต่ำสุดอาจจะต่ำกว่านั้นได้

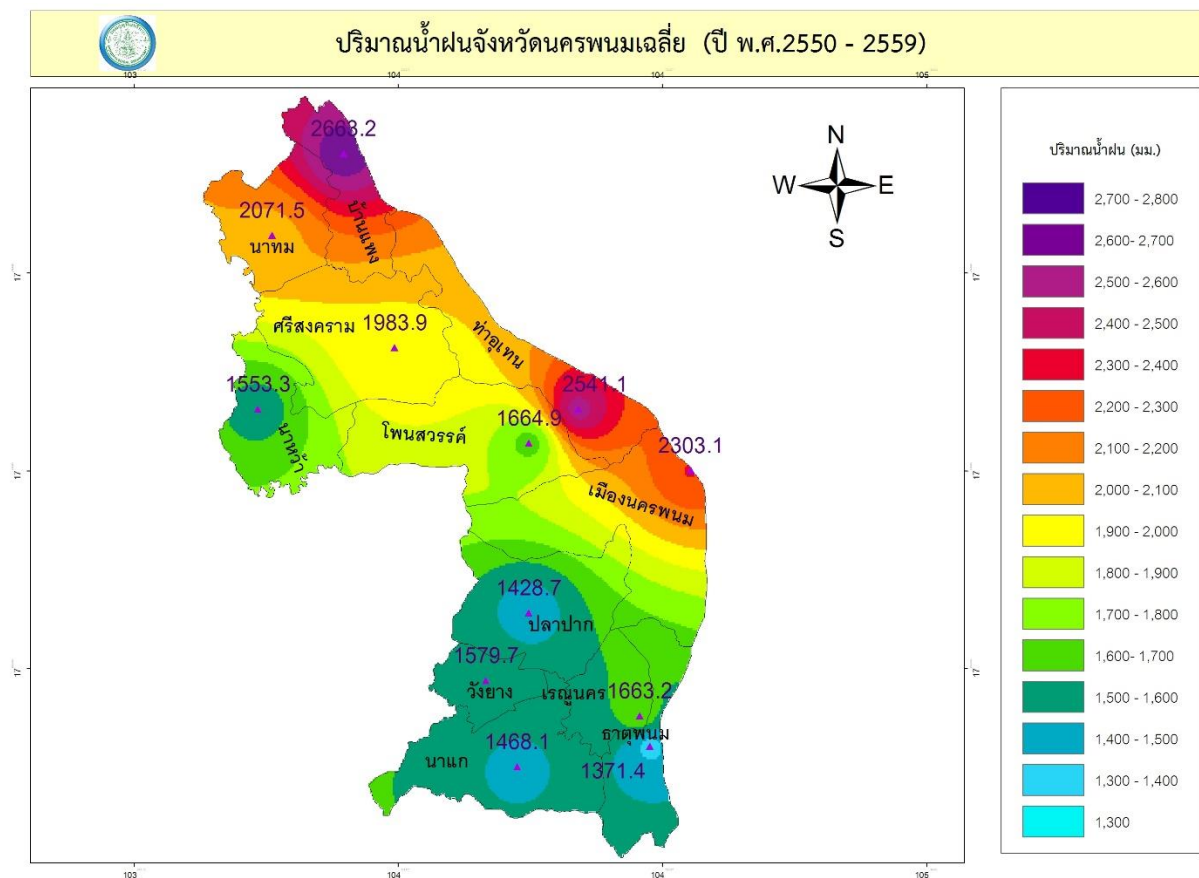
ตารางสถิติข้อมูลด้านภูมิอากาศของอำเภอเมืองนครพนมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2560

รายการข้อมูล	ปี พ.ศ.			
	2557	2558	2559	2560 (ถึง ส.ค.60)
จำนวนวันที่ฝนตก	139	130	143	105
ปริมาณน้ำฝนรวม (ม.ม.)	2,410.2	2,142.5	2,383.1	2,106.8
อุณหภูมิต่ำสุด (เซลเซียส)	9.4	8.7	8.2	14.0
อุณหภูมิสูงสุด (เซลเซียส)	38.5	42.1	41.4	38.5
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด (%)	54	53	53	54
ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด (%)	88	88	86	89

ตารางสถิติปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – พ.ศ. 2560

รายการข้อมูล	ปี พ.ศ.			
	2557	2558	2559	2560(ถึง ส.ค.60)
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (ม.ม.)	2,410.2	2,142.5	2,383.1	2,106.8

แผนที่แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดนครพนม 10 ปี



(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม)

1.3 ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

1.3.1 ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดนครพนมแบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,128 หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด, 81 องค์การบริหารส่วนตำบล, 1 เทศบาลเมือง และ 21 เทศบาลตำบล

ตารางแสดงข้อมูลการปกครองของจังหวัดนครพนม

อำเภอ	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
1. เมืองนครพนม	853.306	15	165	1	1	12
2. ท่าอุเทน	467.983	9	111	-	2	7
3. ธาตุพนม	367.884	12	136	-	5	7
4. นาแก	539.217	12	143	-	2	11
5. บ้านแพง	284.731	6	66	-	1	5
6. ปลาปาก	547.096	8	85	-	1	8
7. ศรีสงคราม	671.371	9	109	-	5	5
8. เรณูนคร	253.952	8	91	-	1	8
9. นาหว้า	288.448	6	68	-	2	5
10. โพนสวรรค์	718.835	7	90	-	1	7
11. นาทม	398.129	3	37	-	-	3
12. วังยาง	137.931	4	27	-	-	3
รวม	5,528.883	99	1,128	1	21	81

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

1.3.2 ข้อมูลประชากร

จังหวัดนครพนม ประกอบด้วยกลุ่มชน 8 เผ่า ได้แก่ ไทยลาวเผ่าผู้ไท, เผ่าไทยญ้อ(ญ้อ), เผ่าไทยโส้หรือไทยกะโซ่, เผ่าไทยกะเลิง, ไทยข่า, เผ่าไทแสก, และไทกวน รวมไปถึงชาวไทยเชื้อสายจีนและเวียดนาม อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ซึ่งชนเผ่าต่างๆ มีความหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเอง เช่น ชนเผ่าผู้ไท อำเภอเรณูนคร ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของตนเองไว้เป็นอย่างดี

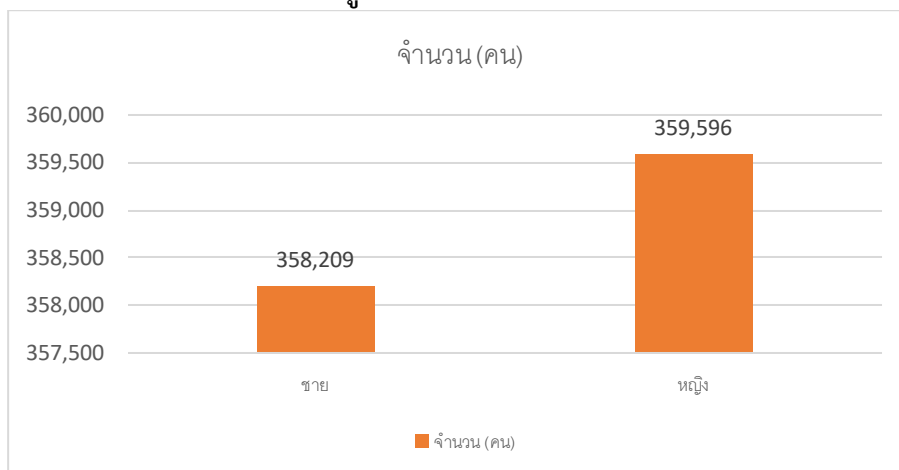
จำนวนประชากรในจังหวัดนครพนมมีทั้งสิ้น 717,805 คน แยกเป็น เพศชาย 358,209 คน เพศหญิง 359,596 คน จำนวนครัวเรือน 213,497 ครัวเรือน

ตารางแสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายอำเภอ/ท้องถิ่น

อำเภอ/ท้องถิ่น	ประชากร (คน)			ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
อำเภอเมืองนครพนม	59,477	58,392	117,869	32,922
อำเภอปลาปาก	25,178	24,998	50,176	14,923
อำเภอท่าอุเทน	27,552	27,130	54,682	14,624
อำเภอบ้านแพง	13,367	13,162	26,529	7,428
อำเภอธาตุพนม	36,302	36,589	72,891	20,551
อำเภอเรณูนคร	20,930	20,657	41,587	11,876
อำเภอนาแก	35,951	36,462	72,413	19,894
อำเภอศรีสงคราม	32,169	32,217	64,386	17,809
อำเภอนาหว้า	19,737	19,809	39,546	11,683
อำเภอโพนสวรรค์	26,090	26,093	52,183	15,154
อำเภอนาทม	11,746	11,566	23,312	6,760
อำเภอวังยาง	7,752	7,670	15,422	4,283
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลปลาปาก	1,912	2,023	3,935	1,396
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลโพนสวรรค์	2,748	2,770	5,518	1,672
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาหว้า	5,970	6,168	12,138	3,836
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลศรีสงคราม	2,581	2,703	5,284	2,273
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาแก	2,162	2,350	4,512	2,140
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเรณูนคร	2,241	2,498	4,739	1,639
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลธาตุพนม	5,044	5,340	10,384	3,846
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านแพง	4,424	4,581	9,005	3,372
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าอุเทน	2,389	2,527	4,916	1,795
ท้องถิ่นเทศบาลเมืองนครพนม	12,487	13,891	26,378	13,621
รวม	358,209	359,596	717,805	213,497

(ที่มา : สำนักทะเบียนจังหวัด สิงหาคม 2560)

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากร



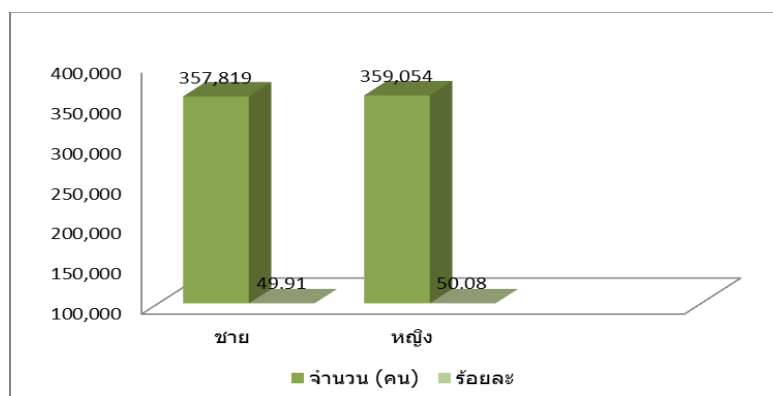
1) ข้อมูลประชากรตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ณ เดือนธันวาคม 2559 จังหวัดนครพนมมีจำนวนประชากรรวมทั้งหมด 716,873 คน แยกเป็นชาย จำนวน 357,819 คน และเป็นหญิง จำนวน 359,054 คน จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 217,160 คน

ตารางแสดงจำนวนประชากร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	357,819	49.91
หญิง	359,054	50.08
รวม	716,873	100.00

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากร



2) เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ณ เดือนธันวาคม 2559 จังหวัดนครพนมมีจำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีทั้งสิ้น 175,563 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 89,870 คน และเพศหญิง 85,693 คน โดยประกอบด้วย

-เด็กแรกเกิด-ปฐมวัย (0-5 ปี) จำนวน 49,023 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 25,235 คน และเพศหญิง 23,788 คน

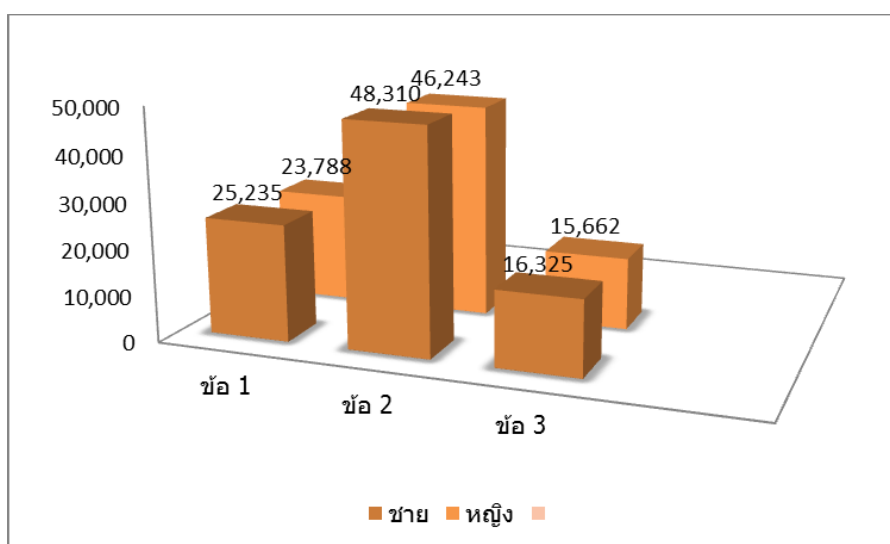
-เด็กวัยเรียนตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-15 ปี) จำนวน 94,553 คน แบ่งเป็นเพศชาย 48,310 คน และเพศหญิง 46,243 คน

-เด็กวัยเรียน (อายุ 16-18 ปี) จำนวน 31,987คน แบ่งเป็นเพศชาย 16,325 คน และเพศหญิง 15,662 คน

ตารางแสดงประชากรเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี

เด็ก	ชาย	หญิง	รวม (คน)
1.เด็กแรกเกิด-ปฐมวัย (อายุ 0-5 ปี)	25,235	23,788	49,023
2.เด็กวัยเรียนตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-15 ปี)	48,310	46,243	94,553
3.เด็กวัยเรียน (อายุ 16-18 ปี)	16,325	15,662	31,987
รวม อายุต่ำกว่า 18 ปี	89,870	85,693	175,563

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรเด็ก อายุ ต่ำกว่า 18 ปี



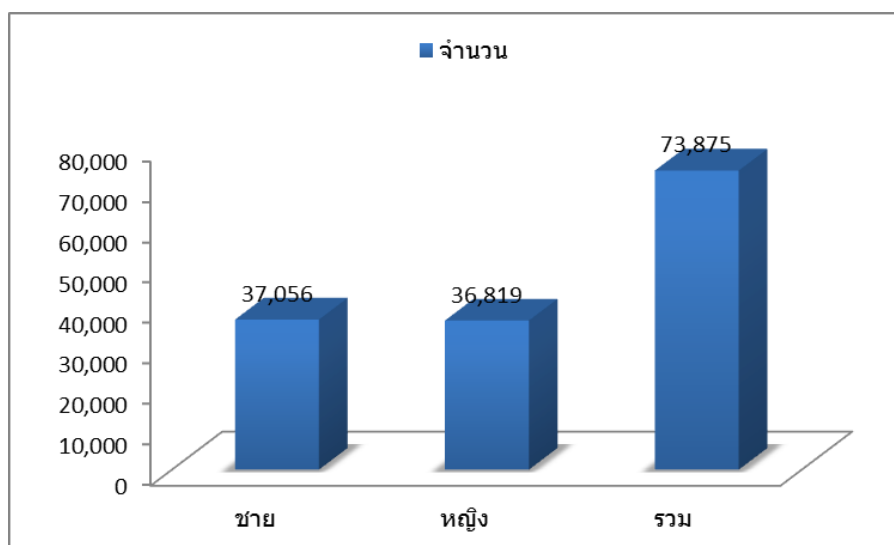
3) เยาวชน อายุตั้งแต่ 18-25 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ณ เดือนธันวาคม 2559 จังหวัดนครพนมมีเยาวชนจำนวน 73,875 คน แบ่งเป็นเพศชาย 37,056 คน และเพศหญิง 36,819 คน

ตารางแสดงประชากรเยาวชน

เพศ	จำนวน
ชาย	37,056
หญิง	36,819
รวม	73,875

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรเยาวชน



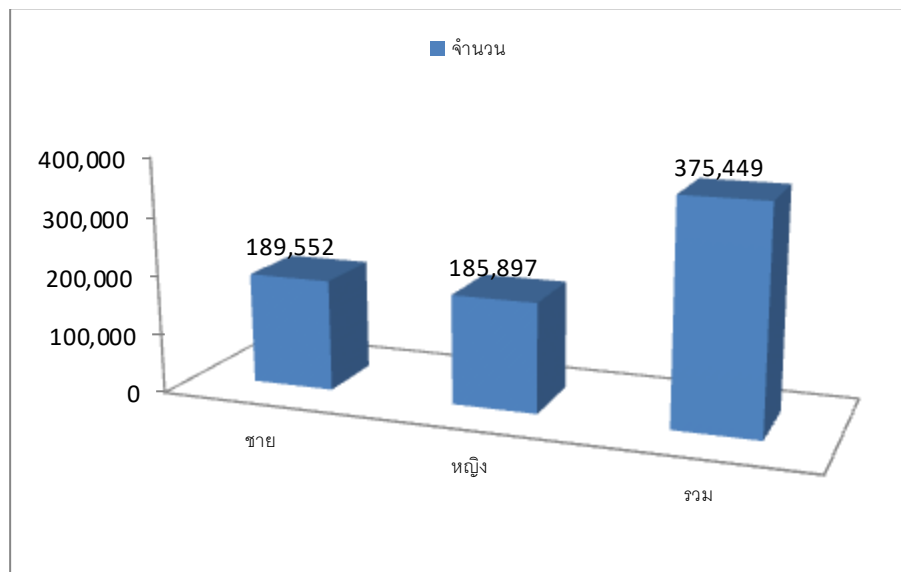
4) วัยแรงงาน อายุตั้งแต่ 25-59 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ณ เดือนธันวาคม 2559 จังหวัดนครพนมมีประชากรวัยแรงงานจำนวน 375,449 คน แบ่งเป็นเพศชาย 189,552 คน และเพศหญิง 185,897 คน

ตารางแสดงประชากรวัยแรงงาน

เพศ	จำนวน
ชาย	189,552
หญิง	185,897
รวม	375,449

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรวัยแรงงาน



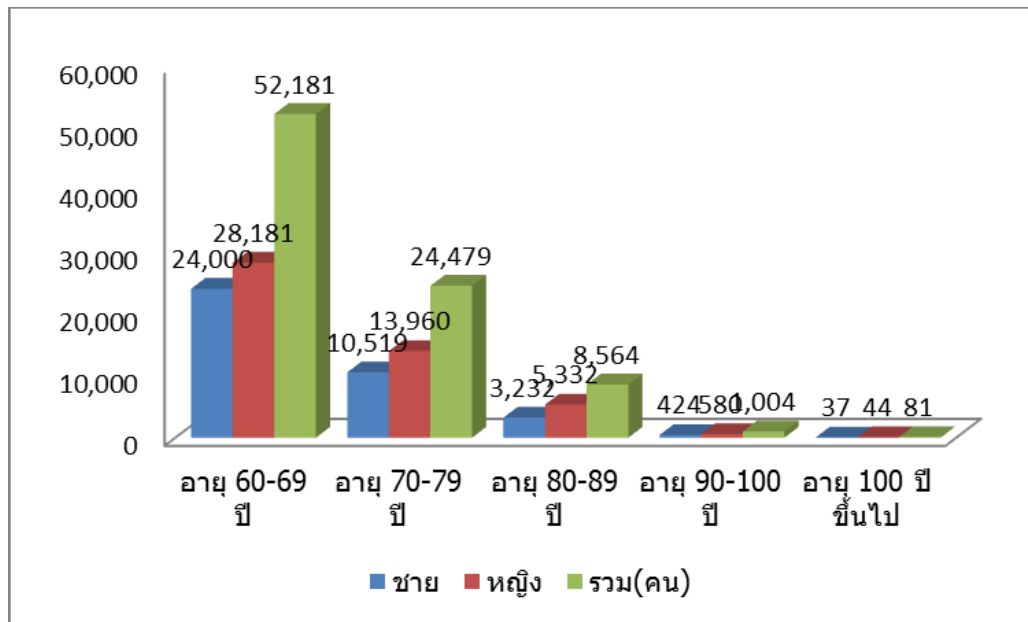
5) ผู้สูงอายุ อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ณ เดือนธันวาคม 2559 จังหวัดนครพนมมีผู้สูงอายุจำนวน 86,309 คน แบ่งเป็นชาย 38,212 คน และเพศหญิง 48,097 คน ตามตาราง ดังนี้

ตารางแสดงประชากรวัยผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	รวม(คน)
อายุ 60-69 ปี	24,000	28,181	52,181
อายุ 70-79 ปี	10,519	13,960	24,479
อายุ 80-89 ปี	3,232	5,332	8,564
อายุ 90-100 ปี	424	580	1,004
อายุ 100 ปีขึ้นไป	37	44	81
รวม	38,212	48,097	86,309

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ



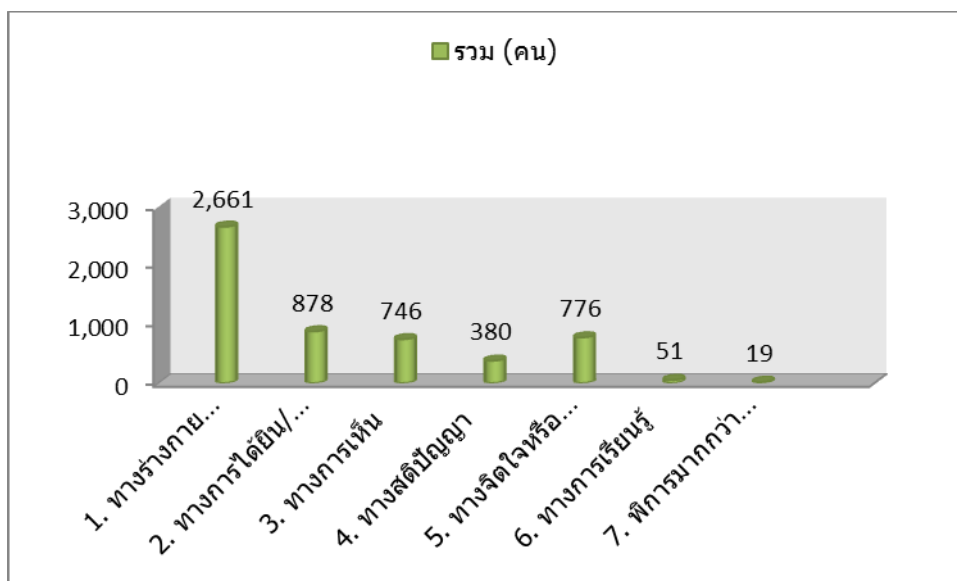
6) คนพิการที่จดทะเบียน และประเภทของความพิการ

จำนวน 5,511 คน แบ่งเป็น ชายจำนวน 2,868 คน หญิงจำนวน 2,643 คน และได้แบ่งตามประเภทของความพิการตามตารางนี้

ตารางแสดงคนพิการที่จดทะเบียนและประเภทของความพิการ

ประเภทความพิการ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1. ทางร่างกายหรือความเคลื่อนไหว	1,408	1,253	2,661
2. ทางการได้ยิน/สื่อความหมาย	415	463	878
3. ทางการเห็น	304	442	746
4. ทางสติปัญญา	208	172	380
5. ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	484	292	776
6. ทางการเรียนรู้	36	15	51
7. พิการมากกว่า 1 ประเภท	13	6	19
รวม	2,868	2,643	5,511

แผนภูมิแสดงจำนวนคนพิการที่จดทะเบียนและประเภทของความพิการ



(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม ณ วันที่ พฤษภาคม 2560)

7) ครั้วเรือน ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

จำนวน 217,160 ครั้วเรือน

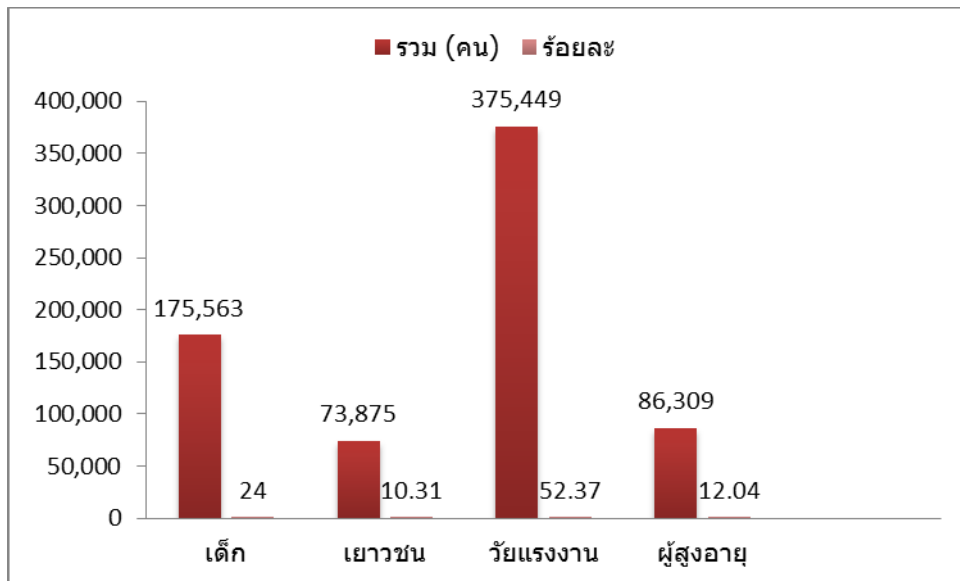
หมายเหตุ ข้อ 1.1-1.5 และ 1.7 ข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

จากจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดนครพนม จำนวน 716,873 คน ด้วยแบ่งเป็น เด็ก จำนวน 175,563 คน เยาวชน จำนวน 73,875 คน วัยแรงงาน จำนวน 375,449 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 86,309 คน และสามารถคิดเป็นร้อยละได้ตามตารางที่ 7

ตารางแสดงร้อยละของจำนวนประชากรจังหวัดนครพนม

ประชากร	รวม (คน)	ร้อยละ
เด็ก	175,563	24.49
เยาวชน	73,875	10.31
วัยแรงงาน	375,449	52.37
ผู้สูงอายุ	86,309	12.04
รวม	711,196	99.21

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรจังหวัดนครพนม



หมายเหตุ ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จำนวน 1,580 คน และผู้อำนวยกลางทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับลงรายการ บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จำนวน 3,097 คน และผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า) จำนวน 993 คน และบุคคลที่ระบุ เกิดในจันทร์คติ 7 คน

1.3.3 ศาสนา/ขนบธรรมเนียม/วัฒนธรรมประเพณี

ประชาชนในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 95 % รองลงมาคือศาสนาคริสต์ 3.9% และศาสนาอื่นๆ 1.1% นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่สำคัญ เช่น

- พระด้วง-พระเทียม เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของนครศรีโคตรบูรณ์หลวง เชื่อว่าหากมีเหตุร้ายที่เกิดที่ใดเมื่ออัญเชิญพระด้วง พระเทียมไปก็จะพ้นจากเหตุร้ายโรคร้ายไข้เจ็บ ตั้งอยู่ ณ วัดโอกาส ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- พระทอง เป็นพระพุทธรูปโบราณทองสำริด ผู้ใดได้มาสักการะกราบไหว้ อธิฐานขอพรพระทอง ก็จะมีสมหวัง ดังปรารถนา ตั้งอยู่ ณ หอพระทองวัดโพธิ์ศรี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- หลวงพ่อองค์ตื้อ เป็นพระพุทธรูป ปางมารวิชัย ศิลปะล้านช้าง เชื่อว่าผู้ใดได้มาสักการะกราบไหว้หลวงพ่อกองค์ตื้อแล้วจะได้รับความเป็นธรรมประสบผลสำเร็จในชีวิต ตั้งอยู่ ณ วัดกลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- พระองค์แสนวัดมหาธาตุเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยโลหะหลายชนิดเป็นเนื้อเดียวกัน มีความเชื่อว่าหากได้มาสักการบูชาจะพบแต่ความสุข ความสำเร็จ พ้นจากอุบัติเหตุอันตรายทั้งปวง ที่ตั้ง ณ วัดมหาธาตุ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- พระแสงวัดศรีเทพประดิษฐาราม สร้างโดยพระราชธิดาแห่งอาณาจักรล้านช้าง มี 4 องค์ คือพระเสริม พระสุก พระใส พระแสง ในสมัยเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ตั้งอยู่ ณ วัดศรีเทพประดิษฐาราม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- หลวงพ่อศรีโคตรบูรวัดกุดต้อง เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองมีอายุประมาณ 400 ปี สร้างขึ้นราว พ.ศ.2144 สร้างจากไม้จันทร์แดงมาสลักเป็นพระพุทธรูปยืนลงรักปิดทอง เปิดโลก มีลวดลายอันวิจิตรสลักประดับไว้ที่ชายจีวร สบง และประคดขององค์พระพุทธรูปด้วย หลวงพ่อศรีโคตรบูรณ์นี้เป็นศิลปะศรีโคตรบูรณ์โดยแท้

- พระองค์แสนวัดพระธาตุเรณู เป็นพระพุทธรูปทองเหลืองมีน้ำหนักถึง 10 หมื่น อายุกว่า 100 ปี เชื่อว่าผู้ที่ได้มาสักการจะพบแต่ความเป็นสิริมงคล แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวงที่ตั้ง วัดพระธาตุเรณูนคร ตำบลเรณู อำเภอเรณูนคร

- พระบางไตรภูมิ เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามสมุทร เชื่อว่าหากปีใดฝนแล้งถ้านำองค์พระบางมาบวงสรวงบูชาแห่รอบเมืองจะทำให้เกิดฝนตก ที่ตั้ง วัดไตรภูมิ ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน

- หลวงพ่อพระซอง วัดป่าพระซอง เป็นพระพุทธรูปหินทราย ปางสมาธิ ศิลปะแบบขอมโบราณ ตามตำนานเล่าว่าพระยาคำแดง เจ้าเมืองหนองหาร(สกลนคร)ได้นำหินจากเทือกเขาภูพานไปร่วมสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงนำหินมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูปประดิษฐานไว้ณวัดป่าพระซอง ที่ตั้ง วัดป่าพระซอง ตำบลพระซอง อำเภอนาแก

พระเนาว์ เป็นพระพุทธรูปโบราณ ไม่ปรากฏใครเป็นผู้สร้างมานานเท่าไร เป็นพระพุทธรูปที่มีอานุภาพมาก เป็นที่ที่เคารพสักการบูชาของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในท้องถิ่นมากกว่า 25 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอสว่างนคร อ.นาทม อ.บ้านแพง จังหวัดนครพนม มาเป็นเวลาหลายร้อยปี ขณะนี้ ประดิษฐานอยู่ที่สิมวัดพุทธพระเนาว์ บ้านศรีเวินชัย ตำบลสามผง อำเภอสว่างนคร จังหวัดนครพนม เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย นั่งขัดสมาธิราบ ศิลปะยุคอาณาจักรล้านช้าง เนื้อหินทราย ต่อมาถูกหุ้มด้วยปูน และมีพระพุทธรูปคู่บารมีอีก 2 องค์ คือ พระแก้ว และ พระบาง ประดิษฐานอยู่ในสิมพระเนาว์มาตั้งแต่สมัยวัฒนธรรม ไตร-ลาว ราว พ.ศ. 2100 – 2200 ตำนานพื้นบ้านเล่าต่อกันมาว่า พระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ ได้แสดงอภินิหารลอยมาตามลำน้ำสงคราม ถึงบริเวณน้ำวังวน ทำน้ำของหมู่บ้านศรีเวินชัย ชาวบ้านจึงได้อัญเชิญขึ้นไปประดิษฐานไว้ที่วัด บางตำนานเล่าว่า พระเนาว์เป็นเจ้าไม้ไผ่พระ หรือที่เรียกกันว่า “เจ้าพะเนาว์” เป็นเจ้าผู้ครองหัวเมืองของอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ พระเจ้าพะเนาว์ทรงโปรดการสู้รบ การศึก เสียงพล เสียงปืน และความบันเทิงต่างๆ จะเห็นได้จากการมีคนไปบนบานด้วยพลและมหรสพคบงัน ภาพยนตร์เกี่ยวกับการทำสงคราม ผู้บนบานส่วนมากจะฝันเห็น “ชายรูปร่างสูงใหญ่ กายาใส่ผ้าเปียงหรือสไบ ขี่ม้าขาวมือถือดาบ โดยบนด้วยภาพหวาน คือ การนำข้าวเหนียวมาคลุกกับน้ำอ้อยหรือน้ำตาล แล้วปั้นเป็นก้อนเล็กๆ วางบนภาชนะที่เตรียมไว้ นำไปถวายท่านในสิมพะเนาว์” สถานที่ตั้งวัดพะเนาว์ตั้งแต่สมัยโบราณ มีเนินดินรูปทรงคล้ายสิ่งก่อสร้าง ทะลุถึงแม่น้ำสงคราม เจอซากปรักหักพัง ชุดพบพระพุทธรูปทองคำหลายองค์ ลักษณะเหมือนพระในกรุวัดพระธาตุพนม 3 องค์ นอกจากนี้ยังพบวัตถุโบราณบางส่วน ได้แก่ กระจกทรงแบน หรือหม้องลา หน้า 7 ซึ่ง 4 ซ้อย เก็บรักษาอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดนครพนม และไหใส่กระดูก เศษไห เศษหม้อดิน กระบอกสุบยา กลาดเกลื่อนทั่วไป อิฐที่พบทุกก้อนมีรูป “พระมันปู” แต่คอหัก ประกอบกับผู้ที่เข้าชุดค้นซากปรักหักพังที่ตงพะเนาว์ได้ล้มป่วยเสียชีวิต จึงเชื่อว่าตรงนี้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นเขตเคารพและเขตหวงห้าม จึงเรียกพื้นที่ตรงนี้ว่า “ตงพะเนาว์” เมื่อบูรณสมิในยุครแรก ประมาณ พ.ศ.2441 มีผู้พบเห็นดวงแก้ว หลายดวง หลายสี (ฉัพพรรณรังสี) เสด็จออกจากสิมพระเนาว์ ลอยไปทางทิศใต้และทิศเหนือ แล้วก็เสด็จกลับคืนเข้าไปในสิมอีก เชื่อกันว่า เป็นการแสดงอภินิหารให้ปรากฏของ “พระบรมสารีริกธาตุ” และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่รักษา และนอกจากนั้น ยังมีเทพเจ้าเฝ้ารักษา มิให้ผู้ใดล่วงล้ำเข้าไปชุดค้นหาวัตถุโบราณ ในบริเวณนั้นได้ เพราะนอกจากจะไม่ได้อะไรแล้ว ยังเป็นภัยแก่ตนเองอีกด้วย เมื่อถึง เทศกาลสงกรานต์ หรือวันเนา ก็อันเชิญลงมาสงน้ำขอศีลขอพร เป็นวันจัดงานนมัสการพระเนาว์

-บ่อน้ำพระอินทร์เป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ในการประกอบพิธีบูราภิเษกซึ่งเป็นพิธีที่พระมหากษัตริย์ทรงสงนน้ำก่อนขึ้นครองราชย์ โดยเริ่มจากรัชกาลที่ 7 เป็นต้นมา ปัจจุบันปิดบ่อน้ำเปิดให้ตักน้ำเฉพาะในงานพระราชพิธีเท่านั้น อยู่ภายในบริเวณวัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร อำเภอธาตุพนม

ในส่วนของขนบธรรมเนียมประเพณี จังหวัดนครพนมมีประเพณีส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคอีสาน คือ ประเพณีทำบุญตามช่วงฤดูกาลต่างๆ อาทิทำบุญเข้ากรรม (เดือนอ้าย) ทำบุญคูณลาน (เดือนยี่) ทำบุญข้าวจี่ (เดือนสาม) ทำบุญกต เทศกาลประจำปี และบุญพระเวส(เดือนสี่) ทำบุญสงนน้ำ และงานสงกรานต์ (เดือนห้า) เป็นต้น ทั้งนี้โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นสิริมงคลและเพื่อความสมบูรณ์พูนสุขของท้องถิ่นและ

ยังมีการจัดงานประเพณีที่สำคัญได้แก่งานนมัสการพระธาตุพนม จัดขึ้นในช่วงวันเพ็ญเดือน 3 ของทุกปี งานประเพณีไหลเรือไฟ ซึ่งจัดขึ้น ในช่วงวัน ออกพรรษาของทุกปี เป็นต้น

นอกจากนี้จังหวัดนครพนมยังมีแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญภายในจังหวัดดังต่อไปนี้

1) หมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่า

ตารางแสดงรายชื่อหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าจังหวัดนครพนม

ที่	ชนเผ่า	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ
1	เผ่าไทยแสก	บ้านอาจสามารถ	อาจสามารถ	เมืองนครพนม
2	เผ่าไทยกะเลิง	บ้านคำเตย	คำเตย	เมืองนครพนม
3	เผ่าไทยแสก	บ้านบะหว้า	ท่าเรือ	นาหว้า
4	เผ่าไทยกวน	บ้านนาถ่อน	นาถ่อน	ธาตุพนม
5	เผ่าไทยข่า	บ้านโสกแมว	อุ่มเหม้า	ธาตุพนม
6	เผ่าไทยกะเลิง	บ้านหนองสังข์	หนองสังข์	นาแก
7	เผ่าไทยอีสาน	บ้านไชยบุรี	ไชยบุรี	ท่าอุเทน
8	เผ่าไทยไส้	บ้านโพนจาน	โพนจาน	โพนสวรรค์
9	เผ่าไทยไส้	บ้านพะทาย	พะทาย	ท่าอุเทน
10	เผ่าไทยญ้อ	บ้านโพน	โนนตาล	ท่าอุเทน
11	เผ่าไทยไส้	บ้านคำฮาก	โนนตาล	ท่าอุเทน
12	เผ่าผู้ไทย	บ้านนาบัว	โคกหินแฮ่	เรณูนคร
13	เผ่าผู้ไทย	บ้านอุนยางคำ	นาหว้า	นาหว้า
14	ชาวไทยเชื้อสายจีน		ในเมือง	เมืองนครพนม
15	ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม		ในเมือง	เมืองนครพนม

2) วัฒนธรรมพื้นบ้านการแสดงและการละเล่น

- รำศรีโคตรบูรณ์ - รำหางนกยูง - ฟ้อนผู้ไทเรณูนคร - เชิงเมืองเว - รำเบิ่งโขง
- รำบายศรี - แสกเต็นสาก - รำไทญ้อ- รำบูชาพระธาตุพนม
- เชิงไหลเรือไฟ

3) โบราณสถาน (ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว)

- องค์พระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร อำเภอธาตุพนม
- เนินดิน วัดธาตุน้อยศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม
- ศิลจารึก วัดตันเมืองไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน
- ศิลจารึก วัดบ้านเหล่าหนาด (ร้าง) บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง
- วัดกลางไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน
- วัดใต้เมืองไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอบุรี
- วัดบ้านสำราญ ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม
- อาคารศาลากลางจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดธาตุน้อยศรีบุญเรือง บ้านศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม
- วัดพระธาตุท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน
- วัดโกศลมัชฌิมาวาส บ้านกลางใหญ่ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดป่าดอนธาตุ บ้านโพนค้อ ตำบลลารามราช อำเภอท่าอุเทน
- จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

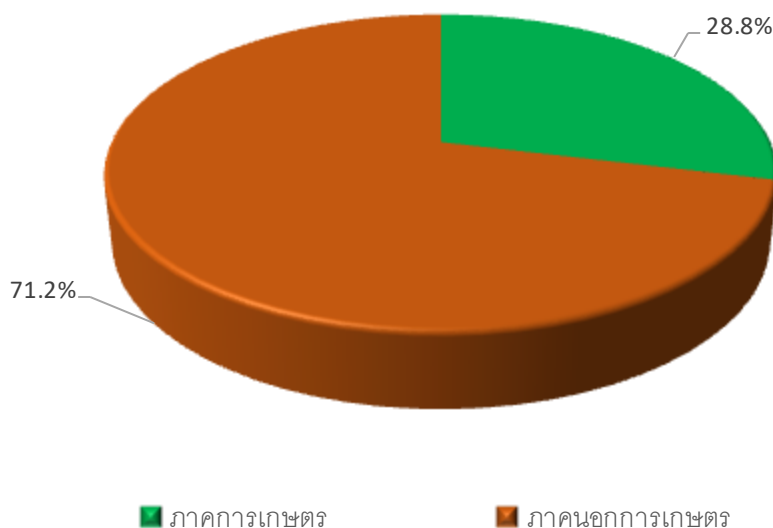
- รอยพระพุทธรูปบาทเวินปลา หน้าวัดพระบาทเวินปลา ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน
- วัดร้างบ้านเหล่าหนาด บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดแก่งเมือง บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดโพธิ์คำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
- วัดบ้านเมืองเก่า บ้านเมืองเก่า ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม
- วัดธาตุจำปา บ้านเสาเล้า ตำบลโพนสวรรค์ อำเภอโพนสวรรค์
- พระธาตุเมืองเก่า บ้านเมืองเก่า ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม
- วัดมรุกขนคร(ร้าง) ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม

1.4 ข้อมูลเศรษฐกิจ

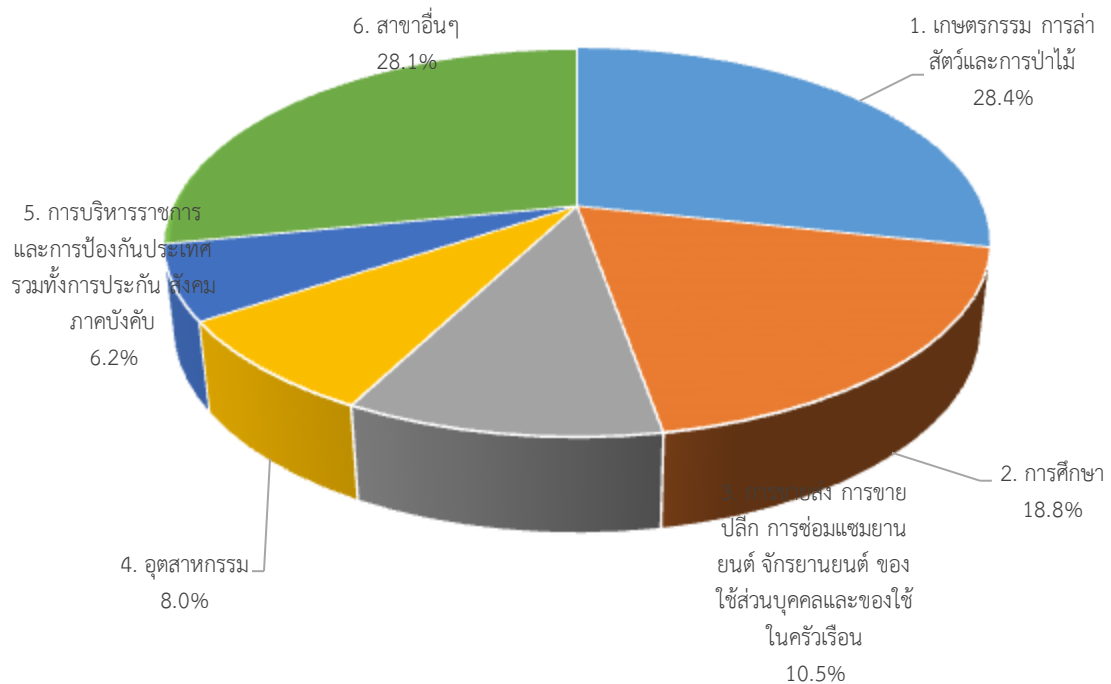
1.4.1 โครงสร้างเศรษฐกิจหลัก

โครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนม ปี 2558 ขึ้นอยู่กับภาคนอกการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 71.2 ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ 28.8 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนมจะขึ้นอยู่กับ อันดับ 1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนร้อยละ 28.4 อันดับ 2 สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 18.8 อันดับ 3 สาขาการขนส่ง ขยายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีสัดส่วนร้อยละ 10.5 อันดับ 4 สาขาอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 8.0 อันดับ 5 สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ มีสัดส่วนร้อยละ 6.2 และสาขาอื่นๆ มีสัดส่วนร้อยละ 28.1

แผนภูมิแสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2558 (แยกรายภาค)



แผนภูมิแสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ.2558 (แยกรายสาขา)



การผลิตภาคเกษตร

ในปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 10,980 ล้านบาท ลดลงจาก 12,023 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ 1,043 ล้านบาท อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ หดตัวร้อยละ 0.2 จากที่ขยายตัวร้อยละ 1.4 ในปีที่ผ่านมา จากการผลิตสาขาดังต่อไปนี้

- สาขาเกษตรกรรมการล่าสัตว์และการป่าไม้ หดตัวร้อยละ 0.2 จากที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาประมง หดตัวร้อยละ 1.0ปรับตัวดีขึ้นจากที่หดตัวร้อยละ 21.1 ในปีที่ผ่านมา

การผลิตนอกภาคเกษตร

ในปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 27,094 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 26,004 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ 1,089 ล้านบาท ส่วนอัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 2.7 จากที่หดตัวร้อยละ 1.8 ในปีที่ผ่านมา มาจากการขยายตัวของสาขาดังต่อไปนี้

- สาขาบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ ขยายตัวร้อยละ 25.1 จากที่หดตัวร้อยละ 25.4 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน ขยายตัวร้อยละ 23.0 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 26.4 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 22.5 จากที่หดตัวร้อยละ 1.8 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัวร้อยละ 14.7 ต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 7.9 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาการก่อสร้าง ขยายตัวร้อยละ 14.2 จากที่หดตัวร้อยละ 5.1 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาการขนส่ง การขายปลีก ขยายตัว ร้อยละ 9.6 จากที่หดตัวร้อยละ 9.6 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาตัวกลางทางการเงิน ขยายตัวร้อยละ 7.4 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 11.1 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาไฟฟ้า ประปาและโรงแยกก๊าซ ขยายตัว ร้อยละ 6.1 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 7.3 ในปีที่ผ่านมา

- สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม ขยายตัวร้อยละ 5.9 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 8.4 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ขยายตัวร้อยละ 5.6 จากที่หดตัวร้อยละ 21.1 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ ขยายตัวร้อยละ 2.3 จากที่หดตัวร้อยละ 2.2 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ทรงตัว จากที่หดตัวร้อยละ 12.5 ในปีที่ผ่านมา

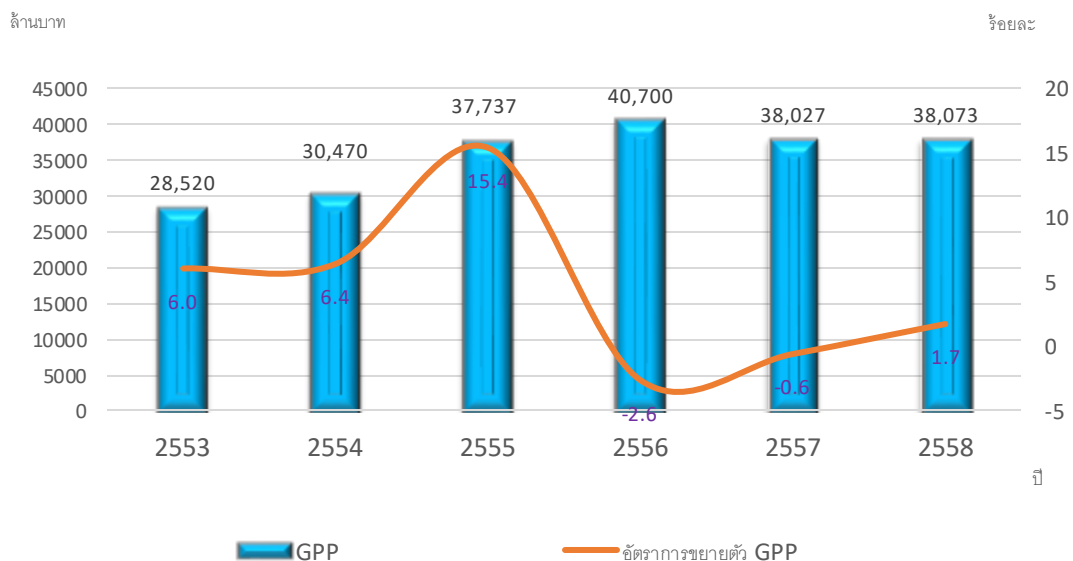
ในขณะที่สาขาที่มีการหดตัวได้แก่สาขาดังต่อไปนี้

- สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า หดตัวร้อยละ 29.5 จากที่ขยายตัวร้อยละ 18.9 ในปีที่ผ่านมา
- สาขาการศึกษา หดตัวร้อยละ 9.6 จากที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 ในปีที่ผ่านมา

1.4.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์หลักของจังหวัด

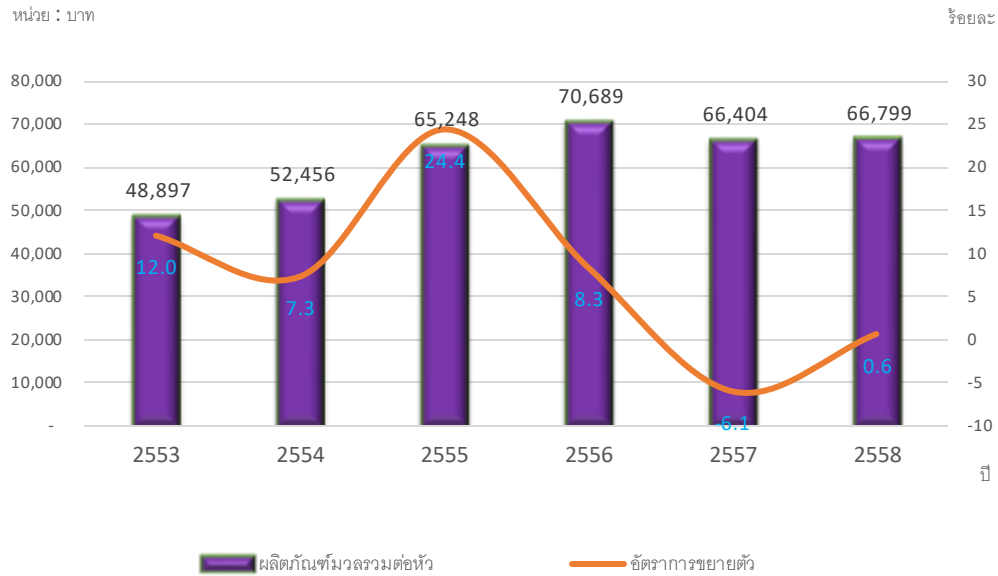
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี มีค่าเท่ากับ 38,073 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 38,027 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 46 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 1.7 จากที่หดตัวร้อยละ 0.6 ในปีที่ผ่านมา

แผนภูมิแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2558



ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว(GPP Per Capita) จังหวัดนครพนม ปี 2558 มีมูลค่าเท่ากับ 66,799 บาท เมื่อเทียบกับ 66,404 บาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 396 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6

แผนภูมิแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของจังหวัดนครพนม (บาท/คน/ปี)



ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (GPP Implicit Price Deflator) หดตัวร้อยละ 1.6 จากที่หดตัวร้อยละ 6.0 ในปีที่ผ่านมา โดยดัชนีราคาภาคเกษตร หดตัวร้อยละ 8.5 จากที่หดตัวร้อยละ 21.1 ในปีที่ผ่านมา ขณะที่ดัชนีราคาภาคนอกเกษตร ขยายตัวร้อยละ 1.5 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.1 ในปีที่ผ่านมา

1.4.3 การผลิตที่สำคัญ

1) การเกษตร

ในปี 2559 จังหวัดนครพนมมีพื้นที่การเกษตร 2,125,850 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 213,497 ครัวเรือน ประชาชนประกอบอาชีพด้านการเกษตร 127,173 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี 1,382,123 ไร่ แบ่งออกเป็น ข้าวเจ้านาปี จำนวน 762,339 ไร่ และข้าวเหนียนาปี จำนวน 619,784 ไร่ ยางพารา จำนวน 374,488 ไร่ มันสำปะหลัง จำนวน 29,611 ไร่ สับปะรด จำนวน 5,541 ไร่ และลิ้นจี่ นพ.1 จำนวน 1,711 ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ข้าวเจ้านาปี จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 314,662.4 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 762,339 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 413 กิโลกรัม

ข้าวเหนียนาปี จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 264,275.3 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 619,784 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 426 กิโลกรัม

ยางพารา จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 69,588.4 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 374,488 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 237 กิโลกรัม

มันสำปะหลัง จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 98,130.9 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 29,611 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,314 กิโลกรัม

สับปะรด จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 17,538.3 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 5,541 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,726 กิโลกรัม

ลิ้นจี่ นพ.1 จากสถิติการเพาะปลูก พบว่า ปี พ.ศ. 2559/2560 มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ 580.8 ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 2,711 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 529 กิโลกรัม

(ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

ตารางแสดงสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญปีการเพาะปลูก ปี 2559/2560

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ก.ก.)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ราคาเฉลี่ยทั้งปี (บาท/ก.ก.)
ข้าวเจ้านาปี	762,339	762,339	413	314,662.4	3,354.50	-8.12	10.66
ข้าวเหนียนาปี	619,784	619,784	426	264,275.3	3,103.39	26.07	11.74
ยางพารา	374,488	293,883	237	69,588.4	3,132.17	23.17	45.01
มันสำปะหลัง	29,611	29,611	3,314	98,130.9	135.42	-6.74	1.38
สับปะรด	5,541	4,707	3,726	17,538.3	201.16	-0.08	11.47
ลิ้นจี่ นพ.1	2,711	1,098	529	580.8	40.08	-57.11	69.00

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

ตารางแสดงผลการซื้อขายยาง ตลาดยาง กยท.จ.นครพนม ปีงบประมาณ 2560

รายการ	ปริมาณ (ก.ก.)	ราคา/ก.ก.	มูลค่า (บาท)
ยางแผ่นดิบคุณภาพ1-3	463,055.00	61.60	30,059,295.96
ยางก้อนถ้วย	25,319,371.00	29.48	778,579,591.09
น้ำยางสด	70,827.00	49.58	3,749,706.00
รวม	25,853,253.00	40.00	812,388,592.78

(ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนครพนม)

2) การประมง

ปี 2559 จังหวัดนครพนมประกอบอาชีพประมงน้ำจืดเป็นหลัก ผลผลิตของสาขาประมงส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาเผา ปลาตะเพียน เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการทำประมงรวม เท่ากับ 832,789,938 บาท แบ่งออกเป็น เกษตรกรทำการประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดจำนวน 8,421 ครัวเรือน พื้นที่เพาะเลี้ยงรวม 6,463.4370 ไร่ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 10,117,651 กิโลกรัม มูลค่า 626,239,938 บาท และการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มีเกษตรกร จำนวน 3,880 ครัวเรือน ผลผลิตจากการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 4,131,000 กิโลกรัม มูลค่า 206,550,000 บาท (ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม)

3) การปศุสัตว์

ในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดนครพนมมีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 45,915 ครัวเรือน มูลค่ารวม 3,361.894 ล้านบาท มีพื้นที่ปลูกหญ้า 17,980 ไร่ และพื้นที่ทุ่งหญ้าสาธารณะ 117,282.75 ไร่ปศุสัตว์ที่สำคัญได้แก่

โคเนื้อ จำนวน 74,055 ตัว (โคพื้นเมือง 47,843 ตัว โคพันธุ์และโคลูกผสม 22,234 ตัว และโคขุน 3,978 ตัว)

กระบือ จำนวน 46,544 ตัว

สุกร จำนวน 46,084 ตัว (สุกรพื้นเมือง 12,034 ตัว สุกรพ่อพันธุ์ 1,303 ตัว สุกรแม่พันธุ์ 4,953 ตัว และสุกรขุน 18,298 ตัว)

ไก่ จำนวน 1,088,503 ตัว (ไก่พื้นเมือง 893,930 ตัว , ไก่เนื้อ 3,601 ตัว , ไก่ไข่ 190,531 ตัว , ไก่เนื้อพันธุ์ 185 ตัว, ไก่ไข่พันธุ์ 248 ตัว)

โดยปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดนครพนมคือการเลี้ยงโคขุน และเป็นจังหวัดที่ผลิตโคเนื้อลูกผสม โคพื้นเมือง และโคขุนเป็นอันดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากจังหวัดสกลนคร และนครราชสีมา มีโรงงานรองรับวัตถุดิบจากเกษตรกร คือบริษัท นครพนม บีพี (ไทยแลนด์) จำกัด ตั้งอยู่ที่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม (เพิ่มเติม : อุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม)

(ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม, กันยายน 2560)

1.4.4 อุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดนครพนมมีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น 462 แห่ง จำนวนเงินลงทุนประมาณ 6,948,508,054 บาท การจ้างงาน 5,056 คน เป็นชาย 3,242 คน เป็นหญิง 1,814 คน โดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก และเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบที่มีในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมโลหะประเภทผลิตภัณฑ์จากคอนกรีต เช่น อิฐบล็อก เสา ท่อ แผ่นพื้น ปูนซีเมนต์ผสมเสร็จ ผลิตเครื่องเรือนจากไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อุตสาหกรรมอาหาร โรงสีข้าว ผลิตน้ำแข็งและน้ำดื่ม และแปรรูปยางพารา เป็นต้น

สถานการณ์อุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนม มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560 จำนวนทั้งสิ้น 462 โรงงาน เงินลงทุนรวม 6,948,508,054 บาท และมีจำนวนคนงาน 5,056 คน แยกตามจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้ดังนี้

จำพวก	จำนวนโรงงาน	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
2	91	252.011	630
3	371	6,696.49	4,426
รวม	462	6,948.50	5,056

ตารางแสดงจำนวนโรงงานในจังหวัดนครพนมแยกตามรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน(ล้านบาท)	คนงาน(คน)
1	เมืองนครพนม	169	1,748.15	1,753
2	ปลาปาก	21	1,383.22	148
3	ท่าอุเทน	74	1,273.23	1,230
4	บ้านแพง	36	709.88	361
5	ธาตุพนม	68	1,038.07	476
6	เรณูนคร	12	55.14	134
7	นาแก	36	298.65	482
8	ศรีสงคราม	17	152.71	151

9	นาหว่า	16	131.95	145
10	โพนสวรรค์	6	35.08	37
11	นาทม	3	80.60	84
12	วังยาง	4	41.80	55
รวม		462	6,948.50	5,056

อุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนมากที่สุด 5 อันดับแรกของจังหวัดนครพนม
(ข้อมูล ณ 31 สิงหาคม 2560)

- อันดับที่ 1** อุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์, ห้องเย็นเพื่อการถนอมเนื้อสัตว์น้ำ เป็นต้น มีจำนวนทั้งหมด 83 โรงงาน
เงินลงทุน 2,654.37 ล้านบาท คนงาน 1,113 คน
- อันดับที่ 2** อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ เช่น ผลิตอิฐ, ผลิตปูนขาว, ทำเสาคอนกรีต เป็นต้น มีจำนวนทั้งหมด 75 โรงงาน เงินลงทุน 920.47 ล้านบาท 648 คน
- อันดับที่ 3** อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง เช่น การผลิตกิจการเกี่ยวกับยาง, ผลิตยางแท่ง STR 10,20 ยางเครป, น้ำยางข้น มีจำนวนทั้งหมด 9 โรงงาน
เงินลงทุน 767.99 ล้านบาท คนงาน 306 คน
- อันดับที่ 4** อุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การผลิตหลังคาเหล็กและเบาะรถยนต์, ปะยางและถ่วงล้อรถยนต์, เคาะพ่นสีรถยนต์ เป็นต้น
มีจำนวนทั้งหมด 87 โรงงาน
เงินลงทุน 737.10 ล้านบาท คนงาน 403 คน
- อันดับที่ 5** กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร เช่น การทำขนมปัง, การทำลูกชิ้น, การฆ่าสัตว์, การผลิตน้ำแข็ง เป็นต้น มีจำนวนทั้งหมด 38 โรงงาน เงินลงทุน 633.75 ล้านบาท คนงาน 655 คน

โรงงานที่สำคัญในจังหวัดนครพนม

- บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 1) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-43/54 นพ
ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์
ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 81/1 หมู่ที่ 3 ต.มหาชัย อ.ปลาปาก จ.นครพนม 48160
เงินลงทุน 630 ล้านบาท คนงาน 12 คน
โทรศัพท์ 02-714795
- บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 2) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-148/56 นพ
ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์
ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 84/2 หมู่ที่ 3 ต.มหาชัย อ.ปลาปาก จ.นครพนม 48160
เงินลงทุน 630 ล้านบาท คนงาน 8 คน
โทรศัพท์ 02-7129501
- บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 3) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-161/56 นพ
ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์
ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 8 หมู่ที่ 6 ต.ฝั่งแดง อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110
เงินลงทุน 630 ล้านบาท คนงาน 12 คน
โทรศัพท์ 02-7129501
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสงตะวัน รับเบอร์ ทะเบียนโรงงาน 3-52(3)-20/58 นพ

ประกอบกิจการผลิตยางแท่ง STR 10 ,STR 20,ยาง Compound และยางแผ่นรมควัน RSS
ที่ตั้งโรงงาน โฉดที่ดิน น.ส.4 จ.เลขที่ 19435 เล่ม 195 หน้า 35 หมู่ที่ 14 ต.หนองแขวง
อ.บ้านแพ้ว จ.นครพนม 48000
เงินลงทุน 438 ล้านบาท คนงาน 120 คน
โทรศัพท์ 042-5308

5. การยางแห่งประเทศไทย ทะเบียนโรงงาน จ 3-52(3)-6/54 นพ

ประกอบกิจการผลิตยางแท่ง STR 20
ที่ตั้งโรงงาน บ้านหนองสาหร่าย หมู่ 2 ต. พนม อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48000
เงินลงทุน 254.60 ล้านบาท คนงาน 120 คน
โทรศัพท์ 081-1848147

6. บริษัท โกรเบสท์ อาหารแช่แข็ง จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-92-13/50 นพ

ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 99 หมู่ที่ 1 ต.เวินพระบาท อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48120
ประกอบกิจการห้องเย็น,การถนอมสัตว์น้ำโดยทำให้เยือกแข็ง
เงินลงทุน 250 ล้านบาท คนงาน 470 คน
โทรศัพท์ 042-593316

7. บริษัท โกรเบสท์คอร์โพเรชั่น จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-15(1)-4/51 นพ

ที่ตั้งโรงงาน 98 หมู่ที่ 1 ต.เวินพระบาท อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48120
ประกอบกิจการ ผลิตอาหารสัตว์น้ำ
เงินลงทุน 162.46 ล้านบาท คนงาน 143 คน
โทรศัพท์ 042-593316

8. บริษัท ปีฟส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ทะเบียนโรงงาน จ 3-98-2/58 นพ

ประกอบกิจการ ซักรีด ซักแห้ง ซักฟอก รีด อัด ผ้า ฯ
ที่ตั้งโรงงาน โฉดที่ดิน น.ส.4 จ.เลขที่ 54040 เล่ม 54หมู่ที่ - ต.บ้านผึ้ง อ.เมือง จ.นครพนม48000
เงินลงทุน 25.5 ล้านบาท คนงาน 20 คน
โทรศัพท์ 097-0137520

9. บริษัท นครพนม ปีฟ (ไทยแลนด์) จำกัด ทะเบียนโรงงาน จ 3-4(1)-9/56 นพ

ประกอบกิจการฆ่า ชำแหละโคขุน
ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 216 ถ.จอมมณี-ดงหลวง หมู่ที่ 4 ต.พิมาน อ.นาแก จ.นครพนม 48130
เงินลงทุน 21 ล้านบาท คนงาน 12 คน
โทรศัพท์ 089-5725860

10. บริษัท นครพนมธัญไรซ์ จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-9(1)-10/58 นพ

ประกอบกิจการสีข้าว
ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 90 ถ.นครพนม-สกลนคร หมู่ที่ 4 ต.วังตามัว อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม 48130
เงินลงทุน 21 ล้านบาท คนงาน 12 คน
โทรศัพท์ 086-591384

ตารางแสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามเงินลงทุนของจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560
แยกตามหมวดอุตสาหกรรม 21 ประเภท (จำพวกที่ 2 และจำพวกที่ 3)

รายการ	จำนวน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงานรวม
1.อุตสาหกรรมการเกษตร	25	503.33	309
2.อุตสาหกรรมอาหาร	38	663.75	655
3.อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	3	47.60	79
4.อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	9.40	22
5.อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	3	16.77	150
6.อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	2	2.78	37
7.อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	42	151.77	407
8.อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	4	4.84	32
9.อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	4	12.04	22
10.อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	1	1	11
11.อุตสาหกรรมเคมี	6	47.84	30
12.อุตสาหกรรมเคมีปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	4	66.00	31
13.อุตสาหกรรมยาง	9	767.97	306
14.อุตสาหกรรมพลาสติก	5	35.25	80
15.อุตสาหกรรมโลหะ	75	920.47	648
16.อุตสาหกรรมโลหะ	1	9.50	8
17.อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	51	242.76	307
18.อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	16	31.96	68
19.อุตสาหกรรมไฟฟ้า	2	22.06	338
20.อุตสาหกรรมขนส่ง	87	737.10	403
21.อุตสาหกรรมอื่นๆ	83	2,654.37	1,113
รวม	462	6,948.50	5,056

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 31 สิงหาคม 2560)

1.4.5 การค้าชายแดน

จังหวัดนครพนมมีช่องทางการค้า 6 ช่องทาง ประกอบด้วย จุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และ จุดผ่อนปรน 4 แห่ง ดังนี้

1) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) บริเวณบ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 06.00 – 22.00 น. ทุกวัน

2) จุดผ่านแดนถาวร ท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม ติดต่อกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 18.00 น. ทุกวัน

3) จุดผ่อนปรนบ้านหนาดท่า หมู่ 2 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเป้ง เมืองท่าแขก เปิดตั้งแต่ 07.30 – 15.00 น. ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี

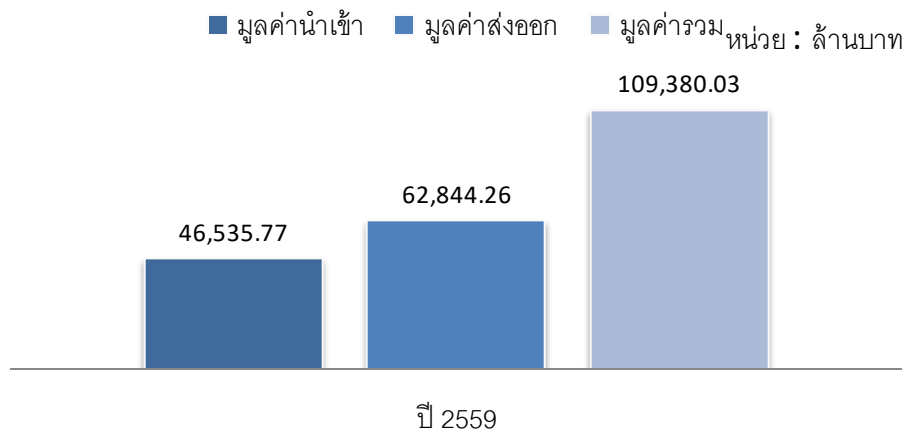
4) จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง เป็นเขตติดต่อกับบ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์

5) จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 อำเภอธาตุพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่านเมืองหนองบก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 07.00 – 15.00 น. ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

6) จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นเขตติดต่อกับบ้านหินบูนเมืองหินบูน แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

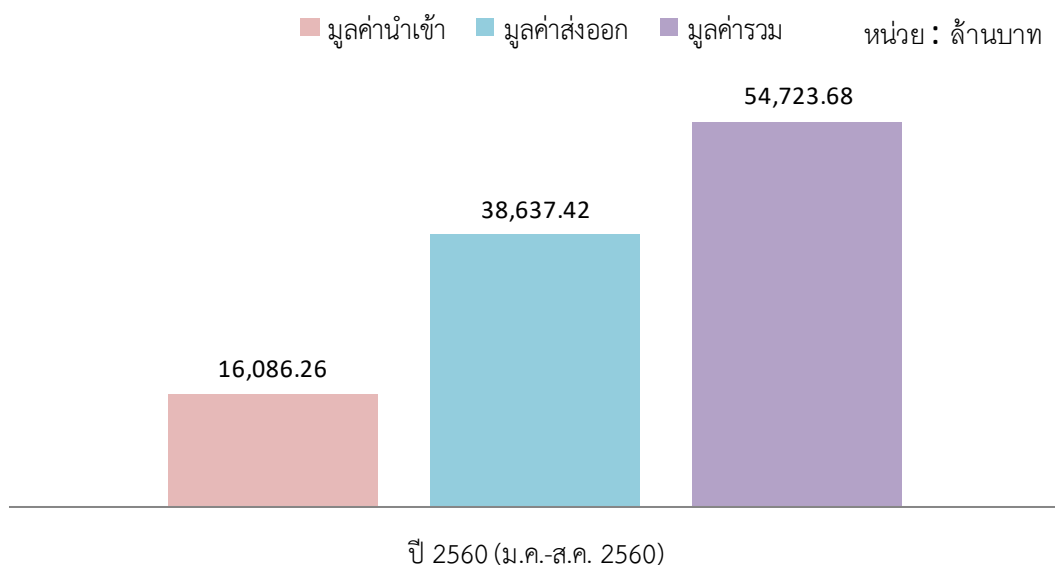
ทั้งนี้มูลค่าการค้าชายแดนรวมช่วงเดือนมกราคม – สิงหาคม 2560 ของจังหวัดนครพนม มีมูลค่า 54,723.68 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มกราคม – สิงหาคม 2559 มีมูลค่า 67,293.51 ล้านบาท มูลค่าลดลง 12,569.83 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 18.67 สำหรับในปี 2559 ได้เปรียบดุลการค้า 12,277.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.75 ของมูลค่าการค้ารวม ลดลงจากปี 2558 เท่ากับ 13,155.25 หรือลดลงร้อยละ 51.72 และในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2560 มีดุลการค้า 15,399.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.28 ของมูลค่าการค้ารวม

แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้าชายแดน ประจำปี 2559



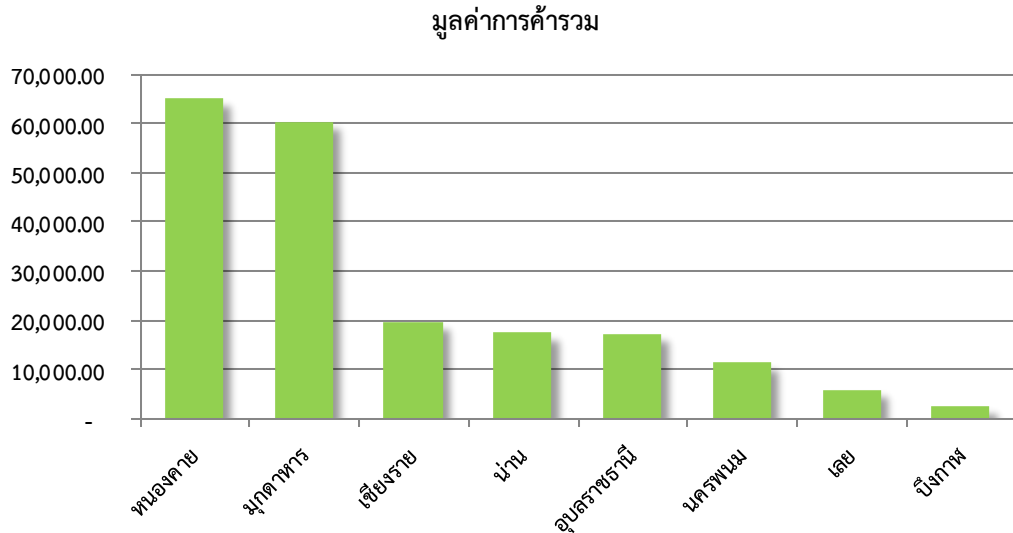
(ที่มา : ด้านศุลกากรนครพนม 2559)

แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2560 (มกราคม – สิงหาคม 2559)



(ที่มา : ด้านศุลกากรนครพนม 2560)

แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้าขายแดนด้านชายแดน สปป.ลาว ปีงบประมาณ 2559



(ที่มา : ด้านศุลกากรนครพนม 2559)

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พลังงานไฟฟ้า คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุด และแท็บเล็ต ปูนผง ไอโซแท้งค์ สำหรับบรรจุก๊าซ เป็นต้น

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ผลไม้สด (ขนุน ชมพู่ ทุเรียน มะขาม ลองกอง ลางสาด) เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ผลไม้สด (มะม่วง มังคุด) ลำไยอบแห้ง สัตว์ (โค, กระบือมีชีวิต) เป็นต้น

ตารางมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2558(ม.ค.-ธ.ค.58)

	รวม
ผ่านด่านศุลกากร	118,503.42
ผ่านแดน (ขาเข้า+ขาออก)	6,180.79
รวม	124,684.22

ตารางมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2559(ม.ค.-ธ.ค.59)

	รวม
ผ่านด่านศุลกากร	96,290.85
ผ่านแดน (ขาเข้า+ขาออก)	9,222.41
รวม	105,513.25

ตารางมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2560 (ม.ค.-พ.ย.60)

	รวม
ผ่านด่านศุลกากร	73,681.62
ผ่านแดน (ขาเข้า+ขาออก)	4,054.03
รวม	77,735.65

1.4.6 ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดนครพนมมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม ที่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองเช่น พระธาตุพนม พระธาตุประจำวันเกิดทั้ง 7 วัน ประดิษฐานอยู่ โดยให้มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของ สปป.ลาว เพื่อสร้างความต้องการด้านการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่าง 3 ประเทศ (ไทย ลาว เวียดนาม) และเชื่อมโยงสู่จีนตอนใต้ และจีนตะวันออก

ในปี 2559 จังหวัดนครพนมมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 1,690.86 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 8.69 และในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนผู้มาเยือนรวม 1,020,768 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.88 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยว 463,519 คน และนักท่องเที่ยว 557,249 คน โดยระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยที่จังหวัดนครพนมของผู้มาเยือนคือ 2.35 วัน

ตารางแสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2557 - 2559

ข้อมูล	2557		2558		2559	
	2557	%Change	2558	%Change	2559	%Change
ผู้เยี่ยมเยือน	913,138	+ 4.49	982,620	+ 7.61	1,020,768	+ 3.88
ไทย	838,857	+ 4.67	905,501	+ 7.94	941,457	+ 3.97
ต่างชาติ	74,281	+ 2.48	77,119	+ 3.82	79,311	+ 2.84
นักท่องเที่ยว	415,255	+ 4.51	447,779	+ 7.83	463,519	+ 3.52
ไทย	405,911	+ 4.59	438,117	+ 7.93	453,702	+ 3.56
ต่างชาติ	9,344	+ 1.18	9,662	+ 3.40	9,817	+ 1.60
นักท่องเที่ยว	497,883	+ 4.47	534,841	+ 7.42	557,249	+ 4.19
ไทย	432,946	+ 4.74	467,384	+ 7.95	487,755	+ 4.36
ต่างชาติ	64,937	+ 2.67	67,457	+ 3.88	69,494	+ 3.02
ระยะเวลาในการพัก (วัน)	2.32	+ 0.01	2.31	- 0.01	2.35	+ 0.04
ไทย	2.32	+ 0.02	2.31	- 0.01	2.35	+ 0.04
ต่างชาติ	2.51	- 0.01	2.55	+ 0.04	2.57	+ 0.02
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)						
ผู้เยี่ยมเยือน	1,407.24	+ 8.27	1,555.73	+ 10.55	1,690.86	+ 8.69
ไทย	1,324.56	+ 8.41	1,466.18	+ 10.69	1,595.91	+ 8.85
ต่างชาติ	82.68	+ 6.00	89.55	+ 8.31	94.95	+ 6.03

(ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม)

1.5 ข้อมูลด้านสังคม

1.5.1 ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ.

ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ. ปี 2560 ตัวชี้วัด ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด จากการประมวลผลข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในพื้นที่ 1,161 หมู่บ้าน/ชุมชน 95 ตำบล 10 อปท. 12 อำเภอของประชาชนดังนี้ (ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)

❖ จำนวนครัวเรือน	166,482	ครัวเรือน
❖ จำนวนประชากร	501,559	คน
➤ เป็นชาย	247,764	คน
➤ เป็นหญิง	253,795	คน

❖ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี	<u>66.806</u>	บาท/คน/ปี
❖ รายจ่ายเฉลี่ย	<u>40.774</u>	บาท/คน/ปี

1.5.2 จำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา ระดับจังหวัด ปี 2560

จากข้อมูล จปฐ. ปี 2560 พบว่าประชากรในจังหวัดนครพนม มีระดับการศึกษาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ 1) จบชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) คิดเป็นร้อยละ 51.17
2) มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม.1-3) คิดเป็นร้อยละ 16.79
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.4-5, ม.4-6, ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 12.60

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา ระดับจังหวัด ปี 2560

ลำดับที่	ระดับการศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1	จบชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6)	125,589	25.04	131,081	26.13	256,670	51.17
2	มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3, ม.1-3)	44,727	8.92	39,484	7.87	84,211	16.79
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.4-5, ม.4-6, ปวช.)	30,633	6.11	32,569	6.49	63,202	12.60
4	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	12,355	2.46	17,068	3.40	29,423	5.87
5	ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6)	9,862	1.97	10,010	2.00	19,872	3.96
6	อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	10,266	2.05	9,565	1.91	19,831	3.95
7	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า หรือ ปวส.	7,086	1.41	6,499	1.30	13,585	2.71
8	ไม่เคยศึกษา	6,266	1.25	6,406	1.28	12,672	2.53
9	สูงกว่าปริญญาตรี	980	0.20	1,113	0.22	2,093	0.42
รวม		247,764	49.40	253,795	50.60	501,559	100.00

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)

1.5.3 จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทอาชีพ ระดับจังหวัด ปี 2560

จากข้อมูล จปฐ. ปี 2560 พบว่าประชากรในจังหวัดนครพนม ประกอบอาชีพสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ 1) เกษตรกรรม-ทำนา คิดเป็นร้อยละ 47.03
2) กำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.33
3) รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 14.49

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามประเภทอาชีพ ระดับจังหวัด ปี 2560

ลำดับ	ประเภทอาชีพ	เพศ				รวม (คน)	ร้อยละ
		ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ		
1	เกษตรกรรม -ทำนา	155,797	23.09	120,098	23.94	235,895	47.03
2	กำลังศึกษา	52,987	10.56	53,996	10.77	106,983	21.33
3	รับจ้างทั่วไป	40,489	8.07	33,712	6.72	74,201	14.79
4	ไม่มีอาชีพ	9,321	1.86	11,324	2.26	20,645	4.12
5	ค้าขาย	7,189	1.43	11,422	2.28	18,611	3.71

6	อาชีพอื่นๆ	6,650	1.33	8,178	1.63	14,828	2.96
7	พนักงาน-รับราชการ	7,273	1.45	7,120	1.42	14,393	2.87
8	ธุรกิจส่วนตัว	2,338	0.47	2,335	0.47	4,673	0.93
9	พนักงานบริษัท	2,167	0.43	2,324	0.46	4,491	0.90
10	เกษตรกรรม - ทำสวน	1,955	0.39	1,778	0.35	3,733	0.74
11	เกษตรกรรม - ทำไร่	790	0.16	834	0.17	1,624	0.32
12	พนักงาน-รัฐวิสาหกิจ	593	0.12	577	0.12	1,170	0.23
13	เกษตรกรรม - ประมง	118	0.02	30	0.01	148	0.03
14	เกษตรกรรม - ปศุสัตว์	97	0.02	67	0.01	164	0.03
รวม		247,764	49.40	253,795	50.60	501,559	100.00

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)

1.5.4 ระดับความสุขเฉลี่ย ปี 2560

จากข้อมูล จปฐ. ปี 2560 คนในครัวเรือนของจังหวัดนครพนม มีระดับความสุขเฉลี่ยที่ 8.21 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยอำเภอศรีสงคราม ประชาชนมีระดับความสุขเฉลี่ยสูงสุด 8.46 คะแนน รองลงมาคือปลาปาก และอำเภอนาหว้า บ้านแพง ส่วนอำเภอท่าอุเทน และอำเภอวังยาง ประชาชนมีระดับความสุขเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางแสดงระดับความสุขเฉลี่ย ปี 2560

ที่	พื้นที่	ระดับความสุขเฉลี่ยของคนในครัวเรือน
1	อำเภอศรีสงคราม	8.46
2	อำเภอปลาปาก	8.42
3	อำเภอนาหว้า	8.33
4	อำเภอบ้านแพง	8.33
5	อำเภอเรณูนคร	8.29
6	อำเภอโพนสวรรค์	8.20
7	อำเภอเมืองนครพนม	8.16
8	อำเภอธาตุพนม	8.08
9	อำเภอนาแก	8.08
10	อำเภอนาทม	8.08
11	อำเภอท่าอุเทน	8.04
12	อำเภอวังยาง	8.04
จังหวัดนครพนม		8.21

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)

1.5.5 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขของนครพนม ปี 2560 (10 ลำดับแรก ตามเกณฑ์ ตัวชี้วัด จปฐ)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่		จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์	
				จำนวน	ร้อยละ
1	24	คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	501,559 คน	48,235 คน	9.62
2	25	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	501,559 คน	45,504 คน	9.07
3	16	เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	59,194 คน	3,328 คน	5.62
4	23	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	166,482 คร.	9,225 คร.	5.54
5	17	เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	2,214 คน	111 คน	5.01
6	4	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน	166,482 คร.	6,122 คร.	0.62
7	6	คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี	287,729 คน	10,431 คน	3.63
8	22	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	166,482 คร.	4,608 คร.	2.77
9	21	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	80,583 คน	1,872 คน	2.32
10	11	ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	166,482 คร.	3,593 คร.	2.16

1.5.6 ข้อมูลด้านสาธารณสุข

จังหวัดนครพนม มีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 13 แห่ง แบ่งเป็นระดับ โรงพยาบาลทั่วไป(S) 1 แห่ง คือ รพ.นครพนม โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน แม่ข่าย (M2) 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนมและโรงพยาบาลศรีสงคราม โรงพยาบาลชุมชน ขนาดกลาง (F2) 8 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก (F3) 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 151 แห่ง ครอบคลุมทุกตำบล ศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง 3 แห่ง และโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม 1 แห่ง ไม่มี โรงพยาบาลเอกชน จำนวนเตียง 845 เตียง 1 เตียงต่อ 836 คน

1) รายงานข้อมูลสถานะสุขภาพ จังหวัดนครพนม

- คนเกิด 6,959 คน อัตราการเกิด 9.98 ต่อประชากรพันคน
- คนตาย 4,637 คน อัตราการตาย 6.65 ต่อประชากรพันคน
- คนเพิ่ม 2,322 คน อัตราเพิ่ม 0.33 ต่อประชากร 100 คน
- เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ตาย 59 คน อัตราตาย 8.48 ต่อเด็กเกิดมีชีวิต 1,000 คน
- เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตาย 87 คน อัตราตาย 1.72 ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี 1,000 คน
- มารดาตาย 0 คน อัตราตาย 0 ต่อเด็กเกิดมีชีวิต 100,000 คน

2) สาเหตุการตายของจังหวัดนครพนม 10 อันดับ

(1) มะเร็งตับ	346 คน อัตรา 49.64 ต่อประชากรแสนคน
(2) การติดเชื้อในกระแสเลือด	160 คน อัตรา 22.95 ต่อประชากรแสนคน
(3) ไตวาย	147 คน อัตรา 21.09 ต่อประชากรแสนคน
(4) เบาหวาน	95 คน อัตรา 13.63 ต่อประชากรแสนคน
(5) ปอดบวม	83 คน อัตรา 11.91 ต่อประชากรแสนคน
(6) มะเร็งปอด	62 คน อัตรา 8.89 ต่อประชากรแสนคน
(7) เลือดออกในสมอง	61 คน อัตรา 8.75 ต่อประชากรแสนคน
(8) จมน้ำตาย	59 คน อัตรา 8.46 ต่อประชากรแสนคน
(9) ไตวายเรื้อรัง	48 คน อัตรา 6.89 ต่อประชากรแสนคน
(10) มะเร็งลำไส้	46 คน อัตรา 6.60 ต่อประชากรแสนคน

สถานบริการในจังหวัดนครพนมมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาทั้งประชาชนในจังหวัดนครพนม และ จังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร โดยใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 1 ชั่วโมง รวมถึงประชาชนจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน 3 เมืองใหญ่ คือ เวียงจันทน์ สวรรณเขต และแขวงคำม่วน รวมไปถึงจากประเทศเวียดนาม ซึ่งมีข้อมูลด้านสถิติการรับบริการของโรงพยาบาลนครพนม ในปัจจุบัน จำแนกตามประเภทผู้ป่วย ดังนี้

ตารางสถิติการรับบริการของผู้ป่วยที่โรงพยาบาลนครพนม พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2558

สถิติผู้ป่วย	ปี2556	ปี2557	ปี2558 (ถึงพ.ค.58)	แหล่งข้อมูล
จำนวนผู้ป่วย	315,404	306,970	189,089	สารสนเทศสุขภาพ
ผู้ป่วยนอก(ครั้ง)	285,917	280,059	173,302	สารสนเทศสุขภาพ
ผู้ป่วยใน(ครั้ง)	29,487	26,911	15,787	สารสนเทศสุขภาพ
จำนวนผู้ป่วยต่างชาติ(ครั้ง)	17,995	18,121	9,634	สารสนเทศสุขภาพ
จำนวนผู้ป่วยผ่าตัด(ราย)	12,566	10,879	7,262	ห้องผ่าตัด
จำนวนผู้ป่วยทางศัลยกรรม (ครั้ง)	26,056	34,647	29,068	สารสนเทศสุขภาพ
ผู้ป่วยที่ส่งต่อเพื่อผ่าตัด(ครั้ง)	140	104	49	ศูนย์ประสานส่งต่อ
จำนวนเสียชีวิตระหว่างส่งต่อ (ราย)	11	2	-	ศูนย์ประสานส่งต่อ

สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร

ประเภทบุคลากร	จำนวนบุคลากร		รวม	สัดส่วน:ประชากร
	สสจ./รพช./รพ.สต.	รพท.		
แพทย์	57	54	111	1 : 6,365
ทันตแพทย์	37	14	51	1 : 13,854
เภสัชกร	63	28	91	1 : 7,767
พยาบาลวิชาชีพ	561	345	906	1 : 779

(ที่มา : กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล สสจ.,รพท. ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน 2559)

1.5.7 ข้อมูลด้านการศึกษา

1) จำนวนสถานศึกษาจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2560 พบว่ามีจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 570 แห่ง เมื่อพิจารณาสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการพบว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด 498 แห่ง ส่วนสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการพบว่าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมมีสถานศึกษามากที่สุดคือ 10 แห่ง

หากพิจารณาความครอบคลุมของสถานศึกษาในจังหวัดนครพนมพบว่าสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครพนม มีสถานศึกษาครอบคลุมทุกอำเภอ

ตารางแสดงจำนวนสถานศึกษาจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2560 จำแนกตามสังกัดและรายอำเภอ

อำเภอ	รวมทั้งสิ้น	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ							นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ				
		รวม	สพฐ.		สช.	สอศ.	สกอ.	กศน.	รวม	พศ.	อปท.	อบจ.	ตชด.
			สพป.	สพม.									
เมืองนครพนม	93	84	66	7	5	4	1	1	9	1	7	1	
ธาตุพนม	61	60	48	6	3	1	1	1	1	1			-
นาแก	66	65	54	5	2	2	1	1	1	1	-	-	-
ปลาปาก	54	54	43	6	3	1	-	1	-		-	-	-
เรณูนคร	45	44	37	2	4	-	-	1	1	1	-	-	-
วังยาง	17	17	14	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-
ท่าอุเทน	54	51	44	6	-	1	-	1	3	-	-	-	3
บ้านแพง	34	33	28	3	1	1	-	1	1	-	-	-	1
ศรีสงคราม	56	54	44	6	3	2	-	1	2	2	-	-	-
นาหว้า	33	30	24	4	1	-	-	1	3	3	-	-	-
โพนสวรรค์	37	34	30	2	1	1	-	1	3	1	-	-	2
นาทม	20	18	15	2	-	-	-	1	2	-	-	-	2
รวม	570	544	447	51	23	13	3	12	26	10	7	1	8

(ที่มา : หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2560 (10 มิถุนายน 2560))

ตัวย่อ

สพฐ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนประถมศึกษา/มัธยมศึกษา)

สช. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(โรงเรียนเอกชน)

สอศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สกอ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(ม.นพ./มร./มจร.)

พศ. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ)

เทศบาล โรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักบริหารการศึกษส่วนท้องถิ่น

สตช. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

กศน. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครพนม

2) จำนวนนักเรียน/ นักศึกษาจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2560 พบว่า มีจำนวนนักเรียน/ นักศึกษา ทั้งสิ้น 132,043 คน และศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่พัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มากที่สุด 100,692 คน รองลงมาคือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครพนม จำนวน 11,562 คน

ตารางแสดงข้อมูลจำนวนสถานศึกษา/นักเรียน/หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

สพท.		สพฐ.			สอศ.		กศน.	สกอ.	เทศบาล	อบจ.	ตชด.	พศ.	รวม
		สพป.	สพม.	สช.	สช.	รัฐ							
เขต 1	สถานศึกษา	262	28	17	6	2	6	3	6	1	0	4	329
	นักเรียน/นักศึกษา	36,521	20,745	5,219	3,599	2,221		10,752	3,892	239	0	535	83,723
	ครู/บุคลากรทางการศึกษา	2,736	984	199	125	85		450	144	31	0	28	4,782
เขต 2	สถานศึกษา	185	23	6	4	1	6	1	0	0	8	6	234
	นักเรียน/นักศึกษา	31,858	11,568	1,528	1,194	662		387	0	0	681	442	48,320
	ครู/บุคลากรทางการศึกษา	1,973	580	57	80	53		65	0	0	64	13	2,885
รวม	สถานศึกษา	447	51	23	10	3	12	4	6	1	8	10	563
	นักเรียน/นักศึกษา	68,379	32,313	6,747	4,793	2,883	11,562	11,139	3,892	239	681	977	132,043
	ครู/บุคลากรทางการศึกษา	4,709	1,564	256	205	138	208	515	144	31	64	41	7,667

(ที่มา: หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม)

3) จำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ปีการศึกษา 2560 พบว่ามีจำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดนครพนม ทั้งสิ้น 7,667 คน เมื่อพิจารณาจำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดนครพนม จำแนกตามสังกัดพบว่าสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีจำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามากกว่าสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มากที่สุดจำนวน 6,529 คน หรือร้อยละ 85.15 ของจำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดในจังหวัดนครพนม

1.6 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน

1.6.1 การวางผังเมืองและพื้นที่

1) เขตเมืองเก่า ให้เป็นเมืองน่าอยู่ จะต้องอนุรักษ์พื้นที่ริมแม่น้ำโขงไว้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีภูมิทัศน์และทัศนียภาพที่สวยงาม และอาจต้องออกกฎ ระเบียบ หรือประกาศเป็นพื้นที่ที่ห้ามไม่ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น มีการกำหนดความสูงของอาคาร และกำหนดกิจการที่ไม่ส่งเสริมต่ออบายมุขในพื้นที่ โดยให้มีการแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

ปรับปรุงถนนเพื่อรองรับรถบรรทุกเที่ยว การทำเส้นทางจักรยาน และการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินทั้งนี้ หากผังเมืองมีความชัดเจนแล้ว อาจของบประมาณและความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อช่วยในการดำเนินการซึ่งในอนาคตอาจดำเนินการขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกได้ พื้นที่ชายแดนริมฝั่งโขง โดยเฉพาะตั้งแต่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนมถึงเทศบาลตำบลธาตุพนม เป็นพื้นที่ที่ต้องอนุรักษ์ ส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ / เชิงนิเวศ / เชิงวัฒนธรรมประเพณีชนเผ่า เมืองเส้นทางจักรยานริมฝั่งโขง จากอำเภอเมืองนครพนม - อำเภอธาตุพนม การปรับปรุงทัศนียภาพสวยงามทุกมุมมองทั้งมองจากน้ำโขงมายังฝั่งจังหวัดนครพนมและมองจากจังหวัดนครพนมออกนอกฝั่งแม่น้ำโขง รวมตลอดถึงการเดินทางตลอดเลาะเรียบแนวริมโขงจังหวัดนครพนมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามชุมชนริมโขงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

2) เขตเมืองใหม่ เป็นการกำหนดพื้นที่ฝั่งเมืองเชื่อมโยงสนามบินนครพนม ถึง สะพานมิตรภาพ 3 นครพนม - คำม่วน ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ศูนย์ขนส่งชายแดน ศูนย์โลจิสติกส์ โดยจะต้องมีการกำหนดพื้นที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน และจะต้องมีการสร้างระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม เช่น พื้นที่ใกล้กับสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 หรือพื้นที่ใกล้กับเขตพัฒนารถไฟฟ้าทางคู่ เป็นต้น และสามารถเชื่อมโยงกับเขตเมืองเก่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การวางผังพื้นที่เฉพาะบริเวณเชิงสะพานฯควรต้องกำหนดให้เป็นพื้นที่เมืองที่รักษาทัศนียภาพที่สวยงามของริมแม่น้ำโขง โดยกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและลักษณะอาคารที่เหมาะสม

1.6.2 ไฟฟ้า

1) โรงไฟฟ้าในจังหวัดนครพนม มีจำนวนทั้งสิ้น 5 แห่ง โดยเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์จำนวน 4 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวลจำนวน 1 แห่ง กำลังการผลิตรวม 19.411 MW ดังนี้

ตารางแสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

ลำดับ	บริษัท/บุคคล	อำเภอ	กำลังผลิตติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตามสัญญา(MW)
1	นางเพ็ญรักษ์ร่วมเจริญ	อ.เมืองนครพนม	0.003	0.003
2	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 1)	อ.เมืองนครพนม	5.940	5.880
3	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 2)	อ.ปลาปาก	7.128	5.880
4	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 3)	อ.ธาตุพนม	5.940	5.880
รวม			19.011	17.643

ตารางแสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าชีวมวล

ลำดับ	บริษัท/บุคคล	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตามสัญญา(MW)
1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม	อ.ปลาปาก	0.4	0.3
รวม			0.4	0.3

2) สถานีไฟฟ้าแรงสูง จังหวัดนครพนมมีสถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟผ.) และ (กฟภ.) จำนวน 3 แห่ง

2.1) สถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 230 kV จำนวน 1 แห่ง (กฟผ.)

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน	หมายเลขโทรศัพท์
นครพนม)NN)	เลขที่) 48000 ถ.นิตโย ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม 3 หมู่ที่ 179	22	742 - 5011 ,

เดิมเป็น สฟ 69 .KV เปลี่ยนเป็น สฟ 115.KV วันที่ 39.มี.ค 31และ เปลี่ยนมาเป็น สฟ 230.KV วันที่ 31 ต(42.ค.		12
---	--	----

2.2) สถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 115 kV มีจำนวน 1 แห่ง (กฟผ.)

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน	หมายเลขโทรศัพท์
ธาตุพนม)TH)	เลขที่ ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม ถ.ชยางกูร 12 หมู่ที่ 82) 48110 จ.นครพนมเดิมเป็น สฟ 69 .KV เปลี่ยนเป็น สฟ 115 .KV วันที่ (42 .ม.ค 15	22	769 - 5001 , 02

2.3) สถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟผ.) จำนวน 1 แห่ง สถานีศรีสงคราม (SSK) ระดับแรงดัน 115-22kV

1.6.3 ประปา

จังหวัดนครพนม มีการประปาส่วนภูมิภาคสาขา จำนวน 4 แห่ง คือ

1. การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น1) สาขานครพนม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุม เขตอำเภอเมืองนครพนม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 1 แห่ง ในพื้นที่อำเภอท่าอุเทน
2. การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น1) สาขาธาตุพนม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขตอำเภอธาตุพนม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 3 แห่ง ในพื้นที่อำเภอเรณูนคร, อำเภอนาแก และอำเภอปลาปาก
3. การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น2) สาขาศรีสงคราม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุม เขตอำเภอศรีสงคราม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่อำเภอนาหว้า และอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
4. การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น2) สาขาบ้านแพง มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขตอำเภอบ้านแพง และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 1 แห่ง ในพื้นที่อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ

1.6.4 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดนครพนม มีเส้นทางคมนาคมขนส่ง 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

1) การคมนาคมทางบก

ทางหลวงแผ่นดินเส้นทางหลักที่ผ่านจังหวัดนครพนม ได้แก่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายหนองคาย-อุบลราชธานี หรือ ถนนชยางกูร เริ่มจากแยกถนนมิตรภาพสายเก่า ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 233 ใน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ไปทางทิศตะวันออกทอดยาวไปตามแม่น้ำโขง ผ่านเข้าจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ และไปสิ้นสุดที่ตัวเมืองจังหวัดอุบลราชธานี มีระยะทางประมาณ 583.575 กิโลเมตร

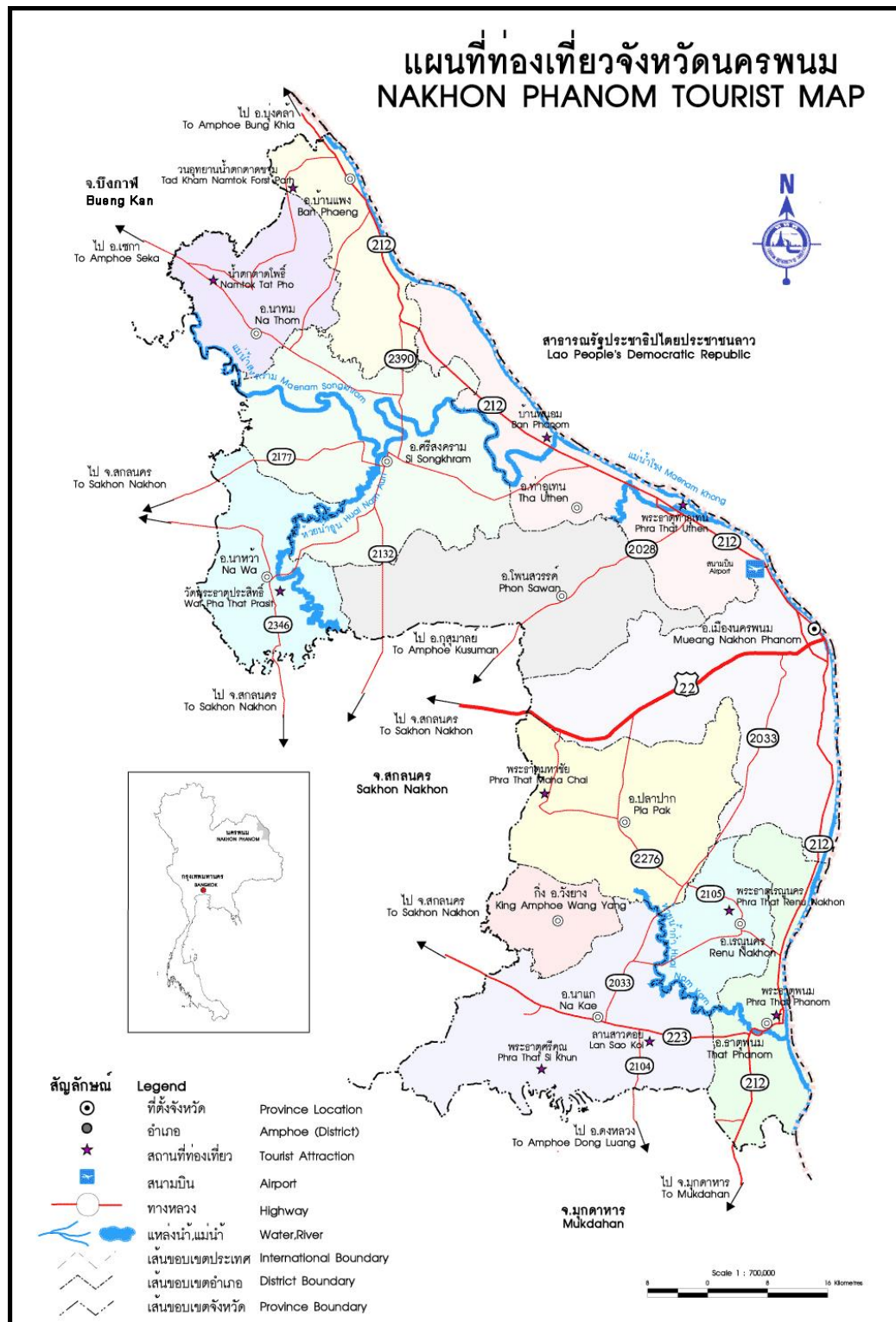
ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 223 สายสกลนคร-บ้านดุง เป็นทางหลวงแนวตะวันตก-ตะวันออกที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสกลนครกับอำเภอทางตอนใต้ของจังหวัดนครพนม มีระยะทางตลอดทั้งสาย 65.052 กิโลเมตร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 หรือ ถนนนิตโย สายอุดรธานี - นครพนม เริ่มจากบริเวณวงเวียนห้าแยกหอนาฬิกา ซึ่งเป็นถนนทหาร และถนนอุดรสุขภูมิ ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี (เส้นเดียวกับถนนโพศรี) ผ่านเทศบาลตำบลหนองบัวในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี ผ่านอำเภอหนองหาน อุทยานประวัติศาสตร์บ้านเชียง และเข้าสู่เขตจังหวัดสกลนครที่อำเภอสว่างแดนดิน ผ่านอำเภอสว่างแดนดิน อำเภอพังโคน อำเภอพรรณานิคม อำเภอเมืองสกลนคร เทศบาลตำบลท่าแร่ อำเภอกุสุมาลย์ และเข้าสู่เขตจังหวัดนครพนมที่อำเภอเมืองนครพนมไปบรรจบเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 (ถนนสุนทรวิจิตร) ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 240.746 กิโลเมตร

ระหว่างอำเภอ	ระยะทาง(km)
ท่าอุเทน	27
ปลาปาก	44
โพนสวรรค์	42
เรณูนคร	47
ธาตุพนม	57
ศรีสงคราม	71
นาแก	63
นาทม	94
บ้านแพง	94
นาหว้า	87
วังยาง	61

ระหว่างจังหวัด	ระยะทาง(km)
สกลนคร	94
อุดรธานี	255
หนองคาย	294
บึงกาฬ	190
มุกดาหาร	103
อำนาจเจริญ	199
อุบลราชธานี	280

ที่มา : กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม



ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข/สายทาง/จังหวัด

2028/ กุสุมาลย์ - โนนศิวิลย์/ สกลนคร, นครพนม
 2031/ ชาติบุญ - นาเหนือ/ นครพนม
 2033/ นาแก - หนองญาติ/ นครพนม
 2132/ ท่าแร่ - ศรีสงคราม/ สกลนคร, นครพนม
 2185/ บ้านเขื่อน - นาหว้า/ สกลนคร, นครพนม
 2346/ ดอนเชียงบาน - ดงขวาง/ สกลนคร, นครพนม
 2417/ นาพระชัย - เซกา/ นครพนม, บึงกาฬ

2030/ ทางเลี้ยวองค์พระธาตุ/ นครพนม
 2032/ ท่าดอกแก้ว - ศรีสงคราม/ นครพนม
 2104/ จอมมณี - ดอนสวรรค์/ นครพนม, Mukdahan
 2177/ ศรีสงคราม - อากาศอำนวย/ นครพนม, สกลนคร
 2276/ กุรุ - เรณูนคร/ นครพนม
 2390/ ปฎิรูป - โนนสมบูรณ์/ นครพนม

ตารางแสดงข้อมูลรถโดยสารประจำทางในจังหวัดนครพนม

ลำดับที่	หมวด	สาย ที่	ชื่อเส้นทาง	ลักษณะมาตรฐาน	เงื่อนไขการเดินทาง/วัน		
					ไป	กลับ	รวม
1	2	26	กรุงเทพฯ-นครพนม	ม.4 (ก)	2	2	4
			กรุงเทพฯ-นครพนม	ม.1(ข)	4	4	8
			กรุงเทพฯ-นครพนม	ม.4(ค)	4	4	8
			ช่วงกรุงเทพฯ-ศรีสงคราม	ม.4(ค)	1	1	2
2	2	27	กรุงเทพฯ-สกลนคร-เรณูนคร	ม.4(ก)	2	2	4
			กรุงเทพฯ-สกลนคร-เรณูนคร	ม.1(ข)	5	5	10
			ช่วงกรุงเทพฯ-ธาตุพนม	ม.1(ข)	1	1	2
			กรุงเทพฯ-สกลนคร-เรณูนคร	ม.4(ค)	2	2	4
			ช่วงกรุงเทพฯ-ธาตุพนม	ม.4(ค)	1	1	2
			ช่วงกรุงเทพฯ-บ้านนาถ่อน	ม.4(ค)	1	1	2
			ช่วงกรุงเทพฯ-ธาตุพนม	ม.4(ก)	1	1	2
3	2	33	กรุงเทพฯ-กระนวน-บ้านแพง	ม.1(ข)	5	5	10
				ม.4(ค)	2	2	4
4	2	34	กรุงเทพฯ-สหัสขันธ์-บ้านแพง	ม.4(ก)	1	1	2
				ม.1(ข)พ.	3	3	6
				ม.2(ปอ.2)	2	2	4
5	2	86	กรุงเทพฯ-กุดชุม-ธาตุพนม	ม.1(ก)	1	1	2
				ม.1(ข)พ,ม.1(ข)	5	5	10
				ม.2(ปอ.2)	1	1	2
6	2	930	กรุงเทพฯ-อุดรธานี-นครพนม	ม.4(ข)พ.	3	3	6
				ม.4(ค)ม.2	1	1	2
7	3	224	อุดรธานี-นครพนม	ม.2	3	3	6
			ช่วงอุดรธานี-บ้านแพง	ม.2และหรือ2(จ)	7	7	14
8	3	225	อุดรธานี-บึงกาฬ				
			ช่วงอุดรธานี-บ้านแพง	ม.2(ปอ.2)	4	4	8
			ช่วงเซกา-บ้านแพง	ม.3(ส)	1	1	2
9	3	230	อุดรธานี-สกลนคร				
			ช่วงอุดรธานี-ศรีสงคราม	ม.3(ธ)	1	1	2
10	3	231	อุดรธานี-นครพนม	ม.1(ข)	4	4	8
				ม.2(ปอ.2)	13	13	26
11	3	241	สกลนคร-ธาตุพนม	ม.3(ธ)	1	1	2
			ตัดช่วงธาตุพนม-นาแก	ม.3(ส)	1	1	2
12	3	256	อบลราชธานี-นครพนม	ม.1(ข)	1	1	2
				ม.2,2(จ)	4	4	8
13	3	278	ขอนแก่น-มุกดาหาร				
			ช่วงขอนแก่น-ธาตุพนม	ม.2	1	1	2
14	3	287	สกลนคร-บ้านแพง	ม.3(ธ)	3	3	6
			ช่วงสกลนคร-นาหว้า	ม.3(ธ,ส)	20	20	40
15	3	288	หนองคาย-บ้านแพง	ม.3(ธ)	1	1	2
			ช่วงหนองคาย-บึงโขงหลง-บ้านแพง	ม.3(ธ)	1	1	2
16	3	518	เสถียร-นาแก	ม.3(ธ,ส)	1	1	2
			ช่วงนาแก-บ้านผึ่งแดง	ม.3(ส)	1	1	2
17	3	535	สกลนคร-เรณูนคร-ธาตุพนม	ม.3(ธ)	1	1	2
			ช่วงสกลนคร-เรณูนคร	ม.3(ธ)	2	2	4
			ช่วงสกลนคร-นาแก	ม.3(ส)	29	29	58

ลำดับที่	หมวด	สาย ที่	ชื่อเส้นทาง	ลักษณะมาตรฐาน	เงื่อนไขการเดินทาง/วัน		
					ไป	กลับ	รวม
18	3	549	พังโคน-ศรีสงคราม	ม.3(ธ,ส)	1	1	2
19	3	555	นครพนม-มุกดาหาร	ม.2,ม.2(จ)	20	20	40
20	3	556	มุกดาหาร-นาแก	ม.3(ธ,ส)	1	1	2
21	3	560	นครพนม-กุสุมาลย์	ม.3(ธ,ส)	1	1	2
			ช่วงท่าอุเทน-กุสุมาลย์	ม.3(ธ,ส)	5	5	10
			ตัดช่วงนครพนม-บ้านโพนจาน	ม.3(ส)	3	3	6
22	3	570	นครราชสีมา-บ้านแพง	ม.1(ข)	1	1	2
			ช่วงนครราชสีมา-เซกา-บ้านแพง		1	1	2
23	3	582	สกลนคร-ปลาปาก	ม.3(ธ,ส)	2	2	4
24	3	583	สกลนคร-บ้านท่าแร่-บ้านแพง	ม.3(ส)	2	2	4
25	3	586	ขอนแก่น-นครพนม	ม.1(ข)	5	5	10
26	3	661	เขียงราย-นครพนม	ม.1(ข)	5	5	10
27	3	827	นครพนม-ระยอง	ม.4(ก),ม.4(ข)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-บ้านบ่อวิน-ระยอง	ม.4(ก),ม.4(ข)	1	1	2
			ช่วงบ้านแพง-สว่างแดนดิน-ระยอง	ม.4(ก),ม.4(ข)	3	3	6
28	3	837	นครพนม-นครศรีธรรมราช	ม.1(ก) ม.4(ก,ข)	1	1	2
29	3	876	เชียงใหม่-นครพนม	ม.4(ข)	3	3	6
			ช่วงนครพนม-เกาะสมุย	ม.1(ข)พ,(1ข)	1	1	2
30	4	1431	นครพนม-ศรีสงคราม-นาหว้า	ม.3	10	10	20
31	4	1433	นครพนม-บ้านแพง(ก)	ม.3(ก)	8	8	16
			ช่วงนครพนม-ท่าอุเทน	ม.3(ส)	15-19	15-19	30-38
			ช่วงท่าอุเทน-บ้านแพง	ม.3(ส)	14-17	14-17	28-34
32	4	4235	นครพนม-นาแก-ม.รามฯ	ม.3(ส)	2	2	4
			นครพนม-นาแก	ม.3(ส)	20	20	40
			ช่วงนครพนม-หนองญาติ	ม.3(ส)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-นามะเขือ	ม.3(ส)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-คำเตย	ม.3(ส)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-วังโพธิ์	ม.3(ส)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-โพนแพง	ม.3(ส)	2	2	4
			ช่วงนครพนม-นาดอกไม้	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-พระซอง	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-วังยาง	ม.3	2	2	4
33	4	4236	นครพนม-ปลาปาก	ม.3	17	17	34
34	4	4237	ธาตุพนม-ปลาปาก	ม.3(ส)	2-3	2-3	4-6
35	4	4283	นาหว้า-ศรีสงคราม-โพนสวรรค์	ม.3	19-23	19-23	38-46
36	4	4347	นครพนม-ธาตุพนม	ม.3	30	30	60
			ช่วงนครพนม-ท่าค้อ	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-นาหลวง	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-บ้านกลาง	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-คำเตย	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-ขามเฒ่า	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-ดงด้ว	ม.3	4	4	8
			ช่วงนครพนม-โพนแพง	ม.3	4	4	8
			ช่วงนครพนม-โคกสว่าง	ม.3	2	2	4
37	4	4398	นครพนม-เรณูนคร	ม.3	2-4	2-4	4-8
38	4	4399	นครพนม-บ้านโคกกลาง-ปลาปาก	ม.3(ส)	22-26	22-26	48-52
39	4	4526	ศรีสงคราม-นาทม	ม.3	2-4	2-4	4-8
			ช่วงศรีสงคราม-บ้านแค	ม.3	1-2	1-2	2-4

ลำดับที่	หมวด	สาย ที่	ชื่อเส้นทาง	ลักษณะมาตรฐาน	เงื่อนไขการเดินทาง/วัน		
					ไป	กลับ	รวม
			ช่วงศรีสงคราม-บ้านโพนงาม	ม.3	2-3	2-3	4-6
			ช่วงศรีสงคราม-บ้านปากยาม	ม.3	1-2	1-2	2-4
40	4	4653	นครพนม-บ้านโคกอำนวย	ม.3(ส)	10	10	20
			ช่วงนครพนม-บ้านรามราช	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-บ้านโคกก่อง	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-บ้านโพนทา	ม.3	4	4	8
			ช่วงนครพนม-บ้านดงสว่าง	ม.3	2	2	4
			ช่วงนครพนม-บ้านนาโป่ง	ม.3	2	2	4
41	6	7	นครพนม-เมืองท่าแขก	ม.2 (45ที่นั่ง)	3-8	3-8	6-16
			ช่วงนครพนม-เชิงสะพานแห่งที่ 3		2	2	4
			เมืองท่าแขก				



- จากนครพนม ผ่านถนนหมายเลข 8 ถึงเมืองวินห์ 330 กม. นครพนม ถึง อาติงห์ 350 กม. จากวินห์ ถึง ฮานอย 290 กม. จากฮานอย ถึง ด้านผิงเสียง(จีน) 188 กม. จากผิงเสียง ถึง หนานหนิง 198 กม. รวมระยะทาง นครพนม ถึงด้านชายแดนจีน(ผิงเสียง) 808 กม. จากนครพนม ถึง หนานหนิง 1,006 กม.

- จากนครพนม ผ่านถนนหมายเลข 12 ถึง จังหวัดอาติงห์ 353 กิโลเมตร จากจังหวัดอาติงห์ ถึง กรุง ฮานอย 340 กิโลเมตร จากฮานอย ถึง ด้านชายแดนผิงเสียง(จีน) 188 กิโลเมตร และเดินทางจากด้านชายแดนผิง เสียง ถึง นครหนานหนิง 198 กิโลเมตร สรุประยะทางจากนครพนม - ด้านชายแดนผิงเสียง(จีน) จำนวน 831 กิโลเมตร และจากนครพนม ถึง นครหนานหนิง จำนวน 1,029 กิโลเมตร

ซึ่งเป็นเส้นทางที่สะดวกและสั้นที่สุด และปัจจุบันสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะจีนตอนใต้ได้ใช้เส้นทางนี้เป็นเส้นทางสำคัญในการเชื่อมโยงเข้าสู่อาเซียน

2) การคมนาคมทางน้ำ

มีเรือยนต์ข้ามฟากระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ด่านศุลกากรนครพนม และจุดผ่อนปรนทั้ง 4 แห่งที่มีเขตพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขงและสปป.ลาว ได้แก่

- บ้านดอนแพง อ.บ้านแพง - บ้านบุงกลาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอริคำไซ สปป.ลาว
- บ้านท่าอุเทน อ.ท่าอุเทน - บ้านหินบูน เมืองหินบูน แขวงคำม่วน สปป.ลาว
- บ้านธาตุพนม อ.ธาตุพนม - บ้านปากเซบังไฟ เมืองหนองบก แขวงคำม่วน สปป.ลาว
- บ้านนาหว้า อ.เมือง - บ้านปากเป้ง เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน สปป.ลาว

3) การคมนาคมทางอากาศ

จังหวัดนครพนม มีท่าอากาศยานนครพนม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครพนม 15 กิโลเมตรตามเส้นทางนครพนม - สกลนคร โดยมีขนาดความยาวทางวิ่ง-ทางขับ 2,500 เมตร กว้าง 45 เมตร สามารถรองรับเครื่องบินขนาดกลางที่มีความจุไม่เกิน 250 คน ได้และมีลานจอดเครื่องบินสามารถจอดเครื่องบินได้สามลำในเวลาเดียวกัน พร้อมทั้งมีพื้นที่ขยายเพิ่มเติมในอนาคตได้ รวมทั้งมีระบบเครื่องช่วยในการเดินอากาศที่ครบถ้วนและได้มาตรฐานสากล และได้รับการกำหนดให้เป็นสนามบินศุลกากร เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2544 ซึ่งอากาศยานสามารถบินขึ้นไปต่างประเทศ และเครื่องบินจากต่างประเทศสามารถลงที่ท่าอากาศยานนครพนมได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านท่าอากาศยานสุวรรณภูมิหรือท่าอากาศยานดอนเมืองแต่ประการใด ปัจจุบันมีสายการบินนกแอร์และสายการบินไทยแอร์เอเชีย ซึ่งมีผู้โดยสารจากจังหวัดใกล้เคียงเดินทางมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น เช่น มุกดาหาร สกลนคร เป็นต้น รวมไปถึงผู้โดยสารจากประเทศเพื่อนบ้านจาก แขวงสะหวันเขต แขวงคำม่วน สปป.ลาว รวมไปถึงผู้โดยสารชาวเวียดนามที่เดินทางมาจังหวัดนครพนมเพื่อต่อไปยังกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ควรได้รับการผลักดันให้สนามบินนครพนมเป็นสนามบินนานาชาติ เพื่อรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศที่จะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

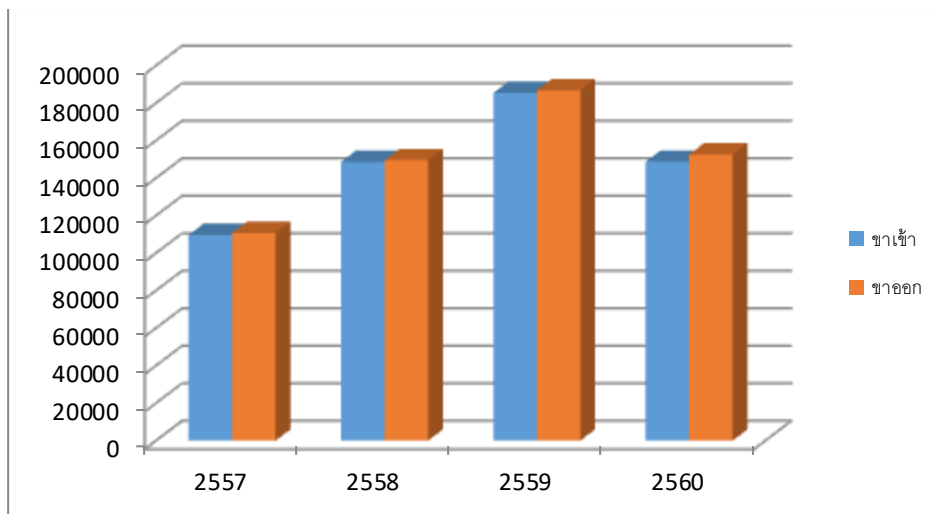


ตารางสรุปสถิติผู้โดยสารท่าอากาศยานนครพนม ปี พ.ศ. 2557-2560

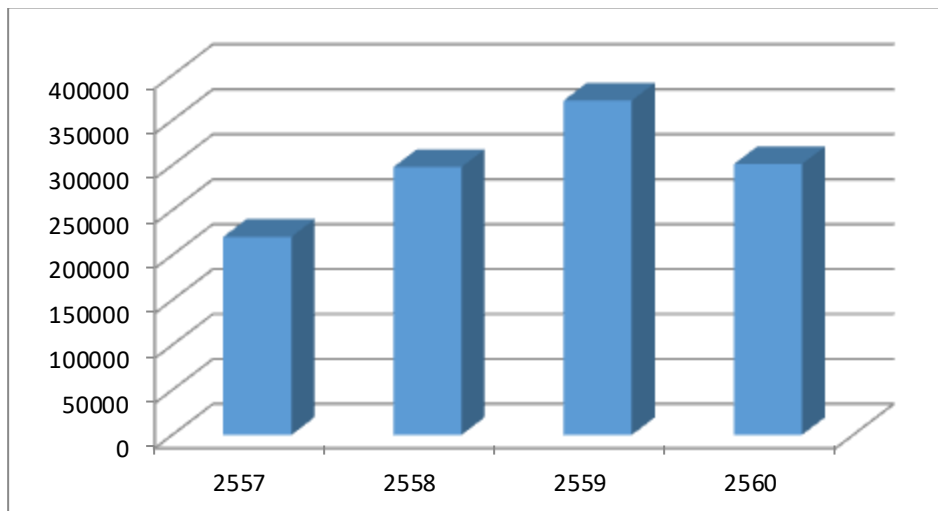
ปี พ.ศ.	ขาเข้า	ขาออก	รวม
2557	109,629	110,713	220,342
2558	148,568	149,447	298,015
2559	185,315	186,711	372,026
2560	148,658	152,626	301,284

* ปี พ.ศ. 2560 เป็นข้อมูลสถิติผู้โดยสาร ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. 2560 – 20 กันยายน 2560

แผนภูมิแสดงข้อมูลสถิติผู้โดยสารขาเข้า - ขาออก ปี 2557 - ปัจจุบัน



แผนภูมิแสดงข้อมูลสถิติรวมผู้โดยสาร ปี 2557 - ปัจจุบัน



1.7 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.7.1 ทรัพยากรน้ำ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

(1) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยถือร่องน้ำลึกเป็นแนวเขต แม่น้ำโขงนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นอย่างยิ่ง

(2) แม่น้ำสงคราม ต้นน้ำเกิดในท้องที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ไหลผ่านท้องที่อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย อำเภอนาวนวิเวศ จังหวัดสกลนคร ผ่านอำเภอศรีสงคราม และไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

(3) ลำน้ำยาม ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอศรีสงคราม มาบรรจบลำน้ำสงครามที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

แม่น้ำสายรอง ได้แก่

(1) ลำน้ำก่ำ ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม

(2) ลำน้ำอุ่ม ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอนาหว้ามาบรรจบกับลำน้ำสงคราม ที่บ้านปากอุ่ม อำเภอศรีสงครามของจังหวัดนครพนม

คู/คลอง/ลำราง ได้แก่

(1) ห้วยลังกา ต้นกำเนิดที่เทือกเขาลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอบ้านแพง ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านนาเข ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพง ความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

(2) ห้วยบังกอ ต้นกำเนิดตำบลกรูคู อำเภอมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลโพธิ์ตาก ตำบลหนองญาติ ตำบลท่าค้อ อำเภอมืองนครพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านกุดข้าวปุ้น ตำบลขามเฒ่า อำเภอมืองนครพนม

(3) ห้วยบังฮวก ต้นกำเนิดอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านตำบลคำเตย ตำบลบ้านกลาง อำเภอมืองนครพนม ตำบลนาถ่อน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่บ้านดงขวาง อำเภอธาตุพนม

(4) ห้วยฮ่องฮอ ต้นกำเนิดตำบลอาจสามารถ อำเภอมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลหนองญาติ อำเภอมืองนครพนม ไหลบรรจบห้วยบังกอที่บ้านดงหมู อำเภอมืองนครพนม ความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

(5) ห้วยน้ำบัง ต้นกำเนิดอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอปลาปาก อำเภอนาแก ไหลบรรจบลำน้ำก่ำที่บ้านปากบัง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

(6) ห้วยทวย ต้นกำเนิดอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอโพนสวรรค์ อำเภอท่าอุเทน ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านปากทวย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ความยาวประมาณ 85 กิโลเมตร

ข้อมูลสภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณฝน (มม.)			ปริมาณน้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)		
		ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี
1. แม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ห้วยลังกา, ห้วยไร่, ห้วยเปือก, ห้วยทราย	2,350			2,580	2,150	140	2,290
2. สงครามตอนล่าง	3,070			1,861	1,830	50	1,880
3. ห้วยอุ่ม	3,542			1,417	1,234	104	1,338
4. ห้วยทวย	782			1,877	233	20	253
5. แม่น้ำโขงส่วนที่ 8 ห้วยบังกอ, ห้วยบังฮวก	1,145			2,102	355	30	385
6. น้ำก่ำ	2,670			1,407	1,322	85	1,407
7. แม่น้ำโขงส่วนที่ 9 ห้วยกะเบา	449			1,448	204	10	214
รวม	14,008				7,328	443	7,767

(ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม 2559)

2) แหล่งน้ำชลประทาน

จังหวัดนครพนมมีปริมาณน้ำมากสามารถพัฒนาเป็นแหล่งน้ำและโครงการชลประทานที่สำคัญ จำนวน 356 แห่ง ปริมาณความจุรวม 159.717 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ระบบชลประทาน 376,013 ไร่

ตารางแสดงข้อมูลด้านโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ลำดับที่	โครงการ	ที่ตั้ง		ความจุ ล้าน ลบ.ม.	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ			
1	อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง					
	1.1 อ่างเก็บน้ำห้วยส้มโฮง	บ้านผึ่ง	เมือง	3.120	10,000	11,000
	1.2 อ่างเก็บน้ำห้วยแคน	หนองฮี	ปลาปาก	11.014	5,000	5,500
	1.3 อ่างเก็บน้ำห้วยก้านเหลือง	ก้านเหลือง	นาแก	7.408	7,840	9,570
	1.4 อ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ	นาแก	นาแก	2.312	2,000	7,260
	รวม			23.854	24,840	33,330
2	โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
	2.1 ปตร.บ้านหนองบึง	ดามัง	โคกศรีสุพรรณ	1.870		
	2.2 ปตร.บ้านนาขาม	วังยาง	วังยาง	3.100		
	2.3 ปตร.บ้านนาคู่	นาคู่	นาแก	8.750		
	2.4 ปตร.ธรมิณมุต	โนนสังข์	ธาตุพนม	35.600		
	2.5 ปตร.บ้านดัดเต่า	หนองเทาใหญ่	ปลาปาก	1.223		
	2.6 ปตร.บ้านนาบัว	นาบัว	เรณูนคร	1.050		
	2.7 ปตร.ห้วยแคน	โพธิ์ทอง	ธาตุพนม	1.900		
	2.8 ปรับปรุงบำรุงสาธารณะหนองสังข์	หนองสังข์	นาแก	2.400		
	รวม			55.893		
3	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
	จำนวนโครงการ 42 โครงการ			33.162	26,199	33,641
4	โครงการชลประทานขนาดเล็ก					
	จำนวนโครงการ 181 โครงการ			46.808	66,074	66,074
5	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า					
	จำนวนโครงการ 113 โครงการ			-	236,215	176,365
6	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย-ลาว					
	จำนวนโครงการ 8 โครงการ			0.120		3,650
	รวมทั้งหมด			159.717	353,328	376,013

อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาโดยก่อสร้างระบบชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม ได้มีปริมาณความจุแล้ว 55.893 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 62,953 ไร่ เมื่อแล้วเสร็จโครงการจะมีระบบชลประทานทั้งโครงการ ประมาณ 165,000 ไร่

3) ปริมาณฝนและปริมาณน้ำท่า

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมประมาณ 14,000 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี 7,767 ล้านลูกบาศก์เมตร ฤดูฝน 7,328 ล้านลูกบาศก์เมตร (94%) และฤดูแล้ง 443 ล้านลูกบาศก์เมตร (6%)

4) ทรัพยากรน้ำบาดาล

สภาพอุทกธรณีวิทยาน้ำบาดาลในจังหวัดนครพนม โดยทั่วไปเป็นชั้นน้ำในหินทราย หินทรายแป้ง และหินโคลนของกลุ่มหินโคราช ดังนั้นสภาพน้ำโดยทั่วไปจึงมักมีสนิมเหล็กสีแดง และมีปริมาณคลอไรด์ค่อนข้างสูงหากอยู่ในบริเวณหมวดหินมหาสารคาม โดยในปัจจุบัน (ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560) จังหวัดนครพนมมีจำนวนบ่อบาดาลทั้งหมด 1,313 บ่อ ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือใช้ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจและการบริการ

5) คุณภาพน้ำผิวดิน

จังหวัดนครพนมได้ดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำสายหลักในจังหวัด ประกอบด้วย แม่น้ำสงคราม แม่น้ำอูน และแม่น้ำยาม ซึ่งทำการตรวจวัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 4 ครั้ง โดยในปี 2558 ครั้งที่ 1 (พ.ย. 2557) ครั้งที่ 2 (ก.พ. 2558) ครั้งที่ 3 (พ.ค. 2558) และครั้งที่ 4 (ก.ค. 2558) ตามลำดับ พบว่าคุณภาพน้ำผิวดินทั้ง 3 สาย อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำ/สถานีที่ ตรวจวัด/ (แม่น้ำสายหลัก/สาขา/ คลอง)*	ค่าที่ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง				การจัดลำดับ ประเภท คุณภาพน้ำ
	ออกซิเจนละลาย (DO) (มิลลิกรัม/ลิตร)	บีโอดี (BOD) (มิลลิกรัม/ลิตร)	แบคทีเรีย กลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/100มิลลิกรัม)	แบคทีเรีย กลุ่มฟิโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/100มิลลิกรัม)	
แม่น้ำสงคราม(SO 01)	6.14 – 8.00	2.6 – 3.1	430 –11,000	230 – 930	4 (เสื่อมโทรม)
แม่น้ำสงคราม (SO02)	7.02 – 9.35	2.0 – 3.1	90 – 7,500	36 - 230	4 (เสื่อมโทรม)
น้ำอูน (ON01)	6.43 – 8.57	1.7 – 2.8	900 – 1,500	90 – 930	4 (เสื่อมโทรม)
น้ำอูน (ON02)	6.40 – 7.71	1.2 – 1.8	230 – 2,400	90 – 230	3 (พอใช้)
น้ำยาม (HY 01)	6.20 – 7.94	0.9 – 2.5	90	<30 – 36	4 (เสื่อมโทรม)

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี,2558

1.7.2 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

1) ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดนครพนม ได้จำแนกดิน ออกเป็น 25 กลุ่ม ชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ 3,094,328 ไร่ หรือร้อยละ 89.79 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 7 หน่วย ได้แก่ ที่ดินหินพื้นโผล่ ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำฯ มีเนื้อที่ประมาณ 351,090 ไร่ หรือร้อยละ 10.21 ของเนื้อที่ทั้งหมด มีรายละเอียดดังตาราง

เนื้อที่กลุ่มชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดจังหวัดนครพนม

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/ พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่		ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
1	กลุ่มชุดดินที่ 4	101,347	2.95	27	กลุ่มชุดดินที่35B	127,216	3.69
2	กลุ่มชุดดินที่5	78,980	2.29	28	กลุ่มชุดดินที่37	7,796	0.23
3	กลุ่มชุดดินที่6	267,887	7.77	29	กลุ่มชุดดินที่37B	9,109	0.26
4	กลุ่มชุดดินที่7	23,210	0.67	30	กลุ่มชุดดินที่38	29,209	0.85
5	กลุ่มชุดดินที่15hi	9,988	0.29	31	กลุ่มชุดดินที่40	622	0.02
6	กลุ่มชุดดินที่15hiB	15,860	0.46	32	กลุ่มชุดดินที่40B	312,738	9.07
7	กลุ่มชุดดินที่16hi	6,289	0.18	33	กลุ่มชุดดินที่41B	26,805	0.78
8	กลุ่มชุดดินที่ 16hiB	9,230	0.27	34	กลุ่มชุดดินที่44B	7,956	0.23
9	กลุ่มชุดดินที่ 17	87,129	2.53	35	กลุ่มชุดดินที่48B	3,416	0.11
10	กลุ่มชุดดินที่17hi	1,665	0.06	36	กลุ่มชุดดินที่49	17,307	0.51
11	กลุ่มชุดดินที่17hiB	57,966	1.68	37	กลุ่มชุดดินที่49B	985,057	28.57
12	กลุ่มชุดดินที่18	31,780	0.92	38	กลุ่มชุดดินที่56B	109,872	3.19
13	กลุ่มชุดดินที่18hiB	12,270	0.36	39	กลุ่มชุดดินที่62	113,499	3.29
14	กลุ่มชุดดินที่19	10,993	0.32	40	กลุ่มชุดดินที่4/33	25,637	0.74
15	กลุ่มชุดดินที่19B	94,214	2.73	41	กลุ่มชุดดินที่4/38	70,365	2.04
16	กลุ่มชุดดินที่19C	1,064	0.03	42	กลุ่มชุดดินที่33/38	3,829	0.11
17	กลุ่มชุดดินที่20	682	0.03	43	กลุ่มชุดดินที่35C/RC	687	0.02
18	กลุ่มชุดดินที่21B	72,542	2.11	44	กลุ่มชุดดินที่40C/RC	7,178	0.21
19	กลุ่มชุดดินที่22	92,197	2.67	45	สนามบิน (AP)	6,293	0.18
20	กลุ่มชุดดินที่22B	21,023	0.61	46	ที่สาธารณประโยชน์ (CEM)	205	0.01
21	กลุ่มชุดดินที่24	3,671	0.11	47	ที่ดินดัดแปลง (ML)	4,147	0.13
22	กลุ่มชุดดินที่25	145,836	4.23	48	สระน้ำ (P)	1,287	0.04
23	กลุ่มชุดดินที่25B	24	0.01	49	ที่ดินหินพื้นโผล่ (RC)	11,584	0.34
24	กลุ่มชุดดินที่33	42,769	1.24	50	ที่อยู่อาศัย (U)	119,548	3.47

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/ พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่		ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
25	กลุ่มชุดดินที่33B	36,589	1.06	51	พื้นที่น้ำ (W)	208,026	6.04
26	กลุ่มชุดดินที่35	10,825	0.31	รวมเนื้อที่ทั้งหมด		3,445,418	100.00

(ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม)

2) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ผลการศึกษาของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า ในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดนครพนมมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรมากที่สุด คิดเป็น 2,115,538 ไร่ รองลงมาคือพื้นที่ป่า คิดเป็น 794,516 ไร่ ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ป่าสมบูรณ์ 701,631 ไร่ และ พื้นที่ป่าไม่สมบูรณ์ 92,885 ไร่

สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2556

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	147,234	4.26
1. พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	147,234	4.26
พื้นที่เกษตรกรรม	2,115,538	61.40
1. นาข้าว	1,690,146	49.06
2. พืชไร่	49,887	1.45
3. ไม้ยืนต้น	357,481	10.38
4. ไม้ผล	14,088	0.40
5. พืชสวน	1,185	0.03
6. ท่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,427	0.04
7. สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,324	0.04
พื้นที่ป่าไม้	794,516	23.06
1. ป่าสมบูรณ์	701,631	20.36
2. ป่าเสื่อมโทรม	92,885	2.70
พื้นที่แหล่งน้ำ	174,355	5.07
1. พื้นที่แหล่งน้ำ	174,355	5.07
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	213,774	6.21
1. พื้นที่อื่นๆ	204,238	5.93
2. พื้นที่ลุ่ม	9,536	0.28
รวมทั้งหมด	3,445,417	100.00

(ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 1 สำนักนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนา

ที่ดิน)

1.7.3 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดนครพนม ในปี 2559 มีพื้นที่ประมาณ 3,445,414.32 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 505,197.34 ไร่หรือประมาณร้อยละ 14.34 ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร โดยเขตพื้นที่ทางตอนเหนือจะมีลักษณะเป็นเนินสูงและที่ตอนประเทของป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณบางส่วนและป่าดงดิบแล้ง ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ไม้เต็งไม้รัง ไม้มะค่าโมง ไม้พะยุง ไม้ก้นกระดา เป็นต้น พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้แก่

พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าอนุรักษ์

- อุทยานแห่งชาติภูผายลและอุทยานแห่งชาติภูถ้ำกลั๊กลัก
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 12 ป่า พื้นที่ 565360.50 ไร่ มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปปฏิรูปที่ดิน จำนวน 294,315.41 ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 271,045.09 ไร่

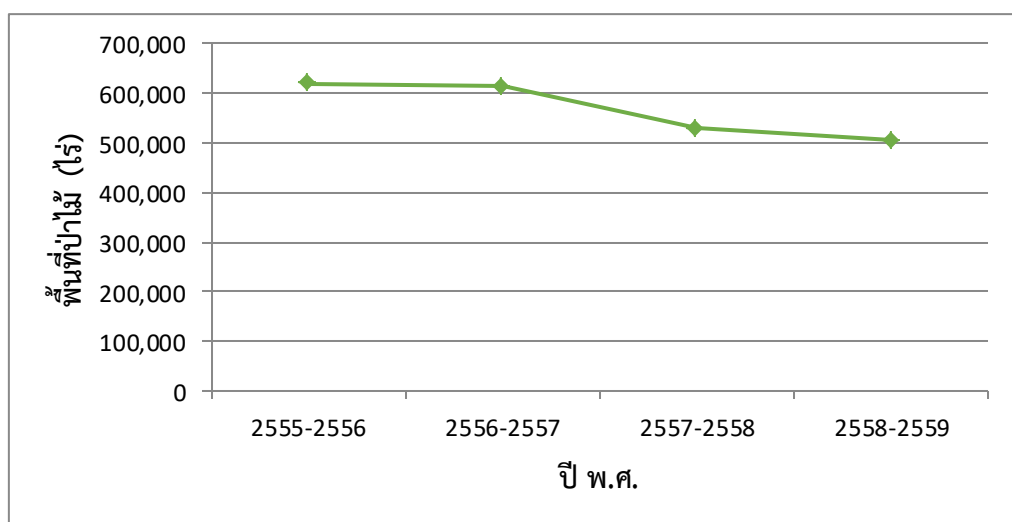
พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายทับซ้อนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

- อุทยานแห่งชาติภูผายล จำนวน 79,437.50 ไร่
- อุทยานแห่งชาติภูถ้ำกลั๊กลัก จำนวน 24,375 ไร่
- สวนรุกขชาติวังปอพาน จำนวน 174 ไร่
- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ในพระราชดำริ จำนวน 17,253.29 ไร่

ตารางแสดงสถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 4 ปี

รายละเอียด	พ.ศ. 2555 - 2556	พ.ศ. 2556 - 2557	พ.ศ. 2557 - 2558	พ.ศ. 2558 - 2559
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	618,952.22	613,585.71	529,802.77	505,197.34
ร้อยละพื้นที่ป่าไม้	17.57	17.42	15.04	14.34

แผนภูมิแสดงสถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 4 ปี



1.7.4 ทรัพยากรสัตว์ป่า

จังหวัดนครพนมพบสัตว์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูถ้ำกลั๊กลัก เช่น เก้ง หมูป่า เสือไฟ กระต่ายป่า บ่าง ค่าง อีเห็น กระต่า งูเม่น หมาจิ้งจอก กระรอก กระแต ไก่ป่า และนกนานาชนิด

1.7.5 ทรัพยากรธรณี

ธรณีวิทยาทั่วไปของจังหวัดนครพนม ประกอบด้วยชั้นหินหรือหินตะกอนของชุดหินโคราช เป็นหินตะกอนที่เกิดในสภาพแวดล้อมพื้นทวีป หน่วยหินที่พบ ได้แก่

- หมวดหินพระวิหาร (PhraWhan Formation, JKpw) ประกอบด้วย หินทรายเนื้อควอตซ์สีขาว สีน้ำตาลเหลือง เนื้อละเอียดถึงปานกลาง การคัดขนาดดี ความกลมมนดี ประกอบด้วยแร่ควอตซ์เป็นส่วนใหญ่ แสดงชั้นหนาและชั้นเฉียงระดับ พบแพร่กระจายตัวอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอนาแกหรือทางทิศใต้ของอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

- หน่วยหินเสาขัว (Sao Khua Formation, Ksk) ประกอบด้วย หินทราย สีน้ำตาลแกมแดงและเทา เนื้อปนไมกา หินทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา สีน้ำตาลปนแดง หินดินดานสีน้ำตาลปนม่วง สีแดงอิฐ มีไมก้าเป็นส่วนประกอบเด่น มีก้อนปูนกลมๆ ปนอยู่ เกิดกระจายอยู่ทั่วไปและรอบๆ หน่วยหินพระวิหารพบในพื้นที่อำเภอนาแก

- หมวดหินภูพาน (PhuPhan Formation, Kpp) มีลักษณะเด่นประกอบด้วยหินทรายปนกรวดสีเทาปนขาว ขนาดเม็ดปานกลางถึงหยาบ และหินกรวดมน สีน้ำตาลแกมเหลือง เทา ส้มอ่อน ชมพู และขาว แสดงลักษณะเป็นชั้นหนา มีชั้นเฉียงระดับขนาดใหญ่ เม็ดกรวดประกอบด้วยหินหลายชนิด หมวดหินภูพานแผ่กระจายตัวตามแนวขอบของหมวดหินเสาขัวต่อเนื่องจากแนวทางตะวันตก-ตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอนาแกไปจนถึงทางตอนใต้ของอำเภอธาตุพนม เช่น ภูเสือ ภูผาแดง ภูถ้ำพระ ภูไม้เกะ ภูสารเมย ภูถ้ำศรีคุณ ภูสันหมากตูม เป็นต้น

- หมวดหินโคกกรวด (KhokKrut Formation, Kkk) ประกอบด้วยหินทรายสีแดงอ่อน แดงแกมเทา น้ำตาลแกมแดง ถึงขาวอมน้ำตาล มักมีขนาดเม็ดละเอียดถึงปานกลาง การคัดขนาดดี มีแร่ไมก้าปนอยู่ในเนื้อหิน มีหินทรายแป้ง หินโคลน และหินกรวดมน สีน้ำตาลแกมแดง แทรกสลับอยู่ แสดงชั้นเฉียงระดับขนาดเล็กถึงปานกลาง แสดงลักษณะที่มีก้อนปูนฝังประในเนื้อหิน หมวดหินโคกกรวดพบเป็นที่ลอนลาด แผ่กระจายตัวต่อเนื่องจากแนวทางตะวันตก-ตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอนาแก ไปจนถึงทางตอนใต้ของอำเภอธาตุพนมอีกบริเวณพบหมวดหินโคกกรวดทางตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอบ้านแพง และที่บ้านนากระเสริม ตำบลพนอม อำเภอดงหลวง ซึ่งพบรอยตีนไดโนเสาร์จำนวนมาก โดยบริเวณนั้นพบรอยริ้วคลื่น (ripple mark) และรอยระแหงโคลน (mud crack) แสดงสภาพแวดล้อมแบบริมฝั่งแม่น้ำ

- หมวดหินมหาสารคาม (MahaSarakhm Formation, KTms) เป็นหมวดหินที่สำคัญเพราะมีความเกี่ยวข้องกับชั้นเกลือ โดยทั่วไปประกอบด้วย หินโคลนสีน้ำตาลแดง หินทรายแป้ง ชั้นเกลือหิน (rock salt) จำนวน 3 ชั้น ซึ่งพบแพร่หลายทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากหมวดหินนี้ไม่คงทนต่อการสึกกร่อนและกัดเซาะทำให้ถูกปิดทับด้วยตะกอนปัจจุบัน พบตามพื้นผิวที่มีคราบเกลือ ซึ่งคราบเกลือเหล่านี้จะถูกละลายจากชั้นเกลือหินที่อยู่ด้านล่างทำให้เกิดปัญหาดินเค็มและแหล่งน้ำบาดาลเค็ม จังหวัดนครพนม พบที่อำเภอนาแก บริเวณบ้านพระซอง บ้านบ่อดอกซ้อน

- หมวดหินภูทอก (PhuThok Formation, KTpt) โผล่กระจายตัวมากกว่าหมวดหินอื่น สามารถแบ่งออกเป็น 3 หมู่ ได้แก่ หมู่หินนาหว้า (Nawa Member, KTpt) ตั้งชื่อตามอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โผล่โดยทั่วไปในพื้นที่อำเภอนาหว้า ตามสองข้างทางที่ถนนตัดผ่าน ตามโค้งน้ำของห้วยต่างๆ เช่น ห้วยน้ำอูน และบ่อซุดกักเก็บน้ำของเกษตรกร หมู่หินคำตากล้า (KamTakla Member, KTpt2) ตั้งชื่อตามอำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร ส่วนที่พบในจังหวัดนครพนม พบทางตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอโพนสวรรค์ ต่อเนื่องอำเภอศรีสงคราม จนถึงอำเภอนาทม และหมู่หินภูทอกน้อย (PhuThokNai Member, KTpt3) หมู่หินนี้จะมีชั้นหินแบบฉบับอยู่ที่เขาภูทอกน้อย อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ ที่จังหวัดนครพนมพบที่ภูลังกา อำเภอบ้านแพง

- ตะกอนยุคควอเทอร์นารี (Quaternary Sediments, Q) ประกอบด้วย ตะกอนตะพัก (Qt) จะพบอยู่ตามริมแม่น้ำโขง ลักษณะเป็นเนินที่มีความสูงประมาณ 160-180 เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ตะกอน จะประกอบด้วยกรวดของแร่ควอตซ์ เป็นส่วนใหญ่ขนาด 1-5 เซนติเมตร ขนาดเฉลี่ยประมาณ 2 เซนติเมตร มีดินเหนียวปนทรายเป็นเนื้อปนอยู่ด้วย ตะกอนน้ำพา (Qa) จะเป็นตะกอนทราย ทรายแป้งและดินเหนียวที่เกิดจากลำน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม ลำน้ำอูน หรือลำห้วย

ต่างๆ พัฒนาก่อนที่กัณฑ์สักร่อนมาสะสมตัวบริเวณที่ราบ และตะกอนเศษหินผุอยู่กับที่ (Qr) ตะกอนเชิงเขา: ชั้นกรวด หินทราย หินทรายแป้ง มีตะกอนเหลี่ยม การคัดขนาดไม่ดี

1.8 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

1.8.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

1) อุทยานแห่งชาติภูแล้งกา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบ้านแพ่ง ห่างจากอำเภอบ้านแพ่ง 6 กิโลเมตร ภูแล้งกาเป็นต้นกำเนิดของน้ำตกและลำธารใหญ่น้อยหลายสาย ตลอดจนมีความอุดมสมบูรณ์ของดอกไม้ กล้วยไม้ และพันธุ์ไม้นานาชนิดที่สวยงาม การเดินทางจากตัวจังหวัด ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 212 (นครพนม-บ้านแพ่ง) ระยะทาง 92 กิโลเมตร มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญได้แก่



1.1) น้ำตกตาดขาม ต้นลำธารเกิดจากเทือกเขาภูแล้งกา ตั้งอยู่ใจกลางเขตป่าสงวนแห่งชาติภูแล้งกา ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านแพ่ง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ 6 กิโลเมตรเป็นลำห้วยไหลมาบรรจบ สภาพโดยรอบบริเวณร่มรื่นเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว และ พักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันมีถนนคอนกรีต เข้าไปถึงบริเวณน้ำตกการเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับทางไปภูแล้งกา

1.2) น้ำตกตาดโพธิ์ กำเนิดจากเทือกเขาภูแล้งกา อยู่ใกล้กับน้ำตกตาดขามห่างกันประมาณ 5 กิโลเมตร มีลักษณะสวยงามไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ที่ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านแพ่งประมาณ 11 กิโลเมตร เส้นทางเป็นถนนลูกรังใช้ได้ทุกฤดูกาล รถยนต์ไม่สามารถเข้าถึงตัวน้ำตกได้ ต้องเดินขึ้นไปใช้เวลาเดินประมาณชั่วโมงเศษ สองข้างทางร่มรื่นเหมาะแก่การเดินชมความงามตามธรรมชาติอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในฤดูฝนสามารถมองเห็นน้ำตกได้จากทางหลวงแผ่นดินที่เลียบริมฝั่งแม่น้ำโขง

2) หาดดอนแพ่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอบ้านแพ่งห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านแพ่งประมาณ 1 กม.อยู่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพสวยงาม โดยเฉพาะภูมิทัศน์ช่วงที่มีการปลูกไผ่สาบยับพันไร่ด้านสาวคอยตั้งอยู่บนเทือกเขาภูพาน เขตอำเภอนาแก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลานหินเรียบ มีต้นไม้อายุพรรณขึ้นประปราย เมื่อขึ้นถึงลานหินสามารถมองเห็นยอดขององค์พระธาตุพนม รวมทั้งอ่างเก็บน้ำห้วยโทะห้วยผักดอกและพื้นที่ของอำเภอนาแกได้เป็นอย่างดี ทิวทัศน์ที่สวยงาม ความเป็นมาของสถานที่แห่งนี้มาจากหนุ่มสาวชาวบ้านสมัยก่อนเวลาไปหาของป่าจะนัดหมายคอยกันที่นี่เลยได้ชื่อว่า “ดานสาวคอย” การเดินทางห่างจากตัวอำเภอนาแกประมาณ 6 กิโลเมตร เส้นทางเป็นถนนลูกรังรถยนต์สามารถขึ้นไปถึงบริเวณดานสาวคอยได้

3) หาดแห่ เป็นเกาะกลางแม่น้ำโขง อยู่บริเวณบ้านน้ำก่ำใต้ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอดงหลวง สภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของบ้านเรือนสองฝั่งโขง ในอดีตเริ่มมีผู้คนลงไปท่องเที่ยวพักผ่อนในฤดูร้อน ตั้งแต่ปี 2534 แต่เริ่มเป็นรูปเป็นร่างและเปิดให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการเมื่อ 5 ปี ที่ผ่านมา ในช่วงหลังจากงานพระราชทานของทุกปี ไปจนถึงวันที่ 15 เมษายนหรือจนจบเทศกาลสงกรานต์

4) ทะเลบัวแดง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ หนองกุดข้าว ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านกลาง หมู่ที่ 15 ตำบลโนนตาล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เนื้อที่นับร้อยไร่ มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ที่สำคัญมีบัวแดง ที่มีความสวยงามมาก ซึ่งจะบานสะพรั่งยามเช้าจนถึง 11.00

นาฬิกา ซึ่งนักท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจล่องเรือชมบัวแดงเป็นจำนวนมาก ระยะทางห่างจากถนนหลวงสาย 212 เพียง 3 กิโลเมตร

5) แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามพื้นที่ชุ่มน้ำโลก

แม่น้ำสงคราม เป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลลงแม่น้ำโขง ทางเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน หรือที่เรียกว่า แอ่งสกลนคร มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพาน ในเขตจังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ และบรรจบกับแม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีความยาวประมาณ 420 กิโลเมตร ยาวเป็นลำดับที่ 7 ของประเทศ

หมู่บ้านในเขตลุ่มน้ำสงครามไหลผ่านเขตพื้นที่อำเภอนาทม อำเภอสรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง บ้านยางงอย บ้านอ้วน และบ้านท่าบ่อสงคราม อำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า บริเวณป่าบุงป่าทามดังกล่าว มีระบบนิเวศย่อย ถึง 28 ระบบ เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์ปลากว่า 124 ชนิด มีพรรณพืชในป่าทามที่ใช้ประโยชน์ได้จำนวนถึง 208 ชนิด

แม่น้ำสงคราม และป่าบุงป่าทาม เป็นแหล่งทรัพยากรที่เลี้ยงดูชุมชนรอบๆ มาอย่างยาวนาน จนสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งชาวบ้านที่นี่ได้ขนานนามว่า "แม่น้ำสงคราม ป่าบุงป่าทาม" คือ "ตู้กับข้าวของชุมชน" และก่อให้เกิด "วัฒนธรรมปลาแดก" ขึ้น

ชุมชนในเขตลุ่มน้ำสงครามได้ใช้ประโยชน์จากลำน้ำสงครามในการทำนาปรับ การปลูกพืชผลทางการเกษตร การประมง และการคมนาคมขนส่งโดยในอดีต ใช้ท่าวังไผ่ลำน้ำสงคราม เป็นท่าเรือสำคัญในการคมนาคมทางน้ำสู่พื้นที่ภายนอก เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำยุคแรกๆ

แนวคิดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามรอยเส้นทางธรรมวิถีไทยวิถีพุทธลุ่มน้ำสงครามพื้นที่ชุ่มน้ำโลก และมีสโลแกน “ล่องเรือลำน้ำสงคราม นั่งรถชมวัดเก่า ซอปป้อท็อป กินข้าวป่า”

จึงได้บังเกิดแนวคิดโปรแกรมนำเที่ยวและทัศนศึกษา สามธรรม @ ลุ่มน้ำสงคราม

ธรรมที่ 1 ธรรมชาติ ได้แก่ ระบบนิเวศลำน้ำสงคราม ป่าบุงป่าทาม (ตู้กับข้าวชุมชน) กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar Sites) ลำดับที่ 15 ของประเทศ

ธรรมที่ 2 ธรรมะ ได้แก่ พระกรรมฐานตามแผนที่กองทัพธรรมแห่งภาคอีสาน สายธุดงค์ พระอาจารย์เสาร์ พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระอาจารย์เง็ก อธิมุตตโก พระอาจารย์มหาบัว ญาณสัมปันโน พิพิธภัณฑหลวงปู่ดื้อ

ธรรมที่ 3 วัฒนธรรมท้องถิ่นคนลุ่มน้ำสงคราม เช่น วิถีชีวิตคนหาปลา การไหลมอง ใส่ตุ้ม ใส่โถง ตักสตุ้งยัก ทำปลาแดก กินข้าวป่า และเส้นทางประวัติศาสตร์ของชาติพันธุ์คนลุ่มน้ำสงคราม

1.8.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา

1) แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน จ.นครพนม สำหรับแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทนนั้นนับว่ามีความสำคัญทางด้านโบราณชีววิทยาและธรณีวิทยา เป็นแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทยมีความกว้างกว่า 3 นิ้ว ประกอบด้วยแนวทางเดิน 32 แนว และรอยเท้ามากกว่า 199 รอย มีลักษณะชัดเจนเป็น 3 นิ้ว คล้ายรอยตีนไก่ ปลายีนี้มีเล็บแหลมคมเป็นลักษณะของไดโนเสาร์พวกกินพืชขนาดกลาง จากลักษณะทางเดินน่าจะอยู่กันเป็นฝูงพวกนี้น่าจะเป็นไดโนเสาร์นกรกระจากเทศ จากรอยตีน ยังพบรอยตีนไดโนเสาร์ขนาดใหญ่ คือ ซอโรพอดและอิกัวโนดอนอยู่ด้วย และยังพบรอยตีนจะเข้ขนาดเล็กอีกหลายแนว

2) **ดานสาวคอย** ตั้งอยู่ในบริเวณวัดภูพานอุดมธรรม บนเทือกเขาภูพาน ในบริเวณพิกัดที่ 0443527 ตะวันออก 1867320 เหนือ ระวัง 5942 บ้านคืบพวง สามารถเดินทางเข้าไปในตัวอำเภอณาแก โดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 223 อำเภอธาตุพนม-อำเภอณาแก จะมีป้ายบอกทางไปวัดภูพานอุดมธรรม ซึ่งห่างจากอำเภอณาแกไปทางทิศใต้ประมาณ 6 กิโลเมตร สามารถเดินทางขึ้นโดยรถยนต์มีถนนลาดยาง ขึ้นถึงบริเวณวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของดานสาวคอย ความเป็นมาของสถานที่แห่งนี้เนื่องมาจากหนุ่มสาวชาวบ้านสมัยก่อนเวลาจะไปหาของป่าจะนัดหมายมาคอยกันที่ลานหินนี้เป็นประจำ หรือมาเที่ยวชมความงามโดยฝ่ายสาวจะมาเป็นผู้คอย จึงได้ชื่อว่า “ดานสาวคอย”

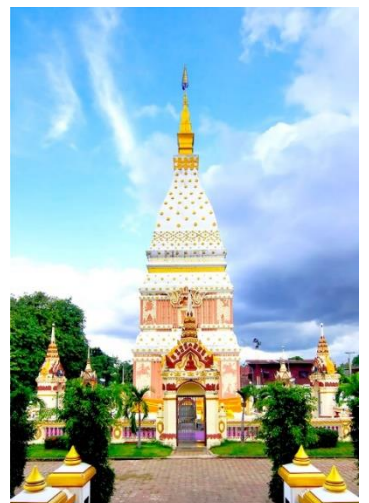
1.8.3 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

1) **พระธาตุพนม** ประดิษฐาน ณ วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหารในเขตอำเภอธาตุพนม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 50 กิโลเมตร ผลจากการขุดค้นทางโบราณคดีลงความเห็นว่า เป็นสมัยเดียวกันกับปราสาทของขอม และได้ทำการบูรณะเรื่อยมา โดยในปี พ.ศ.2458 วัดพระธาตุพนมได้รับการยกฐานะเป็นอารามหลวงชั้นเอก ขึ้นเป็น “วรมหาวิหาร” ต่อมาในวันที่ 11 สิงหาคม 2518 พระธาตุพนมได้ล้มทลายลงทั้งองค์เนื่องจากความเก่าแก่ขององค์พระธาตุพนม รัฐบาลได้ก่อสร้างองค์พระธาตุขึ้นใหม่ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2522 และได้ทำการบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ตลอดจนของมีค่ามากมายนับหมื่นชิ้นภายในองค์พระธาตุ บนยอดองค์พระธาตุมีฉัตรทองคำน้ำหนักถึง 110 กิโลกรัม ปัจจุบันองค์พระธาตุพนมมีฐานกว้างด้านละ 12.33 เมตร เป็นเจดีย์ทรงสี่เหลี่ยมสูงแลดูสง่างามยิ่งนัก



2) **พระธาตุท่าอุเทน** ประดิษฐานอยู่บ้านท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน รูปทรงคล้ายพระธาตุพนม มีความสูงจากพื้นดินถึงยอด 33 วา ฐานกว้างด้านละ 6 วา 3 ศอก พระอาจารย์ศรีทัตต์ เป็นผู้สร้าง เมื่อปี พ.ศ.2455 พระธาตุท่าอุเทนนี้เป็นศิลปกรรมและปูชนียสถานอันสำคัญยิ่งองค์หนึ่ง ภายในองค์พระธาตุบรรจุพระธาตุของ พระอรหันต์ ซึ่งพระอาจารย์ศรีทัตต์ได้อัญเชิญมาจากเมืองย่างกุ้งประเทศพม่า การเดินทางไปนมัสการพระธาตุท่าอุเทนจากตัวเมืองนครพนมใช้เส้นทางหมายเลข 212 ไปยังอำเภอท่าอุเทน ระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร

3) **พระธาตุเรณูนคร** ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุเรณูนคร ตำบลเรณูนคร อำเภอเรณูนคร สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2461 โดยอาจารย์เฒ่า วงษา และอุปปัชฌาจารย์ โดยจำลองมาจากองค์พระธาตุพนม มีความสูง 35 เมตร กว้าง 8.37 เมตร มีซุ้มประตู 4 ด้าน ภายในเป็นโพรงบรรจุพระไตรปิฎก พระพุทธรูปทองคำ แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)



ภายในวัดพระธาตุเรณูนคร นอกจากเมืองค์พระธาตุเรณูนครแล้วยังมีพระรูปพระองค์แสน (น้ำหนัก 1,200 กิโลกรัม หน้าตักกว้าง 50 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร) มีพระพุทธรูปลักษณะสวยงาม การเดินทางไปยังมัสการพระธาตุเรณูนคร จากตัวเมืองใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 212 ถึงกิโลเมตร ที่ 44 มีทางแยกไปยังอำเภอเรณูนคร 7 กิโลเมตร สภาพถนนลาดยางใช้ได้ทุกฤดูกาล รวมระยะทางทั้งสิ้น 51 กิโลเมตร

4) พระธาตุประสิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุประสิทธิ์ ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า ห่างจากตัวอำเภอเมืองประมาณ 98 กิโลเมตร เป็นที่บรรจุพระอุรังคธาตุของพระพุทธเจ้า ประชาชนในท้องถิ่น ไกล่เกลียดเคารพนับถือมากการเดินทางจากตัวเมืองนครพนม ไปตามทางหลวงหมายเลข 212 ผ่านอำเภอท่าอุเทน ถึงบ้านท่าดอกแก้วจะมีทางหลวง หมายเลข 2032 แยกซ้ายมือเข้าตัวอำเภอศรีสงคราม จากอำเภอศรีสงคราม ไปอำเภอนาหว้า ระยะทาง 26 กิโลเมตร ถนนลาดยางตามทางหลวงหมายเลข 2132 ถึงบริเวณวัด

5) พระธาตุมหาชัย ประดิษฐาน ณ วัดโฆสิตาราม ตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 40 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางนครพนม - สกลนคร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 พระธาตุมหาชัย เป็นปูชนียสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ที่พระธาตุมหาชัย เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2518 ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ซึ่งเป็นวันวิสาขบูชา และที่วัดโฆสิตารามนี้ ยังเป็นที่จำพรรษาของท่านพระครูสุนทรธรรมโฆสิต (หลวงปู่คำพันธ์ โฆสปัญโญ) พระเกจิอาจารย์สายวิปัสสนาที่สำคัญองค์หนึ่ง และเป็นที่เคารพนับถือของชาวจังหวัดนครพนม และชาวอีสานทั่วไปด้วย

6) พระธาตุศรีคุณ หรือ พระธาตุศรีคุณ เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคูเมืองของชาวอำเภอนาแก ห่างจากอำเภอธาตุพนม ตามทางหลวงหมายเลข 212 ประมาณ 27 กิโลเมตร พระธาตุศรีคุณมีลักษณะส่วนบนคล้ายพระธาตุพนม ต่างกันตรงที่ ชั้นที่ 1 มีสองตอน เป็นรูป 4 เหลี่ยม ประดับลวดลายปูนปั้น และชั้นที่ 2 สั้นกว่าพระธาตุพนม

7) พระธาตุนคร อำเภอเมืองนครพนม พระธาตุนครมีลักษณะสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ 5.85 เมตร สูง 24 เมตร ก่อสร้างเสร็จในวันเดือนเพ็ญของปี พ.ศ. 2465 มีรูปแบบตามพระธาตุพนมองค์เดิมภายในบรรจุพระอรหันต์สารีริกธาตุ พร้อมกับองค์พระพุทธรูปทองคำและของมีค่าต่างๆ จากประชาชนผู้มีจิตศรัทธาถวายบรรจุเอาไว้ในองค์พระธาตุ และพระธาตุประจำวันเกิดของผู้เกิดวันเสาร์ เชื่อกันว่าผู้มานมัสการจะได้รับอานิสงส์เสริมบุญบารมีและมีอำนาจวาสนาเป็นเจ้าคนนายคน

8) วัดมรุกขนคร ตั้งอยู่ ต.ดอนนางหงส์ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม มีพระธาตุสำคัญของจังหวัด ลักษณะคล้ายพระธาตุพนม ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมซ้อนลดหลั่นกันขึ้นไปเรื่อยๆ ยอดเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยมผู้สร้างคือพระบรมราชา(แก้ว) เจ้าเมืองเดิมมรุกขนครเดิม ช่วงหนึ่งเคยเป็นศูนย์กลางอาณาจักรศรีโคตรบูรณ

9) วัดโอกาสศรีบัวบาน เป็นวัดคู่บ้านคูเมืองมาแต่โบราณ มีศาลเจ้าหมื่น รวมทั้งพระตำหนักพระเทียม ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคูเมืองของเมืองนครพนม เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วไป วัดนี้ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงติดกับด้านตุลาการนครพนม ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม

10) รอยพระบาทเวินปลา ตั้งอยู่ในลำน้ำโขง ณ บ้านเวินพระบาท ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน โดยมีที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดพระบาทเวินปลา ห่างจากฝั่งออกไป 150 เมตร สถานที่แห่งนี้ชาวบ้านเรียกว่า “วังน้ำวน หรือ เวิน” ลักษณะเป็นรอยฝ่าพระบาทเบื้องซ้าย ความกว้าง 70 เซนติเมตร ความยาว 1.80 เมตร ตรงกลางมีรูปงจักร เส้นผ่าศูนย์กลางของรูป



ประมาณ 10 เซนติเมตร ในฤดูฝนน้ำจะท่วมคือตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ไปจนกว่าน้ำจะลดลง ในเดือนกุมภาพันธ์ จึงไปนมัสการได้ งานเทศกาลนมัสการ จะตรงกับวันสงกรานต์ของทุกปี การเดินทางจากนครพนมไปตามถนนสายนครพนม-บ้านแพง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 10 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้าน อีก 500 เมตร

11) พระบางวัดไตรภูมิ ประดิษฐานอยู่ ณ วัดไตรภูมิ ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามสมุทร มีขนาดสูง 80 นิ้ว แท่นสูง 2.5 นิ้ว ฐานเป็นรูป 8 เหลี่ยม สูง 15 นิ้ว ห่างจากตัวจังหวัดนครพนม ประมาณ 26 กิโลเมตร

12) พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เป็นสถาปัตยกรรมดีเด่นมีลักษณะเป็นแบบตะวันตก ได้รับอิทธิพลในรูปแบบการก่อสร้างจากฝรั่งเศสช่วงสมัยสงครามอินโดจีน มีอายุแก่มากแล้วแต่ยังรักษาสภาพและความสวยงามต่างๆไว้ได้ดี ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับเรื่องราวของจังหวัดนครพนมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน รวมถึงประเพณีไหลเรือไฟหนึ่งเดียวของประเทศไทยด้วย



13) หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถฯ เดิมเคยเป็นอาคารศาลากลางจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) มาก่อน เริ่มสร้างครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2458 ในสมัยที่พระยาพนมนครนุรักษ์ (อัย นาคธรรมา) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมคนแรก สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2462 ลักษณะสถาปัตยกรรม ตัวอาคารใช้แปลนของศาลากลางจังหวัดเชียงราย มีลักษณะตึกสองชั้นครึ่ง ก่ออิฐถือปูน ไม่เสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ส่วนประกอบโครงสร้างต่างๆ เป็นไม้ รูปทรงอาคารเป็นแบบตะวันตก

(ภาพถ่ายหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ที่มา : นพ. ฐานันท์ มหิชนันท์)



14) หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ที่อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามท่านโฮจิมินห์ได้เคยเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อกอบกู้เอกราชของประเทศเวียดนาม ระหว่างปี พ.ศ.2471-2474 ที่บ้านนาจอกหมู่ที่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกอบกู้เอกราชให้แก่ประเทศเวียดนาม กระทั่งการต่างประเทศสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวโดยให้ความเห็นว่าเป็นการส่งเสริมให้ทั้งสองประเทศ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแน่นแฟ้นขึ้นและจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามให้เดินทางมาเยี่ยมเยียนเพื่อทัศนศึกษาแหล่งจารึกทางประวัติศาสตร์ ณ ที่แห่งนี้ ต่อมากระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม มีความคิดเห็นสนับสนุนการพัฒนาบ้านนาจอกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและมิตรภาพไทย-เวียดนาม โดยพิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์เวียดนามมีการรวบรวมเอกสารสำคัญภาพถ่ายเครื่องใช้สอยและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และบ้านจำลองบ้านเกิด และบ้านที่ฮานอยเพื่อมอบให้ฝ่ายไทยให้จัดแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาที่พิพิธภัณฑ์ประธานโฮจิมินห์ที่บ้านนาจอกนอกจากนี้ยังมีบ้านจำลองของท่านอดีตประธานโฮจิมินห์ที่เคยอยู่โดยการก่อสร้างขึ้นโดยชาวไทยเชื้อสายเวียดนามให้จังหวัดนครพนม สถานที่แห่งนี้ท่านเคยปลูกต้นมะเฟือง 1 ต้น และต้นมะพร้าว 2 ต้น ลักษณะบริเวณบ้านปลูกต้นมะพร้าวต้นมะเฟือง หลังบ้านมีขุ่ยข้าว ตัวบ้านเป็นบ้านสวนแบบโบราณ ชั้นเดียว รมรื่นในบ้านมีห้อง 2 ห้อง มีเตี้ยงไม้ ขั้ววางของ โต๊ะ เก้าอี้ยาว

15) พิพิธภัณฑ์ประธานโฮจิมินห์ เป็นสถานที่รวบรวมเอกสารและจัดแสดงจำลองบ้านเกิดของท่านประธานโฮจิมินห์และรูปปั้นประวัติการเดินทางเพื่อกอบกู้เอกราชนอกจากนี้ยังมีห้องบรรยายและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม

16) อนุสรณ์สถานประธานโฮจิมินห์ ตั้งอยู่ที่บ้านนาจอก ต.หนองญาติ อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม ภายในมีอาคารพิพิธภัณฑ์ มีอาคารจำลองบ้านเก่าของลุงโฮ จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้านแบบเดียวกับยุคที่ลุงโฮหรือประธานโฮจิมินห์ได้มาอาศัยอยู่ที่ช่วงสงครามเวียดนามให้ได้ชมกัน รวมทั้งมีอาคารจำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน สินค้าโอท็อป ของที่ระลึก และมีบริการเช่าชุดอ่าวหญ่ยเพื่อถ่ายภาพเป็นที่ระลึก

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ให้ความสำคัญกับจังหวัดนครพนมในฐานะเมืองคู่แฝด ที่ลงนามความร่วมมือในเรื่องของเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว ที่สำคัญยังเป็นเมืองที่อดีตประธานโฮจิมินห์เคยมาพำนัก เพื่อหาหนทางกอบกู้เอกราชปลดปล่อยประเทศเวียดนามยุคสงครามอินโดจีน กระทั่ง เมื่อปี 2557 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สนับสนุนงบประมาณ 45 ล้าน ร่วมกับชาวไทยเชื้อสายเวียดนามผลักดันให้มีการก่อสร้างอนุสรณ์สถานประธานโฮจิมินห์ หรือ ลุงโฮ อดีตประธานโฮจิมินห์ ขึ้นที่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม บนเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ ภายในได้จัดสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์รวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเส้นทางการต่อสู้กอบกู้เอกราชของอดีตประธานโฮจิมินห์ การแสดงหุ่นขี้ผึ้งจำลองสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของ อดีตประธานโฮจิมินห์กับชาวบ้าน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาเส้นทางความเป็นมาของประวัติศาสตร์ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับเวียดนาม นอกจากนี้ยังมีการก่อสร้างอาคาร ไว้จัดแสดงจำหน่ายสินค้า โอท็อป ที่ระลึกที่สำคัญของ จังหวัดนครพนม ซึ่งการก่อสร้างล่าสุดใกล้เสร็จสมบูรณ์ และพร้อมที่จะเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้ประชาชน นักท่องเที่ยวได้เข้าชม ซึ่งจะมีการเปิดเป็นทางการในวันที่ 19 พฤษภาคม 2559 พร้อมจัดงานเฉลิมฉลอง ครบรอบ 126 ปี วันคล้ายวันเกิดของ ลุงโฮ หรือ อดีตประธานโฮจิมินห์ รวมถึงครบรอบ 12 ปี ในการก่อสร้างหมู่บ้านมิตรภาพไทยเวียดนามขึ้น

1.8.4 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

1) ประติมากรรมองค์พระศรีสัตนาคราช หรือ Land Mark องค์พระศรีสัตนาคราช เกิดจากความคิดและดำริของท่านอนุกุล ตังคนานุกุลชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คนที่ 38 ที่ว่า “นครพนมเป็นเมืองสุดชายแดน มีเส้น SKYLINE เส้นขอบฟ้า ทิวทัศน์สวยงามริมฝั่งโขง จะต้องมียอดพิกสายตาและสัญลักษณ์เมืองแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

เป็นแลนด์มาร์ค” จึงได้หารือร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เพื่อจัดสร้าง สัญลักษณ์ หรือแลนด์มาร์คของเมือง เป็นพยานาคตามหลักความเชื่อของชาวลุ่มแม่น้ำโขง จังหวัดจึงได้จัดทำ โครงการยกระดับและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างประติมากรรมพยานาค (Land Mark) ขึ้น ซึ่งได้ มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครพนม ดำเนินการออกแบบ รวมไปถึงการออกแบบปรับปรุง ภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบโครงการ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา รูปแบบประติมากรรมพยานาค โดยมี นายกเทศมนตรีเมืองนครพนม เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ต่อมา ท่านอดิศักดิ์ เทพอาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัด นครพนม คนที่ 39 พร้อมด้วย พล.ต.สนธยา ศรีเจริญ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกนครพนมในขณะนั้น ได้ติดตามการ ดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงรูปแบบประติมากรรมพยานาค ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาให้รู้รูปแบบ งดงาม ถูกต้องตามลักษณะ อันเป็นมงคล และพัฒนาพื้นที่โดยรอบให้สวยงาม และเมื่อท่านสมชาย วิทย์ดำรงค์ขึ้น ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คนที่ 40 ก็ได้สานต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งแม่น้ำโขงต่อเนื่อง เพิ่มเติม ได้แก่ การก่อสร้างอฒจันทร์ลานเดิน - วิ่ง เพื่อนั่งชมไหลเรือไฟ และการออกกำลังกาย การก่อสร้างเส้นทาง จักรยาน และการปรับปรุงภูมิทัศน์ ให้สอดคล้องกับประติมากรรมแลนด์มาร์คพยานาค และให้จัดสร้างวัดมุนจลเหรียญ พยานาค รุ่น “มหาสิทธิโชค” เพื่อจัดหาทุนในการบริหารจัดการประติมากรรมพยานาค การก่อสร้างประติมากรรม พยานาคีศรีสัตตนาคราชจึงสัมฤทธิ์ผลสำเร็จ

“ประติมากรรมพยานาคีศรีสัตตนาคราช เกิดจากแนวความคิด ที่ว่า ท่านพยานาคได้ขึ้นมาจาก แม่น้ำโขง มีปลายหางอยู่กลางสระน้ำ พร้อมน้ำพุรอบ 8 ทิศทาง โดยแสดงให้เห็นพยานาคขึ้นมาจากน้ำ และมีขุม ลำตัวพยานาคเป็นลายโปร่งแสง แสดงการลอกคราบ ละทิ้งหลุดจากกิเลส แล้วมุ่งไปทางใต้ฐานขึ้นแท่นประทับ เป็น องค์พยานาค พยานาคีศรีสัตตนาคราชที่สง่างาม มีลำตัวขด 3 ชั้น แสดงถึงว่าองค์พยานาคเลือกขึ้นมาจากแม่น้ำโขง มา อยู่ดินแดนที่มีความสุขมากที่สุดที่น่าอยู่ที่สุด ชูคอและหัวทะยานไปทางทิศเหนือเพื่อพัฒนานครพนมให้เจริญรุ่งเรือง และคงอยู่คู่กับดินแดนแห่งนี้ตลอดไป”

โดยพยานาคีศรีสัตตนาคราช หล่อด้วยทองเหลือง มี 7 เศียร ขนาดความกว้างรวมหาง 4.49 เมตร สูง 10.90 เมตร โดยมีความสูงรวมฐานประมาณ 16.29 เมตร น้ำหนักรวมทั้งสิ้น 9 ตัน หันหน้าไปทางทิศเหนือ หางชี้ไปทางแม่น้ำโขง

2) ประเพณีไหลเรือไฟ ในวันเพ็ญเดือนสิบเอ็ดของทุกปี จังหวัดนครพนมจะมีการจัดงาน ประเพณีไหลเรือไฟ ซึ่งการไหลเรือไฟถือเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่พุทธศาสนิกชนชาวอีสาน ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมา แต่ครั้งโบราณ ประเพณีไหลเรือไฟบางที่เรียกว่าล่องเรือไฟ ลอยเรือไฟ หรือปล่อยเรือไฟ ซึ่งเป็นลักษณะที่ไฟเคลื่อนที่ ไปเรื่อยๆ เรือไฟหรือเฮือไฟ หมายถึง เรือที่ทำด้วยท่อนกล้วย ไม้ไผ่ หรือวัสดุที่ลอยน้ำมีโครงสร้างเป็นรูปร่างต่างๆ ตามความต้องการ เมื่อจุดไฟ เปลวไฟจะลุกเป็นรูปร่างตามโครงสร้างนั้นๆ งานประเพณีไหลเรือไฟจะมีขึ้นในเทศกาล



ออกพรรษา ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 โดยมีความเชื่อ เกี่ยวกับการบูชา รอยพระพุทธรูปที่ประทับไว้บน ฝั่ง แม่น้ำนันทานที่ ในแคว้นทักขิณาท ประเทศอินเดีย (ปัจจุบันเรียกว่า “แม่น้ำเนรุตทา”) ตามพุทธประวัติ กล่าวไว้ว่า ในครั้งนั้นพยานาค ได้ทูลอาราธนาพระพุทธ องค์ไปแสดงธรรมในพิภพของนาค เมื่อเสด็จกลับ พยานาคทูลขอให้พระองค์ประทับรอยพระบาทไว้ ณ ริมฝั่งแม่น้ำนันทานที่ พระองค์จึงได้ประทับรอยพระ บาทไว้ตามประสงค์ของพยานาค รอยพระบาทที่ทรง ประทับไว้นี้ เป็นที่เคารพของเทวดา มนุษย์ ตลอด

จนถึงสัตว์ทั้งหลาย ผู้ที่ต้องการบุญกุศล ด้วยเหตุนี้การไหลเรือไฟจึงถือว่าเป็นการบูชารอยพระพุทธรูป

3) เรณูนคร เมืองเรณูนครเป็นถิ่นที่อยู่ของชาวผู้ไทซึ่งยังคงรักษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ท้องถิ่นไว้อย่างดี อาทิ เช่น ธรรมเนียมการต้อนรับด้วย การบายศรีสู่ขวัญ การเลี้ยงอาหารแบบพาแลง การชวนดูดอกไม้ การพ้อนรำผู้ไท เมืองเรณูนคร ยังมีร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกต่างๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณวัดพระธาตุเรณูนครและตลาดอำเภอเรณูนคร ตัวอำเภอเรณูนครมีที่ตั้งห่างจากพระธาตุพนม 5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัด ไปทางทิศใต้เป็นระยะทาง 51 กิโลเมตร

4) ประเพณีสะกิ้นสาก เป็นประเพณีของชนเผ่าแสกอาศัยอยู่ในบ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ ห่างจากตัวเมืองนครพนม ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นการเดินบวงสรวงเจ้าที่ เดินกันเป็นประจำทุกปี ในเดือน 3 ขึ้น 2 ค่ำ การเดินสากนอกเทศกาลจะต้องทำพิธีขอขมา ก่อน โดยใช้หัวหมู เงิน 20 บาท และเหล้าทำพิธี ที่ศาลเจ้าประจำหมู่บ้านโดยการเสี่ยงทายใช้ไม้ส้ ถ้าไม้ส้เดียวกันถือว่าเจ้าไม่อนุญาตการเดินสะกิ้นสากใช้ไม้ยาวทาสีแดงสลับขาวเรียก “สาก” นำด้วยเสียงกลองจังหวะเร็ว ผู้เดินจะซอยเท้าถี่ๆ ลงไปตามจังหวะการกระทบไม้ คล้ายกับการเดินลาวกระทบไม้แต่เร็วกว่ามาก

5) โซ่หิ้ง เป็นประเพณีของชาวโซ่ (ไล่) ซึ่งเป็นชนเผ่าๆ หนึ่งของจังหวัดนครพนม ชาวโซ่มีภาษา เป็นของตนเอง ลักษณะภาษาคลายมอญปนเขมร การเดินโซ่หิ้ง เป็นการรำในงานศพ เพื่อส่งวิญญาณผู้ตายให้ไปสู่สุคติในชาติหน้า การรำมีทั้งชายและหญิง หมู่บ้านชาวโซ่มีอยู่ที่บ้านโพนจาน อำเภอโพนสวรรค์ โดยเดินทางไปตามถนนนครพนม - ท่าอุเทน เลี้ยวซ้ายไปตามถนนสายท่าอุเทน - กุสุมาลย์ 25 กิโลเมตร ชนเผ่าโซ่ มีกระจายอยู่ในหลายอำเภอ อาทิ ที่อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม และอำเภอนาแก

6) ไชยบุรีเมืองแห่งแม่น้ำ 2 สี บ้านไชยบุรีเป็นชุมชนเมืองโบราณเก่าแก่กว่า 200 ปี ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำสงครามที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง ทำให้เกิดปรากฏการณ์แม่น้ำ 2 สี และมีโบราณสถานให้ศึกษาเยี่ยมชม ตามโครงการย้อนรอยเมืองไชยสุต์อุดมบุรี และเป็นแหล่งปลาชุกชุม ผลิตภัณฑ์และของฝากที่มีชื่อเสียง คือ ส้มปลาโต ปลาข้าวต้มใหญ่ บ้านไชยบุรี

1.8.5 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน

1) เส้นทางจักรยานเลาะริมโขง โดยในปี 2557 - 2560 จังหวัดนครพนมได้ดำเนินการก่อสร้างทางจักรยานริมแม่น้ำโขง จากสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ถึง อำเภอธาตุพนม รวมระยะทาง 74.208 กิโลเมตร ใช้งบประมาณรวม 146,266,700 บาท

อุโมงค์นาคราช อุโมงค์นาคราช ยาว 303 เมตร เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขงของจังหวัดนครพนม ตัดด้านหลังห้วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยว นครพนม แห่งใหม่และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง



2) **สนามกอล์ฟภูกระแต** มีเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ ตั้งอยู่ที่บริเวณวิทยาลัยเทคนิคนครพนม รอบอ่างเก็บน้ำภูกระแต เป็นสนามกอล์ฟที่ได้มาตรฐานแห่งหนึ่ง มีขนาด 9 หลุม มีธรรมชาติสวยงาม อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเพียง 3 กิโลเมตร เท่านั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นสนามกอล์ฟที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

3) **สวนหลวง ร.9** สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพระราชสักการะ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ เป็นสวนสาธารณะที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ตามเส้นทางสายนครพนม - ท่าอุเทน อยู่ทางด้านทิศเหนือของตัวเมือง

4) **เขื่อนหน้าเมืองนครพนมและอัมรินทร์ลานเดิน - วิ่ง ริมฝั่งแม่น้ำโขง** เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และออกกำลังกาย อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม เป็นสถานที่สำหรับชมทิวทัศน์อันวิจิตรของแม่น้ำโขงอันเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านเมือง ก่อให้เกิดทัศนียภาพอันสวยงามสดงดงาม โดยเฉพาะภาพพระอาทิตย์ที่โผล่พ้นทิวเขาเหนือลำน้ำโขงนั้น เป็นภาพที่หาดูได้ยากยิ่งบริเวณเขื่อนหน้าเมืองนี้อยู่ตรงข้ามกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5) **สวนสาธารณะและหาดทรายทองศรีโคตรบูรณ์** นับเป็นหาดทรายน้ำจืดที่สวยงามมาก โดยจะปรากฏหาดทรายในฤดูแล้ง (ราวเดือนมีนาคม - เมษายน) บริเวณหาดทรายจะยื่นยาวออกไปกลางลำน้ำโขง ห่างจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพียง 500 เมตร หาดทรายแห่งนี้ อยู่ตรงข้ามกับที่ทำการแขวงคำม่วน เหมาะอย่างยิ่งสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและชมความงามของธรรมชาติ

6) **สวนชมโขง** เป็นสวนสาธารณะที่เทศบาลเมืองนครพนม จัดสร้างขึ้นในปี 2545 เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการนันทนาการ พักผ่อนออกกำลังกาย ตลอดจนใช้เป็นสถานที่จัดแสดงงานประจำปีต่างๆ ของจังหวัด ใช้พื้นที่ของเรือนจำจังหวัด (เดิม) เป็นสถานที่ก่อสร้าง ภายในสวนยังคงมีอาคารและห้องคุมขังนักโทษไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาและเข้าชม รวมถึงการตกแต่งประดับสวนด้วยน้ำพุที่สวยงาม

7) **พิพิธภัณฑ์ปลาแม่น้ำโขง** อ่างเก็บน้ำหนองญาติ มีเนื้อที่ประมาณ 2,500 ไร่ เป็นแหล่งน้ำที่ติดกับเขตเทศบาลเมืองนครพนม เป็นสถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จปฏิบัติภารกิจเมื่อปี พ.ศ.2505 รวมทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนโดยทั่วไป และจังหวัดนครพนมมีแม่น้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำโขง ลำน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม จึงทำให้จังหวัดนครพนม มีสัตว์น้ำมากมาย หลายชนิดและกลายเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในการขยายพันธุ์สัตว์น้ำ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมสัตว์น้ำและปลาหลายชนิดทั้ง ชนิดที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ในประเทศไทย ด้วยคำริของ ฯพณฯ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรีคนที่ 22 พิจารณาเห็นสมควรที่จะจัดตั้งสถานที่จัดแสดงโลกของปลาแม่น้ำโขง ขึ้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองญาติ เพื่อรวบรวม พันธุ์สัตว์น้ำที่อยู่ในแม่น้ำโขง ลำน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม ไว้เพื่อแสดงให้นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว และผู้ที่สนใจได้ชมและศึกษาหาความรู้ โดยจัดแสดงพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงทั่วไป และชนิดที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งมีจุดเด่นคือมีอุโมงค์ลอดใต้ตู้ปลาสามารถ ชมความเคลื่อนไหวของปลา ได้เป็นอย่างดี และยังมีตู้ปลาขนาดและรูปร่างต่างๆอีกมากมาย นอกจากนั้น ภายในตัวอาคารยังประกอบไปด้วยจุดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับปลา แม่น้ำโขงห้องโสตทัศนศึกษาสำหรับฉายวิดีโอทัศน์ที่ทันสมัยขนาด 50 ที่นั่ง และสถานที่ จำหน่ายของที่ระลึก จึงนับเป็นอาคาร แสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืดที่ทันสมัยและมีประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ความเพลิดเพลินแก่ผู้เยี่ยมชมชาวจังหวัดนครพนมและจังหวัดอื่นๆ ต่อไป

8) **หอเฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์จักรี** ห่างจากใจกลางเมืองนครพนม 7 กม. ใช้เวลาเดินทางประมาณ 14 นาที ตั้งอยู่ที่ ต.หนองญาติ อ.เมืองนครพนม เปิดทุกวัน จันทร์ - ศุกร์ 9.00 - 17.00 น. เสาร์ - อาทิตย์ 10.00 - 18.00 น. เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับความเป็นมาของพระราชวงศ์จักรี นิทรรศการพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดนครพนม เนื้อหาภายในนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์จักรี ประกอบไปด้วยพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ภาพวาดสีน้ำมันของ 9 รัชกาล พร้อมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ โชนชั้น 2 จะมีนิทรรศการจัดแสดงเรื่องราวและประวัติความ

เป็นมาของแต่ละชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัดนครพนม ซึ่งมีถึง 8 เผ่า 2 เชื้อชาติ จำลองชุดประจำของแต่ละชนเผ่า รวมทั้งภาพพระธาตุประจำวันเกิด และยังมีเจ้าหน้าที่คอยให้ข้อมูลสอบถามให้กับนักท่องเที่ยว ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจ มาเยี่ยมชม ถ่ายรูป อีกทั้งยังสามารถศึกษาหาความรู้ได้อีกด้วย



1.9 ข้อมูลด้านการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดนครพนม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานไว้เพื่อเป็น แนวทางการดำเนินชีวิตที่เน้นการพึ่งพาตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาและการบริหารจัดการในภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป นำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในแนวทางและวิธีการต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน แต่ละพื้นที่ในลักษณะการบูรณาการในการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

จังหวัดนครพนม ได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุมทั้ง 12 อำเภอ ดังนี้

ที่	ประเภทโครงการ	จำนวน (พื้นที่/หมู่บ้าน)
1.	โครงการบูรณาการจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาความยากจน และโครงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแบบ ABC	140
2.	โครงการด้านแหล่งน้ำตามพระราชดำริ และโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	114
4	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	125
5	การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท	243
6	การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านความมั่นคง	15
7.	การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส.	75

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) รวบรวมจากหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.10 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

วันที่ 24 เมษายน 2558 พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกาศโดยที่เป็นการสมควรถูกกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มเติม เพื่อให้การจัดตั้งและดำเนินการเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ 2.6 ของคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 72/2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จึงออกประกาศไว้ โดยในส่วนของจังหวัดนครพนมได้กำหนดให้อำเภอเมืองนครพนม 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลกรูด, ตำบลท่าค้อ, ตำบลนาทราย, ตำบลนาราชควาย, ตำบลในเมือง, ตำบลบ้านผึ้ง, ตำบลโพธิ์ตาก, ตำบลหนองญาติ, ตำบลหนองแสง, ตำบลอาจสามารถ และอำเภอ ท่าอุเทน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลโนนตาล, ตำบลเวินพระบาท, ตำบลรามราช

จากการที่จังหวัดนครพนมได้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะเป็นการส่งเสริมการค้าการลงทุนของจังหวัด และของประเทศไทย



การเตรียม

ความพร้อมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1) ศูนย์ส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าผ่านแดนของจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกในการเข้าออกสินค้า ให้แก่ผู้มารับบริการซึ่งจังหวัดนครพนมจะใช้เป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service : OSS) ด้วย ซึ่งใกล้เคียงบริเวณสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม- คำม่วน) ในการเตรียมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS ได้กำหนดเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการต่างๆ จำนวน 34 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากศูนย์ดำรงธรรม สำนักงานการต่างประเทศ ด้านศุลกากร ด้านตรวจพืช ด้านกักกันสัตว์ สำนักงานพาณิชย์ ตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานจัดหางาน และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS ปฏิบัติงานประจำที่ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service : OSS) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558 เวลา 09.00 น. นายอดิศักดิ์ เทพอาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม (ในขณะนั้น) เป็นประธานพิธีเปิดศูนย์บริการจดทะเบียนต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) พร้อมด้วยรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ปลัดจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด พาณิชย์จังหวัด คลังจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สถิติจังหวัด แรงงานจังหวัด จัดหางานจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด แรงงานจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้แทนส่วนราชการ องค์กรภาคเอกชน พร้อมแรงงานต่างด้าว เข้ามาใช้บริการ ณ สำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

นครพนม บริเวณข้างสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม – คำม่วน) ต.อาจสามารถ อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม ซึ่งศูนย์ดังกล่าวได้เปิดให้บริการมาโดยตลอด

2) ศูนย์โลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าของจังหวัดนครพนม เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันด้านการส่งออก และรองรับการขยายตัวทางการค้าของประเทศอย่างมั่นคงยั่งยืน ใกล้กับบริเวณสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)

3) โครงการสำรวจแนวเส้นทางตัดถนนเลียบเมืองรอบสองและโครงการตัดถนนไปสู่ภูกระแต เพื่อให้มีเส้นทางเชื่อมโยงกับสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ได้อย่างสะดวก สามารถแยกเส้นทางของการขนส่งไปสู่ด้านการค้าชายแดนกับการเข้าออกพื้นที่โครงการโดยไม่รบกวนกันและโครงการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบกและทางรางซึ่งก่อสร้างถนนเชื่อมต่อกับขานชาลาสถานีรถไฟจากอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น-จังหวัดนครพนม ที่มีปลายทางสิ้นสุดที่บริเวณสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)

4) โครงการศึกษาการจัดตั้งและออกแบบรายละเอียด ศูนย์การขนส่งชายแดน จังหวัดนครพนม เพื่อลดต้นทุนการขนส่งให้กับผู้ประกอบการโดยเฉพาะการลดรถวิ่งเที่ยวเปล่า เป็นการจัดการขนส่งที่มีเป้าหมายให้เกิดการใช้ประโยชน์จากขบวนรถไฟให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด อีกทั้งยังเพิ่มมูลค่าทางการค้าระหว่างประเทศ อันเนื่องมาจากการขนส่งและพิธีการทางการค้าที่ลดขั้นตอนและสร้างความสะดวกและประหยัดในการขนส่ง ซึ่งขณะนี้ผลการศึกษาเสร็จแล้วอยู่ระหว่างการนำเข้าพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

สรุปเรื่องพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษนครพนม ที่สาธารณประโยชน์ “โคกภูกระแตบ้านไผ่ล้อม” ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

1. จังหวัดนครพนมได้กำหนดพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ “โคกภูกระแต” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ 7941 ตั้งอยู่บ้านห้อม หมู่ที่ 1 ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม ออกเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2521 เนื้อที่ประมาณ 2,938 ไร่ 2 งาน 47 ตารางวา สำหรับเป็นพื้นที่รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม จากการตรวจสอบปรากฏว่ามีหน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว พร้อมทั้งมีสำนักสงฆ์ และราษฎรครอบครองทำประโยชน์ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ 1,860 ไร่ – งาน 87 ตารางวา ที่จะนำมาใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่เขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนมได้

2. เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2559 ได้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ณ กระทรวงมหาดไทย โดยพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้กันเขตพื้นที่ที่มีการบุกรุกของสำนักสงฆ์ ของราษฎรที่ยังไม่ได้ดำเนินคดี อยู่ระหว่างดำเนินคดี บ้านเรือนที่ยังไม่ได้ดำเนินการย้าย อ่างเก็บน้ำ และทางสาธารณประโยชน์ออก คงเหลือพื้นที่ที่นำมาใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ประมาณ 1,400 ไร่



กิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

การประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2558 ได้สนับสนุนกิจการเป้าหมาย ทั้ง 13 กลุ่มกิจการ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

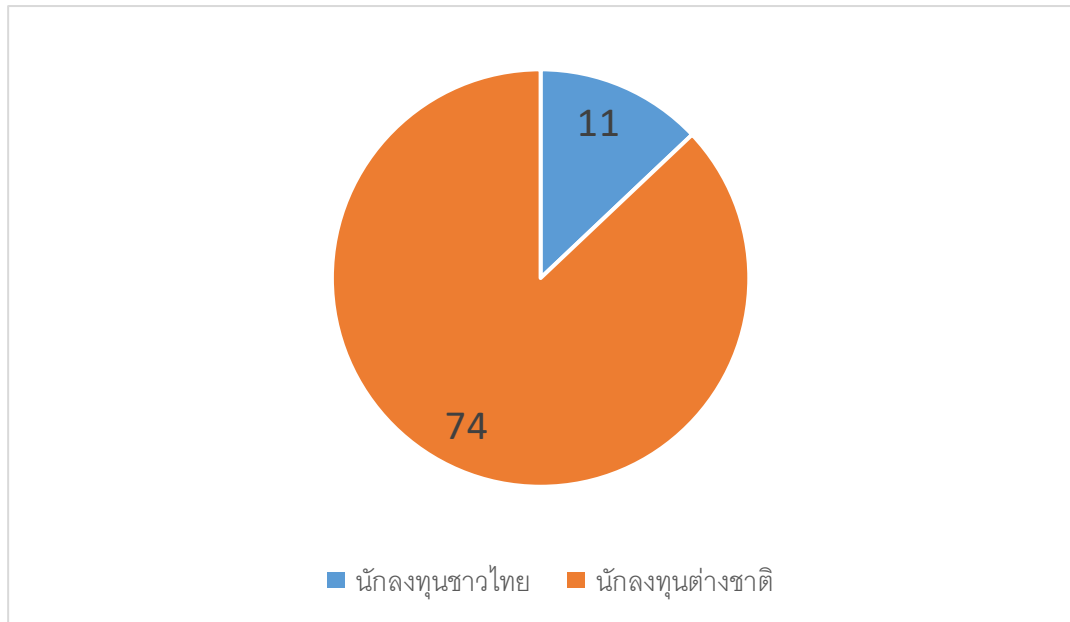
1. อุตสาหกรรมการเกษตร ประมง และกิจการที่เกี่ยวข้อง
2. การผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์
3. อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและเครื่องหนัง
4. การผลิตเครื่องเรือน
5. อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
6. การผลิตเครื่องมือแพทย์
7. อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน
8. อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
9. การผลิตพลาสติก
10. การผลิตยา
11. กิจการโลจิสติกส์
12. นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรม
13. กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว

และในการประชุม คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2558 เห็นชอบประเภทกิจการเป้าหมายอีก 10 กลุ่มกิจการ

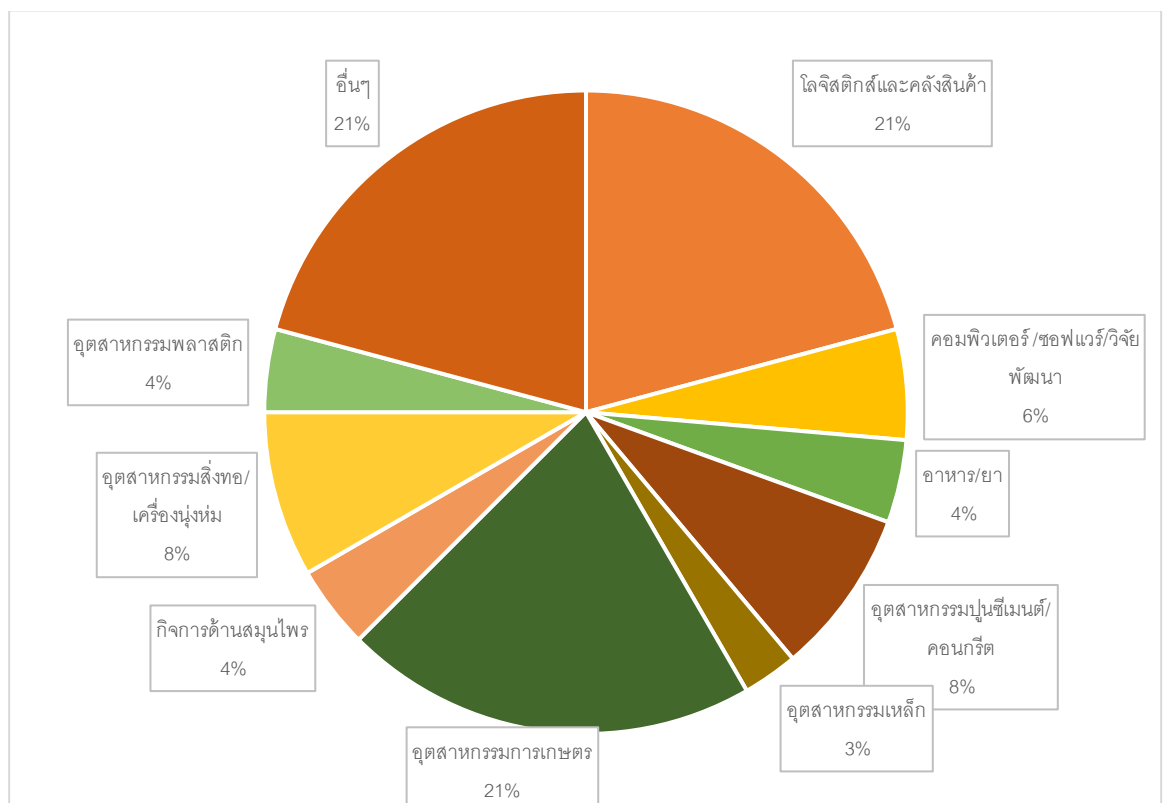
1. กิจการอบฟุ้งและไซโล
2. กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร
3. กิจการผลิตโครงสร้างโลหะสำหรับงานก่อสร้างหรือโรงงานอุตสาหกรรม
4. กิจการผลิตสิ่งพิมพ์ทั่วไป
5. กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์
6. กิจการผลิตวัสดุก่อสร้างและกิจการผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรงสำหรับงานสาธารณูปโภค (ยกเว้นการผลิตกระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์และการผลิตกระเบื้องปูพื้นหรือผนัง)
7. กิจการผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประติมากรรมร่างกาย เช่น สบู่ ยาสีฟัน
8. กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก
9. กิจการผลิตสิ่งของจากเยื่อหรือกระดาษ เช่น กล่องกระดาษ
10. กิจการผลิตอาคารสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและ/หรือคลังสินค้า

ตั้งแต่มีนาคม 2558 จนถึงเดือนกันยายน 2560 มีจำนวนนักลงทุนที่สนใจลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนมและมาติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ศูนย์ OSS จำนวน 85 ราย เป็นนักลงทุนต่างชาติ 11 ราย นักลงทุนชาวไทย 74 ราย โดยธุรกิจที่นักลงทุนสนใจลงทุนมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร กิจการโลจิสติกส์ และกิจการอื่นๆ

จำนวนนักลงทุนที่สนใจเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนมและติดต่อประสานงานกับศูนย์ OSS
ระหว่างเดือนมกราคม 2558 – กันยายน 2560



ประเภทธุรกิจที่นักลงทุนสนใจมาลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม



2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ

ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

ข้อมูลประกอบกราฟตัวชี้วัดการพัฒนา จังหวัดนครพนม

จังหวัด	ภาพรวม	การพัฒนาแบบทั่วถึง	การเติบโตทางเศรษฐกิจ	การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	ประสิทธิภาพของภาครัฐ	
ปัจจุบัน	นครพนม	29.27	18.16	25.44	37.33	36.16
	ค่ากลางของประเทศ	31.27	27.14	29.73	22.53	45.68
ปีก่อนหน้า	นครพนม	32.25	14.66	19.91	55.23	39.21
	ค่ากลางของประเทศ	31.63	20.85	28.14	33.43	44.08
มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		นครพนม		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	
การพัฒนาแบบทั่วถึง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน*	12.49	10.43	31.13	24.89	ร้อยละ
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้*	0.411	0.411	0.416	0.416	-
	ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	18.00	18.76	10.49	12.33	ร้อยละ
	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร*	3,262	2,980	6,065	5,607	คน/แพทย์
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี	8.68	8.90	8.52	9.00	ปี
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.3	32.30	34.95	30.88	32.82	คะแนน
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	4.98	1.75	0.91	5.22	ร้อยละ
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.26	- 0.41	- 2.42	1.44	ร้อยละ
	อัตราการว่างงาน*	0.68	0.75	0.92	0.71	ร้อยละ
	อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน*	6.27	6.67	6.32	6.51	เท่า
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	21.84	19.97	20.01	11.59	ร้อยละ
	ผลผลิตภาพแรงงาน	95,581	110,895	51,524	73,890	บาท/คน
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	- 3.32	0.01	16.70	- 0.87	ร้อยละ
	ปริมาณขยะในจังหวัด*	252,449	247,105	234,072	245,645	ตัน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร*	266	284	110	129	ลิตร/คน
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	สัดส่วนปริมาณการไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร*	443	464	274	292	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน
	สัดส่วนปริมาณการไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP*	6,915	7,289	3,713	4,363	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม*	276	178	150	108	ลิตร/ล้านบาท
	ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA	60.00	74.76	45.45	63.64	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	15.57	15.77	15.72	15.77	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า	88.16	88.41	94.50	94.07	ร้อยละ
	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	28.30	32.73	26.53	26.87	ร้อยละ
	ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	12.13	12.19	9.14	9.26	ร้อยละ
	ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	75.51	92.11	82.08	79.28	ร้อยละ

หมายเหตุ : ตัวชี้วัดที่มีเครื่องหมาย * คือ ตัวชี้วัดที่มีการหาคำนวณข้อมูล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด (* : ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน ▲ : ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.)	ค่าเป้าหมาย	ค่าเฉลี่ย 76 จว.	นครพนม ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วน	หน่วย
ยุทธศาสตร์ที่ 1: การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	▲ * ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)	0.24 [ลำดับ: 14]	ลดลง	0.298	0.241	14 คะแนน Gini (0-1)
	สัดส่วนแรงงานเพศหญิงต่อประชากรวัยแรงงาน	44.94 [ลำดับ: 36]	เพิ่มขึ้น	44.64	44.94	36 ร้อยละ
	* อัตราพึ่งพิง	46.62 [ลำดับ: 22]	ลดลง	48.42	46.62	22 ร้อยละ
	คนอายุ 15-60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้ (ตัวชี้วัด จปฐ)	99.47 [ลำดับ: 1]	95	97.94	99.47	1 ร้อยละ
	คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ (ตัวชี้วัด จปฐ)	99.02 [ลำดับ: 4]	90	93.65	99.02	4 ร้อยละ
	สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ (ความครอบคลุมหลักประกันสุขภาพ)	99.79 [ลำดับ: 57]	เพิ่มขึ้น	99.84	99.79	57 ร้อยละ
	สัดส่วนประชากรผู้ใช้สิทธิประกันสุขภาพ	14.41 [ลำดับ: 75]	เพิ่มขึ้น	18.70	14.41	75 ร้อยละ
	สัดส่วนผู้หญิงในระดับบริหารหรือในระดับการตัดสินใจ	9.9 [ลำดับ: 76]	เพิ่มขึ้น	29.07	9.90	76 ร้อยละ
	* จำนวนคดีที่รับแจ้งต่อประชากรแสนคน	47 [ลำดับ: 7]	ลดลง	100	47	7 คดีต่อประชากรแสนคน
	สัดส่วนจำนวนคดีที่จับกุมได้ต่อคดีที่รับแจ้ง	56.51 [ลำดับ: 43]	เพิ่มขึ้น	58.63	56.51	43 ร้อยละ
	* สัดส่วนคนยากจนด้านอาหาร ต่อคนยากจนทั้งหมด	7.39 [ลำดับ: 64]	ลดลง	6.60	7.39	64 ร้อยละ
	* สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด	90.66 [ลำดับ: 74]	ลดลง	75.76	90.66	74 ร้อยละ
	จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมเฉลี่ยต่อโรงเรียน	7.14 [ลำดับ: 19]	เพิ่มขึ้น	5.93	7.14	19 คนต่อโรงเรียน
	คนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ (ตัวชี้วัด จปฐ)	100 [ลำดับ: 1]	100	99.69	100.00	1 ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	* อัตราการตายที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี	0.61 [ลำดับ: 36]	ลดลง	0.63	0.61	36 ต่อพันวัยเดียวกันคน
	อัตราการเกิดมีชีพ	8.55 [ลำดับ: 62]	เพิ่มขึ้น	11.60	8.55	62 ต่อประชากรพันคน
	สัดส่วนอายุยืน (ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป)	1.43 [ลำดับ: 68]	เพิ่มขึ้น	2.00	1.43	68 ร้อยละ
	* อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต	2348.7 [ลำดับ: 43]	ลดลง	2,370.74	2,348.70	43 ต่อประชากรแสนคน
	คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน	95.57 [ลำดับ: 64]	100	98.77	95.57	64 คะแนน
	▲ ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย	8.1 [ลำดับ: 27]	12	7.94	8.10	27 ปี
	ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net	40.1 [ลำดับ: 45]	50	40.37	40.10	45 ร้อยละ
	จำนวนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช.2ค.)	39 [ลำดับ: 34]	เพิ่มขึ้น	42	39	34 คนต่อหมู่บ้าน
	* อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หอบหืดสมอง ความดันโลหิตสูง และมะเร็ง	5.7 [ลำดับ: 60]	ลดลง	3.38	5.70	60 ร้อยละ
	* อัตราการบริโภคยาสูบ (ตัวชี้วัด จปฐ)	8.45 [ลำดับ: 58]	ไม่เกิน 10	6.99	8.45	58 ร้อยละ
	* อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวชี้วัด จปฐ)	5.36 [ลำดับ: 50]	ไม่เกิน 10	4.87	5.36	50 ร้อยละ
	คนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐานตัวชี้วัด จปฐ	99.54 [ลำดับ: 10]	95	98.04	99.54	10 ร้อยละ
	คนในครัวเรือนมีการใช้จ่ายเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม(ตัวชี้วัด จปฐ)	99.72 [ลำดับ: 5]	100	98.44	99.72	5 ร้อยละ
	คนอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อโรค(ตัวชี้วัด จปฐ)	99.76 [ลำดับ: 8]	75	96.81	99.76	8 ร้อยละ
	คนอายุ 6 ปีขึ้นไปออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันละ 30 นาที (ตัวชี้วัด จปฐ)	99.97 [ลำดับ: 3]	90	99.58	99.97	3 ร้อยละ
	* อัตราเด็กที่อยู่ในการคุมประพฤติ	1.28 [ลำดับ: 47]	ลดลง	1.09	1.28	47 ต่อเด็กเยาวชนพันคน
	* อัตราเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว	0.59 [ลำดับ: 26]	ลดลง	3.69	0.59	26 อัตราต่อแสนครัวเรือน
	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต่อจำนวนหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	35.23 [ลำดับ: 72]	เพิ่มขึ้น	55.72	35.23	72 ร้อยละ
	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อจำนวนหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	57.48 [ลำดับ: 6]	เพิ่มขึ้น	41.65	57.48	6 ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน	คนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนามาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ตัวชี้วัด จปฐ)	99.9 [ลำดับ: 5]	100	99.21	99.90	5 ร้อยละ
	คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ชุมชนตัวชี้วัด จปฐ	99.99 [ลำดับ: 2]	100	98.60	99.99	2 ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	27.7 [ลำดับ: 17]	ไม่ต่ำกว่า 16	10.91	27.70	17 ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	32.78 [ลำดับ: 26]	ไม่ต่ำกว่า 16	12.84	32.78	26 ร้อยละ
	ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญต่อไร่	498 [ลำดับ: 66]	เพิ่มขึ้น	1,709	498	66 กก.ต่อไร่
	อัตราการเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ย	-2.72 [ลำดับ: 61]	เพิ่มขึ้น	2.44	(2.72)	61 ร้อยละ
	สัดส่วนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP) ต่อจำนวนฟาร์มทั้งหมด	0.8 [ลำดับ: 49]	เพิ่มขึ้น	1.56	0.80	49 ร้อยละ
	จน.โรงงาน/สปก.ผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP	1 [ลำดับ: 54]	เพิ่มขึ้น	13	1	54 แห่ง
	สัดส่วนรายได้เงินอุดหนุนจากภาครัฐต่อรายได้เงินอุดหนุนของครัวเรือนเกษตรกร	18.77 [ลำดับ: 54]	เพิ่มขึ้น	33.57	18.77	54 ร้อยละ
	* สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืม (NPLs/ Loan)	2.95 [ลำดับ: 46]	ลดลง	3.04	2.95	46 ร้อยละ
	* สัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินอุดหนุนทางการเกษตร	356.67 [ลำดับ: 64]	ลดลง	128.67	356.67	64 ร้อยละ
	สัดส่วนหนี้ในระบบต่อหนี้ทั้งหมด	99.87 [ลำดับ: 6]	เพิ่มขึ้น	97.82	99.87	6 ร้อยละ
	อัตราการเพิ่มของจำนวนเกษตรกรในพื้นที่	-15.05 [ลำดับ: 71]	เพิ่มขึ้น	(0.52)	(15.05)	71 ร้อยละ
	สัดส่วนปริมาณพืชพลังงานต่อสินค้าเกษตรทั้งหมด	27.23 [ลำดับ: 56]	เพิ่มขึ้น	79.32	27.23	56 ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 4: การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	27.7 [ลำดับ: 17]	ไม่ต่ำกว่า 16	10.91	27.70	17 ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	4.56 [ลำดับ: 71]	ไม่ต่ำกว่า 16	37.08	4.56	71 ร้อยละ
	▲ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.71 [ลำดับ: 45]	เพิ่มขึ้น	1.34	0.71	45 ร้อยละ
	อัตราเงินเฟ้อ	1.6 [ลำดับ: 60]	ไม่เกิน 3.5	2.312	1.598	60 ร้อยละ
	▲ ผลผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย	158,079.36 [ลำดับ: 33]	เพิ่มขึ้น	379,406	158,079.36	33 บาท/คน/ปี
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	24.1 [ลำดับ: 36]	ไม่ต่ำกว่า 50	24.09	24.10	36 ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาขนส่ง สถานีเก็บสินค้าและคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	4.9 [ลำดับ: 19]	เพิ่มขึ้น	5.17	4.90	19 ร้อยละ
	ปริมาณการใช้พลังงานดีเซล	502,47.48 [ลำดับ: 65]	เพิ่มขึ้น	192,398	50,247.48	65 พันลิตร
	ปริมาณการใช้พลังงานทดแทน	25440 [ลำดับ: 55]	เพิ่มขึ้น	74,709	25,440	55 พันลิตร
	* ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยต่อราย	1874.68 [ลำดับ: 8]	ลดลง	7,058.93	1,874.68	8 กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ราย
ยุทธศาสตร์ที่ 6: การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	พื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด	17.42 [ลำดับ: 41]	เพิ่มขึ้น	31.71	17.42	41 ร้อยละ
	พื้นที่ป่าอนุรักษ์	174 [ลำดับ: 66]	คงที่/เพิ่มขึ้น	544,915	174	66 ไร่
	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี (ตัวชี้วัด จปฐ)	99.76 [ลำดับ: 29]	95	99.55	99.76	29 ร้อยละ
	หมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	39.02 [ลำดับ: 57]	เพิ่มขึ้น	47.19	39.02	57 ร้อยละ
	พื้นที่ชลประทาน	289,716 [ลำดับ: 41]	เพิ่มขึ้น	398,126	289,716	41 ไร่
	ปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอต่อประชากร	47 [ลำดับ: 21]	เพิ่มขึ้น	171.54	47.00	21 ล้าน ลบ.ม.
	* สัดส่วนประชากรผู้ประสบภัย	4.8 [ลำดับ: 39]	ลดลง	10.02	4.80	39 ร้อยละ
	ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)	69 [ลำดับ: 19]	มากกว่า 60	66	69	19 คะแนน WQI (0-100)
	▲ ปริมาณขยะมูลฝอย	641 [ลำดับ: 37]	ลดลง	802.36	641.00	37 ตันต่อวัน
	สัดส่วนขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่	25.19 [ลำดับ: 21]	ไม่น้อยกว่า 30	19.06	25.19	21 ร้อยละ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	* ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยธรรมชาติต่อ GDP	0.03 [ลำดับ: 41]	ลดลง	0.10	0.032	41 ร้อยละ
	* สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อ GDP	13.03 [ลำดับ: 13]	ลดลง	20.60	13.03	13 ตันต่อล้านบาท

หมายเหตุ: จังหวัดนครพนมไม่มีข้อมูลตัวชี้วัดพื้นที่ป่าชายเลน คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และดัชนีคุณภาพอากาศ

รายละเอียดข้อมูลและเหตุผลสนับสนุนชี้วัด

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด - ข้อมูลและเหตุผลสนับสนุน
การพัฒนาแบบทั่วถึง	■ จังหวัดนครพนมมีร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (สัดส่วนคนจน) ร้อยละ 24.89 สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 10.43) ■ สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้) เท่ากับ 0.416 สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (0.411) เล็กน้อย มีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในเกณฑ์ที่สูง ■ ผู้อยู่ในระบบประกันสังคม ร้อยละ 12.33 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 18.76) ■ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร เท่ากับ 1 : 5,607 สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (1 : 2,980) แสดงถึงความขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในอัตราที่สูง ■ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี เท่ากับ 9 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (8.90 ปี) เล็กน้อย แต่ค่าเฉลี่ยคะแนน O-Net ม.3 (32.82 คะแนน) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (34.95 คะแนน)
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	■ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด ร้อยละ 5.22 สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 1.75) ■ อัตราการเปลี่ยนแปลงของ GPP ขยายตัวร้อยละ 1.44 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ -0.41) ■ อัตราการว่างงาน ร้อยละ 0.71 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เล็กน้อย (ร้อยละ 0.75) (ดี) – ค่าผกผัน ■ อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน เท่ากับ 6.51 เท่า ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (6.67 เท่า) เล็กน้อย (ดี) – ค่าผกผัน ■ อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ร้อยละ 11.59 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 19.97) ■ ผลผลิตภาพแรงงาน เท่ากับ 73,890 บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (110,895 บาท/คน) เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ในภาคเกษตรหรือแปรรูปเกษตรขั้นต้นที่มีมูลค่าเพิ่มไม่สูง
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	■ การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ -0.87 มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 0.01) แสดงถึงพื้นที่ป่าไม้เปลี่ยนแปลงลดลง ■ ปริมาณขยะ 245,645 ตัน/ปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (247,105 ตัน/ปี) เล็กน้อย (ดี) – ค่าผกผัน ■ สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร เท่ากับ 129 ลิตร/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (284 ลิตร/คน) (ดี) – ค่าผกผัน ■ สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร เท่ากับ 292 กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (464 กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน) (ดี) – ค่าผกผัน ■ สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP เท่ากับ

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด – ข้อมูลและเหตุผลสนับสนุน
	4,363 กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (7,289 กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท) (ดี) – ค่าผกผัน ▪ สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ 108 ลิตร/ล้านบาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (178 ลิตร/ล้านบาท) (ดี) – ค่าผกผัน
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	▪ ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน HA ร้อยละ 63.64 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 74.76) เนื่องจากในพื้นที่ชนบทห่างไกลยังคงมีข้อจำกัดด้านบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ▪ การเข้าถึงไฟฟ้าอยู่ในระดับเดียวกับค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 15.77) ในส่วนของการเข้าถึงน้ำประปาอยู่ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ▪ การใช้อินเตอร์เน็ตของประชากร ร้อยละ 26.87 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ 32.73) ▪ ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ร้อยละ 9.26 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ 12.19) ▪ ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด ร้อยละ 79.28 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ 92.11)

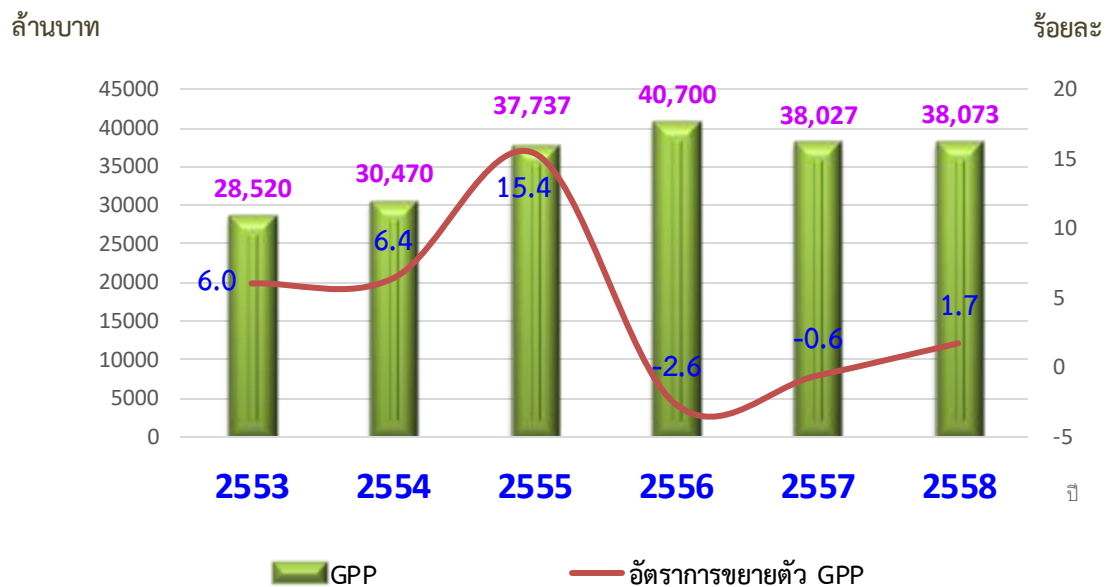
วิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

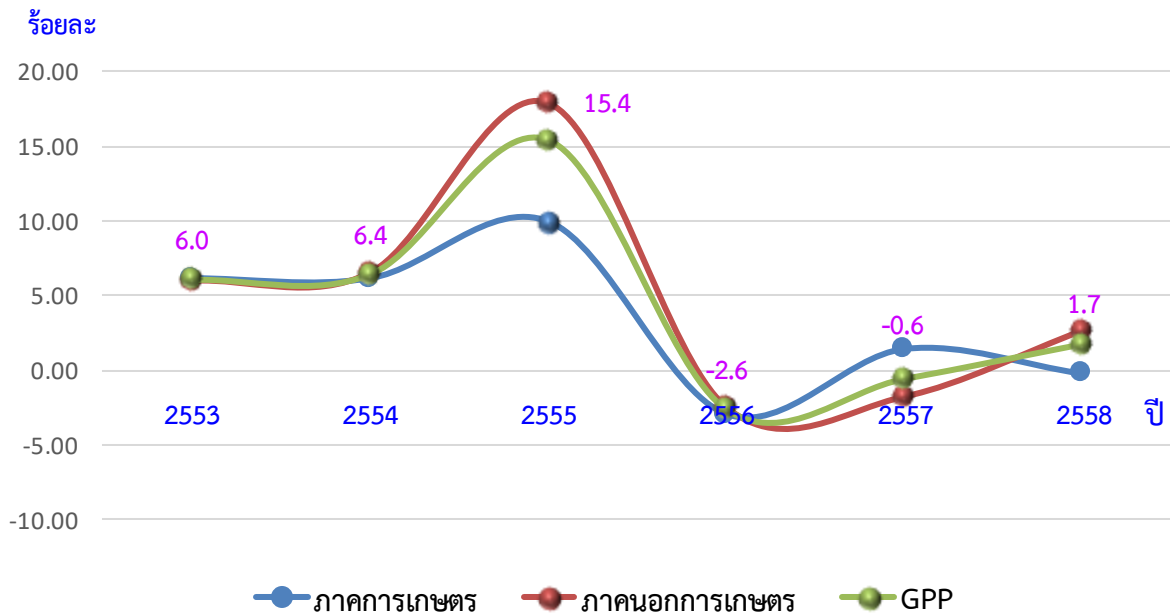
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี มีค่าเท่ากับ 38,073 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจาก 38,027 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 46 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคา คงที่ ขยายตัวร้อยละ 1.7 จากที่หดตัวร้อยละ 0.6 ในปีที่ผ่านมา ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP Per Capita) จังหวัด นครพนม ปี 2558 มีมูลค่าเท่ากับ 66,799 บาท เมื่อเทียบกับ 66,404 บาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 396 บาท หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6

แผนภูมิแสดงสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 5 ปี



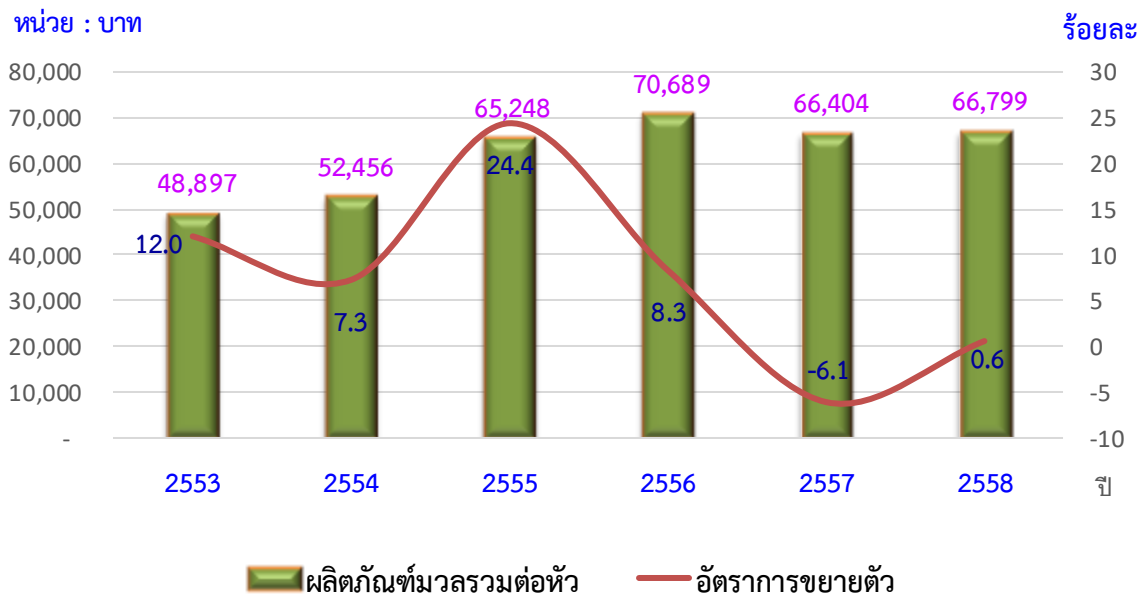
- หมายเหตุ :
- สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม แบบ CVMs โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
 - ร้อยละของอัตราการขยายตัว เปรียบเทียบ ณ ราคาคงที่ (ปีฐาน = 2545)

แผนภูมิแสดงอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ณ ราคาคงที่ ปี 2558



(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.))

แผนภูมิแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP Per Capita) ของจังหวัดนครพนม (บาท/คน)



(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.))

(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

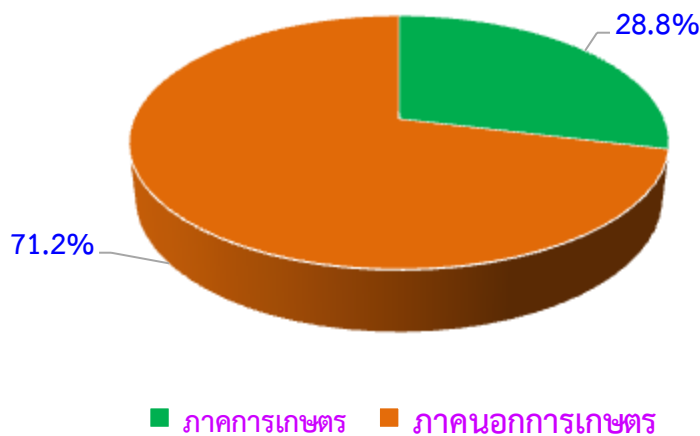
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 38,073 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจาก 38,027 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 46 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 จากที่หดตัวร้อยละ 0.6 ในปีที่ผ่านมา โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุดและมีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับจังหวัด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม ล่าสัตว์ และการป่าไม้ จำนวน 10,804 ล้านบาท รองลงมาเป็นภาคการศึกษา จำนวน 7,173 ล้านบาท และการขายส่งและขายปลีก จำนวน 3,982 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมูลค่าการผลิตในแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดนครพนมมีดังนี้

สาขาการผลิต	มูลค่าเพิ่ม		สัดส่วน		อัตราการขยายตัว	
	2557	2558	2557	2558	2557	2558
ภาคเกษตร	12,023	10,980	31.6	28.8	1.4	-0.2
สาขาเกษตรกรรม ล่าสัตว์ และการป่าไม้	11,857	10,804	31.2	28.4	1.7	-0.2
สาขาประมง	165	175	0.4	0.4	-21.1	-1.0
ภาคนอกเกษตร	26,004	27,094	68.4	71.2	-1.8	2.7
สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน	354	472	0.9	1.2	26.4	23.0
สาขาอุตสาหกรรม	2,618	3,042	6.9	8.0	-1.8	22.5
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	521	538	1.4	1.4	7.3	6.1
สาขาก่อสร้าง	1,979	2,167	5.2	5.7	-5.1	14.2
สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	3,597	3,982	9.5	10.5	-9.6	9.6
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	120	145	0.3	0.4	7.9	14.7
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	2,338	1,724	6.1	4.5	18.9	-29.5
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,053	2,220	5.4	5.8	11.1	7.4
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง	1,346	1,432	3.5	3.8	-21.1	5.6
สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการ	1,830	2,367	4.8	6.2	-25.4	25.1
สาขาการศึกษา	7,523	7,173	19.8	18.8	4.2	-9.6
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	960	1,053	2.5	2.8	8.4	5.9
สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคล	682	689	1.8	1.8	-2.2	2.3
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	81	88	0.2	0.2	-12.5	0.0
Gross Provincial Product (GPP)	38,027	38,073	100	100	-0.6	1.7
Per Capita GPP (Baht)	66,404	66,799			-6.1	0.6
Population (1,000 persons)	573	570				

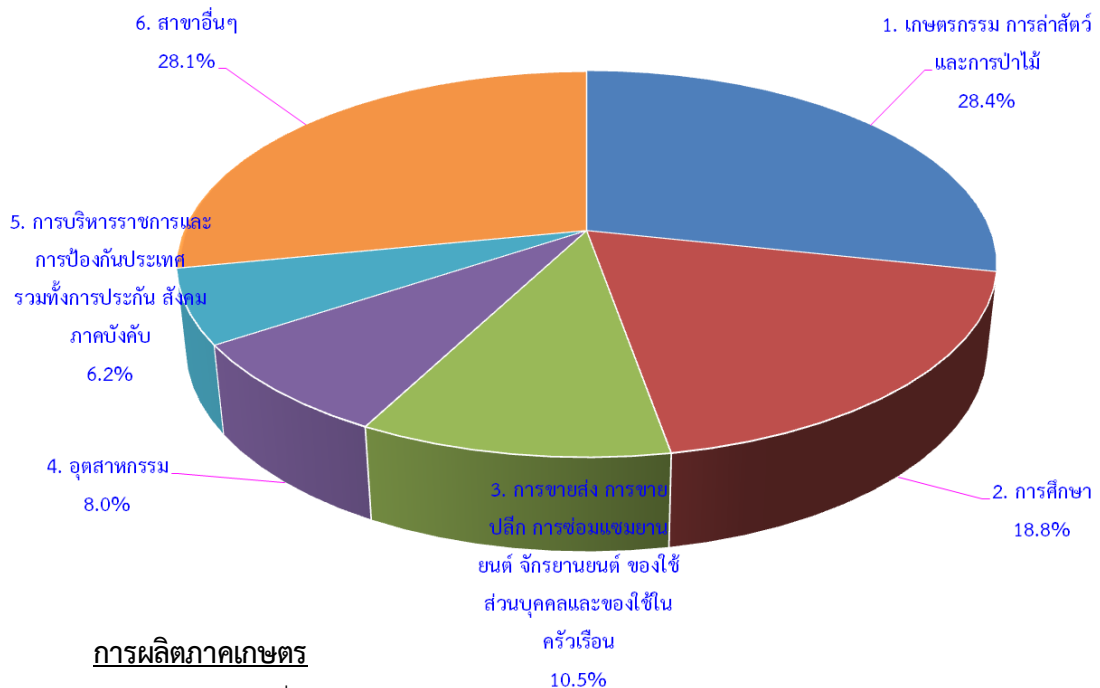
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

โครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนม ปี 2558 ขึ้นอยู่กับภาคนอกการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 71.2 ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ 28.8 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาโครงสร้างจังหวัดนครพนมขึ้นอยู่กับ อันดับ 1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนร้อยละ 28.4 อันดับ 2 สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 18.8 อันดับ 3 สาขาการขนส่ง ขยายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีสัดส่วนร้อยละ 10.5 อันดับ 4 สาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 8.0 อันดับ 5 สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ มีสัดส่วนร้อยละ 6.2 และสาขาอื่นๆ มีสัดส่วนร้อยละ 28.1

แผนภูมิแสดงโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนมปี 2558



แผนภูมิแสดงโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนมแยกรายสาขาผลิตภัณฑ์จังหวัด ปี 2558



การผลิตภาคเกษตร

ในปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 10,980 ล้านบาท ลดลงจาก 12,023 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ 1,043 ล้านบาท อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ หดตัวร้อยละ 0.2 จากที่ขยายตัวร้อยละ 1.4 ในปี

ที่ผ่านมา จากการผลิตในสาขาเกษตรกรรมการล่าสัตว์และการป่าไม้ หดตัวร้อยละ 0.2 จากที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 ในปีที่ผ่านมาและสาขาประมง หดตัวร้อยละ 1.0ปรับตัวดีขึ้นจากที่หดตัวร้อยละ 21.1 ในปีที่ผ่านมา

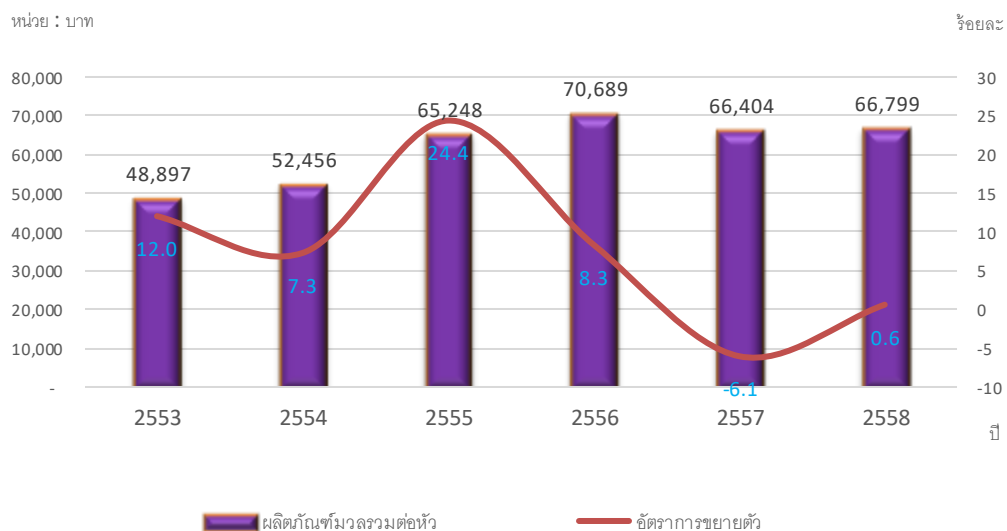
การผลิตภาคนอกเกษตร

ในปี 2558 มูลค่าเพิ่ม ผนวกประจำปี เท่ากับ 27,094 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 26,004 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ 1,089 ล้านบาท ส่วนอัตราการขยายตัว ผนวกค่าคงที่ ขยายตัวร้อยละ 2.7 จากที่หดตัวร้อยละ 1.8 ในปีที่ผ่านมา มาจากการขยายตัวของสาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ สาขาเหมืองแร่และถ่านหิน สาขาอุตสาหกรรม สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการก่อสร้าง สาขาการขนส่ง การขายปลีก สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาไฟฟ้า ประปาและโรงแยกก๊าซสาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ และ สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ในขณะที่สาขาที่มีการหดตัว ได้แก่ สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และสาขาการศึกษา

(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP Per Capita)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรของจังหวัดนครพนม ผนวกประจำปี 2558 เท่ากับ 66,799 บาท/คน/หัว ลดลง 395 บาท/คน/หัว จากปี 2557 และต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของภาค แต่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

แผนภูมิแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของจังหวัดนครพนม (บาท/คน/ปี)



ตารางแสดงผลสัมพัทธ์มวลรวมภาคต่อหัว (GRP per capita) และอัตราเพิ่มในปี 2557-2558

ภาค	GRP Per capita (บาท/ปี)		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	2557	2558	2557	2558
ตะวันออกเฉียงเหนือ	69,850	70,906	-4.2	1.5
เหนือ	95,461	90,358	-1.1	-2.5
ใต้	125,357	130,978	-3.0	4.5
ตะวันออก	436,170	432,712	2.2	-0.8
ตะวันตก	130,889	135,262	2.0	3.3
กลาง	243,270	251,392	-5.6	3.3
กทม. และปริมณฑล	391,547	410,617	4.7	4.9
เฉลี่ยทั้งประเทศ	197,062	203,356	1.8	3.2

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ตารางแสดงผลสัมพัทธ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ปี 2558 (จากมากไปน้อย) (ที่มา สศช.)

จังหวัด	บาทต่อปี	จังหวัด	บาทต่อปี
1.ระยอง	982,500	40.ระนอง	91,452
2.กรุงเทพมหานคร	513,397	41.สุพรรณบุรี	90,458
3.ชลบุรี	491,971	42.ยะลา	89,875
4.พระนครศรีอยุธยา	475,795	43.ตาก	88,680
5.ฉะเชิงเทรา	399,194	44.อ่างทอง	87,290
6.สมุทรสาคร	364,354	45.ลำปาง	84,151
7.ปราจีนบุรี	345,795	46.อุดรธานี	82,952
8.สมุทรปราการ	339,972	47.เชียงราย	81,835
9.ภูเก็ต	306,779	48.ชัยนาท	81,072
10.นครปฐม	288,820	49.พะเยา	80,802
11.สระบุรี	284,180	50.หนองคาย	78,558
12.ปทุมธานี	236,145	51.อุดรธานี	78,095
13.จันทบุรี	218,411	52.เลย	77,485
14.กระบี่	217,685	53.ปัตตานี	73,338
15.ราชบุรี	204,753	54.อุตรดิตถ์	71,365
16.นนทบุรี	193,426	55.พิจิตร	68,922
17.สุราษฎร์ธานี	183,584	56.นครพนม	66,799
18.พังงา	177,350	57.อุบลราชธานี	65,489
19.ประจวบคีรีขันธ์	171,357	58.น่าน	64,305
20.สงขลา	153,505	59.มุกดาหาร	61,630
21.ชุมพร	151,835	60.แพร่	61,013
22.ตราด	148,446	61.สระแก้ว	60,573
23.ลำพูน	142,771	62.พทลุง	60,497
24.ลพบุรี	129,962	63.บึงกาฬ	60,457
25.เชียงใหม่	126,976	64.สุโขทัย	59,921
26.เพชรบุรี	123,800	65.บุรีรัมย์	58,554
27.กำแพงเพชร	123,428	66.สกลนคร	57,559

28.สตูล	112,051	67.มหาสารคาม	57,069
29.สิงห์บุรี	111,856	68.แม่ฮ่องสอน	56,862
30.ขอนแก่น	107,607	69.สุรินทร์	56,159
31.สมุทรสงคราม	106,513	70.ศรีสะเกษ	56,137
32.กาญจนบุรี	106,303	71.ร้อยเอ็ด	55,982
33.นครราชสีมา	106,000	72.ชัยภูมิ	55,665
34.นครนายก	102,052	73.นราธิวาส	54,922
35.นครสวรรค์	99,724	74.อำนาจเจริญ	51,221
36.ตรัง	96,801	75.กาฬสินธุ์	51,147
37.เพชรบูรณ์	92,171	76.ยโสธร	47,333
38.นครศรีธรรมราช	91,648	77.หนองบัวลำภู	41,963
39.พิษณุโลก	91,577		

ประมาณการเศรษฐกิจและแนวโน้มของจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ 2560-2561

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม

1. แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม ในปี 2560

1.1 ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2560 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.68 ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 10.76 ตามการชะลอตัวของภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และการลงทุนภาคเอกชนส่วนการใช้จ่ายภาครัฐยังคงขยายตัวต่อเนื่อง การค้าชายแดนปรับตัวดีขึ้น ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมยังคงหดตัว

ด้านอุปทาน (การผลิต) คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.79 ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 17.66 ตามภาคการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.40 ชะลอตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 26.58 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.98.- 8.17) ตามการลดลงของยอดขายส่งขายปลีกสินค้า ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวผู้เข้าพักและจำนวนนักท่องเที่ยวผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดนครพนมเพิ่มขึ้น ตามการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดของภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดที่เพิ่มขึ้น **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.32 ชะลอตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 3.98 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.65-4.29) ตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และทุนจดทะเบียนอุตสาหกรรมจากการลงทุนในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมคอนกรีต โรงสีข้าว ซ่อมรถยนต์ฯลฯและมีการลงทุนเพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง เช่น ประกอบกิจการ การทำขนมปัง ขนมเค้ก ขนมอบกรอบ ผลิตภัณฑ์ดินเผา ฯลฯ ประกอบกับแนวโน้มการขยายตัวด้านธุรกิจก่อสร้างรองรับพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและการท่องเที่ยว ในขณะที่**ภาคเกษตรกรรม**คาดว่าจะยังคงหดตัวร้อยละ -5.88 หดตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -4.26 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -6.59-(-5.10) ตามการลดลงของปริมาณผลผลิตข้าวเจ้า ข้าวเหนียว จากนโยบายรัฐบาลลดพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง เพื่อลดปริมาณผลผลิตข้าวล้นตลาดขจัดปัญหาด้านราคาข้าวตกต่ำและส่งเสริมให้ปลูกพืชอื่นทดแทน อีกทั้งปริมาณผลผลิตสุกร และโคลดลง ประกอบกับจังหวัดนครพนม ประสบสาธารณภัย (อุทกภัย) ในพื้นที่11อำเภอ ได้แก่อำเภอนาแก อำเภอนาหว้า อำเภอนาทม อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอเรณูนคร อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอธาตุพนม อำเภอปลาปาก อำเภอนาทม และอำเภอเมืองนครพนม ประกอบด้วย 11 อำเภอ 81 ตำบล 694 หมู่บ้าน มีพื้นที่ ทางการเกษตรได้รับผลกระทบประมาณ 257,808ไร่ คาดว่าจะเสียหายประมาณ 184,710 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 148,540 ไร่

ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.29 ขยายตัวต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 0.25 โดยได้รับแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวร้อยละ 12.17 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 11.01 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 10.69– 14.30) ตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ทยอยออกมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2560 จำนวน 1.9 แสนล้านบาท และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายกลุ่มจังหวัดประจำปี 2560 ตามโครงการภายใต้แนวทางการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.26 ชะลอตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 20.11 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.55–4.06) ตามการลดลงของพื้นที่อนุญาตก่อสร้างรวมลดลง จากการก่อสร้างในปี 2559 ที่ขยายตัวมากจากปัจจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างที่อยู่อาศัยและการพาณิชย์เพื่อรองรับ AECT ทั้งนี้ ภาครัฐฯ ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2560 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560 และมีผลบังคับใช้แล้ว และนโยบายการกำหนดพื้นที่เมืองนครพนมในการอนุรักษ์สภาพอาคารเก่า และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแต่คาดว่าจะอาจจะมีการเพิ่มในเรื่องของการขออนุญาตก่อสร้างนอกเขตเมืองนครพนม รวมถึงการก่อสร้างพื้นที่อยู่อาศัยจะเพิ่มขึ้น ในขณะที่ **การบริโภคภาคเอกชน** พลิกกลับมาหดตัวร้อยละ -2.63 จากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 28.53 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -4.68– (-1.22) ตามการลดลงของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้จากการนำเข้ากระแสไฟฟ้าจากสปป.ลาว ลดลง และบริษัทสยามโกลบอลเ็นส์ จำกัด สาขานครพนม ได้นำภาษีมูลค่าเพิ่มไปยื่นรวมกับสำนักงานใหญ่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด ตามนโยบายของสำนักงานใหญ่ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2560 ส่งผลให้ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการบริโภคลดลงด้วย **ด้านการค้าชายแดน** คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -0.64 ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -12.02 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.50 - 0.40) จากการเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เข้ามา ในประเทศ ส่งผลให้มีการตรวจสอบสินค้าการนำเข้าอย่างเข้มงวด ผู้ประกอบการนำเข้าจึงปรับเปลี่ยนเส้นทาง การขนส่งไปใช้เส้นทางอื่นที่สะดวกกว่า ทำให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าลดลง ประกอบกับเส้นทางขนส่งสินค้าข้ามแดนระหว่างไทย – สปป.ลาว R12 และ R8 ยังไม่ได้อยู่ในข้อตกลงการขนส่งสินค้าข้ามแดน ทำให้ผู้ประกอบการเสียค่าธรรมเนียมเรียกเก็บในระหว่างเส้นทางมากกว่าการใช้เส้นทาง R9 ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าลดลงตามไปด้วย และสินค้าหลักในการค้าชายแดนทั้งด้านการนำเข้าและส่งออกมิได้มีต้นทางแหล่งผลิต ตลาดปลายทางในพื้นที่จังหวัดนครพนม การเลือกจุดที่จะส่งออกหรือนำเข้าในการขนส่งสินค้าจึงไม่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ส่งออกและผู้นำเข้าสินค้า

1.2 ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด

เสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2560 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.80 ปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 1.29 ตามดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มและแนวโน้มราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีทิศทางเพิ่มขึ้น ในส่วนของจำนวนผู้มีงานทำยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะมีจำนวน 465,659 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 452,215 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.97 ตามการขยายตัวของภาคบริการ การผลิตภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และการลงทุนภาคเอกชน

2. แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม ในปี 2561

2.1 ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดนครพนมปี 2561 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.12 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.85 - 5.44) ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการขยายตัวร้อยละ 3.68 ในปี 2560 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม การใช้จ่ายภาครัฐ และการลงทุนภาคเอกชน ที่คาดว่าจะขยายตัว

ด้านอุปทาน (การผลิต) มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.30 ปรับตัวดีขึ้น จากการขยายตัว ร้อยละ 3.79 ในปี 2560 โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญจากภาคบริการ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.61 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 5.37 - 8.21)

จากการเพิ่มขึ้นของยอดขายส่งขายปลีกสินค้า จำนวนนักท่องเที่ยวผู้เข้าพัก และจำนวนนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือน จังหวัดนครพนมเพิ่มขึ้น ตามการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดของภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง ภาคอุตสาหกรรมคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.61 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.00 - 4.50) ตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม จำนวนโรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต และทุนจดทะเบียนอุตสาหกรรม ตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ ในขณะที่ภาคเกษตรกรรม คาดว่ายังคงหดตัว ร้อยละ -4.22 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -5.08-(-3.19) หดตัวลดลงจากที่หดตัวร้อยละ -5.88 ในปี 2560

ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) มีแนวโน้มคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.65 ขยายตัวต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 0.29 ในปี 2560 โดยได้รับแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวร้อยละ 12.55 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 10.69 - 14.30) ตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ 3.96 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.23-5.27) จากสินเชื่อเพื่อการลงทุนรวม รถยนต์เพื่อการพาณิชย์จดทะเบียนใหม่ และพื้นที่อนุญาตก่อสร้างรวมเพิ่มขึ้นตามปัจจัยบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ในขณะที่ การบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -1.71 ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -2.63 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -3.81-(-0.31) ด้านการค้าขายแดน คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -0.60 ปรับตัวดีขึ้น จากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -0.64 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.00 -0.40) จากผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าเปลี่ยนเส้นทางการขนส่งไปใช้เส้นทางอื่นที่สะดวกกว่า

2.2 ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2561 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.90 ปรับตัวสูงขึ้นจากร้อยละ 0.80 ในปี 2560 ตามแนวโน้มราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ในส่วน ของจำนวนผู้มีงานทำ ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะมีจำนวน 467,264 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีจำนวน 465,659 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 ตามภาวะเศรษฐกิจและการลงทุนที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น

2.2 ด้านเกษตรกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2557 - 2558 พบว่ามีแนวโน้มลดลง หากแยกเป็นสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ กับสาขาการประมง พบว่า สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร แต่ในสาขาการประมงมีแนวโน้มสูงขึ้น

ตารางแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของจังหวัดนครพนม

สาขาการผลิต	มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี		สัดส่วน ณ ราคาประจำปี		อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่	
	2557	2558	2557	2558	2557	2558
ภาคเกษตร	12,023	10,980	31.6	28.8	1.4	-0.2
สาขาเกษตรกรรม ล่าสัตว์ และการป่าไม้	11,857	10,804	31.2	28.4	1.7	-0.2
สาขาประมง	165	175	0.4	0.4	-21.1	-1.0

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

สถานการณ์การผลิต

จังหวัดนครพนมมีผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรที่สำคัญอยู่หลายชนิด ผลิตภัณฑ์ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สับปะรด ลิ้นจี่ ผลิตภัณฑ์ด้านประมง ประกอบด้วย ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาช่อน เป็นต้น และผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคเนื้อ กระบือ สุกร ไก่ ซึ่งมีปริมาณการผลิต ดังนี้

1) การเพาะปลูก

สภาพการเพาะปลูกพืชในจังหวัดนครพนม มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยทั่วไป คือ มีพืชหลัก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ยาสูบ และสับปะรด อย่างไรก็ตามในช่วงหลังได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเพาะปลูกโดยมีการเพาะปลูกพืชผักและพืชไร่บางชนิดที่มีผลผลิตสูงและมีตลาดรองรับ เช่น แตงโม มะเขือเทศ พริก ข้าวโพดหวาน มันฝรั่ง และพืชผักส่วนใหญ่จะเพาะปลูกริมแม่น้ำหรือบริเวณที่มีระบบชลประทานซึ่งเป็นการเพาะปลูกนอกฤดูการ ในแง่พื้นที่การเพาะปลูกมีการแบ่งเขตที่ชัดเจน คือเขตริมแม่น้ำโขงและริมแม่น้ำสงคราม ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม และอำเภอธาตุพนม เขตเพาะปลูกพืชผสมผสานคือ ทั้งทำนาข้าว ปลูกมะเขือเทศ ยาสูบ และข้าวโพด ได้แก่อำเภอปลาปาก อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอนาหว้า อำเภอวังยาง เขตปลูกพืชไร่ ปลูกมันสำปะหลัง สับปะรดและยางพารา ฯลฯ ได้แก่ อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอนาทม พื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ดี คือ อำเภอเมือง อำเภอนาแก อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม และอำเภอโพนสวรรค์ พืชเศรษฐกิจที่จังหวัดสามารถผลิตได้เพื่อป้อนโรงงานแปรรูป คือ ข้าวนาปี มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน ยางพารา

ในปี 2559 จังหวัดนครพนมมีพื้นที่การเกษตร 2,125,850 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 213,497 ครัวเรือน ประชาชนประกอบอาชีพด้านการเกษตร 127,173 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี 1,382,123 ไร่ แบ่งออกเป็น ข้าวเจ้านาปี จำนวน 762,339 ไร่ และข้าวเหนียนาปี จำนวน 619,784 ไร่ ยางพารา จำนวน 374,488 ไร่ มันสำปะหลัง จำนวน 29,611 ไร่ สับปะรด จำนวน 5,541 ไร่ และลิ้นจี่ นพ.1 จำนวน 2,711 ไร่

ข้าวนาปี

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ในภาพรวมปี 2559/60 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของข้าวนาปี ทั้งข้าวเจ้านาปีและข้าวเหนียนาปี รวมประมาณ 6,457.89 ล้านบาท ในส่วนของพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ตั้งแต่ปี 2557-2559 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากจังหวัดมีโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี ประกอบกับได้องค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และการรวมตัวทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามนโยบายรัฐบาล

โดยการผลิตข้าวนาปี (ข้าวเจ้านาปี) ในส่วนของพื้นที่ปลูกข้าวเจ้านาปี มีจำนวนลดลง 43,453 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 5.39 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงขึ้นร้อยละ 5.70 เป็นผลเนื่องมาจากการส่งเสริมการผลิตข้าวเจ้านาปี ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้ได้คุณภาพดีและได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามปริมาณผลผลิตที่ได้นั้นไม่สอดคล้องกับมูลค่าการผลิตข้าวเจ้านาปี ซึ่งมีมูลค่าลดลง 362 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 9.72 เป็นผลเนื่องมาจากราคาข้าวเจ้านาปีในท้องตลาดลดลงต่ำกว่าช่วงปี 2558/59 ที่ผ่านมาร้อยละ 19.76

การผลิตข้าวเหนียนาปี พบว่าพื้นที่การปลูกข้าวเหนียนาปีมีจำนวนเพิ่มขึ้น 32,799 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.59 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงขึ้นร้อยละ 4.46 เนื่องจากการกระจายตัวของฝนดี เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของข้าว ทำให้ผลผลิตดีและจังหวัดมีโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี ส่งผลให้มูลค่าการผลิตข้าวเหนียนาปีมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 545 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.32

ตารางแสดงปริมาณพื้นที่ปลูกและมูลค่าผลผลิตข้าวนาปีของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	มูลค่าเปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
ข้าวเจ้านาปี	796,979	805,792	762,339	-5.39	3,983	3,716	3,354	-9.72
ข้าวเหนียนาปี	589,046	586,985	619,784	5.59	2,440	2,558	3,103	21.32

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตข้าวนาปีเฉลี่ยต่อไร่ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				ผลผลิตเฉลี่ยรวม 3 ปี (กก./ไร่) พ.ศ. 2557-2559
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	
ข้าวเจ้านาปี	413	395	413	5.70	407
ข้าวเหนียนาปี	421	403	426	4.46	416

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอันดับสองรองจากข้าวของจังหวัดนครพนม ในปี 2559/60 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประมาณ 3,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.33 เนื่องจากมีพื้นที่เปิดกรีดยางใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.04

จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2560 จำนวน 24,733 ราย แยกเป็น ขึ้นทะเบียนแบบมีเอกสารสิทธิ์จำนวน 19,935 ราย และขึ้นทะเบียนแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน 4,800 ราย

ตารางแสดงปริมาณพื้นที่ปลูกและมูลค่าผลผลิตยางพาราของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	มูลค่าเปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
ยางพารา	374,488	374,488	374,488	0.00	2,873	2,788	3,132	12.33

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อไร่ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				ผลผลิตเฉลี่ยรวม 3 ปี (กก./ไร่) พ.ศ. 2557-2559
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	
ยางพารา	256.6	230	237	3.04	241

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

มันสำปะหลัง

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2557-2559 มีแนวโน้มลดลง หลังจากเพิ่มขึ้นในปี 2557/2558 ส่งผลให้ในปี 2559/60 มูลค่าทางเศรษฐกิจของมันสำปะหลังมีมูลค่าลดลง

โดยพบว่า พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น จำนวน 5,617 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.41 แต่มูลค่าการผลิตมันสำปะหลังมีมูลค่าลดลง 67 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 33.16 เป็นผลเนื่องมาจากราคาจำหน่ายผลผลิตที่ต่ำลง รวมทั้งการปรับเปลี่ยนการเกษตรที่ไม่เหมาะสมตามนโยบายการบริหารจัดพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ภาคการเกษตร เป็นการปลูกพืชอื่นทดแทน เพราะจังหวัดนครพนมมีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (S3+N) จำนวนกว่า 2,736,776 ไร่ ซึ่งส่งผลให้มูลค่าผลผลิตลดลงตามมา

ตารางแสดงปริมาณพื้นที่ปลูกและมูลค่าผลผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	มูลค่า เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
มันสำปะหลัง	42,689	23,994	29,611	23.41	288	202	135	-33.16

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ยต่อไร่ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				ผลผลิตเฉลี่ยรวม 3 ปี (กก./ไร่) พ.ศ. 2557-2559
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	
มันสำปะหลัง	3,341	3,221	3,314	2.88	3,292

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

สับปะรด

พื้นที่ปลูกสับปะรดของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2557-2559 มีแนวโน้มกลับมาเพิ่มขึ้นหลังลดลงในปี 2557/2558 ส่งผลให้ในปี 2559/60 มูลค่าทางเศรษฐกิจของสับปะรดลดลงเล็กน้อย และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ก็ลดลง

โดยในปี 2559-2560 พบว่า พื้นที่ปลูกสับปะรด มีจำนวนลดลง 250 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 4.31 ส่งผลให้มูลค่าผลผลิตลดลง 80 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 28.46 และผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลง 1,188 กิโลกรัมต่อไร่ หรือลดลงร้อยละ 24.17 เนื่องจากจากผลผลิตในพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่มาจากการไว้ต่อ และได้รับส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งได้รับการจดทะเบียนเป็นพืช GI ของจังหวัดนครพนม ทำให้สับปะรดมีรสชาติหวาน อร่อย เป็นที่ต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคาผลผลิตอยู่ในระดับสูง

ตารางแสดงปริมาณพื้นที่ปลูกและมูลค่าผลผลิตสับปะรดของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	มูลค่าเปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
สับปะรด	5,103	5,791	5,541	-4.31	110	281	201	-28.46

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				ผลผลิตเฉลี่ยรวม 3 ปี (กก./ไร่) พ.ศ. 2557-2559
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	
สับปะรด	2,693	4,914	3,726	-24.17	3,777

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

ลันจี นพ.1

พื้นที่ปลูกลันจีพันธุ์ นพ.1 ของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2557-2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดนครพนมมีการส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งได้รับการจดทะเบียนเป็นพืช GI ของจังหวัดนครพนม อย่างไรก็ตามมูลค่าทางเศรษฐกิจของลันจี นพ.1 ในปี 2559/2560 มีมูลค่าลดลง โดยมูลค่าการผลิตลดลง 53 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 56.98 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศในช่วงปีการเพาะปลูก 2559/2560 นั้น ไม่เอื้อต่อการให้ผลผลิตตามฤดูกาล

ตารางแสดงปริมาณพื้นที่ปลูกและมูลค่าผลผลิตลันจี นพ.1 ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				มูลค่า (ล้านบาท)			
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	มูลค่าเปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
ลันจี นพ.1	1,480	1,711	2,711	58.44	105	93	40	-56.98

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตลิ้นจี่ นพ.1 เฉลี่ยต่อไร่ของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				ผลผลิตเฉลี่ยรวม 3 ปี (กก./ไร่) พ.ศ. 2557-2559
	ปี 57/58	ปี 58/59	ปี 59/60	เปรียบเทียบ จากปีก่อน +/- (ร้อยละ)	
ลิ้นจี่ นพ.1	1,145.7	1,135	529	-53.39	936

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม)

สรุปสถานการณ์ผลิตพืชเศรษฐกิจ สถานการณ์การผลิตพืชในปี 2559/2560 เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า

1. **การผลิตข้าวเจ้านาปี** พบว่า มีจำนวนลดลง 43,453 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 5.39 แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 5.70 เป็นผลเนื่องมาจากการส่งเสริมการผลิตข้าวเจ้านาปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้ได้คุณภาพดีและได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง
2. **การผลิตข้าวเหนียนาปี** พบว่าพื้นที่การปลูกข้าวเหนียนาปีมีจำนวนเพิ่มขึ้น 32,799 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.59 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงขึ้นร้อยละ 4.46 เนื่องจากการกระจายตัวของฝนดี เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของข้าว ทำให้ผลผลิตดี รวมทั้งจังหวัดมีโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพดี
3. **การผลิตยางพารา** พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารา มีจำนวนคงที่ 374,488 ไร่ มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประมาณ 3,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.33 เนื่องจากมีพื้นที่เปิดกรีดยางใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.04
4. **การผลิตมันสำปะหลัง** พบว่า พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น จำนวน 5,617 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.41 แต่มูลค่าการผลิตมันสำปะหลังมีมูลค่าลดลง 67 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 33.16 เป็นผลเนื่องมาจากราคาจำหน่ายผลผลิตที่ต่ำลงตามราคาสลัดภายในนอกจังหวัด
5. **การผลิตสับปะรด** พบว่า พื้นที่ปลูกสับปะรด มีจำนวนลดลง 250 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 4.31 ส่งผลให้มูลค่าผลผลิตลดลง 80 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 28.46 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลง 1,188 กิโลกรัมต่อไร่ หรือลดลงร้อยละ 24.17 เนื่องมาจากผลผลิตในพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่มาจากการไว้ต่อ และได้รับส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งได้รับการจดทะเบียนเป็นพืช GI ของจังหวัดนครพนม ทำให้สับปะรดมีรสชาติหวาน อร่อย เป็นที่ต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคาผลผลิตอยู่ในระดับสูง
6. **การผลิตลิ้นจี่** พบว่า พื้นที่ปลูกลิ้นจี่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดนครพนมมีการส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งได้รับการจดทะเบียนเป็นพืช GI ของจังหวัดนครพนม แต่มูลค่าทางเศรษฐกิจของลิ้นจี่ นพ.1 ในปี 2559/2560 มีมูลค่าลดลง โดยมูลค่าการผลิตลดลง 53 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 56.98 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศในช่วงปีการเพาะปลูก 2559/2560 นั้น ไม่เอื้อต่อการให้ผลผลิตตามฤดูกาล

ปัญหาการผลิตพืชและประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

- พืชเศรษฐกิจมีจำนวนน้อยชนิด การผลิตส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการผลิตข้าวนาปีและยางพารา ส่วนพืชอื่นๆ ยังมีปริมาณการผลิตที่น้อย หากปีใดเกิดอุทกภัยราคาข้าวและยางพาราทดต่ำจะทำให้เกษตรกรของจังหวัดมีภาวะหนี้สินเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังได้รับผลกระทบจากสภาพการตกของฝนซึ่งไม่เอื้อต่อการปลูกพืชไร่อายุสั้นในฤดูฝน

- ดินที่ใช้ในการปลูกข้าวมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมระดับดีถึงดีมากประมาณ 30 % อีกประมาณ 70% เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลางและไม่เหมาะสมนอกจากนั้นแล้วสภาพดินยังมีสภาพเป็นทรายจัดดินตื้นและดินปนกรวดอยู่โดยทั่วไป
- การผลิตพืชอายุสั้นหลังการทำนาในเขตชลประทานและเขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้ายังมีการผลิตน้อย โดยมี การผลิตเพียง 10% ของพื้นที่ส่งน้ำ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการของภาคเอกชนในการผลิตแบบครบวงจรยังอยู่ในปริมาณจำกัด

2) การประมง

จังหวัดนครพนมประกอบอาชีพประมงน้ำจืดเป็นหลัก ผลผลิตของสาขาประมงส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาเผา ปลาตะเพียน เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการทำประมงรวม เท่ากับ 832,789,938 บาท โดยผลผลิตด้านการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และผลผลิตจากแหล่งน้ำ ของจังหวัดนครพนม มีดังนี้

1. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีเกษตรกร จำนวน 8,421 ครัวเรือน พื้นที่เพาะเลี้ยงรวม 6,463,4370 ไร่ ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 10,117,651 กิโลกรัม มูลค่าการเพาะเลี้ยง 626,239,938 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 390,611,902 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.34

2. การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มีเกษตรกร จำนวน 3,880 ครัวเรือน ผลผลิตจากการจับ สัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ 4,131,000 กิโลกรัม มูลค่า 206,550,000 บาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 5,088,405 บาท หรือลดลงร้อยละ 2.40

โดยประเภทสัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาเผา ปลาตะเพียน ปลาดุก และปลากินพืช ตามลำดับ

โดยสัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยงมากที่สุดและเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม คือ ปลานิล จากการสำรวจ ปีการผลิต 2559 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง จำนวน 529 ราย 9,099 กระชัง และ บ่อดิน จำนวน 7600 ราย 7603 บ่อ พื้นที่ 6,410.437 ไร่ ผลผลิตรวม 11,114 ตัน มูลค่ารวม 832.7 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ที่ 556.83 ล้านบาท เหตุผลเนื่องจากปัจจัยพื้นฐานการผลิตที่เป็นจุดแข็งของจังหวัด นครพนม ที่เป็นที่ลุ่มมีแม่น้ำโขง ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำคุณภาพดี เหมาะสมต่อการเลี้ยงปลา นิลในกระชังและให้รสชาติเนื้อปลาที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรเพิ่ม จำนวนการเลี้ยงมากขึ้น ที่สำคัญคือมีบริษัทโกรเบสท์อาหารแช่แข็งจำกัด รับซื้อผลผลิตแปรรูปปลานิลเพื่อส่งออก ต่างประเทศ โดยมีกำลังการผลิตปี 2559 จำนวน 1,980,000 กิโลกรัม มูลค่าการส่งออก 168,300,000 บาท ซึ่ง ผลผลิตในพื้นที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน และในปี 2559 สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ตามโครงการส่งเสริมและ พัฒนารูรุกรกิจการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศเพื่อสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืน โดยเป็นโครงการสนับสนุนต่อเนื่อง ปี 2557- 2560 ซึ่งโครงการดังกล่าวได้เพิ่มความรู้ ชัดความสามารถ และทักษะด้านการเลี้ยงตามหลักวิชาการให้เกษตรกร ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการผลิตและการตลาดมากขึ้น สามารถป้องกันการตายเนื่องจากปลาน็อคน้ำได้ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่สร้างความเสียหายให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง และเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มหรือ ลดลงของผลผลิตปลานิล (ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม กันยายน 2559)

ตารางแสดงจำนวนผลผลิตด้านการประมงจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2556-2559

ปี	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					ปริมาณ การจับสัตว์น้ำ (กก.)	ราคา กิโล กรัม/ บาท	มูลค่า (บาท)	มูลค่า เปรียบ เทียบจากปี ก่อน +/- (ร้อยละ)
	จำนวนครัว เรือน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน กระชัง	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)				
2556	9,682	6,930	3,319	18.67	6,948.76	4,494,115	54	242,682,210	58.56
2557	9,597	8,421	4,120	23.18	8,449.27	4,737,277	56	265,287,512	9.31
2558	8,129	5,259	4,258	23.95	5,365.49	7,610,700.60	58	442,178,036	66.68
2559	8,421	6,411	9,099	51.18	6,463	14,248,651.00	60	832,789,938	88.34

การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ					มูลค่าปีล่าสุดเปรียบ เทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ)
ปี	จำนวนครัวเรือน	ปริมาณที่จับได้ (กก.)	เฉลี่ย กก.ละ (บาท)	มูลค่า (บาท)	
2556	3,000	7,852,446	45	353,360,070	-
2557	3,000	3,817,432	49	187,054,168	-47.06
2558	3,750	3,847,971	55	211,638,405	13.14
2559	3,880	4,131,000	50	206,550,000	-2.40

ศักยภาพด้านการประมงของพื้นที่จังหวัดนครพนม

1. จังหวัดมีแหล่งน้ำที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งประเภทบ่อดินและกระชัง เช่น แม่น้ำโขง ที่มีระยะทางประมาณ 174 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาของแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ลำน้ำอูน ลำน้ำก่ำ ลำน้ำบัง ลำน้ำยม ฯลฯ ซึ่งมีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ทำให้เหมาะสมต่อการเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลานิล ปลาดู ปลาตะเพียน ปลาเผา เป็นต้น
2. มีแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จำนวน 1,620 แห่ง พื้นที่ 86,177 ไร่ ที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์น้ำ
3. สัตว์น้ำเป็นที่ต้องการของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่ว่าจะเป็นลูกพันธุ์ปลา และปลาขนาดใหญ่สำหรับบริโภค โดยมีมูลค่าการส่งออกปีละหลายล้านบาท
4. มีโรงงานแปรรูปปลานิลของเอกชนสำหรับส่งเป็นสินค้าไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มูลค่าปีละ 300 ล้านบาท
5. มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อดิน

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจังหวัดนครพนมจะมีความได้เปรียบในด้านของสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งในด้านของสภาพพื้นที่และแหล่งน้ำธรรมชาติที่เอื้อต่อการเพาะเลี้ยง แต่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งบ่อดินและกระชังในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่ ยังขาดการพัฒนาศักยภาพทั้งในด้านของวิชาการและเทคโนโลยีการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่จะพัฒนาต่อยอดความได้เปรียบนี้ให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

3) การปศุสัตว์

สัตว์เศรษฐกิจสำคัญที่สร้างรายได้ในจังหวัดนครพนม ได้แก่ โคเนื้อ กระบือ สุกร และไก่ ในปี 2560 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 45,915 ครัวเรือน มูลค่ารวม 3,361.894 ล้านบาท

สัตว์เศรษฐกิจสำคัญ

โคเนื้อ ในปี 2560 มีปริมาณการเลี้ยง 74,055 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 6,219 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.16 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงลดลงจากปีที่ผ่านมา 620 ราย หรือลดลงร้อยละ 4.45

อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอนาแก 17,948 ตัว อำเภอเรณูนคร 11,164 ตัว และอำเภอเมืองนครพนม 10,623 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอวังยาง 698 ตัว

ตารางแสดงการเปรียบเทียบการเลี้ยงโคเนื้อ ปี พ.ศ. 2555 – 2560

ปี	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
2555	121,322	24,995
2556	79,784	17,317
2557	80,483	18,140
2558	82,557	17,540
2559	67,836	13,970
2560	74,055	14,590

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

กระบือ ในปี 2560 มีปริมาณการเลี้ยง 46,544 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 3,573 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.31 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 406 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.66

อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงกระบือมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอศรีสงคราม 9,172 ตัว อำเภอเรณูนคร 6,676 ตัว และอำเภอนาแก 6,126 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอวังยาง 339 ตัว

ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงกระบือ ปี พ.ศ. 2555-2560

ปี	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
2555	64,751	13,341
2556	43,505	9,503
2557	47,486	10,807
2558	51,288	11,359
2559	42,971	8,704
2560	46,544	9,110

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

สุกร ในปี 2560 มีปริมาณการเลี้ยง 46,084 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 387 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 50.12 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 950 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.43

อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงสุกรมก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอศรีสงคราม 8,437 ตัว อำเภอนาแก 6,197 ตัว และอำเภอนาหว้า 6,132 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบ้านแพง 1,272 ตัว

ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงสุกร ปี พ.ศ. 2555-2560

ปี	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
2555	70,774	2,615
2556	97,491	5,082
2557	78,653	4,528

2558	86,147	4,790
2559	30,697	2,538
2560	46,084	3,488

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ไก่ ในปี 2560 มีปริมาณการเลี้ยง 1,088,503 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 299,026 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.88 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2,458 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.86

อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงไก่มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม 1,880 ตัว อำเภอเรณูนคร 127,925 ตัว และอำเภอศรีสงคราม 119,193 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอวังยาง 12,424 ตัว

ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงไก่ ปี พ.ศ. 2555-2560

ปี	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
2555	1,285,033	44,122
2556	1,012,934	30,064
2557	966,635	35,226
2558	1,139,846	36,934
2559	789,477	35,292
2560	1,088,503	37,750

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

ตารางแสดงสัตว์ส่งออกนอกราชอาณาจักร ปีงบประมาณ 2557-2560

ชนิดสัตว์								
ลำดับที่	ปีงบประมาณ	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)	ลูกสุกร (ตัว)	สุกรพันธุ์ (ตัว)	ชิ้นส่วนไก่แช่เย็น (กิโลกรัม)	ไก่ไข่ปลด (ตัว)	หมายเหตุ
1	2557	53,765	21,281	376	18	131,500	0	
2	2558	43,168	5,671	420	569	128,000	0	
3	2559	56,539	9,137	1,750	1,456	1,454,492	4,200	แพะ 130 ตัว
4	2560	62,521	19,417	2,388	83	14,409,034	18,800	แพะ 240 ตัว
รวม		215,993	55,506	4,934	2,126	16,123,026	23,000	แพะ 370 ตัว

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

การส่งออกภาคปศุสัตว์ของจังหวัดนครพนม ในปี 2557-2560 ผลิตภัณฑ์จากไก่มีปริมาณการส่งออกมากเป็นอันดับแรก โดยผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก ได้แก่ ชิ้นส่วนไก่แช่เย็น จำนวน 16,123,026 กิโลกรัม และไก่ไข่ปลด จำนวน 23,000 ตัว อันดับสอง ได้แก่ การส่งออกโค โดยมีปริมาณการส่งออก 215,993 ตัว อันดับสาม ได้แก่ การส่งออกกระบือ ปริมาณการส่งออก 55,506 ตัว อันดับสี่ ได้แก่ การส่งออกสุกร ได้แก่ ลูกสุกรและสุกรพันธุ์ โดยมีปริมาณการส่งออกรวม 7,060 ตัว

ตารางแสดงสรุปการผลิตสาขาการเลี้ยงปลุสสัตว์ ปี พ.ศ. 2556-2560

รายการ	โคเนื้อ	กระบือ	สุกร	ไก่
ปริมาณผลผลิต (ตัว)	โคพื้นเมือง/โคพันธุ์/โคลูกผสม/โคขุน	-	สุกรพื้นเมือง/สุกรพันธุ์/สุกรขุน	ไก่พื้นเมือง/ไก่เนื้อ/ไก่ไข่/ไก่เนื้อพันธุ์/ไก่ไข่พันธุ์
ปี 2556	79,784	43,505	97,491	1,012,934
ปี 2557	80,483	47,486	78,653	966,635
ปี 2558	82,557	51,288	86,147	1,139,846
ปี 2559	67,836	42,971	30,697	789,477
ปี 2560	74,055	46,544	46,084	1,088,503
ราคา ณ แหล่งผลิต ปี 2560 (บาท/ตัว)	โคพื้นเมือง ราคาเฉลี่ยตัวละ 16,000 บาท, โคพันธุ์และโคลูกผสม ราคาเฉลี่ยตัวละ 24,950 บาท, โคขุน ราคาเฉลี่ยตัวละ 68,200 บาท	28,250	สุกรพื้นเมือง ราคาเฉลี่ยตัวละ 2,800 บาท สุกรพ่อพันธุ์ ราคาเฉลี่ยตัวละ 10,000 บาท สุกรแม่พันธุ์ ราคาเฉลี่ยตัวละ 7,000 บาท และสุกรขุน ราคาเฉลี่ยตัวละ 3,660 บาท	ไก่พื้นเมือง ราคาเฉลี่ยตัวละ 88 บาท ไก่เนื้อ ราคาเฉลี่ยตัวละ 40 บาท ไก่ไข่ให้ผลผลิตไข่ไก่เฉลี่ย 81,723,464 ฟอง ราคาเฉลี่ยฟองละ 2.2 บาท ไก่เนื้อพันธุ์ ราคาเฉลี่ยตัวละ 120 บาท และไก่ไข่พันธุ์ ราคาเฉลี่ยตัวละ 150 บาท
อำเภอที่เลี้ยงมาก	อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอเมืองนครพนม	อำเภอศรีสงคราม อำเภอเรณูนคร อำเภอนาแก	อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาแก อำเภอนาหว้า	อำเภอเมืองนครพนม อำเภอเรณูนคร อำเภอศรีสงคราม

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม กันยายน 2560)

1) โคเนื้อ (โคพื้นเมือง/โคพันธุ์/โคลูกผสม/โคขุน) ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในปี 2559 มีจำนวน 74,055 ตัว คิดเป็นมูลค่า 1,591.526 ล้านบาท (โคพื้นเมือง 47,843 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 16,000 บาท, โคพันธุ์และโคลูกผสม 22,234 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 24,950 บาท, โคขุน 3,978 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 68,200 บาท)

2) กระบือ ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในปี 2560 มีจำนวน 46,544 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 28,250 บาท คิดเป็นมูลค่า 1,314.868 ล้านบาท

3) สุกร (สุกรพื้นเมือง/สุกรพันธุ์/สุกรขุน) ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในปี 2560 มีจำนวน 46,084 ตัว คิดเป็นมูลค่า 148.366 ล้านบาท (สุกรพื้นเมือง 12,034 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 2,800 บาท สุกรพ่อพันธุ์ 1,303 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 10,000 บาท สุกรแม่พันธุ์ 4,953 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 7,000 บาท และสุกรขุน 18,298 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 3,660 บาท) แต่ผลผลิตที่ผลิตได้ในแต่ละปีนั้นจะคิดจากแม่พันธุ์ทั้งหมด 4,953 ตัว สามารถให้ลูกเฉลี่ยปีละ 2.1 ครอก ๆ ละ 8 ตัว รวมผลิตได้ 83,210 ตัว เมื่อคิดมูลค่าผลผลิตส่วนที่ยังไม่ได้นำมาคำนวณ คิดเป็น 108.173 ล้านบาท (83,210 - 12,034 = 71,176 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 3,600 บาท) ซึ่งรวมมูลค่าสุกรของจังหวัดนครพนมทั้งปี 256.233 ล้านบาท

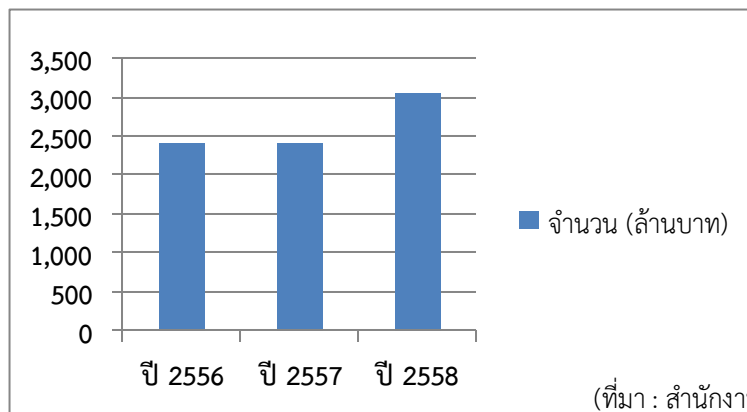
แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

4) ไก่ (ไก่พื้นเมือง/ไก่เนื้อ/ไก่ไข่/ไก่เนื้อพันธุ์/ไก่ไข่พันธุ์) ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา หลังจากที่มี การผลิตลดลงในปี 2557 โดยในปี 2560 มีจำนวน 1,088,503 ตัว คิดเป็นมูลค่าไก่ทั้งหมด 92.169 ล้านบาท คิดเป็น มูลค่าไข่ไก่ 107.097 ล้านบาท คิดมูลค่ารวมผลผลิตรวม (ไก่ทั้งหมด+ไข่ไก่) 199.267 ล้านบาท (ไก่พื้นเมือง 893,930 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 88 บาท ไก่เนื้อ 3,601 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 40 บาท ไก่ไข่ 190,531 ตัว ให้ผลผลิตไข่ไก่เฉลี่ย ร้อยละ 70 ฟองต่อวัน รวมผลผลิตต่อปี 48,680,671 ฟอง ราคาเฉลี่ยฟองละ 2.2 บาท ไก่เนื้อพันธุ์ 185 ตัว ราคา เฉลี่ยตัวละ 120 บาท และไก่ไข่พันธุ์ 248 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 150 บาท)

2.3 ด้านอุตสาหกรรม

ในการวิเคราะห์สัดส่วนมูลค่า GPP ด้านอุตสาหกรรมต่อมูลค่า GPP โดยรวมของจังหวัด พบว่า กิจกรรมทางอุตสาหกรรมของมีความสำคัญต่อจังหวัดในระดับปานกลาง มีมูลค่า GPP อยู่ในลำดับที่ 4 ของ GPP โดยรวม โดยมีมูลค่ารวม 3,045 ล้านบาท ในปี 2558 มูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 647 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 26.98

แผนภูมิและตารางแสดงสถิติมูลค่าการผลิตภาคอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม



ปี	จำนวน (ล้านบาท)
2556	2,420
2557	2,398
2558	3,045

ในปี 2560 จังหวัดนครพนมมีโรงงาน 462 โรง โดยส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีเงินทุนต่ำกว่า 10 ล้านบาท เงินลงทุนทั้งหมดจำนวน 6,948,508,054 บาท จำนวนคนงาน 5,056 คน

ศักยภาพของอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 5 อันดับแรก ได้แก่ 1. หมวดอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์, ห้องเย็นเพื่อการถนอมเนื้อสัตว์น้ำ เป็นต้น 2. อุตสาหกรรมโลหะ เช่น อุตสาหกรรมการผลิตอิฐ, ผลิตปูนขาว, ทำเสาคอนกรีต เป็นต้น 3. อุตสาหกรรมยาง เช่น การผลิตเกี่ยวกับยาง, ผลิตยางแท่ง STR 10,20, ยางเครป, น้ำยางข้น เป็นต้น 4. อุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การผลิตหลังคาเหล็กและเบาะรถยนต์, เพยางและถ่วงล้อรถยนต์, เคาะพ่นสีรถยนต์ เป็นต้น และ 5. อุตสาหกรรมอาหาร เช่น การทำขนมปัง, การทำลูกชิ้น, การฆ่าสัตว์, การผลิตน้ำแข็ง เป็นต้น

ตารางแสดงสถิติจำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน แยกตามขนาดการลงทุน

ขนาดการลงทุน	จำนวนโรงงาน (โรง)	จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวนคนงาน (คน)
ขนาดเล็ก (เงินทุน <= 10 ล้านบาท)	360	877,330,066	2,459
ขนาดกลาง (เงินทุน > 10 ล้านบาท <= 100 ล้านบาท)	78	1,646,884,573	1,302
ขนาดใหญ่ (เงินทุน > 100 ล้านบาท)	12	4,005,444,111	1,096
โรงสีข้าวทั้งหมด	12	418,849,304	199
รวม	462	6,948,508,054	5,056

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 31 สิงหาคม 2560)

ตารางแสดงศักยภาพของอุตสาหกรรมจังหวัดที่มีความโดดเด่นและขยายตัวสูง

ที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนสถานประกอบกิจการ	เงินทุน (บาท)	จำนวนคนงาน		
				ชาย	หญิง	รวม
1	อุตสาหกรรมการเกษตร	25	503,331,304	230	79	309
2	อุตสาหกรรมอาหาร	38	663,752,959	410	245	655
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	3	47,600,000	42	37	79
4	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	9,400,000	22	0	22
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	3	16,710,000	31	119	150
6	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	2	2,775,000	19	18	37
7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	42	151,774,000	356	51	407
8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	4	4,840,000	32	0	32
9	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	4	12,044,000	15	7	22
10	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	1	1,000,000	8	3	11
11	อุตสาหกรรมเคมี	6	47,843,525	26	4	30
12	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	4	66,000,000	22	9	31
13	อุตสาหกรรมยาง	9	767,970,000	183	123	306
14	อุตสาหกรรมพลาสติก	5	35,256,716	39	41	80
15	อุตสาหกรรมโลหะ	75	920,475,500	531	117	448
16	อุตสาหกรรมโลหะ	1	9,500,000	8	0	8
17	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	51	242,759,600	292	15	307
18	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	16	31,952,150	67	1	68
19	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	2	22,055,000	15	323	338
20	อุตสาหกรรมขนส่ง	87	737,092,800	391	12	403
21	อุตสาหกรรมอื่นๆ	83	2,654,375,500	503	610	1,113
	รวม	441	6,948,508,054	3,242	1,814	5,056

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 31 สิงหาคม 2560)

ตารางแสดงสภาวการณ์ผลิตสาขาอุตสาหกรรม ปี พ.ศ 2558 - 2560

รายการ	ปี พ.ศ.			อัตราการขยายตัว	
	2558	2559	2560	2559	2560
จำนวนกำลังการผลิต (แรงม้า)	121,243	140,217	150,752.32	4.19	
จำนวนแรงงานภาคอุตสาหกรรม (คน)	4,304	4,763	5,056	3.91	
จำนวนโรงงานภาคอุตสาหกรรม (แห่ง)	382	424	462	4.01	
จำนวนทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม (ล้านบาท)	5,250,061,884	6,210,913,884	6,948,508,054	1.41	

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 31 สิงหาคม 2560)

จังหวัดนครพนมมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนเงินลงทุนด้านอุตสาหกรรม และจำนวนแรงงานภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก และเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบที่มีในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมโลหะ ประเภหผลิภัณฑ์จากคอนกรีต เช่น อิฐบล็อก เสาค ท่อแผ่นพื้น ปูนซีเมนต์ผสมเสร็จ ผลิตเครื่องเรือนจากไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อุตสาหกรรมอาหาร โรงสีข้าว โรงฆ่าสัตว์ ผลิตน้ำแข็งและน้ำดื่ม และแปรรูปยางพาราชั้นต้น เป็นต้น ซึ่งภาคอุตสาหกรรมนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดนครพนม เนื่องจากมีความเกี่ยวเนื่องทั้งในเรื่องของการจ้างแรงงาน การเข้ามาทำธุรกิจของนักลงทุน และรายได้ของประชาชนในจังหวัด อีกทั้งการเป็นพื้นที่ที่ถูกประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในระยที่สอง ก็เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญและต้องการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนมให้เติบโตและสามารถรองรับโครงการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่จะตามมาสอดคล้องกับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดนครพนมในอนาคตอันใกล้ ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนมได้กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2535 และตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยได้มีการออกกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมและถ่ายทอดความรู้ในเรื่องที่สำคัญๆ เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมถึงภาระกิจการถ่ายโอน การกำกับดูแลโรงงานจำพวกที่ 1 และ 2 ให้แก่เทศบาลในท้องที่จังหวัดนครพนม ทำให้การกำกับดูแลโรงงานเป็นไปอย่างทั่วถึงและใกล้ชิดกับประชาชนยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงงานอยู่ร่วมกับชุมชนให้ได้อย่างมีความสุขและยั่งยืนต่อไป

สรุปสถานการณ์โดยรวมด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนมยังมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่จำเป็นต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในจังหวัด ทั้งในเรื่องของมาตรฐานการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การลดพลังงาน การตลาด โลจิสติกส์ และการพัฒนานวัตกรรม ฯลฯ ให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ต่อไปในอนาคต

รายงานสรุปข้อมูลงานด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาพัฒนาอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ในปี 2556 - 2560 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์/เชิญชวนให้ผลิตชุมชนที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน และรับยื่นคำขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มีกลุ่มสินค้า OTOP, วิสาหกิจชุมชน, กลุ่มอาชีพ และกลุ่มสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดนครพนมมายื่นขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยจำแนกประเภทได้ดังนี้

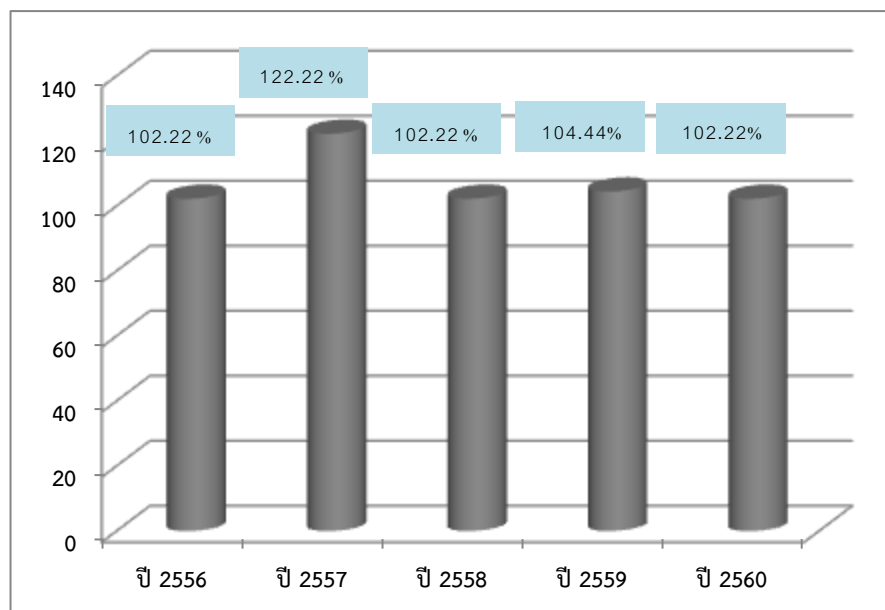
ตารางแสดงรายละเอียดการรับคำขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ในปี พ.ศ. 2556 - 2560

ปี พ.ศ.	ประเภทผลิตภัณฑ์/ราย					เป้าหมาย/ปี	
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	อาหาร	เครื่องดื่ม	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	แผน/ราย	ผล/ราย
2556	39	36	9	7	1	90	92
2557	43	56	1	1	9	90	110
2558	49	37	1	5	3	90	95
2559	51	35	6	-	2	90	94
2560	38	46	4	2	2	90	92

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม)

แผนภูมิแสดงร้อยละของจำนวนการรับคำขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

เมื่อเทียบกับแผนการปฏิบัติงานในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้



จากแผนภูมิแสดงร้อยละของการรับคำขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เมื่อเทียบกับแผนที่ตั้งไว้

1. ปี พ.ศ. 2556 กำหนดแผนจำนวน 90 ราย ผลการดำเนินงาน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 102.22 %
2. ปี พ.ศ. 2557 กำหนดแผนจำนวน 90 ราย ผลการดำเนินงาน 110 รายคิดเป็นร้อยละ 122.22 %
3. ปี พ.ศ. 2558 กำหนดแผนจำนวน 90 ราย ผลการดำเนินงาน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 102.22 %
4. ปี พ.ศ. 2559 กำหนดแผนจำนวน 90 ราย ผลการดำเนินงาน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 104.44 %
5. ปี พ.ศ. 2560 กำหนดแผนจำนวน 90 ราย ผลการดำเนินงาน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 102.22 %

2.4 การค้าการลงทุน

ในปี 2560 ณ เดือนสิงหาคม มีการลงทุนของภาคเอกชน จำนวน 146 ราย มูลค่าการจดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 235.11 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นประเภทธุรกิจ การขาย ก่อสร้าง การผลิต เพื่อรองรับการลงทุนภาครัฐ รองลงมาเป็นการค้าส่งค้าปลีก เป็นต้น ส่วนการลงทุนภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หรือภาคการค้าบริการขนาดใหญ่ จะเป็นการลงทุนขยายสาขาจากบริษัทที่อยู่ในกรุงเทพ

ตารางแสดงการจดทะเบียนธุรกิจใหม่จังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2557 – 2560

ปี	จำนวนผู้จดทะเบียนธุรกิจ	
	จำนวนราย	ทุน (บาท)
2557	138	325,980,000
2558	139	206,649,000
2559	231	394,560,000
2560	146	235,110,000**

(** ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ปี 2560 มกราคม - สิงหาคม 2560)

ตารางแสดงการจดทะเบียนแยกเป็นประเภทธุรกิจ ปี พ.ศ 2560

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วนจำกัด	
		จำนวนราย	ทุนจดทะเบียน	จำนวนราย	ทุนจดทะเบียน
1	การขาย	17	35,700,000	32	52,600,000
2	ก่อสร้าง	6	8,000,000	40	47,610,000
3	การผลิต	6	18,000,000	13	13,300,000

หมายเหตุ ประเภทธุรกิจอื่น ๆ มีจำนวน 117 ราย ทุนจดทะเบียน 121,600,000 บาท
(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม มกราคม - สิงหาคม 2560)

2.5 การค้าชายแดน

มูลค่าการค้ารวมในเดือนพฤศจิกายน 2560 มีมูลค่า 7,672.79 ล้านบาท เปรียบเทียบกับเดือนตุลาคม 2560 จำนวน 5,321.96 ล้านบาท ปรากฏว่ามูลค่าเพิ่มขึ้น 2,350.83 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 44.17 เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน พฤศจิกายน 2559 มีมูลค่า 7,038.69 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้น 634.10 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.00

มูลค่าการค้ารวมช่วงเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีมูลค่า 73,681.62 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มกราคม – พฤศจิกายน 2559 มีมูลค่า 88,208.07 ล้านบาท มูลค่าลดลง 14,526.45 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 16.46

การส่งออก

มูลค่าการส่งออกในเดือนพฤศจิกายน 2560 มีมูลค่า 5,269.69 ล้านบาท เปรียบเทียบกับเดือนก่อน ตุลาคม 2560 มีมูลค่าการส่งออก 3,697.59 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,572.10 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.51 และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน พฤศจิกายน 2559 มีมูลค่า 3,879.06 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,390.63 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.84

มูลค่าการส่งออกรวมช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีมูลค่า 51,824.28 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน มกราคม – พฤศจิกายน 2559 ซึ่งมีมูลค่า 48,906.11 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้น 2,918.17 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96

สินค้าส่งออก ที่สำคัญคือ ขนุน ชมพู่ ทุเรียน มะขาม ลำไย เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ลำไยอบแห้ง หม้อแปลงไฟฟ้า โค กระบือมีชีวิต ชิ้นส่วนไก่แช่แข็ง ขนมะขวิด ผงซักฟอก น้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจาน สบู่ เนื้อลำไยอบแห้ง หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

การนำเข้า

มูลค่าการนำเข้าในเดือนพฤศจิกายน 2560 มีมูลค่า 2,403.10 ล้านบาท เปรียบเทียบกับเดือนก่อนเดือน ตุลาคม 2560 มีมูลค่านำเข้า 1,624.37 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 778.73 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 47.94 เปรียบเทียบกับ เดือนเดียวกันปีก่อน พฤศจิกายน 2559 มูลค่าการนำเข้า 3,159.63 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 756.53 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 23.94

มูลค่าการนำเข้ารวมช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 21,857.34 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน มกราคม – พฤศจิกายน 2559 ซึ่งมีมูลค่า 39,301.96 ล้านบาท มีมูลค่าลดลง 17,444.62 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 44.38

สินค้านำเข้า ที่สำคัญคือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พลังงานไฟฟ้า ปูนผง คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุด และแท็บเล็ต ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ปุ๋ยเคมี หินกรวดแม่น้ำ ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่นๆอีกแบบ นิตหรือแบบโครเชต์ ส่วนประกอบของรถยนต์

ดุลการค้า

สำหรับในเดือนพฤศจิกายน 2560 เปรียบเทียบยอดส่งออกและนำเข้าแล้ว จังหวัดนครพนมได้ดุลการค้าคิด เป็นมูลค่า 2,866.59 ล้านบาท

ในช่วงเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2560 ดุลการค้ามีมูลค่า 29,966.94 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะ เดียวกันของ ปีก่อน มกราคม – พฤศจิกายน 2559 ซึ่งดุลการค้ามีมูลค่า 9,604.16 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 20,362.78 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 212.02

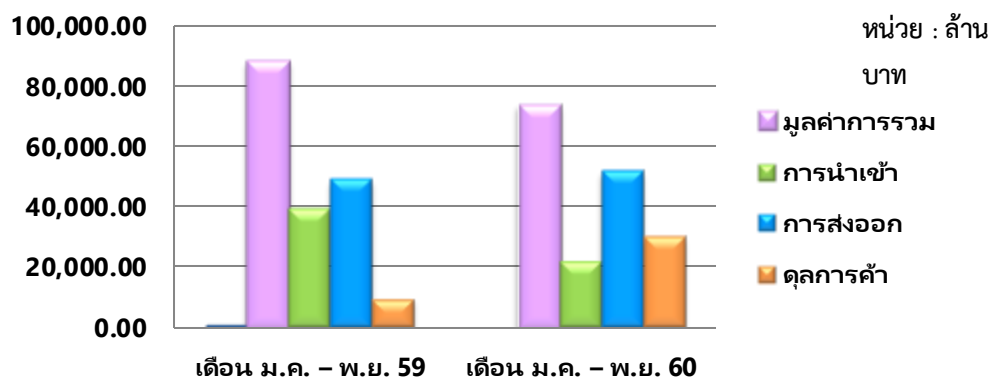
ตารางเปรียบเทียบการค้าชายแดนด้านศุลกากร ระหว่าง 11 เดือน

มกราคม – พฤศจิกายน 2559 และ มกราคม – พฤศจิกายน 2560

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	เดือน ม.ค. – พ.ย. 59	เดือน ม.ค. – พ.ย. 60	เปรียบเทียบ (+เพิ่ม /-ลด)	$\Delta \pm$ ร้อยละ
มูลค่ารวม	88,208.07	73,681.62	-14,526.45	-16.46
การนำเข้า	39,301.96	21,857.34	-17,444.62	-44.38
การส่งออก	48,906.11	51,824.28	2,918.17	5.96
ดุลการค้า	9,604.16	29,966.94	20,362.78	212.02

แผนภูมิเปรียบเทียบการค้าชายแดนด้านศุลกากร ระหว่าง มกราคม – พฤศจิกายน 2559 และ มกราคม – พฤศจิกายน 2560



สินค้าผ่านแดน ขาเข้า (จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่สาม) ขาออก (จากประเทศที่สามไป สปป.ลาว)

จังหวัดนครพนมมีมูลค่าสินค้าผ่านแดนในช่วงเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 4,054.03 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีมูลค่า 8,708.35 ล้านบาท ลดลง 4,654.32 ล้านบาท หรือ

คิดเป็นร้อยละ 53.44 โดยเป็นสินค้าผ่านแดนเดือนพฤศจิกายน ขาออก มูลค่า 92.05 ล้านบาท และเป็นสินค้าผ่านแดนขาเข้า มูลค่า 31.39 ล้านบาท

- **สินค้าผ่านแดนขาเข้าที่สำคัญ** ได้แก่ เสาเหล็กและอุปกรณ์สำหรับติดตั้งเครื่องรับส่งสัญญาณ หัวแร่ โปแตส แร่ดีบุก รองเท้า

- **สินค้าผ่านแดนขาออกที่สำคัญ** ได้แก่ ปลาแช่หมอนแช่เย็น อะไหล่เครื่องจักรใช้ในเหมืองแร่ เครื่องดื่ม-อาหารสำหรับเด็ก เนื้อกระป๋องแช่แข็ง กังหัน ระบบน้ำใช้ในการเกษตร ส่วนประกอบรถจักรยาน อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง มอเตอร์ไฟฟ้าใช้ในเหมืองแร่

ในช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีรถยนต์บรรทุกทุกสินค้าเข้ามาทางด้านศุลกากรนครพนม 46,303 คัน และรถยนต์บรรทุกทุกสินค้าออกจากด้านศุลกากรนครพนม 70,058 คัน ในขณะที่ รถสินค้าผ่านแดนขาเข้า มีจำนวน 1,133 คัน และรถสินค้าผ่านแดนขาออก มีจำนวน 992 คัน

การค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรน

จังหวัดนครพนมมีจุดผ่อนปรน 4 แห่ง คือ 1.จุดผ่อนปรนท่าเทียบเรือบ้านโพธิ์ไทร อ.บ้านแพง 2.จุดผ่อนปรนบ้านหาด อ.เมืองนครพนม 3.จุดผ่อนปรนท่าอุเทน อ.ท่าอุเทน 4.จุดผ่อนปรนธาตุพนม อ.ธาตุพนม

ในช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 มูลค่าการค้าชายแดนจุดผ่อนปรนทั้ง 4 แห่ง มูลค่า 130.90 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีมูลค่า 130.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 0.77 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.59 โดยประกอบด้วย เดือนตุลาคม 2560 มูลค่าการส่งออก 10.56 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า 2.01 ล้านบาท

- **สินค้าส่งออกที่สำคัญ** ได้แก่ เครื่องอุปโภค-บริโภค เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลไม้สด ตามฤดูกาล ฯ

- **สินค้านำเข้าที่สำคัญ** ได้แก่ หน่อไม้ เห็ด หนังกุ้ง ปลา เครื่องจักสาน ผลไม้ ฯ

ตารางเปรียบเทียบการค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรน ระหว่าง มกราคม – พฤศจิกายน 2559 และ มกราคม – พฤศจิกายน 2560

หน่วย : บาท

จุดผ่อนปรน	รายการ	ม.ค. – พ.ย. 2559	ม.ค. – พ.ย. 2560	เปรียบเทียบ (+ เพิ่ม/- ลด)	Δ ± ร้อยละ
บ้านแพง	นำเข้า	800,000.00	130,000.00	-670,000.00	-83.75
	ส่งออก	61,819,756.00	54,933,200.00	-6,886,556.00	-11.14
ธาตุพนม	นำเข้า	6,146,482.00	7,307,005.00	1,160,523.00	18.88
	ส่งออก	22,522,268.00	19,685,256.00	-2,837,012.00	-12.60
เมือง	นำเข้า	7,177,300.00	9,852,000.00	2,674,700.00	37.27
	ส่งออก	15,215,000.00	15,340,000.00	125,000.00	0.82
ท่าอุเทน	นำเข้า	1,346,252.00	3,572,683.00	2,226,431.00	165.38
	ส่งออก	15,105,867.00	20,088,870.00	4,983,003.00	32.99
รวม	นำเข้า	15,470,034.00	20,861,688.00	5,391,654.00	34.85
	ส่งออก	114,662,891.00	110,047,326.00	-4,615,565.00	-4.03
มูลค่ารวม (นำเข้า+ ส่งออก)		130,132,925.00	130,909,014.00	776,089.00	0.60

ช่องทางการค้าชายแดนจังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนมมีช่องทางการค้า 6 ช่องทาง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน 4 แห่ง โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนแยกตามช่องทางการค้า ดังนี้

1) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) บริเวณบ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 06.00 – 22.00 น. ทุกวัน

ในปี 2559 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) เท่ากับ 96,290.85 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 ร้อยละ 18.74

2) จุดผ่านแดนถาวรท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม ติดต่อกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 18.00 น. ทุกวัน

3) จุดผ่อนปรน บ้านนาหว้า หมู่ 2 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเป้ง เมืองท่าแขก เปิดตั้งแต่ 07.30 – 15.00 น. ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี

ในปี 2559 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดผ่อนปรนบ้านนาหว้า เท่ากับ 25.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 23.09

4) จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง เป็นเขตติดต่อกับบ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์

ในปี 2559 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร เท่ากับ 68.13 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 2.75

5) จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 อำเภอธาตุพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่าน เมืองหนองบก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 07.00 – 15.00 น. ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

ในปี 2559 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี เท่ากับ 31.57 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 ร้อยละ 12.32

6) จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นเขตติดต่อกับบ้านหินบุณ เมืองหินบุณ แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

ในปี 2559 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน เท่ากับ 18.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 13.33

ตารางแสดงข้อมูลการค้าชายแดนในภาพรวม

สถิติเปรียบเทียบการค้าชายแดนระหว่างไทย-ลาว จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2557-2559

รายการ	ปี พ.ศ.			อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	
	2557	2558	2559	2558	2559
มูลค่าการค้ารวม	87,104.96	118,503.42	96,290.85	36.04	-18.74
มูลค่าการส่งออก	43,851.81	71,967.84	54,283.93	64.11	-24.57
มูลค่าการนำเข้า	43,253.15	46,535.58	42,006.92	7.58	-9.73
ดุลการค้า	598.66	25,432.27	12,277.01	4,148.19	-51.72

(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม/ด่านศุลกากรนครพนม)

ตารางแสดงข้อมูลสถิติสินค้านำเข้า - ส่งออก สูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2560
(1 ต.ค.2559 - 31 ส.ค. 2560)

ลำดับ สินค้า	ชนิดสินค้านำเข้า	มูลค่า	ชนิดสินค้าส่งออก	มูลค่า
1	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	12,394.44	ขนุน ชมพู่ ทุเรียน มะขาม ลองกอง กลางสาต	19,430.83
2	พลังงานไฟฟ้า	4,639.73	เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	10,131.32
3	คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุด และแท็บเล็ต	2,901.18	มะม่วง มังคุด	5,189.32
4	ปูนผง	836.61	ลำไยอบแห้ง	3,946.70
5	ไอโซแทงค์ สำหรับบรรจุก๊าซ	467.91	โค,กระบือมีชีวิต	1,047.49
6	ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย ที่จัดทำแล้วอื่นๆอีกแบบชนิดหรือ แบบโครเซต	288.30	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	976.96
7	ปุ๋ยเคมี	277.02	คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุด และแท็บเล็ต	922.68
8	เซลล์แสงอาทิตย์	226.69	พลังงานไฟฟ้า	643.52
9	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวสังเคราะห์	141.18	ชิ้นส่วนไก่แช่แข็ง	536.44
10	เสื้อวาล์วขึ้นบน-ล่าง	99.39	ไอโซแทงค์ สำหรับบรรจุก๊าซ	524.13
11	อื่น ๆ	2,405.93	อื่น ๆ	8,270.95
	รวม	24,678.38	รวม	51,620.34

(ที่มา : ด้านศุลกากรนครพนม)

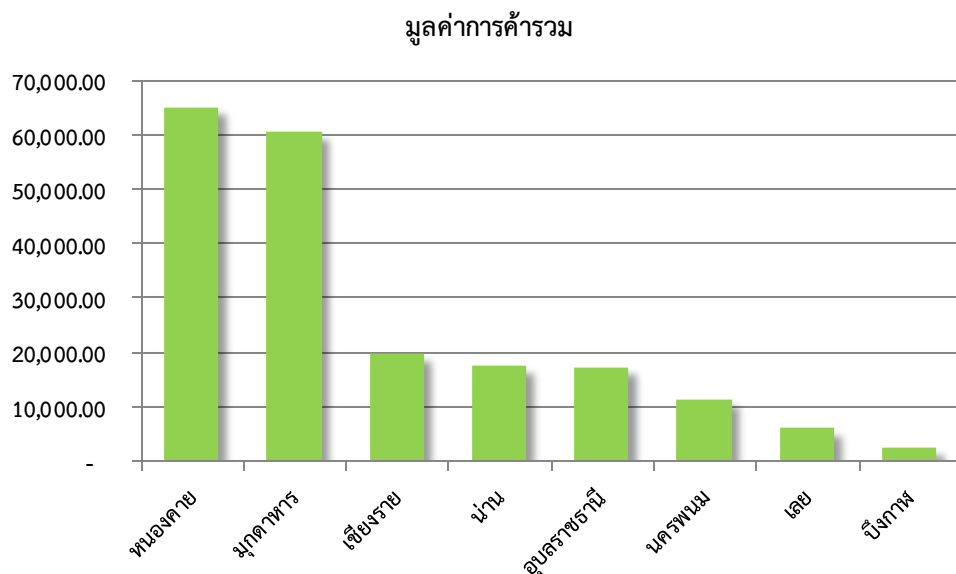
ตารางแสดงมูลค่าการค้าชายแดนแยกตามช่องทางต่าง ๆ ปีงบประมาณ 2557-2559

ปีงบประมาณ ช่องทางการค้า	2557		2558		2559	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
จุดผ่านแดนถาวร สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)	87,104.97	72.57	118,503.42	36.05	96,290.85	- 18.74
จุดผ่านแดนถาวรท่า เทียบเรือเทศบาลเมือง นครพนม	-	-	-	-	-	-
จุดผ่อนปรน บ้านหาดท่า	9.40	164.04	20.48	117.87	25.21	23.10
จุดผ่อนปรน บ้านโพธิ์ไทร	55.76	40.49	70.06	25.65	68.13	- 2.75
จุดผ่อนปรน บ้านธาตุพนม	57.46	- 7.22	36.01	- 37.33	31.57	- 12.33

ปีงบประมาณ ช่องทางการค้า	2557		2558		2559	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
จุดผ่อนปรน บ้านท่าอุเทน	15.30	17.06	15.97	4.38	18.10	13.34
มูลค่าการค้ารวม	87,242.89	286.94	118,645.94	146.61	96,433.86	2.60

(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม/ด่านศุลกากรนครพนม)

แผนภูมิแสดงมูลค่าการค้าชายแดนด้านชายแดน สปป.ลาว ปีงบประมาณ 2559



บทวิเคราะห์ศักยภาพด้านการค้าชายแดนจังหวัดนครพนม

ข้อมูลสาเหตุของการดำเนินงานการค้าชายแดนและผ่านแดนของจังหวัดนครพนม ที่มีมูลค่าการค้าลดลง

ในช่วงเดือนตุลาคม 2559 – สิงหาคม 2560 มูลค่าการค้าชายแดน ด้านจังหวัดนครพนม มูลค่าการค้ารวม ที่มีมูลค่า 76,298.72 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตุลาคม 2558 – สิงหาคม 2559 มีมูลค่า 97,210.26 ล้านบาท มูลค่าลดลง 20,911.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.51 โดยมียอดมูลค่าการส่งออก 51,620.34 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนมีมูลค่า 55,261.62 ล้านบาท ลดลง 3,641.28 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 6.58 มูลค่าการนำเข้า 24,678.38 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนมีมูลค่า 41,948.60 ล้านบาท ลดลง 17,270.22 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 41.16 โดยจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ลดลงของมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนครั้งนี้ พบว่ามีสาเหตุมาจาก

1. ในช่วงเดือนตุลาคม 2559 – สิงหาคม 2560 มูลค่าการส่งออกมีมูลค่าลดลง ทั้งนี้เนื่องจากการส่งออกสินค้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญได้มีการเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอื่น คือ R9 แทน R12 เนื่องจากการขนส่งสินค้าทางเดิม เส้นทางชำรุดเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง บริษัทผู้รับประกันด้านการขนส่งให้ไปใช้เส้นทางอื่น ทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าที่ผ่านด่านนครพนมลดลงปริมาณเดือนละ 2,000 ล้านบาท

2. ในด้านการนำเข้า มูลค่าการนำเข้า 11 เดือน (ตุลาคม – สิงหาคม) ปีงบประมาณ 2559 เทียบกับ ปี 2560 มีมูลค่าลดลงมากถึงร้อยละ 41.17 ทั้งนี้จากการสอบถามผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกได้ให้ข้อมูลว่าสาเหตุสำคัญเกิดจากได้มีการระมัดระวังเรื่องการลักลอบนำเข้าสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เข้ามาจำหน่ายในประเทศ ทำให้เจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรมีการตรวจเช็คสินค้าอย่างเข้มงวด ผู้ประกอบการนำเข้าเห็นว่าไม่สะดวกจึงเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่น

3. ในช่วงเดือนมกราคม – สิงหาคม 2560 เส้นทาง R12 ซึ่งเป็นเส้นทางระหว่างประเทศที่สั้นที่สุด จากชายแดนจังหวัดนครพนม ผ่านแดนไป สปป.ลาว ไปยัง สส.เวียตนาม เชื่อมไปถึงจีนตอนใต้ ได้มีการซ่อมแซมผิวจราจรบางส่วน จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้เส้นทางขนส่ง มีการจราจรติดขัดในจุดซึ่งมีการซ่อมแซมผิวการจราจร ทำให้ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเสียเวลา จึงหลีกเลี่ยงการใช้เส้นทางดังกล่าวไปใช้เส้นทางอื่นเช่น เส้นทางหมายเลข 9 (R9)

4. ในปัจจุบันมีเส้นทางขนส่งข้ามแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว หลายจุด แต่ขณะนี้ในบริเวณ จังหวัดนครพนม มุกดาหาร บึงกาฬ มีเพียงเส้นทาง R9 เท่านั้นที่เป็นเส้นทางที่อยู่ในกรอบความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA : Cross-Border Transport Agreement) ที่ให้ความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน แต่ในส่วนของเส้นทางที่เริ่มจากจังหวัดนครพนม ไม่ว่าจะเป็น R12 หรือตลอดจน R8 ขณะนี้ยังไม่ได้อยู่ในข้อตกลงดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการต้องเสียค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงินระหว่างทางมากกว่าการใช้เส้นทาง R9

5. เนื่องจากสินค้าที่เป็นสินค้าหลักในการค้าชายแดนทั้งในด้านการนำเข้าและการส่งออก มิได้มี ต้นทางและตลาดปลายทางในพื้นที่จังหวัดนครพนม ดังนั้นการเลือกจุดที่จะส่งออกหรือนำเข้าในการส่งสินค้าที่ จังหวัดนครพนมและมุกดาหารจึงไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าจุดใดมีความสะดวกมากกว่าหรือใช้ต้นทุนในการทำธุรกิจน้อยกว่า ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าจะเลือกจุดนั้น

2.6 ด้านการท่องเที่ยว

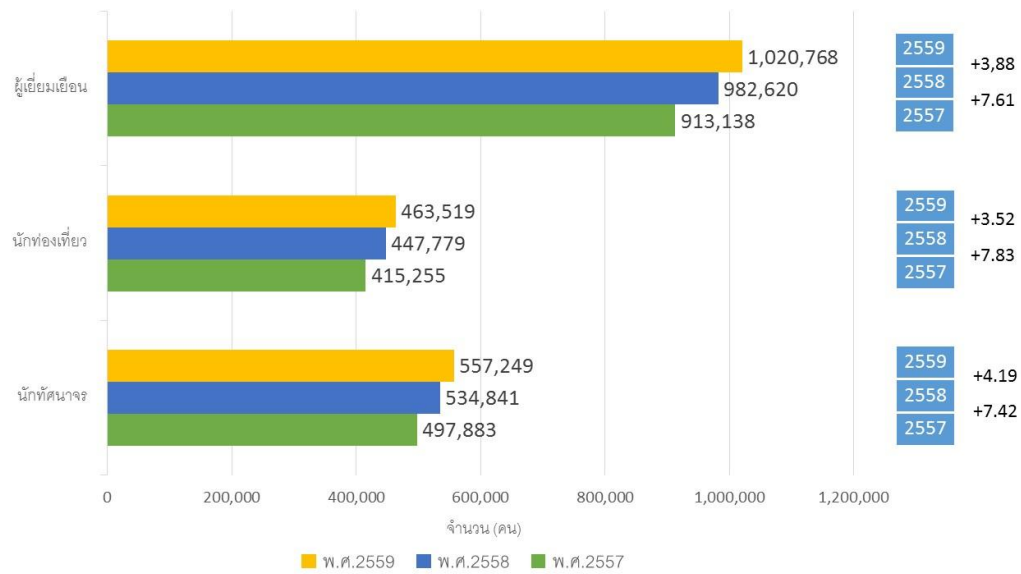
สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม มีแนวโน้มการเติบโตได้ดี โดยในปี 2559 จังหวัด นครพนม มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,690.86 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.69 มีผู้มาเยือน เป็นจำนวน 1,020,768 คน สูงขึ้นร้อยละ 3.88 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยว 941,457 คน และนักท่องเที่ยว 557,249 คน โดยนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย อย่างไรก็ตามแนวโน้มของนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุก ๆ ปี โดยในปี 2559 จังหวัดนครพนมมี จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.60 และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.56 ในขณะที่ จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 อย่างไรก็ตามอัตราการใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ยังสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย กล่าวคือนักท่องเที่ยวต่างชาติจะมีอัตราการใช้จ่ายอยู่ที่ 1,399.93 บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 3.24 ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะอยู่ที่ 1,163.28 บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 3.51 อีกทั้งระยะเวลาพำนักรถที่จังหวัดนครพนมของผู้มาเยือนคือ 2.35 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 0.04 ซึ่งรายละเอียดจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมีดังนี้

ตารางแสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2557 - 2559

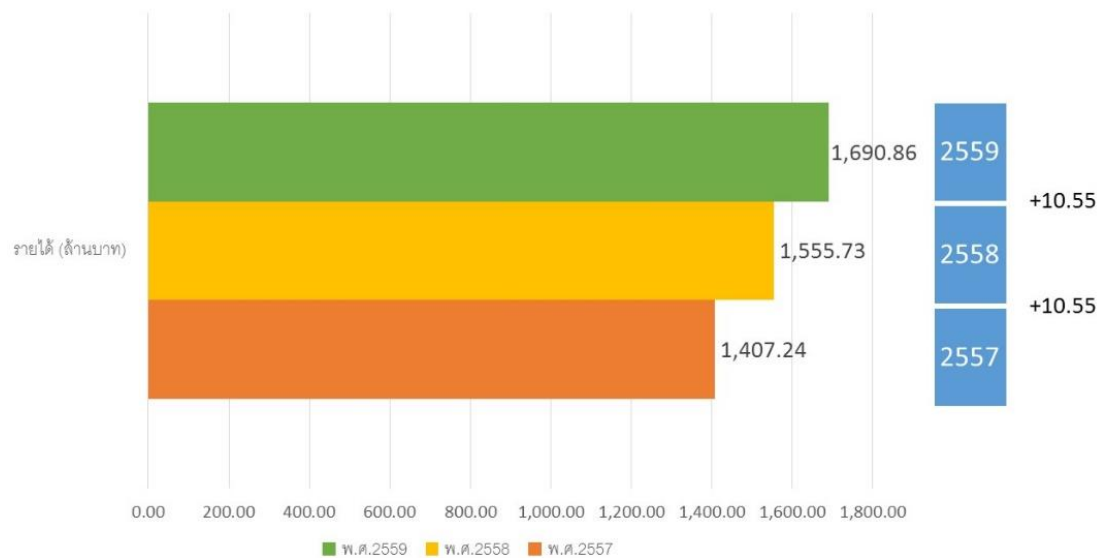
ข้อมูล	2557		2558		2559	
	2557	%Change	2558	%Change	2559	%Change
ผู้เยี่ยมเยือน	913,138	+ 4.49	982,620	+ 7.61	1,020,768	+ 3.88
ไทย	838,857	+ 4.67	905,501	+ 7.94	941,457	+ 3.97
ต่างชาติ	74,281	+ 2.48	77,119	+ 3.82	79,311	+ 2.84
นักท่องเที่ยว	415,255	+ 4.51	447,779	+ 7.83	463,519	+ 3.52
ไทย	405,911	+ 4.59	438,117	+ 7.93	453,702	+ 3.56
ต่างชาติ	9,344	+ 1.18	9,662	+ 3.40	9,817	+ 1.60
นักทัศนาจร	497,883	+ 4.47	534,841	+ 7.42	557,249	+ 4.19
ไทย	432,946	+ 4.74	467,384	+ 7.95	487,755	+ 4.36
ต่างชาติ	64,937	+ 2.67	67,457	+ 3.88	69,494	+ 3.02
ระยะเวลาในการพัก (วัน)	2.32	+ 0.01	2.31	- 0.01	2.35	+ 0.04
ไทย	2.32	+ 0.02	2.31	- 0.01	2.35	+ 0.04
ต่างชาติ	2.51	- 0.01	2.55	+ 0.04	2.57	+ 0.02
รายได้จากการท่องเที่ยว (บาท/คน/วัน)						
ผู้เยี่ยมเยือน	961.87	+ 3.05	989.94	+ 2.92	1,025.59	+ 3.60
ไทย	963.55	+ 3.00	991.03	+ 2.85	1,026.99	+ 3.63
ต่างชาติ	935.40	+ 3.76	972.36	+ 3.95	1,002.39	+ 3.09
นักท่องเที่ยว	1,097.25	+ 2.72	1,129.37	+ 2.93	1,168.75	+ 3.49
ไทย	1,092.40	+ 2.72	1,123.85	+ 2.88	1,163.28	+ 3.51
ต่างชาติ	1,291.94	+ 3.36	1,356.03	+ 4.96	1,399.93	+ 3.24
นักทัศนาจร	699.38	+ 3.71	719.70	+ 2.91	745.20	+ 3.54
ไทย	683.30	+ 3.65	703.44	+ 2.95	729.11	+ 3.65
ต่างชาติ	806.63	+ 4.31	832.24	+ 3.17	858.05	+ 3.10
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)						
ผู้เยี่ยมเยือน	1,407.24	+ 8.27	1,555.73	+ 10.55	1,690.86	+ 8.69
ไทย	1,324.56	+ 8.41	1,466.18	+ 10.69	1,595.91	+ 8.85
ต่างชาติ	82.68	+ 6.00	89.55	+ 8.31	94.95	+ 6.03
สถานประกอบการที่พักแรม						
จำนวนห้องพัก	2,344	+ 17.26	2,474	+ 5.55	2,460	- 0.57
อัตราการเข้าพัก (%)	44.66	+ 3.94	48.90	+ 4.24	51.00	+ 2.10
จำนวนผู้เข้าพักแรม	364,974	+ 5.47	396,652	+ 8.68	411,791	+ 3.82
ไทย	359,030	+ 5.53	390,449	+ 8.75	405,498	+ 3.85
ต่างชาติ	5,944	+ 1.89	6,203	+ 4.36	6,293	+ 1.45

(ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม)

แผนภูมิแสดงจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดนครพนมและร้อยละการเปลี่ยนแปลงระหว่าง พ.ศ.2557-2559



แผนภูมิแสดงรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนมและร้อยละการเปลี่ยนแปลงระหว่าง พ.ศ.2557-2559



วิเคราะห์สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม

เมื่อวันที่ 11 พ.ย. 2554 จังหวัดนครพนมได้เปิดใช้สะพานมิตรภาพ 3 นครพนม - คำม่วน ส่งผลให้มีการเติบโตเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน รวมถึงการท่องเที่ยว ถนนสุนทรวิจิตร อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นถนนสายวัฒนธรรมสายสำคัญที่เป็นสถานที่รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดตลอดทั้งปีการใช้เป็นสถานที่จัดงานประเพณีไหลเรือไฟ ถนนคนเดิน ชมทิวทัศน์ริมฝั่งโขง ออกกำลังกายและพักผ่อนสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ซึ่งเป็นโบราณสถานที่รวบรวมเรื่องราวประวัติจังหวัดนครพนม โบสถ์นักบุญอันนา วัดเก่าแก่วัดโขง 5 วัด ได้แก่ วัดโอกาส วัดโพธิ์ศรี วัดกลาง วัดมหาธาตุ วัดพระอินทร์แปลง หอนาฬิกาชาวเวียดนามอนุสรณ์ครั้งย้ายกลับมาตุภูมิภายหลังจากสงครามอินโดจีน ตลาดอินโดจีน ท่าเทียบเรือท่องเที่ยว อาคารบ้านเรือนเก่าแก่วัดโขงที่มีสถาปัตยกรรมโคโลเนียลที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ รวมตลอดถึงร้านอาหารอร่อยริมโขงถนนสุนทรวิจิตรหลายร้าน และใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำมาตลอดทั้งปี เส้นทางเดิน - วิ่งและเส้นทางจักรยานริมโขงที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย อัมพจันทร์ลานเดินวิ่งริมฝั่งโขงที่ยาวที่สุดในประเทศไทย และในปี 2559 นายสมชาย วิทย์ดำรง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ได้ประกาศให้จังหวัดนครพนมเป็นเมืองท่องเที่ยว โดยมีนโยบาย สามที่สุด สู่สุขที่สุด 1. ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 2. สวยที่สุด สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) 3. งามที่สุด ทิวทัศน์ภาพริมฝั่งโขง และจังหวัดนครพนม ยังสร้างแลนด์มาร์คพญานาคขนาดใหญ่ โดยใช้ชื่อว่า “พระศรีสัตตนาคราช” โดยมีการสมโภช ระหว่างวันที่ 9 - 17 กันยายน 2559 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดนครพนมเป็นจำนวนมาก จึงเป็นแม่เหล็กที่สำคัญดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติ

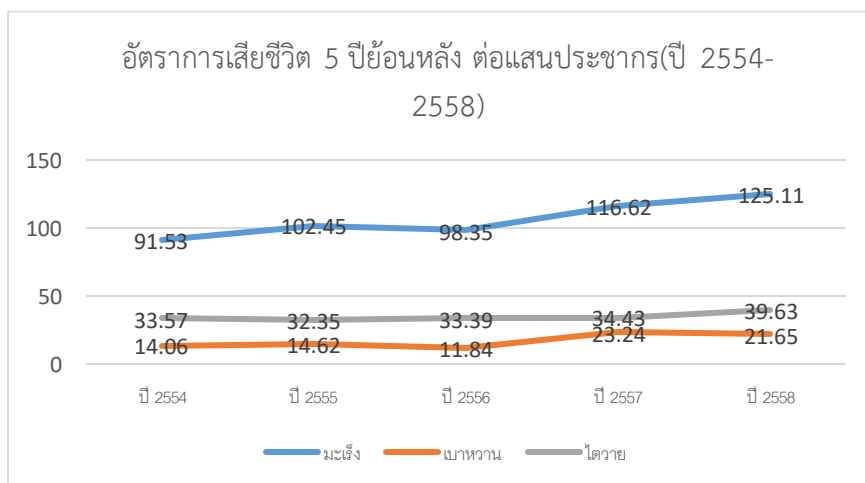
อย่างไรก็ตามการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมที่ผ่านมายังคงมีปัญหาและอุปสรรคอีกมากมาย อาทิเช่น การพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและไร้ทิศทาง งบประมาณยังไม่เพียงพอทำให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นที่น่าสนใจ ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ทำให้ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวที่นครพนมเป็นแค่ช่วงสั้นๆ รวมถึงการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้รับความสะดวกสบาย แต่ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศก็ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวยังคงเพิ่มขึ้น และจังหวัดนครพนมได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด คือ “เมืองน่าอยู่ ประเพณีเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ - ตะวันออก” หมายถึงการพัฒนาจังหวัดนครพนมให้เป็นศูนย์กลางเมืองการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในแถบกลุ่มแม่น้ำโขง อาเซียนและจีน โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว สินค้า การบริการ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองกลุ่มเป้าหมายทุกรูปแบบให้เที่ยวอย่างสนุก ประทับใจ ปลอดภัย และมีความสุข”



2.7 ด้านสาธารณสุข

จังหวัดนครพนม มีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 13 แห่ง แบ่งเป็นระดับโรงพยาบาลทั่วไป(S) 1 แห่ง คือ รพ.นครพนม โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชนแม่ข่าย (M2) 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนมและโรงพยาบาลศรีสงคราม โรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง (F2) 8 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก (F3) 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 151 แห่ง ครอบคลุมทุกตำบล ศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง 3 แห่ง และโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม 1 แห่ง ไม่มีโรงพยาบาลเอกชน จำนวนเตียง 845 เตียง 1 เตียงต่อ 836 คน โดยมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาทั้งประชาชนในจังหวัดนครพนม และ จังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร โดยใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 1 ชั่วโมง รวมถึงประชาชนจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน 3 เมืองใหญ่ คือ เวียงจันทน์ สวรรณเขต และแขวงคำม่วน รวมไปถึงจากประเทศเวียดนาม

ซึ่งจังหวัดนครพนม ประสบปัญหาด้านสุขภาพที่สำคัญและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตในลำดับต้นๆ คือ โรคมะเร็ง โรคไตวาย โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ในปี 2558 พบอัตราการเสียชีวิตของโรคมะเร็งเท่ากับ 125.11 ต่อแสนประชากร และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เท่ากับ 8.51 โดยเฉพาะโรคมะเร็งตับเป็นมะเร็งลำดับแรกที่เสียชีวิตมากที่สุด อัตราการเสียชีวิตเท่ากับ 44.27 ต่อแสนประชากร ซึ่งโรคเหล่านี้มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่ไม่ถูกหลักสุขภาพและเสี่ยงต่อการเกิดโรคเช่น การดื่มสุราเป็นประจำ การติดบุหรี่ การรับประทานอาหารที่ไม่ถูกหลักโภชนาการ ภาวะเครียด และขาดการออกกำลังกายที่เหมาะสม จึงควรรณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง และต้องทำอย่างต่อเนื่องในทุกกลุ่มอายุ



(ที่มา : ข้อมูลการตาย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข)

จังหวัดนครพนมประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะแพทย์ที่มีสัดส่วนต่อประชากรเท่ากับ 1 ต่อ 6,365 คน ทันตแพทย์ 1 ต่อ 13,854 คน เภสัชกร 1 ต่อ 7,764 คน ซึ่งขาดแคลนสูงกว่ามาตรฐานระดับประเทศ คือแพทย์ 1 ต่อ 5,000 คน ทันตแพทย์ 1 ต่อ 10,000 คน ปัจจุบันจังหวัดนครพนมยังคงขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทำให้การดูแลสุขภาพประชาชนไม่ทั่วถึง จึงต้องเน้นให้ประชาชนมีการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง ไม่ให้เจ็บป่วยมากกว่าการรักษา

จำนวนบุคลากร 3 สายงานหลัก ตามกรอบอัตรากำลัง (FTE) ปี 2559 จังหวัดนครพนม

แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร		
ควรมี	มีจริง	ขาด	ควรมี	มีจริง	ขาด	ควรมี	มีจริง	ขาด
214	111	103	88	51	37	99	91	8

(ที่มา : กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ปี 2559)

2.8 ด้านการศึกษา

2.8.1 ด้านโครงสร้างทางการศึกษา

จากการวิเคราะห์ด้วยวิธี SWOT Analysis พบว่าจังหวัดนครพนมมี **จุดแข็ง** ทางการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างการบริหารงาน (Structure) ที่มีความชัดเจน 2) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา (Strategy) ที่ครอบคลุมภารกิจการจัดการศึกษาในทุกระดับ 3) ด้านบุคลากร (Staff) ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการทำงาน และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) ด้านค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values) ที่ชัดเจน แต่ยังมีประเด็นที่ยังเป็น **จุดอ่อน** ได้แก่ 1) ด้านระบบการดำเนินงานขององค์กร (System) โดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การกำกับ ติดตาม แผนงาน/โครงการ อย่างต่อเนื่อง และ 2) ด้านความเป็นอิสระของสถานศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง 3) ด้านพฤติกรรมการทำงานในองค์กร (Style) ในเรื่องการนำหลักสูตรที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) **ด้านรูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร** และ 6) **ด้านทักษะของบุคลากร (Skill)** โดยเฉพาะครูผู้สอนบางส่วนที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่จบมา การขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีภาระงานนอกภารกิจหลักที่มากเกินไปทำให้ไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้กับการสอนได้อย่างเต็มที่ ส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษา รวมถึงเรื่องการขาดขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สำหรับ **โอกาส** ด้านการศึกษาของจังหวัดนครพนมคือ 1) **ด้านพฤติกรรมของผู้รับบริการ (Customer Behaviors)** หรือผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาของเด็กในความปกครองของตนเอง 2) **ด้านระเบียบกฎหมาย (Political and Legal)** ที่มี พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 3) **ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social)** ที่ความเจริญด้านระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม สื่อสารมีมากขึ้น ตลอดจนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงาน 4) **ด้านเทคโนโลยี (Technology)** ที่มีความก้าวหน้า สะดวก รวดเร็ว และค่อนข้างทั่วถึง ส่วนด้านที่ยังเป็น **อุปสรรค** ได้แก่ 1) **ด้านเศรษฐกิจ (Economic)** โดยเฉพาะรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรยังต่ำ สืบเนื่องจากในรอบปีที่ผ่านมาประสบปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรโดยเฉพาะข้าวและยางพารามีแนวโน้มต่ำลง อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ซบเซา ราคาน้ำมันที่ต่ำลงทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรจากไทยลดลงตามไปด้วย 2) **ด้านนโยบาย (Policy)** ของรัฐบาลหลายรัฐบาลที่ผ่านมายังขาดความชัดเจนและมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายอยู่เสมอ ทำให้การปฏิรูปและการบริหารจัดการการศึกษาขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

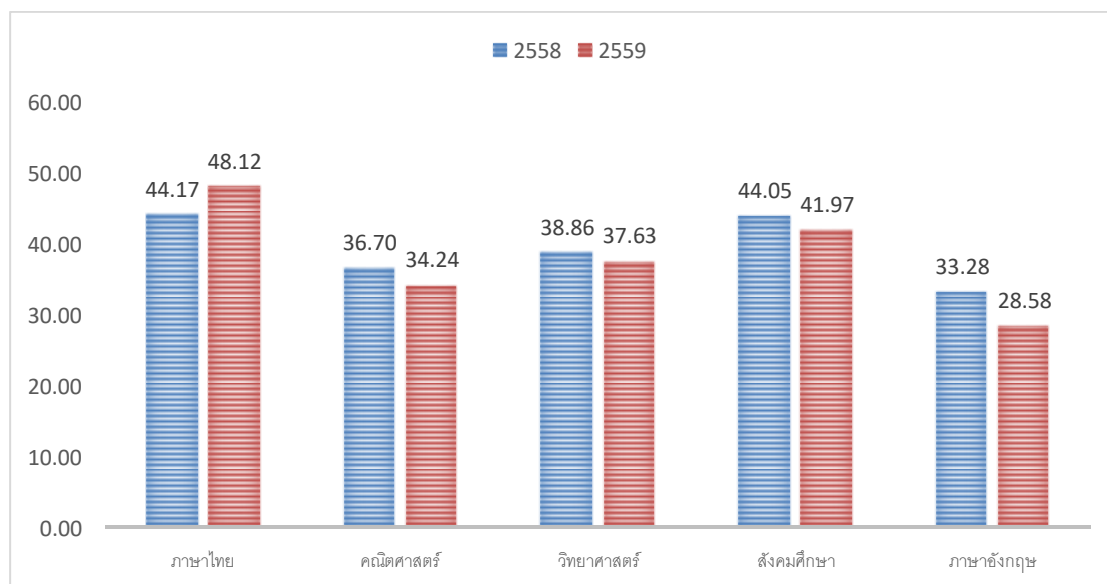
2.8.2 ด้านคุณภาพการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 5 กลุ่มสาระวิชาหลักปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดจังหวัดนครพนม 447 โรงเรียน นักเรียน ป.6 ร้อยละ 38.11 ลดลงจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 1.30 (คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 43.88)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 5 กลุ่มสาระวิชาหลักปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในสังกัด จังหวัดนครพนม 51 โรงเรียน นักเรียน ม.3 ร้อยละ 35.42 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 0.38 (คะแนนระดับประเทศ 38.29) นักเรียน ม.6 ร้อยละ 31.39 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 0.01 (คะแนนระดับประเทศ 34.49)

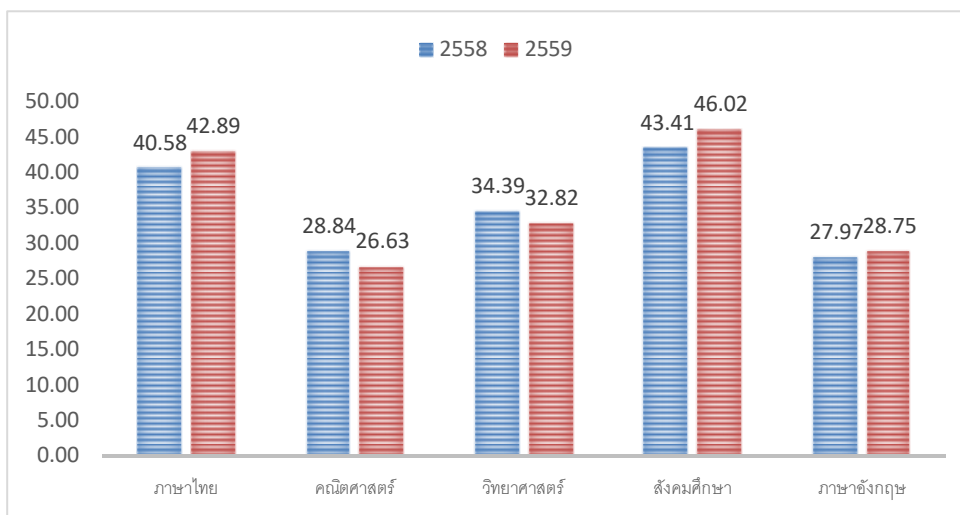
ตารางเปรียบเทียบผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET (สพฐ)					
ระดับจังหวัดนครพนม					
ชั้น	วิชา	2558	2559	ผลต่าง	สรุปผล
ป.6	ภาษาไทย	44.17	48.12	3.95	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	36.70	34.24	-2.46	ลด
	วิทยาศาสตร์	38.86	37.63	-1.23	ลด
	สังคมศึกษา	44.05	41.97	-2.08	ลด
	ภาษาอังกฤษ	33.28	28.58	-4.7	ลด
	เฉลี่ย	39.41	38.11	-1.30	ลด
ม.3	ภาษาไทย	40.58	42.89	2.31	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	28.84	26.63	-2.21	ลด
	วิทยาศาสตร์	34.39	32.82	-1.57	ลด
	สังคมศึกษา	43.41	46.02	2.61	เพิ่ม
	ภาษาอังกฤษ	27.97	28.75	0.78	เพิ่ม
	เฉลี่ย	35.04	35.42	0.38	เพิ่ม
ม.6	ภาษาไทย	44.26	47.95	3.69	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	22.63	21.30	-1.33	ลด
	วิทยาศาสตร์	31.50	29.88	-1.62	ลด
	สังคมศึกษา	37.89	33.94	-3.95	ลด
	ภาษาอังกฤษ	20.62	23.90	3.28	เพิ่ม
	เฉลี่ย	31.38	31.39	0.01	เพิ่ม

แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดนครพนมปี 2559



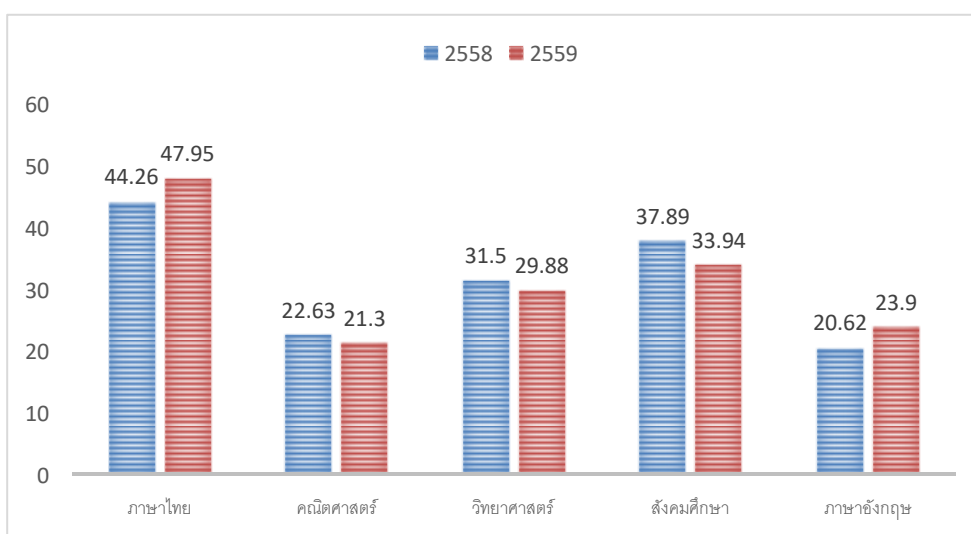
จากแผนภูมิพบว่า ในปี 2559 คะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัด นครพนมต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกกลุ่มวิชา โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาษาไทย (ร้อยละ 48.12) รองลงมาได้แก่ สังคมศึกษา (ร้อยละ 41.97) และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 37.63) ตามลำดับ ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.58) และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 34.24) ตามลำดับ โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย นอกนั้นคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกกลุ่มสาระ

แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัดนครพนมปี 2559



จากแผนภูมิพบว่า ในปี 2559 คะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัด นครพนมต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกกลุ่มวิชา โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สังคมศึกษา (ร้อยละ 46.02) รองลงมาได้แก่ ภาษาไทย (ร้อยละ 42.89) และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 29.88) ตามลำดับ ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 26.63) และภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.75) ตามลำดับ โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ นอกนั้นคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกกลุ่มสาระ

แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดนครพนมปี 2559

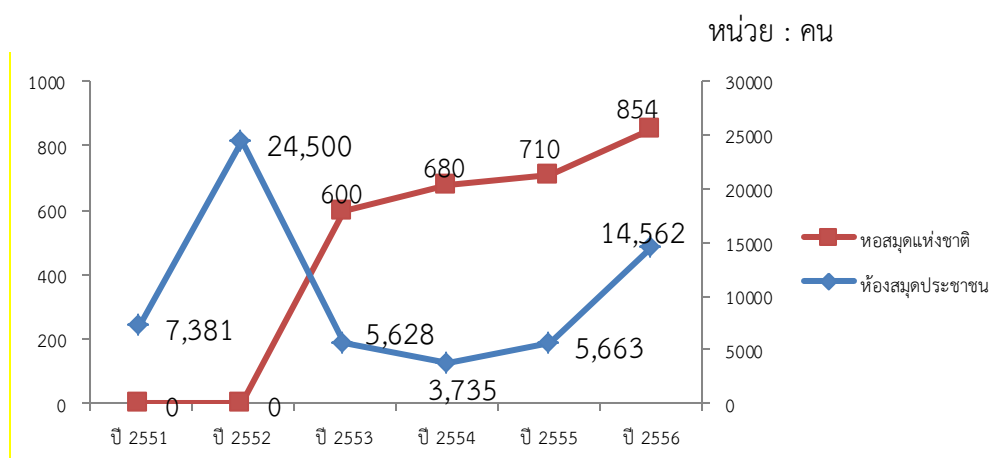


จากแผนภูมิพบว่า ในปี 2559 คะแนนเฉลี่ย O-Net 5 กลุ่มสาระ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัด นครพนมต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกกลุ่มวิชา โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาษาไทย (ร้อยละ 47.95) รองลงมาได้แก่ สังคมศึกษา (ร้อยละ 33.94) และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 37.63) ตามลำดับ ในขณะที่คะแนนเฉลี่ย

ต่ำสุดคือ คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 21.30) และภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 23.90) ตามลำดับ โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ นอกนั้นคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกกลุ่มสาระ

2.8.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน /ชุมชน

ในปี 2557 รัฐบาลได้ให้งบประมาณเพื่อจัดการสนับสนุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนด้วยโอกาสระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3.5 ล้านบาท และในปี 2556 ยังมีงบประมาณในการพัฒนาทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงมัธยมศึกษา (ไม่นับงบก่อสร้างและจัดซื้อครุภัณฑ์) จำนวน 194.5 ล้านบาท จำนวนโรงเรียนที่มีการสอนทักษะด้านคอมพิวเตอร์และ ICT จำนวน 185 โรงเรียน จาก 499 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.1 ตลอดจนมีการจัดโครงการเรียนรู้อาเซียนในชุมชนโดย กศน. จังหวัดนครพนม และโครงการศึกษาแลกเปลี่ยนและดูงานด้านการศึกษาระหว่างนครพนมกับประเทศเพื่อนบ้าน (ลาว เวียดนาม) (ที่มา : สพป. นครพนม เขต 1 และเขต 2 สำนักงาน กศน. นครพนม)



แผนภาพที่ 2 จำนวนผู้มาใช้บริการห้องสมุดประชาชน (กศน.) และหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ

จากแผนภาพที่ 2 พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน (กศน.) และหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ นครพนม ในแต่ละปีมีจำนวนค่อนข้างน้อย แต่แนวโน้มระหว่างปี 2553 – 2556 มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยปี 2556 เพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่าจากปี 2553 แสดงว่าประชาชนภายในจังหวัดมีความสนใจติดตามข่าวสารและความรู้มากขึ้น ในส่วนของภาครัฐควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยรักการอ่าน และศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น เพื่อยกระดับความรู้ ความเข้าใจความคิดและทัศนคติประชาชนให้สูงขึ้น

ดังนั้น จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าภาครัฐได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบอย่างค่อนข้างทั่วถึงและรอบด้านพอสมควร แต่ผลลัพธ์ที่สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนนั้น ยังคงมีคำถามว่าได้ผลสัมฤทธิ์คุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ไปหรือไม่

2.8.4 การพัฒนาศักยภาพและทักษะแรงงาน

จังหวัดนครพนมมีศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจำนวน 1 แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2557 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม / โครงการฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงาน จำนวน 2,587 ราย เมื่อรวมระหว่างปี 2551 – 2557 มีจำนวน 19,085 ราย นับว่าศูนย์แห่งนี้มีส่วนอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะฝีมือตลอดจนศักยภาพของแรงงานในจังหวัดนครพนมตลอดมา

ข้อเสนอแนะ / ประเด็นท้าทาย

1) ทำอย่างไรจึงจะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะความสามารถตลอดจนศักยภาพของทั้งครูและนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับอาเซียนและระดับโลกต่อไป

2) ถึงแม้ว่าการที่จังหวัดนครพนมจะมีสถาบันการศึกษาครบทุกระดับจะเป็นส่วนหนึ่งของพื้นฐานที่ดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แต่การเพิ่มศักยภาพให้จังหวัดนครพนมเป็นเมืองการศึกษานานาชาติในอนุภูมิภาคอินโดจีน รวมทั้งการพัฒนาประชากรให้พร้อมต่อการก้าวไปสู่การเป็นประชากรอาเซียน ตลอดจนการเป็นศูนย์กลางด้านภาษาและวัฒนธรรมอินโดจีน ยังเป็นประเด็น ท้าทายที่สำคัญในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ช่วงปี พ.ศ. 2554-2558 จังหวัดนครพนมมีหน่วยงานทางการศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด จำนวน 521 แห่ง เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม ช่วงปีพ.ศ. 2554-2558 จำนวน 512 แห่ง ได้รับการรับรอง จำนวน 495 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.68

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สามช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558 ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครพนม ทุกสังกัด

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่เข้า รับการประเมิน (แห่ง)	ผลการประเมิน	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
สพป.นพ. 1	262	262	262	33
สพป.นพ. 2	185	185	185	1
สพม. 22	51	51	34	17
สช.	23	14	14	0
ภาพรวมจังหวัด	521	512	495	51

(ที่มา: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน))

สรุปปัญหาทางการศึกษาของจังหวัดนครพนมในระดับต่างๆ ได้ดังนี้

สรุปปัญหาการศึกษาระดับปฐมวัย

1. การจัดการศึกษาปฐมวัยของครู ผู้บริหารและสถานศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย จึงทำให้ครูเน้นให้เด็กอ่านเขียนมากกว่าวัย

2. ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ จึงส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่ “เร่งเรียนเขียนอ่าน”

3. บุคลากรในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิการศึกษาวิชาเอกปฐมวัย รวมทั้งไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ศักยภาพของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันและขาดความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เด็กขาดความกระตือรือร้นไม่ให้ความสำคัญในการเรียน

2. ขาดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับเขตพื้นที่ในการรับนักเรียน ระหว่างสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาเอกชน ทำให้เกิดการแย่งเด็กเข้าเรียน

3. ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังมีการออกกลางคัน โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ออกกลางคันจะมีสาเหตุเนื่องจากปัญหาครอบครัวและหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่สามารถเรียนในระบบโรงเรียนได้

4. สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม การขยายตัวของสื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน

5. ผู้เรียนขาดทักษะคิดวิเคราะห์ คิดไม่เป็นและไม่รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. ครูมีวุฒิการศึกษาและความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนไม่ตรงกับวิชาที่สอน

ระดับอาชีวศึกษา

1. การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและแพร่หลาย

2. ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา ทำให้มีผู้เข้าเรียนประเภทสามัญศึกษามากกว่าอาชีวศึกษาและจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาลดลงทุกปี ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้มีปัญหาขาดแคลนแรงงานระดับกลาง และมีผู้เรียนระดับปริญญาแต่ไม่มีงานทำต่อไป ซึ่งสาเหตุที่ทำให้สัดส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาน้อยกว่าสายสามัญนั้นส่วนหนึ่งเนื่องจากสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพยายามดึงให้เด็กเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเดิม และสถานศึกษาของรัฐบางแห่งไม่เปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้าไปประชาสัมพันธ์รับเด็กเข้าเรียน

3. ปัญหาที่เด็กไม่เรียนอาชีวศึกษา เนื่องมาจากจำนวนสถานศึกษาอาชีวศึกษากระจายไม่ทั่วถึงมีเฉพาะในเมือง ทำให้ผู้อยู่ห่างไกลเมืองที่ต้องการเรียนอาชีวศึกษาไม่สามารถเข้าไปเรียนในเมืองได้เพราะมีค่าใช้จ่ายสูง จึงทำให้ต้องเลือกเรียนสายสามัญที่อยู่ใกล้บ้าน

4. ผู้ปกครองมีค่านิยมส่งเด็กเรียนต่อสายสามัญศึกษามากกว่าสายอาชีวศึกษา เพราะมีความเชื่อว่าจะได้เรียนต่อระดับอุดมศึกษา และหางานทำได้มีรายได้สูงกว่า

5. การเรียนอาชีวศึกษาผู้ปกครองจะต้องมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าสายสามัญ

6. ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนสายอาชีวศึกษาที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ทำให้ผู้ปกครองมีทัศนคติไม่ดีต่อการอาชีวศึกษา ไม่ยอมให้บุตรหลานเข้าเรียนในสายอาชีวศึกษา

ระดับอุดมศึกษา

1. การผลิตบัณฑิตในแต่ละสาขา ยังขาดการวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาสังคมและประเทศ

2. ไม่มีการประเมินคุณภาพของบัณฑิตที่จบออกมาว่าเป็นอย่างไร ระบบการศึกษาเน้นวุฒิบัตรมากกว่าที่จะคำนึงถึงสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้จริง มีความรู้และทักษะรวมทั้งคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่ค่อนข้างต่ำ ไม่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

1. การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ขาดการจัดระบบและจัดหมวดหมู่ แหล่งเรียนรู้ทั้งที่เป็นของรัฐและของชุมชน ปัจจุบันเป็นไปในลักษณะต่างหน่วยงานต่างทำ

2. แหล่งเรียนรู้ของรัฐ โดยเฉพาะห้องสมุดในโรงเรียนและสถาบันประเภทและระดับต่างๆ ยังไม่เปิดกว้างให้ประชาชนทั่วไปเข้ารับบริการอย่างกว้างขวางและสะดวก

3. สถานศึกษาในระบบขาดการสนับสนุนและขาดแรงจูงใจจากรัฐที่เพียงพอในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เนื่องจากการะงานการจัดการศึกษาในระบบมีมาก

2.9 ด้านแรงงาน

2.9.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านแรงงานของจังหวัดนครพนม

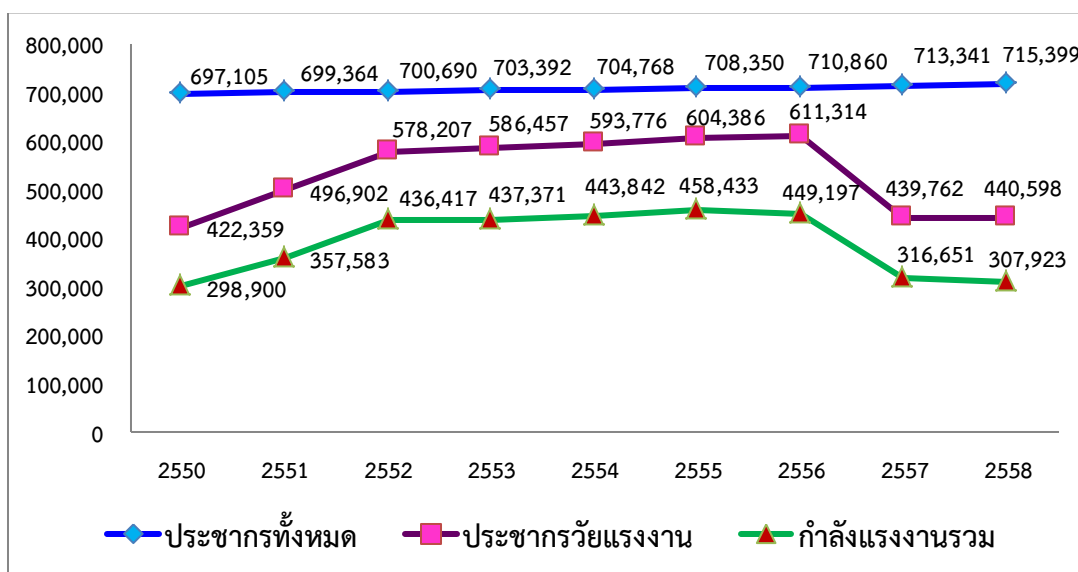
ลักษณะทางเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดนครพนมพึ่งพาการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ นายจ้างหรือสถานประกอบการเกือบทั้งหมด เป็นสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 – 200 คน และเป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้างไม่ถึง 10 คน มากถึงร้อยละ 89.58 ในกิจการที่ส่วนใหญ่ต้องใช้แรงงานหรือกำลังคนแบบเข้มข้นในประเภทการผลิตสินค้าที่ต่อเนื่องจากการเกษตรหรือกลุ่มอุตสาหกรรมการเกษตร ห้างสรรพสินค้าทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่กระจายลงสู่ระดับอำเภอ กิจการร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรมและการท่องเที่ยว และกิจการประเภทรับเหมาก่อสร้าง โดยใช้กำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับการใช้กำลังแรงงานในภาพรวมของประเทศ ในขณะที่กำลังแรงงานผู้จบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไม่ค่อยให้ความสนใจที่จะทำงานในจังหวัด แรงงานบางส่วนย้ายไปทำงานที่จังหวัดอื่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินทางไปทำงานในจังหวัดทางภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศ ในขณะที่ผู้จบการศึกษาใหม่และยังไม่ได้ทำงานก็ยังส่งผลกระทบต่อปัญหาการว่างงานของจังหวัด ขณะเดียวกันสถานประกอบการที่ต้องการแรงงานหรือกำลังคนในทุกระดับฝีมือก็ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นายจ้างหรือสถานประกอบการหันมาใช้แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป.ลาว เมียนมาและกัมพูชา แทน รวมถึงมีความประสงค์ที่จะนำเข้าแรงงานจากประเทศเวียดนามมาทดแทนกำลังคนส่วนที่ขาดไป

2.9.2 โครงสร้างประชากร ประชากรวัยแรงงาน และกำลังแรงงาน

จากการดำเนินการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยผลการสำรวจข้อมูลภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2558 พบว่า จังหวัดนครพนมมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 715,399 คน โดยเป็นประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 440,598 คน (คิดเป็นร้อยละ 61.59 ของประชากรทั้งหมด) ในจำนวนนี้เป็นกำลังแรงงานรวมจำนวน 307,923 คน (คิดเป็นร้อยละ 69.89 ของประชากรวัยแรงงานทั้งหมด) เป็นผู้มีงานทำจำนวน 298,608 คน (คิดเป็นร้อยละ 96.97 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด) เมื่อพิจารณาแนวโน้มจำนวนประชากรตั้งแต่ปี 2550 – 2558 พบว่า ในช่วงปี 2554 – 2555 จำนวนประชากรมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุดร้อยละ 0.51 ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว จำนวนประชากรวัยแรงงานและกำลังแรงงานรวมมีการปรับตัวในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

สำหรับจำนวนประชากรวัยแรงงานในปี 2553 – 2556 จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราร้อยละ 1.25 1.79 และ 1.15 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนกำลังแรงงานรวมในปี 2553 – 2555 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.48 และ 3.29 ตามลำดับ แต่มาลดลงในอัตราร้อยละ 2.01 ในปี 2556 (ข้อมูลสถิติด้านแรงงาน ปี 2550 – 2556 ใช้การประมาณการ พ.ศ. 2543 – 2573 สำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ส่วนปี 2557 เป็นต้นมา ใช้การประมาณการ พ.ศ. 2553 – 2583 สำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11)

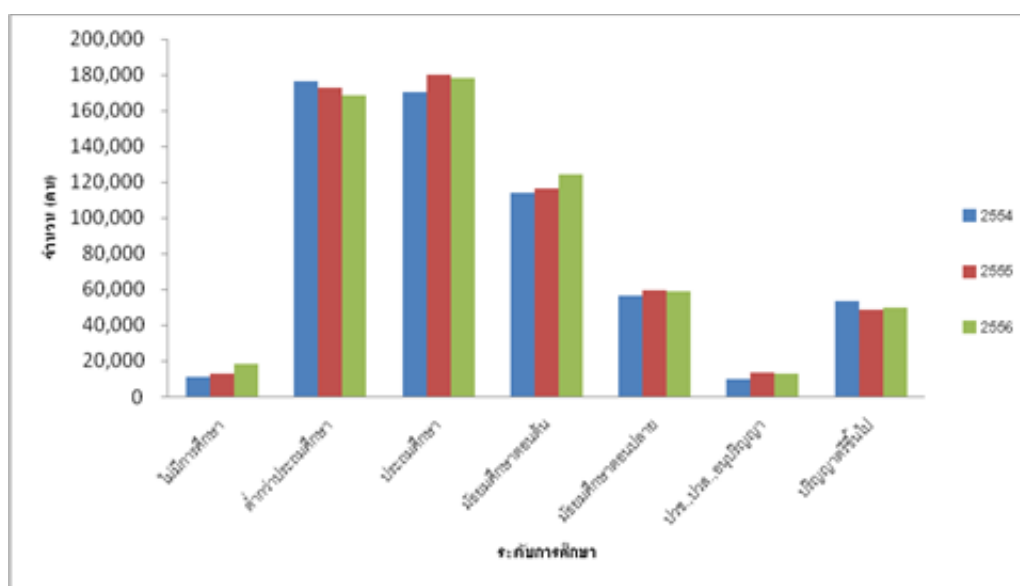
แผนภาพแสดงจำนวนประชากร ประชากรในวัยแรงงาน และกำลังแรงงาน ปี 2550-2558



หมายเหตุ : เป็นข้อมูลประมาณการจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป) จำแนกตามระดับการศึกษา ในปี 2554 – 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยกำลังแรงงานมีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ กำลังแรงงานในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา ไม่มีการศึกษาและระดับอาชีวศึกษา (ปวช.,ปวส.,อนุปริญญา) ตามลำดับ โดยในปี 2556 มีกำลังแรงงานในระดับประถมศึกษา จำนวน 178,363 คน ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 168,578 คน มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 124,310 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 59,238 คน ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 49,962 คน ไม่มีการศึกษา จำนวน 18,183 คน และระดับอาชีวศึกษา (ปวช.,ปวส.,อนุปริญญา) จำนวน 12,680 คน ตามลำดับ

แผนภาพแสดงจำนวนกำลังแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา เฉลี่ย 4 ไตรมาส ปี 2554-2556



(ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

2.9.3 โครงสร้างการจ้างงาน

1) จำนวนผู้มีงานทำ

1.1) จำแนกตามระดับการศึกษา

ในช่วงปี 2555 – 2559 พบว่า ผู้มีงานทำรวมในปี 2559 จำนวน 293,333 คนลดลงร้อยละ 1.8 จากปี 2558 ที่มีผู้มีงานทำจำนวน 298,608 คน โดยในปี 2559 ระดับการศึกษาที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้มีงานทำมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนผู้มีงานทำ 38,901 คน คิดเป็นร้อยละ 13.26 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด รองลงมาคือระดับปริญญาตรี มีจำนวนผู้มีงานทำ 33,903 คน คิดเป็นร้อยละ 11.56 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด โดยระดับการศึกษาที่มีจำนวนผู้มีงานทำมากที่สุดยังคงเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 96,308 คน คิดเป็นร้อยละ 32.83 ของผู้มีงานทำทั้งหมด รองลงมาได้แก่ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 75,728 คน คิดเป็นร้อยละ 25.82 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 46,003 คน คิดเป็นร้อยละ 15.68 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 38,901 คน คิดเป็นร้อยละ 13.26 ระดับปริญญาขึ้นไป จำนวน 33,903 คน คิดเป็นร้อยละ 11.56 และไม่มีการศึกษา จำนวน 2,492 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 ตามลำดับ

ตารางแสดงจำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา เฉลี่ย 4 ไตรมาส ปี 2555 – 2559

ระดับการศึกษา	2555	2556	2557	2558	2559
ไม่มีการศึกษา	5,941	7,650	4,440	3,655	2,492
ต่ำกว่าประถมศึกษา	117,561	108,119	88,970	77,985	75,728
ประถมศึกษา	151,868	147,504	95,937	97,216	96,308
มัธยมศึกษาตอนต้น	76,046	77,291	48,993	49,189	46,003
มัธยมศึกษาตอนปลาย	52,967	52,575	38,781	37,449	38,901
ปริญญาตรีขึ้นไป	44,483	43,819	32,056	33,116	33,903
รวม	456,547	437,081	309,176	298,608	293,333

(ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

1.2) จำแนกตามอาชีพ

ในปี 2559 เมื่อจำแนกผู้มีงานทำตามสาขาอาชีพ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง มีจำนวนมากที่สุดคือ 164,092 คน (ร้อยละ 55.94) รองลงมาคือ พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 39,287 คน (ร้อยละ 13.39) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง จำนวน 29,808 คน (ร้อยละ 10.16) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ จำนวน 21,639 คน (ร้อยละ 7.38) และ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 12,071 คน (ร้อยละ 4.12) ตามลำดับ

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสาขาอาชีพ ปี 2559

สาขาอาชีพ	ปี 2559	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	8,459	2.88
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	12,071	4.12
3. ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4,106	1.40
4. เสริม	4,748	1.62

5. พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด	39,287	13.39
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	164,092	55.94
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	29,808	10.16
8. ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	9,125	3.11
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ	21,639	7.38
รวม	293,333	100.00

(ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

1.3) จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ในปี 2559 มีแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจำนวน 168,424 คน คิดเป็นร้อยละ 57.42 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 124,910 คน คิดเป็นร้อยละ 42.58 ของผู้มีงานทำทั้งหมด โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 29,609 คน คิดเป็นร้อยละ 10.09 รองลงมาคือ การผลิตจำนวน 27,194 คน (ร้อยละ 9.27) การก่อสร้าง จำนวน 16,432 คน (ร้อยละ 5.60) การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ จำนวน 15,727 คน (ร้อยละ 5.36) โรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 11,992 คน (ร้อยละ 4.09) ตามลำดับ

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2559

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2559	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคเกษตรกรรม	168,424	57.42
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้ และการประมง	168,424	57.42
นอกภาคเกษตรกรรม	124,910	42.58
2. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	332	0.11
3. การผลิต	27,194	9.27
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา	500	0.17
5. การจัดหา น้ำ บำบัดน้ำเสีย	603	0.21
6. การก่อสร้าง	16,432	5.60
7. การขนส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลฯ	29,609	10.09
8. โรงแรมและภัตตาคาร	11,992	4.09
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	2,103	0.72
10. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	181	0.06
11. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	1,016	0.35
12. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	58	0.02
13. กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค การบริหารและการสนับสนุน	262	0.09
14. การบริหารและการสนับสนุน	1,158	0.39
15. การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	15,727	5.36
16. การศึกษา	9,576	3.26
17. งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	3,223	1.10

18. ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ	1,928	0.66
19. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น	2,037	0.69
20. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	982	0.33
รวมทั้งสิ้น	293,333	100.00

(ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

2) การว่างงาน

ในช่วงปี 2555 – 2559 จำนวนผู้ว่างงานยังมีความผันผวนไปตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย รวมทั้งการประกาศใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาทเท่ากันทั่วประเทศ ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา เริ่มส่งผลให้กิจการขนาดเล็กที่ไม่สามารถดำเนินการกิจการต่อไปได้เนื่องจากค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น ได้ทยอยปิดกิจการลง ทำให้แรงงานว่างงานเพิ่มขึ้น โดยในปี 2556 มีจำนวนผู้ว่างงาน 6,733 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.68 จากปี 2555 ที่มีจำนวนผู้ว่างงานจำนวน 3,590 คน และปี 2559 มีจำนวนผู้ว่างงาน 5,622 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.85 เพิ่มขึ้นร้อยละ 157.18

ตารางแสดงจำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน ในปี 2555 - 2559

ปี	จำนวนผู้ว่างงาน (คน)	อัตราการว่างงาน
2555	3,590	0.78
2556	6,733	1.50
2557	2,898	0.92
2558	2,186	0.71
2559	5,622	1.85

(ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

2.9.4 การคาดประมาณแนวโน้มความต้องการกำลังคน

การคาดประมาณการขาดแคลนแรงงานและความต้องการกำลังคนโดยรวมหรือการจ้างงานรวมในจังหวัดนครพนม ในช่วงปี 2560 – 2564 พบว่า การขาดแคลนแรงงานและความต้องการกำลังคนโดยรวมมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.46 ต่อปี โดยสาขาหลักที่มีอัตราการขยายตัวของความต้องการกำลังคนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ภาคบริการ รองลงมาคือ ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม ตามลำดับ โดย ภาคบริการมีอัตราการขยายตัวของความต้องการกำลังคนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.49 ต่อปี ภาคเกษตรกรรมมีอัตราการขยายตัวของความต้องการกำลังคนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.46 ต่อปี ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวของความต้องการกำลังคนเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.40 ต่อปี

เมื่อพิจารณารายสาขาอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวของการขาดแคลนแรงงานและความต้องการกำลังคนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.69 ต่อปี รองลงมาผลิตภัณฑ์พลาสติก และ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.53 ต่อปี และ 0.52 ต่อปี ตามลำดับ

ตารางแสดงผลการคาดการณ์ความต้องการกำลังคนโดยรวม จำแนกตามสาขาการผลิต

จังหวัดนครพนม ปี 2560 – 2564

สาขาการผลิต	2559 (ปีฐาน)	2560	2561	2562	2563	2564	อัตราเติบโต (ร้อยละ)
การเลี้ยงสัตว์บก สัตว์น้ำ การประมง	230,932	232,226	233,398	234,454	235,403	236,251	0.46
อาหารและอาหารสัตว์	6,293	6,328	6,360	6,389	6,415	6,438	0.46
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	54	54	54	54	55	55	0.37
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3,931	3,953	3,973	3,991	4,007	4,022	0.46
การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	3,837	3,859	3,878	3,896	3,912	3,926	0.46
การผลิตรองเท้าและเครื่องหนัง	42	42	42	42	42	43	0.47
อัญมณีและเครื่องประดับ	10	10	10	10	10	10	0.0
การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	4,391	4,415	4,437	4,458	4,476	4,492	0.46
เฟอร์นิเจอร์	460	462	465	467	469	470	0.43
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	37	37	38	38	38	38	0.53
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	1,760	1,770	1,779	1,787	1,794	1,800	0.45
การผลิตโลหะและโลหะประดิษฐ์	3,914	3,936	3,956	3,974	3,990	4,004	0.46
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	38	39	39	39	39	39	0.52
ยานยนต์และชิ้นส่วน	10	10	10	10	10	10	0.0
อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ	17,204	17,301	17,388	17,467	17,537	17,600	0.46
ก่อสร้าง	34,996	35,192	35,369	35,529	35,673	35,802	0.46
การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมยานยนต์	41,007	41,237	41,445	41,633	41,801	41,952	0.46
ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว	57	58	58	58	59	59	0.69
โรงแรมและภัตตาคาร	15,050	15,134	15,211	15,280	15,342	15,397	0.46
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า คมนาคม	3,841	3,862	3,882	3,899	3,915	3,929	0.45
การเงินและการประกันภัย	1,073	1,079	1,085	1,090	1,094	1,098	0.46
อสังหาริมทรัพย์	123	124	125	125	126	126	0.48
บริการด้านสุขภาพ/สังคมสงเคราะห์	6,025	6,058	6,089	6,117	6,141	6,163	0.45
การบริการอื่น ๆ	42,208	42,444	42,658	42,851	43,025	43,180	0.46
รวมทั้งสิ้น	417,292	419,632	421,748	423,657	425,372	426,904	0.46

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลแผนพัฒนากำลังคน (PMANP) สำนักงานแรงงานจังหวัดนครพนม)

สำหรับการคาดการณ์การขาดแคลนแรงงานและความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มในภาพรวมของ จังหวัดนครพนม พบว่า สาขาเกษตรกรรมมีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มลดลง สาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการ มีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มมากขึ้น โดยปี 2560 ถึงปี 2564 โดยรวมมีจำนวนความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม เฉลี่ยเท่ากับ 5,346 คนต่อปี โดยเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อขยายตำแหน่งงานเฉลี่ยเท่ากับ 1,922 คนต่อ ปี และเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไปเฉลี่ยเท่ากับ 3,424 คนต่อปี โดยสาขา บริการมีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3,391 คนต่อปี แบ่งเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม เพื่อขยายตำแหน่งงานเฉลี่ยเท่ากับ 665 คนต่อปี และเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ ออกไปเฉลี่ยเท่ากับ 2,727 คนต่อปี รองลงมาคือสาขาเกษตรกรรมมีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเฉลี่ยเท่ากับ 1,615 คนต่อปี แบ่งเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อขยายตำแหน่งงานเฉลี่ยเท่ากับ 1,063 คนต่อปี และเป็น

ความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไปเฉลี่ยเท่ากับ 551 คนต่อปี และสาขาอุตสาหกรรมมีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเฉลี่ยเท่ากับ 338 คนต่อปี แบ่งเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อขยายตำแหน่งงานเฉลี่ยเท่ากับ 192 คนต่อปี และเป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไปเฉลี่ยเท่ากับ 145 คนต่อปี

ตารางแสดงผลการคาดการณ์ความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม ความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อขยายหรือลดตำแหน่งงาน และความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไป จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดนครพนม ปี 2560 – 2564

หน่วย : คน

สาขาการผลิต	2560	2561	2562	2563	2564	ค่าเฉลี่ย
ความต้องการแรงงานส่วนเพิ่มรวม						
เกษตรกรรม	1,841	1,721	1,608	1,503	1,404	1,615
อุตสาหกรรม	380	356	337	318	300	338
บริการ	3,512	3,448	3,388	3,332	3,278	3,391
รวม	5,733	5,527	5,335	5,154	4,984	5,346
ความต้องการแรงงานส่วนเพิ่มเพื่อขยายหรือลดตำแหน่งงาน						
เกษตรกรรม	1,295	1,171	1,056	949	848	1,063
อุตสาหกรรม	235	211	192	172	152	192
บริการ	810	732	662	593	529	665
รวม	2,340	2,117	1,909	1,714	1,532	1,922
ความต้องการแรงงานส่วนเพิ่มเพื่อทดแทนแรงงานที่ออกไป (ตำแหน่งงานเก่า)						
เกษตรกรรม	546	549	552	554	556	551
อุตสาหกรรม	144	145	146	146	147	145
บริการ	2,702	2,717	2,728	2,740	2,749	2,727
รวม	3,393	3,410	3,426	3,440	3,452	3,424

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลแผนพัฒนากำลังคน (PMANP) สำนักงานแรงงานจังหวัดนครพนม)

2.9.5 แรงงานต่างด้าว

จังหวัดนครพนม มีแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 จำนวน 134 คน โดยเป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ชั่วคราว จำนวน 130 คน และประเภทยกเว้นมติ ครม. จำนวน 4 คน

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ที่ได้รับอนุญาตทำงานตามประกาศ คสช. ปี 2560 ณ เดือนมิถุนายน 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,349 คน เป็นแรงงานสัญชาติลาว จำนวน 1,286 คน กัมพูชา จำนวน 44 คน และเมียนมา จำนวน 19 คน

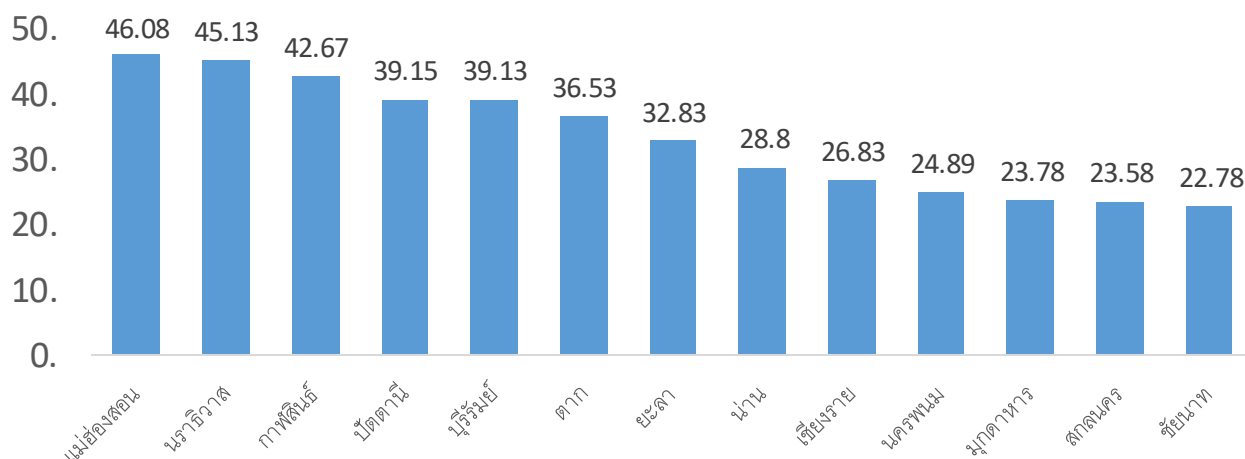
แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ที่ได้รับอนุญาตทำงานโดยวิธีการพิสูจน์สัญชาติ จำนวน 16 คน เป็นแรงงานสัญชาติเมียนมา จำนวน 14 คน และแรงงานสัญชาติลาว จำนวน 2 คน การนำเข้าแรงงานต่างด้าวภายใต้ MOU มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 235 คน เป็นแรงงานสัญชาติลาวจำนวน 234 คน และสัญชาติกัมพูชา จำนวน 1 คน

2.10 ด้านสังคม

2.10.1 สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดนครพนม

1) สถานการณ์ทั่วไปด้านความยากจน

จังหวัดนครพนมมีประชากร 713,341 คน (ณ 31 ธ.ค. 2557 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) ในจำนวนนี้มีคนจนอยู่ร้อยละ 24.89 หรือประมาณ 177,550 คน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ประมาณร้อยละ 12) โดยนครพนมติดกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 อันดับแรกของประเทศทุกปี ระหว่างปี 2553 - 2557 ดังแผนภาพที่ 1 - 2



แผนภาพ 1 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 อันดับแรกของประเทศ พ.ศ. 2557

จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงติด Top Ten ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2553-2557)

2553	2554	2555	2556	2557
แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน
ศรีสะเกษ	ตาก	ปัตตานี	ปัตตานี	นราธิวาส
ปัตตานี	ศรีสะเกษ	นราธิวาส	นราธิวาส	กาฬสินธุ์
กาฬสินธุ์	บุรีรัมย์	กาฬสินธุ์	ตาก	ปัตตานี
นครพนม	ปัตตานี	ศรีสะเกษ	นครพนม	บุรีรัมย์
ตาก	ยโสธร	ตาก	กาฬสินธุ์	ตาก
สระแก้ว	กาญจนบุรี	นครพนม	มุกดาหาร	ยะลา
นราธิวาส	นครพนม	สกลนคร	หนองบัวลำภู	น่าน
บุรีรัมย์	ราชบุรี	บุรีรัมย์	บุรีรัมย์	เชียงราย
อุดรธานี	กาฬสินธุ์	มุกดาหาร	อุบลราชธานี	นครพนม

แผนภาพ 2 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 อันดับแรกของประเทศ พ.ศ. 2553 - 2557

เมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอ พบว่า อำเภอที่มีสัดส่วนของคนจนมากที่สุด ในมิติของค่าใช้จ่ายของผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล คือ ท่าอุเทน ร้อยละ 51.7 รองลงมาได้แก่ โพนสวรรค์ ร้อยละ 47.7 และปลาปาก ร้อยละ 42.6 ตามลำดับ สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลอำเภอที่มีสัดส่วนของคนจนมากที่สุด คือ โพนสวรรค์ ร้อยละ 39.7 รองลงมาได้แก่ ธาตุพนม ร้อยละ 31.3 และศรีสงคราม ร้อยละ 26.7 ตามลำดับ

2) สถานการณ์ด้านแรงงาน

จังหวัดนครพนมมีประชากรเท่ากับ 715,399 คน (ณ 31 ธ.ค. 2558 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) โดยร้อยละ 67.65 มีอายุระหว่าง 15-59 ปี และร้อยละ 60.01 มีอายุระหว่าง 20 – 59 ปี จากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม พบว่า ในไตรมาส 1/2559 มีประชากรกำลังแรงงานทั้งสิ้น 289,997 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้มีงานทำจำนวน 284,684 คน คิดเป็นร้อยละ 98.16 ผู้ว่างงานจำนวน 5,313 คน คิดเป็นร้อยละ 1.84 และผู้ที่รอฤดูกาล (ทำการเกษตร) จำนวน 8,411 คน คิดเป็นร้อยละ 2.95

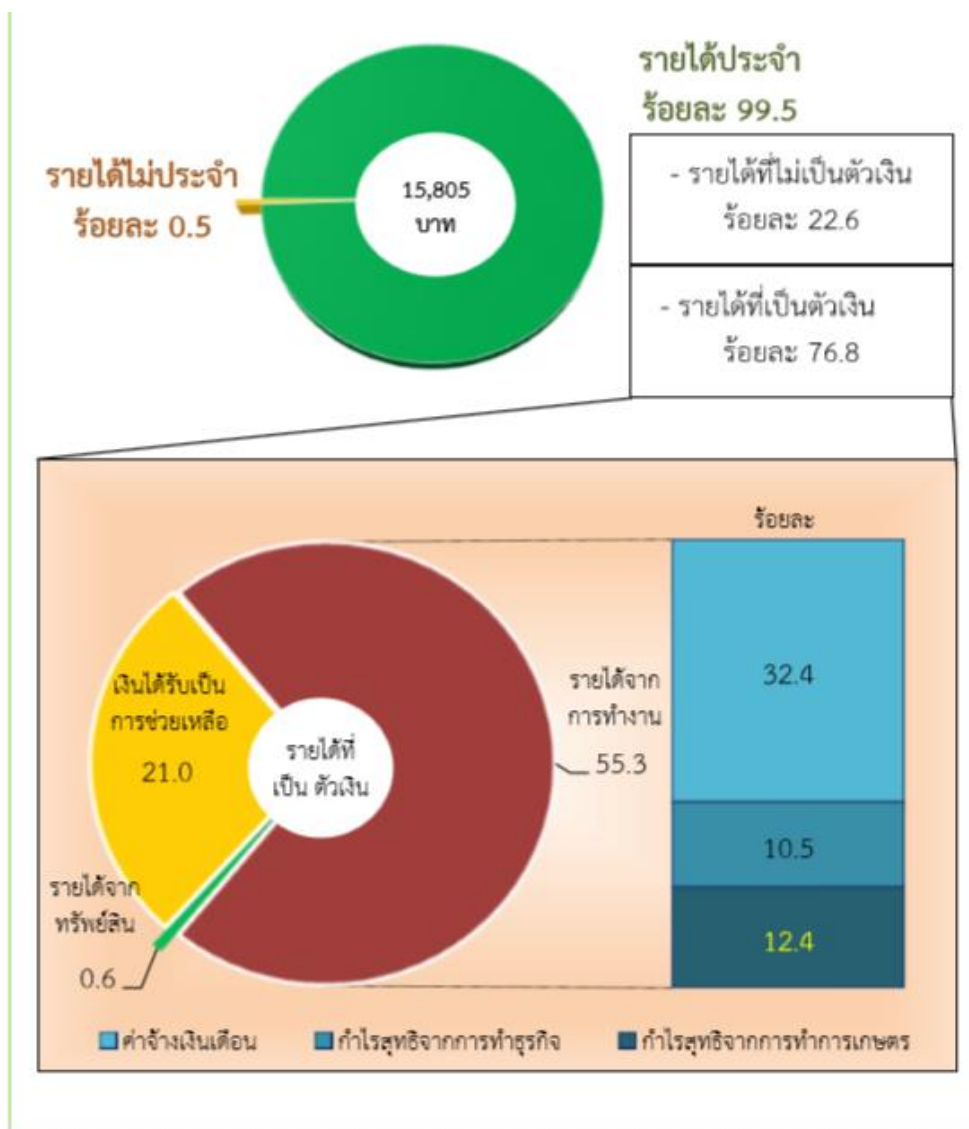
วิเคราะห์เปรียบเทียบในไตรมาส 1/2559

ค่าเฉลี่ย	ทั้งประเทศ	นครพนม
ร้อยละการมีงานทำ	98.41	98.16

3) สถานการณ์ด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สินของครัวเรือน

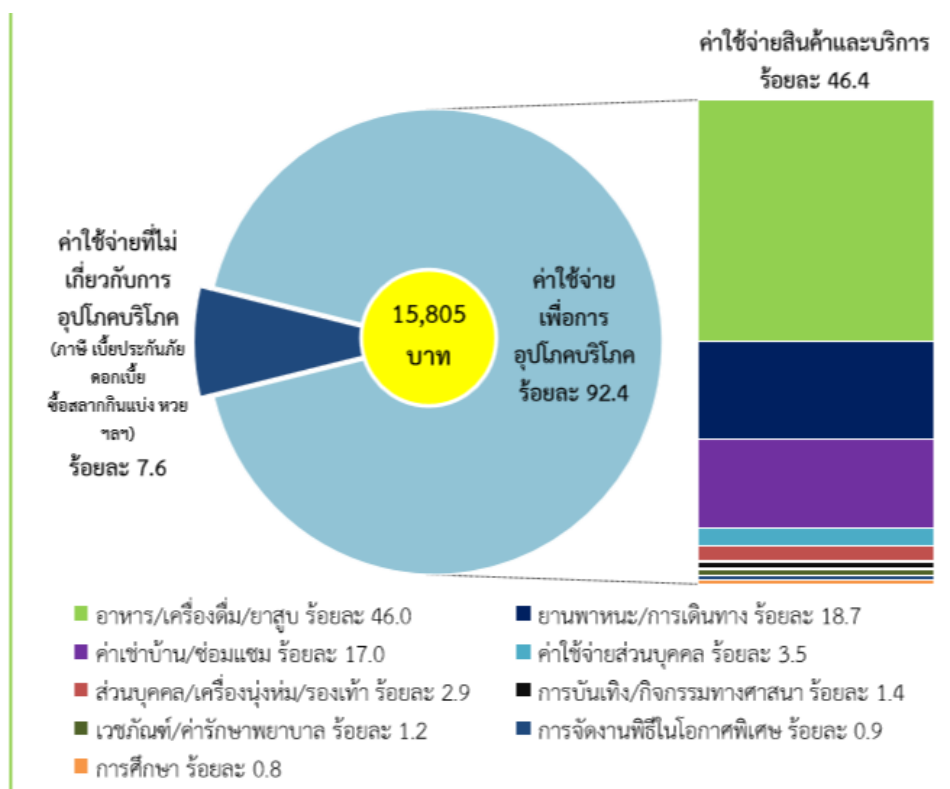
สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ได้ทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2558 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะหนี้สิน และทรัพย์สินของครัวเรือน ตลอดจนลักษณะที่อยู่อาศัย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกเดือน (มกราคม - ธันวาคม 2558) จากครัวเรือนตัวอย่างในจังหวัดนครพนม ทั้งในเขต เทศบาล และนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 660 ครัวเรือน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่นำเสนอเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพเท่านั้น ไม่รวมการสะสมทุน เช่น ซื้อบ้าน/ที่ดิน และเงินออม สรุปผลการสำรวจที่สำคัญได้ว่า

รายได้ ในปี 2558 ครัวเรือนจังหวัดนครพนม มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 15,805 บาท ส่วนใหญ่เป็น 1) รายได้จากการทำงาน (ร้อยละ 55.3) ได้แก่ ค่าจ้างและเงินเดือน (ร้อยละ 32.4) จากการทำการเกษตร (ร้อยละ 12.4) และจากการทำธุรกิจ (ร้อยละ 10.5) ตามลำดับ 2) รายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นนอก ครัวเรือน / รัฐ (ร้อยละ 21.0) รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย (ร้อยละ 0.6) นอกจากนั้นยังมีรายได้อื่นในรูปแบบสวัสดิการ / สินค้า และบริการต่างๆ (ร้อยละ 22.6) ดังแผนภาพ 3



แผนภาพ 3 แหล่งที่มาของรายได้ในครัวเรือน

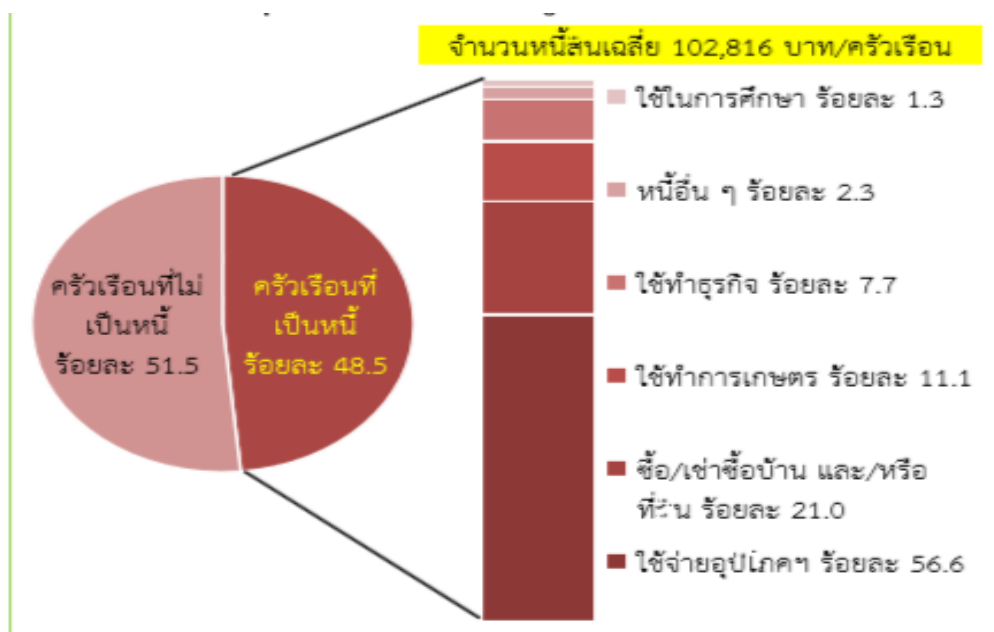
รายจ่าย ในปี 2558 ครัวเรือนจังหวัดนครพนม มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 13,975 บาท ค่าใช้จ่ายร้อยละ 46.0 เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม (ซึ่งในจำนวนนี้เป็นค่าเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.0) รองลงมาได้แก่ เกี่ยวกับการเดินทางและการท่องเที่ยว (ร้อยละ 18.7) ค่าที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ภายในบ้าน (ร้อยละ 17.0) ใช้ส่วนบุคคล/เครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า (ร้อยละ 2.9) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา (ร้อยละ 1.4) ค่าเวชภัณฑ์/ค่ารักษาพยาบาล (ร้อยละ 1.2) ใช้ในการบันเทิง/การจัดงานพิธีในโอกาสพิเศษ (ร้อยละ 0.9) และใช้ในการศึกษา (ร้อยละ 0.8) และจากการสำรวจยังพบว่า มีร้อยละ 7.6 เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าภาษี ของขวัญ เบี้ยประกันภัย ซ้อสลากกินแบ่ง/หวย ดอกเบี้ย เป็นต้น ดังแผนภาพ 4



แผนภาพ 4 แหล่งที่มาของรายจ่ายในครัวเรือน

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนซึ่งเท่ากับ 13,975 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.42 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน 15,805 บาท (โดยร้อยละ 92.4 ของรายจ่ายทั้งหมดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค) แสดงว่า โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละครัวเรือนมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายเดือนละ 1,830 บาท หรือปีละ 21,960 บาท

หนี้สิน จากครัวเรือนในจังหวัดนครพนมทั้งสิ้น 212,124 ครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนร้อยละ 48.5 มีหนี้สิน โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 102,816 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่ร้อยละ 56.6 เป็นหนี้เพื่อใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 21.0 ใช้ซื้อบ้าน/ที่ดิน และร้อยละ 11.1 ใช้ทำการเกษตร ดังแผนภาพ 5



จะเห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคถึงร้อยละ 56.6 รองลงมาคือการซื้อ เช่าซื้อบ้าน หรือที่ดิน ร้อยละ 21.0 และเพื่อการเกษตร ร้อยละ 11.1

4) สถานการณ์ด้านผลผลิตทางการเกษตร

จังหวัดนครพนมมีครัวเรือนในภาคเกษตร จำนวน ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ ของครัวเรือนทั้งหมด โดยปลูกข้าวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เมื่อพิจารณาที่ผลผลิตโดยเฉลี่ยของสินค้าทางการเกษตรแต่ละชนิดสามารถแสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของพืชที่เพาะปลูกในจังหวัดนครพนม (กก. ต่อไร่)

	2556	2557	2558	เฉลี่ย
ข้าวเจ้าในปี	402	391	395	396
ข้าวเหนียวในปี	496	373	403	424
ยางพารา	239.6	253	214	235

5) สรุปและข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้กล่าวมาจะเห็นว่าปัญหาความยากจนในจังหวัดนครพนมนั้นมีสาเหตุจากหลายปัจจัย ซึ่งสามารถสรุปรวมทั้งข้อเสนอแนะได้อย่างสั้นๆ ดังนี้

1. ผลผลิตทางการเกษตรเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างต่ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชหลักคือข้าวนั้นมีผลผลิตเฉลี่ยเพียง กก.ต่อไร่ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศเท่ากับ กก.ต่อไร่ สาเหตุอาจเนื่องจาก ขาดการบำรุงดินอย่างเหมาะสมหรือระบบชลประทานที่ยังไม่ทั่วถึงในหลายพื้นที่ ทำให้พื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ตัวเกษตรกรเองอาจจะขาดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงขึ้น

2. จังหวัดนครพนมยังมีอุตสาหกรรมการแปรรูปไม่มากพอที่จะรองรับผลผลิตทางการเกษตรได้ อุตสาหกรรมในที่นี้ไม่จำเป็นต้องเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ลงทุนสูง หากแต่เป็นเพียงอุตสาหกรรมขนาดเล็กหรือกลางที่แปรรูปสินค้าทางการเกษตรโดยใส่ความคิดสร้างสรรค์เข้าไปเพื่อเพิ่มมูลค่าแทนที่จะจำหน่ายเป็นวัตถุดิบราคาถูก

3. ส่งเสริมให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคในครัวเรือน เนื่องจากใช้จ่ายเฉลี่ยของด้านนี้ในครัวเรือนสูงถึงร้อยละ 56 และการปรับโครงสร้างหนี้ให้เกษตรกรก็เป็นทางออกในการแก้ปัญหาแนวทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

4. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรหรือระบบชลประทานในจังหวัดอย่างเป็นระบบและทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มแรงจูงใจให้เกษตรกรเพาะปลูกอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น

2.10.2 สถานการณ์ปัญหาเชิงประเด็นจังหวัดนครพนม 2560

จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครพนม ปี 2560 โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนมได้ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจำนวน 103 แห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครพนมเก็บและรวบรวมข้อมูลทางสังคม จึงทำให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปในระดับจังหวัดและข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมทั้งเชิงกลุ่มเป้าหมายและเชิงประเด็นและเห็นภาพข้อมูลเชิงพื้นที่ ทราบว่าจังหวัดนครพนมมีประชากรจำนวน 716,873 คน

เป็นหญิง 359,054 คนและชาย จำนวน 357,819 คน จำนวนครัวเรือน 217,160 ครัวเรือน แบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,123 หมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 104 แห่ง

ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็ก เยาวชน วัยแรงงาน คนพิการ ผู้สูงอายุ พบปัญหาอันดับแรกๆที่เหมือนกัน คือ อยู่ในครอบครัวยากจน/ยากลำบาก รองลงมาคือ พฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ดื่มสุรา มั่วสุม ติดยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาสภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมสำหรับผู้พิการซึ่งเห็นได้ชัดจากผู้สูงอายุที่พิการจำนวน ร้อยละ 40 ของจำนวนคนพิการทั้งหมด ซึ่งหากดูที่ทุนทางสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมของรัฐที่จัดให้ มีตั้งแต่แรกเกิดจนถึงเสียชีวิต ได้แก่ มีเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด (ครอบครัวยากจน) 600 บาท/เดือน เป็นระยะเวลา 3 ปี เงินเบี้ยความพิการ เบี้ยยังชีพผู้ติดเชื่อเอดส์ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและการช่วยเหลือในรูปแบบสวัสดิการอื่น ทั้งเชิงป้องกันและแก้ไข เช่น การส่งเสริมการจัดตั้ง ศพค. ศูนย์บริการคนพิการในชุมชน ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในชุมชน ศูนย์ผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการชุมชน สภาเด็กและเยาวชน องค์การสาธารณประโยชน์ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม เป็นต้น แต่ดูเหมือนสถานการณ์โดยรวมของจังหวัดนครพนมก็ยังมีสถานการณ์ปัญหาที่เพิ่มขึ้นจึงเป็นประเด็นท้าทายที่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องนำข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมดังกล่าวกลับคืนสู่ท้องถิ่นนำไปกำหนดแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือให้การสนับสนุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของจังหวัดนครพนมสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ต่อไป

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนมได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครพนมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนมเรียบร้อยแล้ว โดยสามารถสรุปสถานการณ์ของสภาพปัญหา ปี 2560 ของจังหวัดนครพนมได้ดังนี้

1.สถานการณ์เด็ก (อายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์) ซึ่งมีจำนวน 139,983 คน

1.1 สถานะความเป็นอยู่ของเด็ก จำนวน 5,660 คน

อันดับแรก คือ เด็กอยู่ในครอบครัวยากจน/ยากลำบาก มีจำนวน 3,450 คน (60.95%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า จำนวน 1,371 คน (39.73 %) รองลงมาคืออำเภอศรีสงคราม จำนวน 1,050 คน (30.43 %)

อันดับที่ 2 คือ เด็กดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการและจิตเวช จำนวน 1,252 คน (22.12%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอวังยาง จำนวน 890 คน (71.08 %) รองลงมาคืออำเภอนาแก จำนวน 147 คน (11.74%)

1.2 เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 1,469 คน

อันดับแรก เด็กติดเกมส์ จำนวน 400 คน (27.22%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 113 คน (28.25%) รองลงมาอยู่ที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 91 คน (22.75%)

อันดับที่ 2 คือ เด็กมั่วสุมและสร้างความรำคาญให้ชาวบ้าน จำนวน 383 คน (26.07%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 124 คน (32.37%) รองลงมา คืออำเภออำเภอนาทอง จำนวน 115 คน (30.02%)

และนอกจากนี้ยังมีประเด็นเด็กที่น่าสนใจ คือเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว/ทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ เพศ จำนวน 6 คน

-เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นและมีการแจ้งเหตุ จำนวน 8 คน

-เด็กที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร จำนวน 8 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอเรณูนคร และอำเภอนาแก จำนวน 17 คน (19.31%) รองลงมาคืออำเภอศรีสงคราม จำนวน 14 คน (15.90%)

-เด็กที่ถูกใช้แรงงาน จำนวน 35 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอศรีสงคราม 15 คน (42.85%) รองลงมาคือ อำเภอปลาปาก จำนวน 8 คน (22.85%)

-เด็กที่ได้รับเบี้ยความพิการที่จดทะเบียน จำนวน 4,100 คน ซึ่งแบ่งเป็นได้รับเบี้ยความพิการ จำนวน 1,506 คน (36.73%) และไม่ได้รับเบี้ยความพิการ จำนวน 2,594 คน (63.26%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า จำนวน 2,567 คน (98.95%)

- เด็กพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ (รถเข็น,ไม้เท้า,ขาเทียม) จำนวน 127 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 37 คน (29.13%) รองลงมาคืออำเภอธาตุพนม จำนวน 17 คน (13.38%)

2. สถานการณ์เยาวชน (อายุ 18 ปีขึ้นไป-25 ปี) จำนวน 61,038 คน

2.1 สถานะความเป็นอยู่ของเยาวชน จำนวน 2,457 คน

อันดับแรก คือ เยาวชนอยู่ในครอบครัวยากจน/ยากลำบาก จำนวน 1,880 คน (76.51%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอนาหว้า จำนวน 532 คน (28.29%) รองลงมาคือ อำเภอเรณูนคร จำนวน 408 คน (21.51%)

อันดับที่ 2 คือ เยาวชนอาศัยอยู่ที่ไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะต่อการพักอาศัย จำนวน 273 คน (11.11%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 120 คน (43.95%) รองลงมา คืออำเภอนาแก 56 คน (20.51%)

2.2 เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 1,423 คน

อันดับแรก เยาวชนติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด จำนวน 534 คน (37.52%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอนาแก 181 คน (33.89%)รองลงมา คือ อำเภอศรีสงคราม จำนวน 147 คน (27.52%)

อันดับที่ 2 เยาวชนมั่วสุมสร้างความรำคาญให้ชาวบ้าน จำนวน 308 คน (21.64%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 132 คน (42.85%) รองลงมา คืออำเภอท่าอุเทน จำนวน 60 คน (19.48%)

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเยาวชนที่น่าสนใจ คือ เยาวชนที่จดทะเบียนคนพิการ จำนวน 2,816 คน ได้รับ เบี้ยความพิการ 1,574 คน (55.89%) ไม่ได้รับเบี้ยความพิการจำนวน 1,242 คน (44.10%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า จำนวน 1,241 คน (99.91%)

-เยาวชนพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ จำนวน 109 คน สูงสุด อาศัยอยู่ที่อำเภอปลาปาก จำนวน 32 คน (29.35%) รองลงมา คือ อำเภอนาทม จำนวน 18 คน (16.51%)

-ส่วนศูนย์การเรียนรู้สำหรับเยาวชน มีจำนวน 50 แห่ง

3. สถานการณ์วัยแรงงาน (อายุ 25-29 ปี) จำนวน 264,277 คน

3.1 สถานะความเป็นอยู่ของวัยแรงงาน จำนวน 8,122 คน

อันดับแรก คือแรงงานอยู่กับครอบครัวยากจน/ ยากลำบาก จำนวน 7,118 คน (87.63%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า จำนวน 2,619 คน (36.79%) รองลงมา คือ อำเภอเรณูนคร จำนวน 2,170 คน (30.48%)

อันดับที่ 2 คือแรงงานที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะต่อการพักอาศัย จำนวน 727 คน (8.95%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอศรีสงคราม จำนวน 434 คน (59.69%) รองลงมาคืออำเภอนาแก จำนวน 62 คน (8.52%)

3.2 วัยแรงงานที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 1,246 คน

อันดับแรก แรงงานติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด จำนวน 571 คน (45.82%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอบ้านแพง จำนวน 153 คน (26.79%) รองลงมาคืออำเภอนาแก 129 คน (22.59%)

นอกจากนี้ยังมีประเด็นวัยแรงงานที่น่าสนใจ คือ วัยแรงงานที่จดทะเบียนความพิการ จำนวน 13,444 คน ได้รับเบี้ยความพิการ จำนวน 8,080 คน (60.01%) และยังไม่ได้รับเบี้ยความพิการ จำนวน 5,364 คน (39.89%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอนาหว้า จำนวน 5,336 คน (99.47%)

-แรงงานที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ จำนวน 298 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอปลาปาก จำนวน 82 คน (27.51%) รองลงมาคืออำเภอธาตุพนม 64 คน (21.47%)

-ส่วนศูนย์เรียนรู้สำหรับวัยแรงงาน จำนวน 54 แห่ง

4. สถานการณ์ผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) จำนวน 86,537 คน

4.1 สถานะความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ จำนวน 4,316 คน

อันดับแรก คือ ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวยากจน จำนวน 2,219 คน (51.41%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า 730 คน (32.89%) รองลงมาคืออำเภอศรีสงคราม จำนวน 468 คน (21.09%)

อันดับที่ 2 คือ ผู้สูงอายุที่ต้องเลี้ยงดูบุตรหลานตามลำพัง จำนวน 816 คน (18.90%) สูงสุดอยู่ที่อำเภอธาตุพนม จำนวน 247 คน (30.26%) รองลงมาคือ อำเภอนาหว้า จำนวน 206 คน (25.24%)

4.2 ผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 375 คน

อันดับแรก คือ ผู้สูงอายุคิดเกล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด จำนวน 222 คน (59.20%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาทม จำนวน 60 คน (27.02%) รองลงมาคือ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 53 คน (23.87%)

อันดับที่ 2 คือ ผู้สูงอายุติดการพนันต่างๆ จำนวน 103 คน (27.46%) สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 36 คน (34.95%) รองลงมา คือ อำเภอศรีสงคราม จำนวน 23 คน (22.33%)

ประเด็นผู้สูงอายุที่น่าสนใจ คือ ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 69,231 คน และไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 1,304 คน สูงสุดอยู่ที่อำเภอนาแก จำนวน 734 คน (56.28%) รองลงมาคืออำเภอท่าอุเทน จำนวน 270 คน (20.70%)

-ผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยเรื้อรัง ติดบ้าน/ติดเตียง จำนวน 1,504 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 427 คน (27.72%) รองลงมาคือ อำเภอนาแก จำนวน 171 คน (11.36%)

-ผู้สูงอายุที่ดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน/ขอทาน จำนวน 70 คน สูงสุดอยู่ที่ อำเภอปลาปาก จำนวน 66 คน (94.28%)

-ผู้สูงอายุพิการที่จดทะเบียน จำนวน 23,411 คน ได้รับเบี้ยความพิการ 10,418 คน (44.50%) และไม่ได้รับเบี้ยความพิการ 1,923 คน (8.21%) โดยสูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาหว้า จำนวน 1,216 คน (63.23%) รองลงมาคือ อำเภอนาแก จำนวน 444 คน (23.08%)

-ผู้สูงอายุพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ จำนวน 593 คน สูงสุดอาศัยอยู่ที่ อำเภอธาตุพนม 95 คน (16.02%) รองลงมา คือ อำเภอปลาปาก จำนวน 75 คน (12.64%)

5. สถานการณ์ครอบครัว จำนวน 162,580 ครอบครัว

5.1 รูปแบบครอบครัว มีลักษณะครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน 3,542 ครัวเรือน สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาแก จำนวน 1,246 ครัวเรือน (35.17%) รองลงมาคืออำเภอท่าอุเทน จำนวน 1,223 ครัวเรือน (34.52%) และครอบครัวหัวกลาง จำนวน 3,009 ครัวเรือน สูงสุดอาศัยอยู่ที่อำเภอนาแก จำนวน 2,175 ครัวเรือน (72.28%) รองลงมาอยู่ที่อำเภอเรณูนคร จำนวน 154 ครัวเรือน (5.11%)

5.2 ครอบครัวที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 658 ครอบครัว

อันดับแรก คือ ครอบครัวติดเหล้า จำนวน 261 ครัวเรือน (39.66%) สูงสุดอยู่ที่ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 83 ครัวเรือน (31.80%) รองลงมา อำเภอนาแก 67 ครัวเรือน (25.67%)

อันดับที่ 2 คือ ครอบครัวติดยาเสพติด จำนวน 133 ครัวเรือน (20.21%) สูงสุดอยู่ที่ อำเภอนาแก จำนวน 47 ครัวเรือน (35.33%)รองลงมาคือ อำเภอศรีสงคราม จำนวน 41 ครัวเรือน (30.82%)

นอกจากนี้ยังมีประเด็นครอบครัวที่น่าสนใจ คือ ครอบครัวที่มีความรุนแรงต่อกัน จำนวน 9 ครัวเรือน

6. สถานการณ์ชุมชน จำนวน 2734 แห่ง

-มีกลุ่ม ชมรม สมาคม จำนวน 976 แห่ง โดยมีอยู่ที่ อำเภอเมืองนครพนม 131 แห่ง (13.42%) รองลงมา อำเภอนาแก จำนวน 118 แห่ง (12.09%)

-มีพื้นที่สร้างสรรค์ เช่น ลานกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย จำนวน 705 แห่ง สูงสุด อยู่ที่อำเภอเมือง นครพนม จำนวน 136 แห่ง (19.29%) รองลงมาอำเภอธาตุพนม จำนวน 99 แห่ง (14.04%)

-กิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ จำนวน 651 กิจกรรม สูงสุดอยู่ที่ อำเภอนาแก จำนวน 143 กิจกรรม (21.96%) รองลงมาคือ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 110 กิจกรรม (16.29%)

-สถานประกอบการในชุมชน เช่น ร้านคาราโอเกะ สถานเริงรมย์ สนุกเกอร์ ร้านเกมส์ จำนวน 347 แห่ง สูงสุดอยู่ที่ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 75 แห่ง(21.61%) รองลงมาคืออำเภอนาแก จำนวน 73 แห่ง (21.03%)

-ร้านเหล้า/ร้านบุหรื ในชุมชน จำนวน 3,238 ร้าน สูงสุดอยู่ที่อำเภอเมืองนครพนม 593 ร้าน (18.31%) รองลงมาคือ อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 424 ร้าน (13.09%)

-ชุมชนที่มีปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ทะเลาะวิวาท จำนวน 156 ชุมชน สูงสุดอยู่ที่ อำเภอธาตุพนม จำนวน 53 ชุมชน(33.97%) รองลงมาอำเภอบ้านแพง 44 ชุมชน (28.20%)

ตารางแสดงสถานการณ์ทางสังคมกับพื้นที่เสี่ยง

สถานการณ์ทางสังคมกับพื้นที่เสี่ยง		
เด็ก	อ.นาหว้า	เด็กอยู่ในครอบครัวยากจน/เด็กพิการไม่ได้รับเบี้ยความพิการ
	อ.วังยาง	เด็กดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นผู้เรื้อรัง พิการ จิตเวช
	อ.โพนสวรรค์	เด็กพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์ /เด็กติดเกมส์
	อ.เรณูนคร	เด็กตั้งครรถไม่พร้อม
	อ.ศรีสงคราม	เด็กมีส่วนร่วมสร้างความรำคาญให้ชาวบ้าน/เด็กถูกใช้แรงงาน/เด็กตั้งครรถไม่พร้อม
เยาวชน	อ.นาหว้า	เยาวชนอยู่ในครอบครัวยากจน/เยาวชนพิการไม่ได้รับเบี้ยความพิการ
	อ.ศรีสงคราม	เยาวชนอาศัยอยู่ที่ไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม/มีส่วนร่วมสร้างความรำคาญให้ชาวบ้าน
	อ.นาแก	ติดเหล้า/แอลกอฮอล์/เยาวชนอาศัยอยู่ที่ไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม
	อ.ปลาปาก	เยาวชนพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์
วัยแรงงาน	อ.นาหว้า	แรงงานอยู่ในครอบครัวยากจน/ไม่ได้รับเบี้ยความพิการ
	อ.ศรีสงคราม	อาศัยอยู่ที่ไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม
	อ.บ้านแพง	แรงงานติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด
	อ.ปลาปาก	แรงงานพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์
	อ.ธาตุพนม	แรงงานพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์
ผู้สูงอายุ	อ.นาหว้า	ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวยากจน/ไม่ได้รับเบี้ยความพิการ
	อ.ธาตุพนม	ผู้สูงอายุต้องเลี้ยงดูบุตรหลานตามลำพัง/ผู้สูงอายุพิการขาดแคลนการอุปกรณ์
	อ.นาทม	ผู้สูงอายุติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด
	อ.โพนสวรรค์	ผู้สูงอายุติดการพนัน
	อ.นาแก	ผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ/ผู้สูงอายุเป็นผู้ป่วยเรื้อรัง/ติดบ้านติดเตียง
	อ.เมืองนครพนม	ผู้สูงอายุเป็นผู้ป่วยเรื้อรัง/ติดบ้านติดเตียง
	อ.ปลาปาก	ผู้สูงอายุดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน/ขอทาน
ครอบครัว	อ.นาแก	ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว/ครอบครัวหัวงกลาง/ครอบครัวติดเหล้า/ติดยาเสพติด
	อ.เมืองนครพนม	ครอบครัวติดเหล้า
	อ.ศรีสงคราม	ครอบครัวที่มีความรุนแรงต่อกัน/ติดยาเสพติด
ชุมชน	อ.เมืองนครพนม	มีสถานประกอบการ เช่น ร้านเหล้า สนุกเกอร์ ร้านเกมส์ ร้านเหล้า ร้านบุหรื
	อ.ธาตุพนม	ชุมชนมีปัญหา เช่น ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท

ตารางแสดงสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครพนม ปี 2560 เปรียบเทียบกับ

สถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครพนม ปี 2559

สถานการณ์	รายการ	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%)	ปี 2560
เด็ก	การได้รับเบี้ยยังชีพของเด็กพิการที่จดทะเบียน	1,103	+0.13	2,594
	เด็กพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์(รถเข็น, ไม่เท้า, ขาเทียม, อื่น ๆ)	66	+0.92	127
เยาวชน	เยาวชน (อายุตั้งแต่ 18-25 ปี)	54,422	+0.12	61,038
	อยู่ในครอบครัวยากจน	618	+0.20	1,880
	อยู่คนเดียวตามลำพัง/ไม่มีคนดูแล/ถูกทอดทิ้ง	34	+0.05	36
	ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัย	99	+0.17	273
	ดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช	134	+0.82	245
	เยาวชนที่ต้องเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง	6	+0.28	23
	มั่วสุมและทำความรำคราญให้ชาวบ้าน	130	+0.16	350
	ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	259	+0.10	534
	ติดยาเสพติด	-		279
	ติดเกม(ความถี่ในการเล่นเกมส์คือทุกวัน)การพนันต่างๆ	66	+0.29	260
	เยาวชนพิการที่จดทะเบียน	675	+0.31	2,816
	การได้รับเบี้ยยังชีพของเยาวชนพิการที่จดทะเบียน	915	+0.20	2,816
	เยาวชนพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ (รถเข็น, ไม่เท้า, ขาเทียม, อื่น ๆ)	70	+0.55	109
	ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเยาวชน	37	+0.53	50
วัยแรงงาน	วัยแรงงาน (อายุตั้งแต่ 25 – 59 ปี)	215,117	+0.22	264,277
	อยู่ในครอบครัวยากจน	3,965	+0.79	7,118
	อยู่คนเดียวตามลำพัง/ไม่มีคนดูแล/ถูกทอดทิ้ง	116	+0.94	127
	ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัย	229	+0.21	727
	ดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช	623	+0.31	150
	มั่วสุมและทำความรำคราญให้ชาวบ้าน	55	+0.24	187
	ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ติดยาเสพติด	490	+0.53	753
	ติดเกม(ความถี่ในการเล่นเกมส์คือทุกวัน)การพนันต่างๆ	115	+0.16	306
	วัยแรงงานที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน	84		-
	วัยแรงงานพิการที่จดทะเบียน	4,366	+0.20	13,444
	การได้รับเบี้ยยังชีพของวัยแรงงานพิการที่จดทะเบียน	5,762	+0.13	13,444
	วัยแรงงานพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ (รถเข็น, ไม่เท้า, ขาเทียม, อื่น ๆ)	159	+0.87	298

สถานการณ์	รายการ	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%)	ปี 2560
	ศูนย์การเรียนรู้สำหรับวัยแรงงาน	31	+0.74	54
ผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป)	80,529	+0.74	86,537
	อยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก	944	+0.13	2,219
	อยู่คนเดียวตามลำพัง/ไม่มีผู้ดูแล/ถูกทอดทิ้ง	183	+0.49	273
	ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย	319	+0.10	655
	ดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช	487	-0.27	353
	ผู้สูงอายุ ที่ต้องเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง	133	+0.51	816
	มั่วสุมและทำความรำคาญให้ชาวบ้าน	7	+0.14	8
	ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ติดยาเสพติด	171	+0.46	251
	ติดเกม(ความถี่ในการเล่นเกมส์คือทุกวัน)การพนันต่างๆ	23	+0.40	116
	การได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	69,870	+0.95	70,535
	ผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ติดบ้าน	1,281	+0.17	1,504
	ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน	225	-0.68	70
	ผู้สูงอายุพิการที่จดทะเบียน	6,690	+0.84	12,341
	การได้รับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุพิการที่จดทะเบียน	10,561	+0.16	12,341
	ผู้สูงอายุพิการที่ขาดแคลนกายอุปกรณ์ (รถเข็น, ไม่เท้า, ขาเทียม, อื่น ๆ)	468	+0.26	593
	ศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ	30		-
ครอบครัว	ครอบครัว ที่มีอยู่จริง	163,590	-0.61	162,580
	ครอบครัวเดี่ยว	58,465	-0.74	54,084
	ครอบครัวขยาย	56,543	-0.18	45,891
	ครอบครัวที่อยู่ลำพังคนเดียว	1,008	+0.71	1,080
	ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังกับคู่สมรส	2,175	-0.91	1,975
	ครอบครัวแห่งกลาง (หรือครอบครัวที่มีเฉพาะผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก)	2,236	+0.34	3,009
	ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว	2,837	+0.14	3,542
	ครอบครัวเพศเดียวกัน	143	+0.19	418
	มั่วสุมและทำความรำคาญให้ชาวบ้าน	80	+0.16	93
	ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ติดยาเสพติด	658	-0.17	394
	ติดเกม(ความถี่ในการเล่นเกมส์คือทุกวัน)การพนันต่างๆ	88	+0.22	90
	ครอบครัวที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน	1,691		-
	ครอบครัวที่มีการกระทำความรุนแรงต่อกัน (ความรุนแรงด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ)	228	-0.69	9
	ชุมชน ที่มีอยู่จริง	1,402	+0.95	2,734
ชุมชน	กลุ่ม ชมรม สมาคม กลุ่มต่าง ๆ ที่มีการจัดกิจกรรมในชุมชน	841	+0.16	976
	พื้นที่สร้างสรรค์ เช่น ลานกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย	680	+0.36	705

สถานการณ์	รายการ	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/ลดลง (%)	ปี 2560
	กำลังกาย ฯลฯ			
	กิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ ครอบครัว ฯลฯ	691	-0.57	651
	สถานประกอบการในชุมชน เช่น ร้านคาราโอเกะ สถานเริงรมย์ สนุกเกอร์ ร้านเกมส์	348	-0.28	347
	ร้านขายเหล้า/บุหรี่ที่อยู่ในชุมชน	2,606	+0.24	3,238
	ชุมชนที่มีปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด ตั้งครุฑในวัยรุ่น ทะเลาะวิวาท ฯลฯ	123	+0.26	156

2.11 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.11.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1) ทรัพยากรน้ำ

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงที่เป็นแม่น้ำสาขาหลักไหลผ่านพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอธาตุพนม และมีลำน้ำสาขาที่สำคัญไหลผ่านพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ได้แก่ ลำห้วยลังกา ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำทวย ลำน้ำบังกอ ลำน้ำบังฮวก ลำน้ำก่า และลำน้ำกะเบา ที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปา การเกษตรกรรม และใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น การคมนาคม การขนถ่ายสินค้า การประกอบกิจการอุตสาหกรรม การประมง เป็นต้น

แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

1) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยถือร่องน้ำลึกเป็นแนวเขต แม่น้ำโขงนับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นอย่างยิ่ง

2) แม่น้ำสงคราม ต้นน้ำเกิดในท้องที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ไหลผ่านท้องที่อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผ่านอำเภอศรีสงคราม และไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทนจังหวัดนครพนม

3) ลำน้ำยาม ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอศรีสงคราม มาบรรจบลำน้ำสงครามที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

แม่น้ำสายรอง ได้แก่

1) ลำน้ำก่า ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม
2) ลำน้ำอูน ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอนาหว้ามาบรรจบกับลำน้ำสงคราม ที่บ้านปากอูน อำเภอศรีสงครามของจังหวัดนครพนม

คู/คลอง/ลำราง ได้แก่

1) ห้วยลังกา ต้นกำเนิดเทือกเขาลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอบ้านแพง ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านนาเข ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพง ความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

2) ห้วยบังกอ ต้นกำเนิดตำบลกุรุคุ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลโพธิ์ตาก ตำบลหนองญาติ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านกุดข้าวปุ้น ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม

3) ห้วยบังฮวก ต้นกำเนิดอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านตำบลคำเตย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม ตำบลนาถ่อน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม ไหลลงสู่ แม่น้ำโขงที่บ้านดงขวาง อำเภอธาตุพนม

4) ห้วยฮ่องฮอ ต้นกำเนิดตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม ไหลบรรจบห้วยบังกอที่บ้านดงหมุ อำเภอเมืองนครพนม ความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

5) ห้วยน้ำบัง ต้นกำเนิดอำเภอลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอลาปาก อำเภอนาแก ไหลบรรจบลำน้ำก่ำที่บ้านปากบัง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

6) ห้วยทวย ต้นกำเนิดอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอโพนสวรรค์ อำเภอท่าอุเทน ไหลลงแม่น้ำโขงที่บ้านปากทวย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ความยาวประมาณ 85 กิโลเมตร

ความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ

- ด้านเกษตร 151.56 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 0.94 ล้าน ลบ.ม.

ข้อมูลสภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณฝน (มม.)			ปริมาณน้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)		
		ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี
1. แม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ห้วยลังกา, ห้วยไร่, ห้วยเปือก, ห้วยทราย	2,350			2,580	2,150	140	2,290
2. สงครามตอนล่าง	3,070			1,861	1,830	50	1,880
3. ห้วยอุน	3,542			1,417	1,234	104	1,338
4. ห้วยทวย	782			1,877	233	20	253
5. แม่น้ำโขงส่วนที่ 8 ห้วยบังกอ, ห้วยบังฮวก	1,145			2,102	355	30	385
6. น้ำก่ำ	2,670			1,407	1,322	85	1,407
7. แม่น้ำโขงส่วนที่ 9 ห้วยกะเบา	449			1,448	204	10	214
รวม	14,008				7,328	443	7,767

(ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม 2559)

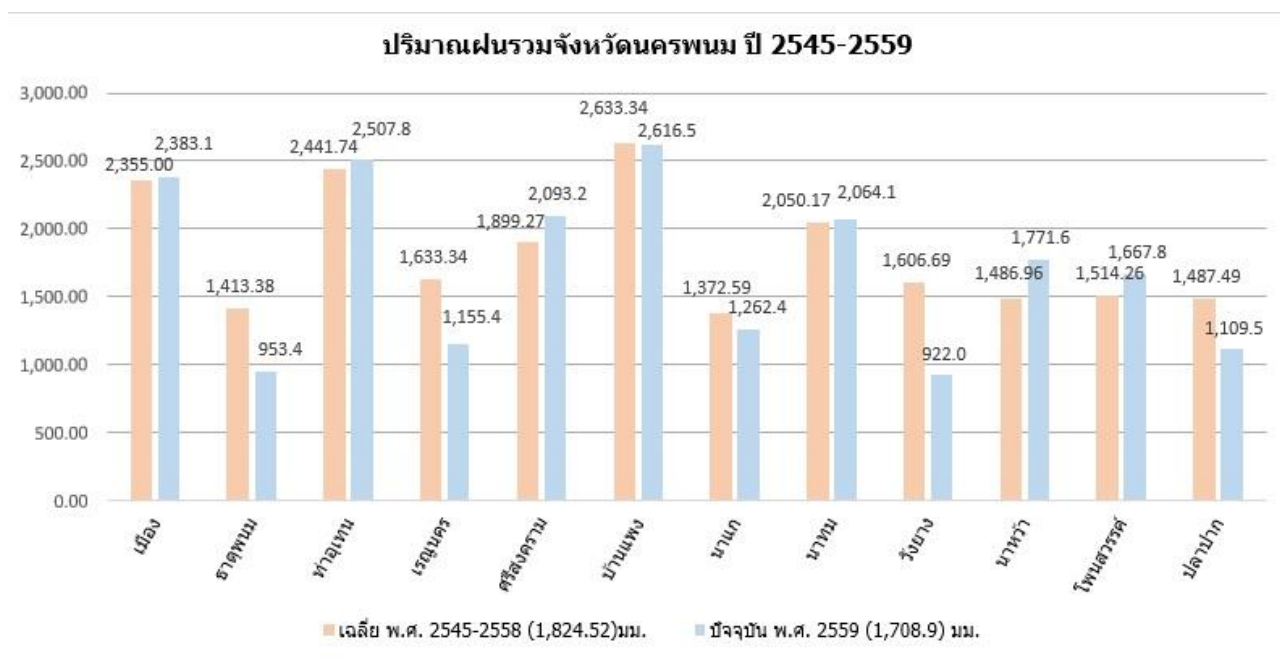
(2) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดนครพนมมีปริมาณน้ำมากสามารถพัฒนาเป็นแหล่งน้ำและโครงการชลประทานที่สำคัญ จำนวน 356 แห่ง ปริมาณความจุรวม 159.717 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ระบบชลประทาน 376,013 ไร่

ตารางแสดงข้อมูลด้านโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ลำดับที่	โครงการ	ที่ตั้ง		ความจุ ล้าน ลบ.ม.	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ			
1	อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง					
	1.1 อ่างเก็บน้ำห้วยส้มโฮง	บ้านผึ่ง	เมือง	3.120	10,000	11,000
	1.2 อ่างเก็บน้ำห้วยแคน	หนองฮี	ปลาปาก	11.014	5,000	5,500
	1.3 อ่างเก็บน้ำห้วยก้านเหลือง	ก้านเหลือง	นาแก	7.408	7,840	9,570
	1.4 อ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ	นาแก	นาแก	2.312	2,000	7,260
	รวม			23.854	24,840	33,330
2	โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
	2.1 ปตร.บ้านหนองบึง	ตำบลม่วง	โคกศรีสุพรรณ	1.870	อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาโดยก่อสร้างระบบชลประทาน ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ได้มีปริมาณความจุแล้ว 55.893 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 62,953 ไร่ เมื่อแล้วเสร็จโครงการจะมีระบบชลประทานทั้งโครงการ ประมาณ 165,000 ไร่	
	2.2 ปตร.บ้านนาขาม	วังยาง	วังยาง	3.100		
	2.3 ปตร.บ้านนาคู	นาคู	นาแก	8.750		
	2.4 ปตร.ธรมิตินันต์	โนนสังข์	ธาตุพนม	35.600		
	2.5 ปตร.บ้านดัดเต่า	หนองเทาใหญ่	ปลาปาก	1.223		
	2.6 ปตร.บ้านนาบัว	นาบัว	เรณูนคร	1.050		
	2.7 ปตร.ห้วยแคน	โพธิ์ทอง	ธาตุพนม	1.900		
	2.8 ปรับปรุงบำรุงสาธารณะหนองสังข์	หนองสังข์	นาแก	2.400		
	รวม			55.893		
3	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
	จำนวนโครงการ 42 โครงการ			33.162	26,199	33,641
4	โครงการชลประทานขนาดเล็ก					
	จำนวนโครงการ 181 โครงการ			46.808	66,074	66,074
5	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า					
	จำนวนโครงการ 113 โครงการ			-	236,215	176,365
6	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย-ลาว					
	จำนวนโครงการ 8 โครงการ			0.120		3,650
	รวมทั้งหมด			159.717	353,328	376,013

(3) ปริมาณฝนและปริมาณน้ำท่า

ในปี 2559 จังหวัดนครพนมมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,708.9 มม. พื้นที่ที่มีฝนตกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอเมือง โดยมีปริมาณฝน 2,616.5 2,507.8 และ 2,383.1 มม. ตามลำดับ ในส่วนของพื้นที่ลุ่มน้ำ จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมประมาณ 14,000 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี 7,767 ล้านลูกบาศก์เมตร ฤดูฝน 7,328 ล้านลูกบาศก์เมตร (94%) และฤดูแล้ง 443 ล้านลูกบาศก์เมตร (6%)



(4) ทรัพยากรน้ำบาดาล

สภาพอุทกธรณีวิทยาน้ำบาดาลในจังหวัดนครพนม โดยทั่วไปเป็นชั้นน้ำในหินทราย หินทรายแป้ง และหินโคลนของกลุ่มหินโคราช ดังนั้นสภาพน้ำโดยทั่วไปจึงมีสนิมเหล็กสีแดง และมีปริมาณคลอไรด์ค่อนข้างสูง หากอยู่ในบริเวณหมวดหินมหาสารคาม ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือใช้ภาคเกษตรกรรม และภาคธุรกิจและการบริการ ตามลำดับ จำนวนบ่อน้ำบาดาล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,313 บ่อ

จำนวนบ่อน้ำบาดาลในจังหวัดนครพนม

อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำบาดาล (บ่อ)
ท่าอุเทน	112
ธาตุพนม	122
นาแก	143
นาทม	51
นาหว้า	47
บ้านแพง	99
ปลาปาก	185
โพนสวรรค์	142
เมืองนครพนม	156
เรณูนคร	81
วังยาง	46
ศรีสงคราม	129
รวม	1,313

(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 1 ตุลาคม 2560)

ระดับความรุนแรงของปัญหาทรัพยากรน้ำบาดาล

ประเด็นปัญหาทรัพยากรน้ำบาดาล และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาทรัพยากรน้ำบาดาล	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
1.คุณภาพน้ำบาดาลจากการขุดเจาะเค็ม	กระจายทั้งจังหวัด	2	2	2	6
2.ปัญหาแหล่งน้ำบาดาลระดับตื้นปนเปื้อนน้ำเสียจากชุมชนและสารเคมีจากการเกษตรกรรม	พื้นที่ทำการเกษตร	2	2	2	6

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

ปัญหาทรัพยากรน้ำ

1) ปัญหาภัยแล้ง

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครพนมประสบปัญหาภัยแล้ง ซึ่งหมายรวมทั้งปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ในจังหวัดนครพนมปัญหาภัยแล้งที่มีผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น ฝนทิ้งช่วงนาน ปริมาณฝนน้อย ประกอบกับขาดแหล่งกักเก็บน้ำ การขยายตัวของชุมชนและผู้ประกอบการ ทำให้ระบบกักเก็บและกระจายน้ำที่มีอยู่เดิมไม่เพียงพอไม่ทั่วถึง และระบบชลประทาน ระบบประปาหลายแห่งมีอายุการใช้งานมานานหลายปีมีสภาพทรุดโทรมทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งมีปัญหาน้ำเค็ม น้ำกร่อย ปัญหาด้านภัยแล้งในพื้นที่แยกออกเป็นประเด็นหลักได้ 14 ประเด็น ดังต่อไปนี้

- (1) ขาดแคลนน้ำดื่มในฤดูแล้ง
- (2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคในฤดูแล้ง
- (3) ไม่มีระบบประปาชุมชน / ประปาส่งน้ำไม่ทั่วถึง / ระบบประปาชำรุด
- (4) น้ำประปาไม่พอใช้ในฤดูแล้ง
- (5) ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการผลิตประปาผิวดิน
- (6) ระบบประปาผิวดินมีคุณภาพน้ำไม่ดี
- (7) ระบบประปาบาดาลมีน้ำกร่อย / เค็ม / มีสนิมเหล็ก / มีหินปูน
- (8) น้ำบาดาลเป็นน้ำกร่อย / เค็ม / มีสนิมเหล็ก / มีหินปูน
- (9) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- (10) ขาดแคลนแหล่งน้ำสาธารณะ
- (11) มีวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ
- (12) ลำห้วยตื้นเขิน
- (13) แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน
- (14) อาคารชลประทาน (ฝาย/คลองส่งน้ำ/สถานีสูบน้ำ) ชำรุด หรือส่งน้ำได้ไม่ทั่วถึง

ตารางจำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาภัยแล้งในพื้นที่แต่ละอำเภอของจังหวัดนครพนม

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน และ อปท. ที่ประสบปัญหาภัยแล้งในแต่ละประเด็นปัญหา													
		ขาดน้ำเพื่อการเกษตร	ลำห้วยตื้นเขิน	แหล่งน้ำตื้นเขิน	ขาดน้ำดื่มในฤดูแล้ง	ขาดน้ำอุปโภคในฤดูแล้ง	น้ำประปาไม่พอใช้	น้ำประปาผิวดินคุณภาพไม่ดี	ฝาย/คลอง/สถานีสูบน้ำชำรุด/ไม่ทั่วถึง	วัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ	ไม่มีแหล่งน้ำสาธารณะ	ประปาบาดาลกร่อยเค็ม มีสนิม	น้ำบาดาลเค็ม/มีสนิม/มีหินปูน	ไม่มีประปา/ส่งน้ำไม่ทั่วถึง/ชำรุด	ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อประปาผิวดิน
1	เมืองนครพนม	116	49	47	64	35	10	0	0	1	1	0	0	0	0
2	เรณูนคร	57	30	34	10	9	16	7	2	0	0	1	0	0	0
3	โพนสวรรค์	78	47	20	65	9	2	0	1	0	0	0	0	0	0
4	ท่าอุเทน	71	44	36	3	31	21	9	4	2	6	2	0	0	0
5	ธาตุพนม	82	10	20	12	24	22	7	8	7	0	2	0	2	0
6	นาแก	90	20	17	9	34	41	10	3	3	2	3	2	2	0
7	นาทม	32	25	27	4	11	8	2	3	3	4	0	1	0	0
8	นาหว้า	49	35	35	4	8	7	9	5	4	2	5	3	1	0
9	บ้านแพง	54	36	30	6	18	6	2	5	3	3	0	0	0	0
10	ปลาปาก	45	28	23	8	17	16	3	2	2	3	0	1	0	0
11	วังยาง	27	4	6	30	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
12	ศรีสงคราม	59	35	45	8	12	14	1	6	1	2	5	0	0	0
รวม		760	363	340	223	208	164	50	39	26	23	18	7	5	0

ที่มา : สถาบันแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2) ปัญหาอุทกภัย

ปัญหาน้ำท่วมปกติทั่วไปจะเกิดขึ้นในพื้นที่จำกัดบริเวณริมลำน้ำที่ราบลุ่มเป็นแอ่งรับน้ำ หรือพื้นที่ทาม และกุดแก่งต่างๆ ที่เกิดน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากเป็นประจำทุกปีมาแต่เดิมนอกจากนี้จากการสำรวจพบว่า สภาพปัญหาน้ำท่วมในปัจจุบันแตกต่างจากแต่ก่อน กล่าวคือ มีการขยายตัวของปัญหาน้ำท่วมกระจายไปอีกหลายจุดเนื่องจากการก่อสร้างเส้นทางคมนาคม และสิ่งก่อสร้างปิดกั้นทางน้ำในจุดต่างๆโดยมีท่อระบายหรือร่องระบายน้ำไม่เพียงพอปัญหาการบุกรุกลำน้ำ ปัญหาวัชพืชและการตื้นเขินของแหล่งน้ำ ทำให้เส้นทางน้ำเดิมถูกปิดกั้น ระดับน้ำท่วมถูกยกเพิ่มสูงขึ้น ทำให้น้ำท่วมขังนานและกระแสน้ำไหลแรงกว่าเดิม น้ำไหลเอ่อเข้าท่วมพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรและสถานประกอบการ ทำให้น้ำท่วมในหลายจุดกลายเป็นน้ำเน่าเสีย ซ้ำซ้อนกับปัญหาน้ำเน่าท่วมขังเดิม

นอกจากนี้ ชุมชนหลายแห่งจะมีทั้งปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งในชุมชนเดียวกัน คือมีทั้งบริเวณที่โน่นน้ำท่วมไม่ถึงมีปัญหาน้ำขาดน้ำ และที่ลุ่มน้ำท่วมพอน้ำลดก็จะลดลงเร็วและลดไปห่างจากหมู่บ้านและที่ทำกิน ประกอบกับขาดแหล่งกักเก็บน้ำ ไม่มีระบบทดน้ำ ทำให้เกษตรกรขาดน้ำเพื่อทำการเกษตรหลังน้ำลด บางชุมชนมีปัญหาน้ำเสียจากชุมชนและสถานประกอบการ ปัญหาด้านอุทกภัยในพื้นที่แยกออกเป็นประเด็นหลักได้ 2 ประเด็น คือ 1. น้ำท่วมพื้นที่ชุมชน หรือถนน 2. น้ำท่วมพื้นที่การเกษตร

ตารางจำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย ในพื้นที่แต่ละอำเภอของจังหวัดนครพนม

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย	
		น้ำท่วมพื้นที่การเกษตร	น้ำท่วมพื้นที่ชุมชน /ถนน
1	เมือง	53	16
2	เรณูนคร	10	4
3	โพนสวรรค์	48	8
4	ท่าอุเทน	24	13
5	ธาตุพนม	22	12
6	นาแก	29	7
7	นาทม	10	5
8	นาหว้า	24	12
9	บ้านแพง	10	13
10	ปลาปาก	8	2
11	วังยาง	4	4
12	ศรีสงคราม	22	7
รวม		264	103

ที่มา :สถาบันแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางสรุปผลการสำรวจสภาพปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง ของหมู่บ้านและตำบลในจังหวัดนครพนม

สภาพปัญหา	จำนวนหมู่บ้าน	%	จำนวนตำบล	%
ภัยแล้ง	1,057	91.04	98	94.23
น้ำท่วม	352	30.32	88	84.62
คุณภาพน้ำ	100	8.61	45	43.27
อื่นๆ	19	1.64	16	15.38

ที่มา :สถาบันแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระดับความรุนแรงของปัญหาทรัพยากรน้ำ
ประเด็นปัญหาทรัพยากรน้ำและระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาทรัพยากรน้ำ	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
ภัยแล้ง	กระจายในพื้นที่ จังหวัด	3	3	2	8
น้ำท่วม	พื้นที่ลุ่มน้ำ	3	3	2	8
แหล่งน้ำตื้นเขิน	กระจายในพื้นที่ จังหวัด	3	3	2	8
ที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ	กระจายในพื้นที่ จังหวัด	3	3	2	8
ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง	กระจายในพื้นที่ จังหวัด	3	3	2	8

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

2) ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน จังหวัดนครพนม ได้จำแนกดินออกเป็น 25 กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ 3,094,328 ไร่ หรือร้อยละ 89.79 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 7 หน่วย ได้แก่ ที่ดินหินพื้นโผล่ ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำฯ มีเนื้อที่ประมาณ 351,090 ไร่ หรือร้อยละ 10.21 ของเนื้อที่ทั้งหมด

(1) ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

ผลการจำแนกศักยภาพของดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม พบว่าดินของจังหวัดนครพนมเป็นดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่และไม้ผล โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นโผล่ปะปนมากที่สุด จำนวน 1,013,645 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.42 รองลงมา คือ ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน จำนวน 626,178 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.17

ความเหมาะสมของดินสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินเหมาะสำหรับปลูกข้าว	228,392	6.63
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกข้าวแต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	502,250	14.58
ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าว	463,270	13.45
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น	112,396	3.26
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม้ยืนต้นแต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	626,178	18.17
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่บางชนิดเหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ผลและไม้ยืนต้นโดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินและเนื้อดิน	34,761	1.01

ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่และไม้ผลโดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นที่ไผ่ล่ปะปน	1,013,645	29.42
ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรมเนื่องจากมีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์	113,499	3.29
สนามบิน (AP)	6,293	0.18
ที่สาธารณประโยชน์ (CEM)	205	0.01
ที่ดินดัดแปลง (ML)	4,147	0.13
สระน้ำ (P)	1,287	0.04
ที่ดินหินพื้นผิว (RC)	11,584	0.34
ที่อยู่อาศัย (U)	119,548	3.47
พื้นที่น้ำ (W)	208,026	6.04
รวมทั้งหมด	3,445,418	100.00

ที่มา : สถาบันพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม

(2) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ผลการศึกษาของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า ในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดนครพนมมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรมากที่สุด คิดเป็น 2,115,538 ไร่ รองลงมาคือพื้นที่ป่า คิดเป็น 794,516 ไร่ ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ป่าสมบูรณ์ 701,631 ไร่ และ พื้นที่ป่าไม่สมบูรณ์ 92,885 ไร่

สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2553

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	147,234	4.26
1. พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	147,234	4.26
พื้นที่เกษตรกรรม	2,115,538	61.40
1. นาข้าว	1,690,146	49.06
2. พืชไร่	49,887	1.45
3. ไม้ยืนต้น	357,481	10.38
4. ไม้ผล	14,088	0.40
5. พืชสวน	1,185	0.03
6. พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,427	0.04
7. สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,324	0.04
พื้นที่ป่าไม้	794,516	23.06
1. ป่าสมบูรณ์	701,631	20.36
2. ป่าเสื่อมโทรม	92,885	2.70
พื้นที่แหล่งน้ำ	174,355	5.07
1. พื้นที่แหล่งน้ำ	174,355	5.07
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	213,774	6.21
1. พื้นที่อื่นๆ	204,238	5.93
2. พื้นที่ลุ่ม	9,536	0.28
รวมทั้งหมด	3,445,417	100.00

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 1 สำนักนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

เนื้อที่ทรัพยากรดินจังหวัดนครพนม (จำแนกตามลักษณะประจำกลุ่มชุดดิน)

ทรัพยากรดิน	เนื้อที่ (ไร่)
ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตร	
ดินเค็ม	
ดินเค็มที่พบตามชั้นดานเกลือ	1,793
ดินทราย	
ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	84,243
ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	9,140
ดินตื้น	
ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกรังหรือก้อนกรวด	472,411
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นลูกรังก้อนกรวดหรือเศษหิน	820,910
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	46,553
ทรัพยากรดินอื่นๆ	
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม	1,003,659
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	596,893
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ลุ่ม	158,605
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ดอน	55,298
พื้นที่เปิดเตล็ด	195,912
รวม	3,445,417

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ระดับความรุนแรงของปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินและระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
การกัดเซาะพังทลายของริมฝั่งแม่น้ำโขง	พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำโขง	3	3	3	9
ดินทรายจัดและดินร่วนหยาบ	กระจายทั่วทั้งพื้นที่จังหวัด	2	2	2	6
ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ	กระจายทั่วทั้งพื้นที่จังหวัด	2	1	2	5
ดินเค็ม	กระจายทั่วทั้งพื้นที่จังหวัด	1	2	2	5
ดินตื้น	กระจายทั่วทั้งพื้นที่จังหวัด	2	1	1	4

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

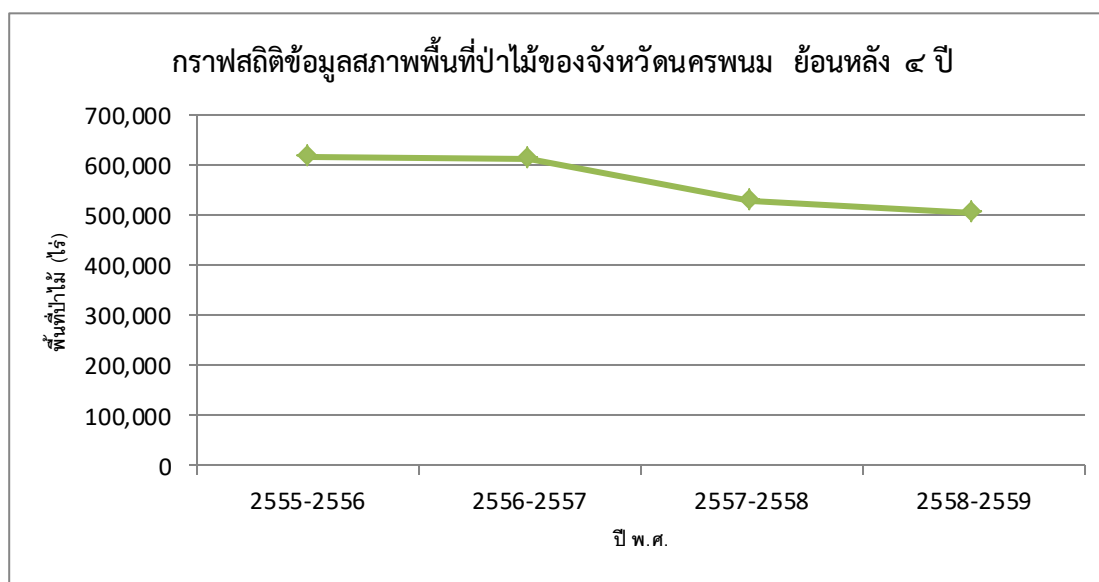
ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

3) ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดนครพนมปัจจุบันมีพื้นที่ประมาณ 3,445,414.32 ไร่ พื้นที่ป่าไม้จากข้อมูลในปี 2559 พบว่า มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 505,197.34 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 14.34 ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร โดยเขตพื้นที่ทางตอนเหนือจะมีลักษณะเป็นเนินสูง และที่ตอนประเทของป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณ บางส่วนและป่าดงดิบแล้ง ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้เต็งไม้รัง ไม้มะค่าโมง

ไม้พะยุง ไม้กันเกรา เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูผายลและอุทยานแห่งชาติภูถ้ำกา พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 12 ป่า พื้นที่ 565,360.50 ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปปฏิรูปที่ดิน จำนวน 294,315.41 ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 271,045.09 ไร่ และมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายทับซ้อนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติภูผายล จำนวน 79,437.50 ไร่ อุทยานแห่งชาติภูถ้ำกา จำนวน 24,375 ไร่ สวนรุกชาติวังปอพาน จำนวน 174 ไร่ และโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ในพระราชดำริ จำนวน 17,253.29 ไร่

ตารางสถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 4 ปี

รายละเอียด	พ.ศ. 2555 - 2556	พ.ศ. 2556 - 2557	พ.ศ. 2557 - 2558	พ.ศ. 2558 - 2559
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	618,952.22	613,585.71	529,802.77	505,197.34
ร้อยละพื้นที่ป่าไม้	17.57	17.42	15.04	14.34



ตารางแสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครพนม

ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	บริเวณ (อำเภอ)	พื้นที่ตาม กฎกระทรวง (ไร่)	พื้นที่มอบให้ ส.ป.ก. (ไร่)	พื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติคงเหลือ (ไร่)
ป่าสักพุ่มแก	นาแก	162	-	-
ป่าสักหนองห้าง	นาแก	100	-	-
ป่าภูถ้ำกา	บ้านแพง	44,031	17,253.29	26,777.71
ป่าดงเขาแปลงที่ 1	เมืองและโพนสวรรค์	67,917	61,104.62	6,812.38
ป่าห้วยศรีคุณ	นาแก	16,875	3,550	13,325
ป่าหนองบัวโค้ง	นาแก	13,043	13,043	-
ป่าดงเชียงยืน	ท่าอุเทน	11,950	11,918	32
ป่าดงบ้านโพนสว่างและป่าปลาปาก	เมืองและปลาปาก	63,750	-	63,750
ป่าบ้านโพนตูมและป่านาชุม	ศรีสงคราม ,ท่าอุเทน,โพนสวรรค์	131,850	125,989	5,861
ป่าดงเมา	บ้านแพง,นาทม	65,000	49,157.25	15,842.75
ป่าดงหมู	ธาตุพนม	24,117	12,300.25	11,816.75

ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	บริเวณ (อำเภอ)	พื้นที่ตาม กฎกระทรวง (ไร่)	พื้นที่มอบให้ ส.ป.ก. (ไร่)	พื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติคงเหลือ (ไร่)
ป่าดงเขกแปลงที่ 2	โพธารมย์, ท่าอุเทน, เมือง	126,565	-	126,565
รวม		565,360.50	294,315.41	271,045.09

(ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม)

ตารางแสดงพื้นที่ป่าอนุรักษ์ประเภทอื่น ๆ

ประเภทป่าอนุรักษ์	จำนวน (ไร่)
1. อุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง - อุทยานแห่งชาติภูผายล - อุทยานแห่งชาติภูแล้งคา	79,437.50 24,375
2. สวนรุกขชาติ 1 แห่ง - สวนรุกขชาติวังปอพาน	174
3. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ในพระราชดำริ	63,750
รวม	167,736.50

(ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม)

จากข้อมูลในปี 2559 พบว่ามีพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 505,197.34 ไร่ หรือประมาณ 14.34 ของพื้นที่จังหวัด ประเภทของป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณบางส่วนและป่าดงดิบแล้ง ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้มะค่าโมง ไม้พะยุง ไม้ก้นกระดาก เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าอนุรักษ์ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูผายลและอุทยานแห่งชาติภูแล้งคา พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 12 ป่า พื้นที่ 565,361 ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปปฏิรูปที่ดิน จำนวน 272,522 ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 275,513 ไร่ นอกจากนี้ยังเหลือพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง มีพื้นที่ป่าที่บับซ้อนที่อยู่ในจังหวัดนครพนม คือ อุทยานแห่งชาติภูผายล จำนวน 79,000 ไร่ และอุทยานแห่งชาติภูแล้งคา จำนวน 24,000 ไร่

สถานการณ์การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในท้องที่จังหวัดนครพนม โดยมีข้อมูล ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ.2557 ถึงปัจจุบัน การปราบปรามจับกุมการกระทำผิดเกี่ยวกับป่าไม้ จำนวน 209 คดี ผู้ต้องหา 57 คน ไม้ของกลาง 6,037 ท่อน/แผ่น/เหลี่ยม ปริมาตร 200.754 ลบ.ม. โดยถูกจัดอันดับเป็นพื้นที่วิกฤตด้านการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ 1 ใน 33 ของประเทศ โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบตัดไม้พะยุง เนื่องจากปัจจุบันกำลังประสบปัญหาขบวนการค้าไม้พะยุงข้ามชาติเข้าไปลักลอบตัดจำนวนมาก

สถานการณ์ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย เมื่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินก็อยู่สูงขึ้น เป็นผลผลักดันให้ราษฎรเข้าไปบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ แฝ้วถางป่า โดยปัญหาการบุกรุก แฝ้วถางพื้นที่ เกิดจากชาวบ้านเข้ายึดถือครอบครอง และนายทุนจ้างวานให้ราษฎรเข้าไปทำลายป่าเพื่อจับจองที่ดินไว้ขาย เมื่อหลังจากแผ้วถางเสร็จแล้วทำการปลูกพืชเกษตรได้แก่ ยางพาราเป็นส่วนมาก รองลงคือมันสำปะหลัง ก่อให้เกิดภัยพิบัติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม ดินถล่ม หมอกควันพิษ เป็นประจำทุกปี ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชาติในระยะยาว

ระดับความรุนแรงของปัญหาทรัพยากรป่าไม้
ประเด็นปัญหาทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่า และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหา ทรัพยากรป่าไม้	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรง ของปัญหา (1-12)
ปัญหาการลักลอบตัดไม้ ทำลายป่า	กระจายในพื้นที่ ทั้งจังหวัด	2	3	3	8
ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ ป่าเพื่อทำการเกษตร และที่อยู่อาศัย	กระจายในพื้นที่ ทั้งจังหวัด	2	3	3	8

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

4) ทรัพยากรสัตว์ป่า จังหวัดนครพนมพบสัตว์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูสิงห์ เช่น เก้ง หมูป่า เสือไฟ กระต่ายป่า บ่าง ค่าง อีเห็น กระต่าย เม่น หมาจิ้งจอก กระรอก กระแต ไก่ป่า และนกนานาชนิด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประจำปีงบประมาณ 2558 พบว่า จังหวัดนครพนมมีคดีเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าจำนวน 1 คดี สัตว์ป่า จำนวน 82 ตัว
ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ปัญหาและอุปสรรคกรณีการลักลอบค้าสัตว์ป่า

1. กรณี จุดผ่อนปรนการค้าชายแดน

- 1.1 การบังคับใช้กฎหมายอาจกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และความมั่นคงของชาติ ซึ่งจะดำเนินการได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น
- 1.2 ช่องทางจุดผ่อนปรนการค้า ไม่ได้เป็นช่องทางตามกฎหมาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ปฏิบัติงานประจำ อาจทำให้มีการกระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ ได้
- 1.3 จุดผ่อนปรนตลอดแนวลำน้ำโขงมีหลายจุด ระยะทางแต่ละจุดห่างไกล บางจุดเปิดวันเดียวกัน ทำให้ยากต่อการควบคุมและตรวจตรา

2. กรณี การลักลอบค้าสัตว์ป่าข้ามแดน

- 2.1 ลำน้ำโขง ในส่วนของจังหวัดนครพนม รวมระยะทางประมาณ 153 กิโลเมตร และเส้นทางหลวงที่สะดวก ประกอบกับมีจุดท่าข้ามที่สามารถใช้ในการลักลอบขนถ่ายส่งสิ่งของผิดกฎหมายได้ตลอดตามแนวลำน้ำโขง
- 2.2 มีมูลค่าสูง จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้กระทำความผิดกล้าเสี่ยงที่จะทำ โดยไม่เกรงกลัวบทลงโทษ
- 2.3 การลักลอบค้าสัตว์ป่า มีการทำเป็นกระบวนการอย่างมีระบบ
- 2.4 ประเทศเพื่อนบ้านไม่ให้ความร่วมมือ ที่จะช่วยในการสกัดกั้นอย่างจริงจัง

แนวทางการป้องกันการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่าตามแนวชายแดน

1. เพิ่มจุดสกัดตามเส้นทาง และเพิ่มอำนาจในการตั้งด่านตรวจสกัด
2. มีการให้รางวัลสินบนนำจับแก่ราษฎรที่แจ้งข่าวการลักลอบค้าสัตว์ป่า โดยให้เป็นค่าสายข่าว
3. ให้ความสำคัญแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันทำงานเป็นเครือข่ายอย่างจริงจัง เพื่อช่วยสกัดกั้นขบวนการลักลอบค้าสัตว์ป่า และพืชป่า

4. เห็นควรจัดตั้งหน่วยงานและหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อรองรับ และอนุบาลดูแลสัตว์ป่าของกลางที่มีชีวิต
5. ควรมีอุปกรณ์ตู้แช่แข็ง เพื่อเก็บดูแลรักษาซากสัตว์ป่าของกลางระหว่างคดี
6. ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินราคาสัตว์ป่าและซากสัตว์ป่าของกลาง เพื่อประกอบสำนวนคดีและให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ระดับความรุนแรงของปัญหาทรัพยากรสัตว์ป่า

ประเด็นปัญหาทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่า และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหา ทรัพยากรสัตว์ป่า	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรง ของปัญหา (1-12)
ปัญหาการลักลอบค้า สัตว์ป่า	กระจายในพื้นที่ ทั้งจังหวัด	1	2	1	4

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

5) ทรัพยากรธรณี จังหวัดนครพนมอยู่ทางตอนบนของแอ่งโคราช ประกอบด้วยเทือกเขาที่

ต่อเนื่องมาจากเทือกเขาภูพาน (Phupan Range) ซึ่งมีแนวต่อเนื่องมาจากเขตจังหวัดสกลนคร ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบลอนลาดเป็นส่วนใหญ่ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยประมาณ 170 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง

ธรณีวิทยาทั่วไปของจังหวัดนครพนม ประกอบด้วยชั้นหินหรือหินตะกอนของชุดหินโคราช เป็นหินตะกอนที่เกิดในสภาพแวดล้อมพื้นที่ทวีป หน่วยหินที่พบ ได้แก่ หมวดหินพระวิหาร (PhraWihan Formation, JKpw) หน่วยหินเสาขัว (Sao Khua Formation, Ksk) หมวดหินภูพาน (PhuPhan Formation, Kpp) หมวดหินโคกกรวด (KhokKrut Formation, Kkk) หมวดหินมหาสารคาม (MahaSarakhm Formation, KTms) หมวดหินภูทอก (PhuThok Formation, KTpt) ตะกอนยุคควอเทอร์นารี (Quaternary Sediments, Q) ตะกอนตะพัก (Qt) ตะกอนน้ำพา (Qa) ตะกอนเศษหินผุอยู่กับที่ (Qr) และตะกอนเชิงเขา

โครงสร้างธรณีวิทยาปรากฏอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครพนม เป็นผลจากการบีบอัด การขยาย การแยกและเลื่อนออกจากกันของเปลือกโลก เนื่องด้วยเหตุการณ์แปรสัณฐานหลายช่วงเวลาทำให้โครงสร้างธรณีวิทยาในพื้นที่จังหวัดนครพนม มีทิศทางอยู่ในแนวประมาณทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ทิศตะวันออกเฉียงใต้ และแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ทิศตะวันตกเฉียงใต้ โครงสร้างธรณีวิทยาที่สำคัญประกอบด้วยการวางตัวชั้นหิน ชั้นหินคดโค้ง รอยแยก รอยเลื่อน

ตารางแสดงทรัพยากรธรรมชาติและธรณีพิบัติภัย

ประเภท	ลักษณะที่พบ
ทรัพยากรแร่	- กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ (จำแนกตามการใช้ประโยชน์) จำพวกทรายก่อสร้าง ซึ่งเป็นทรายแม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำโขง ลำน้ำสงคราม ลำน้ำคำ ลำน้ำอุ้น จังหวัดนครพนมมีสถานประกอบการดูดทรายทั้งสิ้น จำนวน 32 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง 7 แห่ง อำเภอบ้านแพง 2 แห่ง อำเภอท่าอุเทน 16 แห่ง และอำเภอธาตุพนม 7 แห่ง - กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม จำพวกเกลือหิน เกลือสินเธาว์พบอยู่ในชั้นดินโดยเฉพาะตามประวัติศาสตร์มีการผลิตเป็นจำนวนมากในเขตลุ่มน้ำสงคราม เขตอำเภอศรีสงคราม มีซากเตาเกลืออยู่เป็นจำนวนมาก
ซากดึกดำบรรพ์	แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน จ.นครพนม สำหรับแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทนนี้ นับว่ามีความสำคัญทางด้านโบราณชีววิทยาและธรณีวิทยา เป็นแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทยมีความกว้างกว่า 3 นิ้ว ประกอบด้วยแนวทางเดิน 32 แนว และรอยเท้ามากกว่า 199 รอย มีลักษณะชัดเจนเป็น 3 นิ้ว คล้ายรอยตีนไก่ ปลายนิ้วมีเล็บแหลมคมเป็นลักษณะของไดโนเสาร์พวกกินพืชขนาดกลาง จากลักษณะทางเดินน่าจะอยู่กันเป็นฝูงพวกนี้น่าจะเป็นไดโนเสาร์นกกระจอกเทศ จากรอยตีนยังพบรอยตีนไดโนเสาร์ขนาดใหญ่ คือ ซอโรพอดและอิกัวโนดอนอยู่ด้วย และยังพบรอยตีนจระเข้ขนาดเล็กอีกหลายแนว
พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม	พื้นที่ตลอดแนวชายฝั่งแม่น้ำโขงของจังหวัดนครพนม พบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งความยาวตลอดแนวลำน้ำโขงของจังหวัดนครพนม
แผ่นดินไหว	จังหวัดนครพนม พบว่ามีกลุ่มรอยเลื่อนท่าแขกพาดผ่าน จัดอยู่ในเขตเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวระดับ 1 (มีความเสี่ยงน้อย แต่อาจมีความเสียหายบ้าง)

ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี, 2555

ระดับความรุนแรงของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและแร่
ประเด็นปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและแร่ และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและแร่	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
การสูญเสียพื้นที่ชายฝั่งแม่น้ำโขงจากการดูดทราย	ชายฝั่งแม่น้ำโขง	3	4	3	10
การทำลายซากดึกดำบรรพ์	ตำบลพระนอน อำเภอท่าอุเทน	1	3	2	6
การลักลอบระเบิดหินโดยไม่ได้รับอนุญาต	กระจายทั้งจังหวัด	2	2	2	6

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

6) ความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำสงครามตอนล่างในท้องที่อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาทม อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอโพนสวรรค์ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 200,000 ไร่ ที่มีลักษณะทาง

นิเวศวิทยาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะทางธรรมชาติ คือ มีป่าชนิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่ตามที่ราบน้ำท่วมถึงริมแม่น้ำและห้วยสาขาที่
ท่นต่อน้ำท่วม 3-4 เดือน ชาวบ้านเรียกป่าชนิดนี้ว่า “ป่าบุงป่าทาม” หรือ “ป่าทาม” ซึ่งป่าบุงป่าทามในอำเภอศรี
สงคราม มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงและมีความสำคัญในระดับประเทศ การสำรวจศึกษาชนิดพรรณพืชในป่าบุง
ป่าทาม พบว่า มีจำนวนพืชพรรณ 208 ชนิดพันธุ์ สัตว์น้ำที่สำรวจพบในพื้นที่มี 154 ชนิด ดังนั้น ป่าบุงป่าทามจึงเป็น
พื้นที่ที่มีความสำคัญต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดนครพนม นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความ
หลากหลายทางชีวภาพเพิ่มเติมในพื้นที่ ดังต่อไปนี้

1. โครงการสำรวจรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น ปี 2551
กลุ่มป่าภูพานในพื้นที่ตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบทั้งสิ้น 124 ชนิด แยกเป็นกลุ่มสะเทินน้ำ
สะเทินบก 12 ชนิด กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน 30 ชนิด กลุ่มนก 68 ชนิด และกลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 14 ชนิด และปลา
30 ชนิด

2. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุ่ม
น้ำลุ่มแม่น้ำโขง ได้ทำการวิจัยพันธุ์ปลาในลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง ในพื้นที่บ้านท่าบ่อ ตำบลท่าบ่อสงคราม บ้านปาก
ยามตำบลสามผง บ้านอ้วน ตำบลหาดแพง บ้านยางอ้อย ตำบลศรีสงคราม ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2546 - มีนาคม
2548 พบพรรณพืชในป่าทาม จำนวน 208 ชนิด ส่วนพันธุ์สัตว์น้ำในลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง มีจำนวน 145 ชนิด พันธุ์
ปลา 120 ชนิด เต่า 6 ชนิด กุ้ง 4 ชนิด หอย 10 ชนิด ปู 4 ชนิด และแมง อีก 6 ชนิด

ระดับความรุนแรงของปัญหาความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ
ประเด็นปัญหาด้านความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาความ หลากหลายทางชีวภาพ และพื้นที่ชุ่มน้ำ	พื้นที่ที่เกิด ปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
การบุกรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ	บริเวณพื้นที่ลุ่ม น้ำสงคราม	2	3	2	7

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

2.11.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพน้ำ

จังหวัดนครพนมได้ดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำสายหลักในจังหวัด ประกอบด้วย แม่น้ำ
สงคราม แม่น้ำอูน และแม่น้ำยาม ซึ่งทำการตรวจวัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 4 ครั้ง โดยในปี 2558 ครั้งที่ 1 (พ.ย.
2557) ครั้งที่ 2 (ก.พ. 2558) ครั้งที่ 3 (พ.ค. 2558) และ ครั้งที่ 4 (ก.ค. 2558) ตามลำดับ พบว่าคุณภาพน้ำผิวดินทั้ง
3 สาย อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำ/สถานีที่ ตรวจวัด/ (แม่น้ำสายหลัก/ สาขา/คลอง)*	ค่าที่ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง				การจัดลำดับ ประเภท คุณภาพน้ำ
	ออกซิเจนละลาย (DO) (มิลลิกรัม/ลิตร)	บีโอดี (BOD) (มิลลิกรัม/ลิตร)	แบคทีเรีย กลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/100มิลลิกรัม)	แบคทีเรีย กลุ่มฟีโคไลฟอร์ม (FCB) (MPN/100มิลลิกรัม)	
แม่น้ำสงคราม(SO01)	6.14 – 8.00	2.6 – 3.1	430 – 11,000	230 – 930	4 (เสื่อมโทรม)
แม่น้ำสงคราม (SO02)	7.02 – 9.35	2.0 – 3.1	90 – 7,500	36 – 230	4 (เสื่อมโทรม)
น้ำอูน (ON01)	6.43 – 8.57	1.7 – 2.8	900 – 1,500	90 – 930	4 (เสื่อมโทรม)
น้ำอูน (ON02)	6.40 – 7.71	1.2 – 1.8	230 – 2,400	90 – 230	3 (พอใช้)
น้ำยาม (HY 01)	6.20 – 7.94	0.9 – 2.5	90	<30 – 36	4 (เสื่อมโทรม)

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

หมายเหตุ *	- แม่น้ำสงคราม	สถานี SO01	- สะพานบ้านไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
		สถานี SO02	- บ้านปากอูน อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
	- แม่น้ำอูน	สถานี ON01	- ปากแม่น้ำอูน ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
		สถานี ON02	- โรงสูบน้ำแรงดันต่ำ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
	- แม่น้ำยาม	สถานี HY 01	- สะพานบ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ระดับความรุนแรงของปัญหาคุณภาพน้ำ

ประเด็นปัญหาคุณภาพน้ำและระดับของผลกระทบ

ประเด็นปัญหา คุณภาพน้ำ	พื้นที่ที่เกิด ปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
ปัญหาแหล่งน้ำมีการ ปนเปื้อนของสารเคมี สารพิษจากการเกษตร	พื้นที่ทำ การเกษตร ที่ติดแม่น้ำ	2	2	3	7

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด

ระดับ 2 น้อย

ระดับ 3 มาก

ระดับ 4 มากที่สุด

2) การจัดการคุณภาพน้ำและการบริหารจัดการน้ำเสีย

แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่สำคัญในเขตจังหวัดนครพนม คือ การระบายน้ำเสียชุมชนจากพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นในเขตเมืองและแหล่งท่องเที่ยวลงสู่แม่น้ำและลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ โดยไม่มีการบำบัด เนื่องจากจังหวัดนครพนมมีลักษณะการท่องเที่ยวแบบพักค้างแรมขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีโรงแรม อพาร์ทเมนต์และรีสอร์ทเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะบริเวณอำเภอเมือง

จังหวัดนครพนมมีชุมชนขนาดใหญ่ โดยเป็นเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล รวม 18 แห่ง มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน จำนวน 1 แห่ง ดำเนินงานโดยเทศบาลเมืองนครพนม สามารถรองรับปริมาณน้ำเสียได้ 8,601.62 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน บนพื้นที่ 90 ไร่ เป็นพื้นที่ติดกับป่าช้าเก่า ซึ่งเป็นที่สาธารณะประโยชน์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ มีระยะทางห่างจากอำเภอเมืองนครพนม ประมาณ 10 กิโลเมตร ได้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ปัจจุบันชะลอการดำเนินงานก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียมาตั้งแต่สิ้นไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เนื่องจากประชาชนในพื้นที่มีการคัดค้านการก่อสร้าง จึงทำให้เทศบาลเมืองนครพนมไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ให้ผู้รับเหมาได้ ปัจจุบันผลักดันให้เทศบาลเมืองนครพนมแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จและ

จัดทำทบทวนยื่นข้อเสนอโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน เพื่อให้การจัดการคุณภาพน้ำมีประสิทธิภาพ มีการบำบัดก่อนทิ้งคุณภาพชีวิตคนในจังหวัดนครพนมดีขึ้น

ทั้งนี้แผนจัดการสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2556-2559 ได้ระบุพื้นที่เป้าหมายในการจัดการคุณภาพน้ำของจังหวัดนครพนมในการผลักดันให้จัดทำและยื่นข้อเสนอโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน จำนวน 3 แห่ง แต่ข้อเท็จจริงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสามแห่งไม่มีความพร้อมในการขอรับจัดสรรงบประมาณจึงยังไม่ได้ดำเนินการ จังหวัดนครพนมจึงกำหนดแผนและผลักดันให้เทศบาลที่เป็นที่ตั้งอำเภอจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้ครบทุกแห่ง

**เป้าหมายในการผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนมจัดทำและยื่นข้อเสนอ
โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน**

จังหวัด	พื้นที่เป้าหมายรวมรายปี			
	2556	2557	2558	2559
นครพนม	-	- เทศบาลตำบลศรีสงคราม	-	- เทศบาลตำบลนาแก - เทศบาลตำบลธาตุพนม

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

**ระดับความรุนแรงของปัญหาการจัดการคุณภาพน้ำและการบริหารจัดการน้ำเสีย
ประเด็นปัญหาระบบบำบัดน้ำเสีย และระดับผลกระทบ**

ประเด็นปัญหา ระบบบำบัดน้ำเสีย	พื้นที่ที่เกิด ปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
การระบายน้ำทิ้งโดยไม่ผ่าน ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน	พื้นที่เขต ทม. นครพนม	3	2	3	8

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด

ระดับ 2 น้อย

ระดับ 3 มาก

ระดับ 4 มากที่สุด

3) แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการบังคับใช้กฎกระทรวงตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยให้แหล่งกำเนิดน้ำเสีย 10 ประเภทต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ 1) โรงงาน 2) อาคารบางประเภทและบางขนาด 3) ที่ดินจัดสรร 4) ฟาร์มสุกร 5) บั๊มน้ำมันเชื้อเพลิง 6) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 7) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน 8) ท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา 9) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย และ 10) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้มลพิษทางน้ำที่ออกสู่สิ่งแวดล้อมมีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้ชัดและคุณภาพน้ำต่าง ๆ จะดีขึ้นตามลำดับ

จังหวัดนครพนม พบว่ามีแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามมาตรา 80 จำนวน 155 แห่ง แต่มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา 80 จำนวน 83 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40.65 ของแหล่งกำเนิดทั้งหมดที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามมาตรา 80 โดยปรากฏว่าบั๊มน้ำมันเชื้อเพลิง และโรงงาน มีการรายงานข้อมูลต่ำกว่าร้อยละ 50 กล่าวคือ ร้อยละ 28.07 และ 41.2 ตามลำดับ

สรุปผลการปฏิบัติของแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามมาตรา 80 ของจังหวัดนครพนม

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	แหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้า ข่ายต้องปฏิบัติตาม มาตรา 80	แหล่งกำเนิดมลพิษที่ปฏิบัติ ตามมาตรา 80	คิดเป็นร้อยละของ ประเภทแหล่งกำเนิด ที่ปฏิบัติตาม
1. โรงงาน	55	23	41.2
2. อาคารบางประเภทและบางขนาด	40	22	55
3. ที่ดินจัดสรร	-	-	-
4. ฟาร์มเลี้ยงสุกร	2	1	50
5. ปิมน้ำมันเชื้อเพลิง	57	16	28.07
6. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1	1	100
7. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	-	-	-
8. ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา	-	-	-
9. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย	-	-	-
10. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	155	63	40.65

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 อุดรธานี, 2557

ระดับความรุนแรงของปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำตามมาตรา 80
ประเด็นปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำตามมาตรา 80 และระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหา แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ตามมาตรา 80	พื้นที่ที่เกิด ปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
แหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้า ข่ายตามมาตรา 80 ปฏิบัติ ตามที่กฎหมายกำหนด	แหล่งกำเนิด มลพิษที่ไม่ ปฏิบัติตาม กฎหมาย	2	1	2	5

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

4) คุณภาพอากาศ

จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี และกรมควบคุมมลพิษ ได้ตรวจวัดคุณภาพอากาศของจังหวัดนครพนม และค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) ในเวลา 24 ชั่วโมง มีค่าเกินมาตรฐาน (มากกว่า 120 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) ในช่วงเดือนธันวาคม 2557, เมษายน 2558, มีนาคม 2559 ตามลำดับ พบว่าคุณภาพอากาศและค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) ในเวลา 24 ชั่วโมง ในเดือนเมษายน 2558 และ 2559 มีปริมาณสูงเกินค่ามาตรฐานทุกช่วงที่สุ่มตรวจ

การตรวจวัดคุณภาพอากาศในจังหวัดนครพนม

วัน/เดือน/ปี	ฝุ่นละอองไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀)	
	ค่าเฉลี่ย 24 ชม. (µg/m ³)	
	ต่ำสุด	สูงสุด
22 – 25 ธันวาคม 2557	34	65.32
17 – 20 เมษายน 2558	119	149
9 – 22 มีนาคม 2559	38	160
ค่ามาตรฐาน*	120	

หมายเหตุ : µg/m³ = ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558 และกรมควบคุมมลพิษ, 2559

ปัญหาหมอกควันข้ามแดน

เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2558 จังหวัดนครพนม ประสบปัญหาหมอกควันเป็นบริเวณกว้างในหลายอำเภอของพื้นที่จังหวัดนครพนม ซึ่งมีสาเหตุมาจากไฟป่าที่บ้านไชยบัวทอง เมืองยมราช และเมืองมหาชัย แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห่างจากจังหวัดนครพนมประเทศไทย ประมาณ 70 กิโลเมตร ทำให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาหมอกควันดังกล่าว จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

- 1) ประสานงานสำนักงานเทศบาลเมืองนครพนม เพื่อทำการฟ่นละอองน้ำขึ้นไปในอากาศ เพื่อเพิ่มออกซิเจนและลดปริมาณควัน บรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
- 2) ประสานงานเจ้าหน้าที่ดับไฟของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและกรมป่าไม้ในพื้นที่จัดเตรียมความพร้อมและอัตรากำลังให้ความช่วยเหลือในการดับไฟป่าเมื่อได้รับการร้องขอจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 3) ประสานกรมควบคุมมลพิษ เพื่อขอความอนุเคราะห์เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพอากาศมาติดตั้ง ณ จังหวัดนครพนม และ
- 4) ประสานสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี เพื่อทำการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพอากาศ บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ตั้งแต่วันที่ 17 – 20 เมษายน 2558

ระดับความรุนแรงของปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ

ประเด็นปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ

ประเด็นปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
ปัญหาหมอกควันข้ามแดน	อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม	3	1	1	5

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

5) มลพิษทางเสียง

จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนมร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี ได้ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพเสียงในสิ่งแวดล้อม ระยะเวลากการเก็บตัวอย่างแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

24 ชั่วโมง จำนวน 1 วัน ในเขตชุมชนเมืองของจังหวัดนครพนม บริเวณป้อมตำรวจจราจร ถนนอภิบาลประชา พบว่าค่าระดับเสียงสูงสุดเท่ากับ 129.8 เดซิเบลเอ และค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 102.4 เดซิเบลเอ (ค่ามาตรฐาน ไม่เกิน 115 และ 70 เดซิเบลเอ ตามลำดับ) ซึ่งจากการตรวจวัด พบว่าบริเวณดังกล่าวมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการจราจรหนาแน่น คับคั่ง จึงส่งผลให้ค่าเสียงที่วัดได้ในพื้นที่มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

สถานการณ์การแผ่กระจายของเสียงในสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนครพนม ปี 2557

พื้นที่แผ่กระจาย	จุดตั้งเครื่องมือวัด	ช่วงเวลา ดำเนินการ ตรวจวัด	ค่าระดับเสียงสูงสุด (เดซิเบลเอ)	ค่าระดับเสียง เฉลี่ย 24 ชม. (เดซิเบลเอ)
อ.เมือง จ.นครพนม	ป้อมตำรวจจราจร ถนนอภิบาลประชา	22-23 ธ.ค. 57	129.8	102.4
*ค่ามาตรฐาน			115	70

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 อุดรธานี, 2557

สำหรับสถานการณ์มลพิษจากการจราจร บริเวณด้านชายแดนเนื่องจากเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2558 ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ซึ่งจะต้องมีการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคเพื่อรองรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนหนึ่งที่มีความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จึงคาดการณ์ได้ว่าบริเวณด้านชายแดนจะมีการคมนาคมขนส่งเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงได้ในอนาคต ในปี 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้ทำการสำรวจยานพาหนะ ณ บริเวณด่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว จังหวัดนครพนม จากยานพาหนะที่ใช้งานบริเวณดังกล่าวจำนวนทั้งหมด 125 คัน พบว่ามีการใช้รถยนต์ดีเซลมากที่สุด กล่าวคือ 103 คัน คิดเป็นร้อยละ 82.4 และมีการใช้รถยนต์เบนซิน จำนวน 125 คัน คิดเป็นร้อยละ 17.6

ระดับความรุนแรงของปัญหามลพิษทางเสียง

ประเด็นปัญหามลพิษทางเสียง และระดับผลกระทบ

เกณฑ์	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบ ต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความ รุนแรงของ ปัญหา (1-12)
ค่าเสียงที่วัดได้ในพื้นที่มี ค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนด	บริเวณที่มี การจราจร หนาแน่น คับคั่ง	2	1	1	4

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด

ระดับ 2 น้อย

ระดับ 3 มาก

ระดับ 4 มากที่สุด

6) การจัดการขยะมูลฝอย

6.1) ขยะมูลฝอยทั่วไป

จังหวัดนครพนมโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 อุดรธานี ได้ศึกษาปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในจังหวัดนครพนมที่เกิดขึ้น ปี 2558 จากจำนวนอปท. ทั้งหมด 103 แห่ง พบมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 245,732 ตันต่อปี มี อปท. จำนวน 73 แห่ง ที่มีการให้บริการเก็บขนขยะเพื่อนำไปกำจัด คิดเป็นปริมาณขยะ จำนวน 187,898 ตันต่อปี และ อปท. จำนวน 30 แห่ง ไม่ได้มีการให้บริการเก็บขน คิดเป็นปริมาณขยะ 57,835 ตันต่อปี และมีปริมาณขยะสะสม จำนวน 99,904 ตัน

อปท. ที่มีปริมาณขยะสะสมจำนวนมาก 3 อันดับแรก ได้แก่

- 1) เทศบาลเมืองนครพนม จำนวน 90,000 ตัน คิดเป็นร้อยละ 90
- 2) เทศบาลตำบลธาตุพนม จำนวน 3,750 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.75
- 3) เทศบาลตำบลศรีสงคราม จำนวน 2,400 ตัน คิดเป็นร้อยละ 2.40

อย่างไรก็ตามจังหวัดนครพนมได้พยายามเร่งผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่งเร่งดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม โดยวิธีการฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป โดยขณะนี้เทศบาลเมืองนครพนม ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ 2559 – 2560 มีกรอบวงเงินทั้งโครงการ รวม 45,854,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยรวม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของเทศบาลเมืองนครพนม โดยขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าโครงการดังกล่าวจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2560 รวมทั้งการดำเนินโครงการจัดการขยะเพื่อนำมาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและกระทรวงพลังงาน

สำหรับปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนต่อวันของจังหวัดนครพนม พบว่า มีขยะมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน 673.24 ตันต่อวัน

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2558

จำนวนอปท. ทั้งหมด (แห่ง)	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ตัน/ปี)	ปริมาณที่เก็บขนไปกำจัด (ตัน/ปี)	ปริมาณขยะนำไปใช้ประโยชน์ (ตัน/ปี)	ปริมาณขยะสะสม (ตัน)	ปริมาณขยะพื้นที่ อปท. ที่มีการให้บริการเก็บขนขยะเพื่อนำไปกำจัด (ต่อปี)					ปริมาณขยะพื้นที่ อปท. ไม่มีการให้บริการเก็บขน(ต่อปี)			
					จำนวนอปท. (แห่ง)	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น	นำไปใช้ประโยชน์	กำจัดถูกต้อง	กำจัดไม่ถูกต้อง	จำนวนอปท. ทั้งหมด (แห่ง)	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น	นำไปใช้ประโยชน์	กำจัดไม่ถูกต้อง
	(1)	(2)=(8)+(9)	(3)=(7)+(12)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
103	45,732	99,116	89,154	99,904	73	87,898	89,147	10,764	7,835	30	57,835	7	57,827

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนต่อวันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดนครพนม ปี 2558

ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	ปริมาณขยะ (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยรวม (ตัน/วัน)
เทศบาลเมือง	37	674
เทศบาลตำบล	155	
อบต.	482	

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

6.2) ของเสีย/ขยะมูลฝอยอันตรายชุมชน

จากการศึกษาของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี ได้ประเมินปริมาณของเสียอันตรายชุมชนได้พิจารณาอัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชนและอัตราการผลิตซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment: WEEE) ในจังหวัดนครพนม ปี 2558 พบว่ามีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 5,710 ตันต่อปี

อัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์

ปริมาณ (ตัน/ปี)		รวม (ตัน/ปี)
ของเสียอันตรายชุมชน	ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	
1,814	3,896	5,710

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

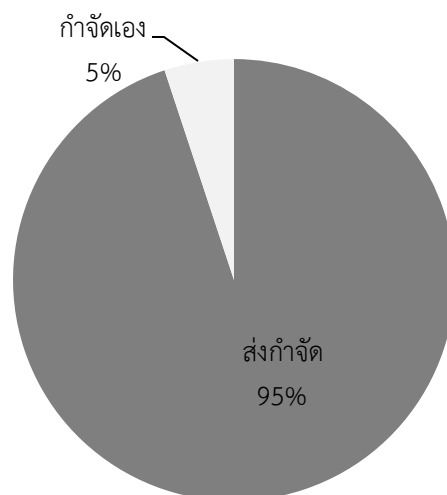
6.3) ขยะมูลฝอยติดเชื้อ

จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ได้สำรวจข้อมูลปริมาณขยะติดเชื้อ ปี 2558 พบว่า มีปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อ จำนวน 315.51 ตันต่อปี มีการกำจัดโดยวิธีการ ดังนี้

- 1) ดำเนินการเก็บรวบรวมและจัดส่งให้บริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้กำจัด จำนวน 299.45 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 95
- 2) ดำเนินการด้วยตนเอง โดยวิธีหนึ่งฆ่าเชื้อด้วยไอน้ำ กล่าวคือ รพ. นาแก และ รพ.วังยาง จำนวน 16.06 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 5

3)

ปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อจังหวัดนครพนม (ต.ค. 57 – ก.ย. 58)



ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม, 2559

รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย

(1) การส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

การรณรงค์ส่งเสริม สร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนในจังหวัดนครพนม รวมทั้งเยาวชนเกิดความตระหนักในการลดการใช้ การคัดแยกขยะมูลฝอย และการนำกลับไปใช้ประโยชน์ ในระหว่างปี 2557-2559

แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

จำนวนชุมชน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะที่ต้นทางในจังหวัดนครพนม

โครงการคัดแยกขยะที่ต้นทาง			
กลุ่มเป้าหมาย	ปี พ.ศ. 2557 (แห่ง)	ปี พ.ศ. 2558 (แห่ง)	ปี พ.ศ. 2559 (แห่ง)
โรงเรียน	13	12	15
ชุมชน	1	26	9
รวม	14	38	24

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม, 2559

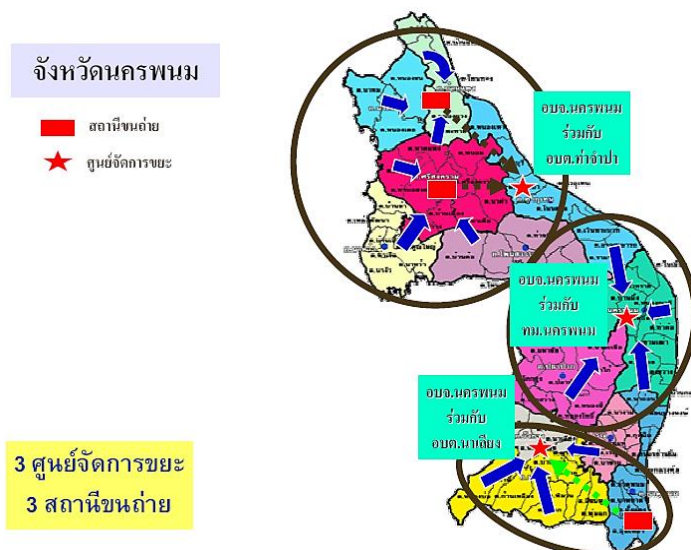
(2) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม

การจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดนครพนม มี 2 ลักษณะ กล่าวคือ 1) พื้นที่ชุมชนเมือง ได้แก่ เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลทุกแห่ง และ 2) พื้นที่นอกเขตเทศบาล (องค์การบริหารส่วนตำบล) พบว่า หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบพื้นที่จะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ตั้งแต่การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตาม วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยยังมีการดำเนินการที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเผาในที่โล่ง หรือฝังลงในหลุม แล้วเกลกลบเป็นครั้งคราว ส่งผลให้เกิดปัญหามีแมลงหรือสัตว์พาหะนำเชื้อโรค รวมทั้งมีกลิ่นเหม็นในบริเวณสถานที่กำจัดขยะ ซึ่งนอกเขตพื้นที่เทศบาลแต่ละครัวเรือนจะจัดการขยะมูลฝอยของตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ เผากลางแจ้ง ฝังในหลุม และเทกองบนพื้น

(3) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมกลุ่มพื้นที่

สืบเนื่องจากของรัฐบาลในปัจจุบันมุ่งเน้นการจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์ จึงทำให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะในรูปแบบดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถแบ่งเป็นกลุ่มพื้นที่รองรับขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนมได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม



กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยอำเภอเมือง อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอปลาปาก โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมเป็นแกนนำ และมีเทศบาลเมืองนครพนม เทศบาลตำบลปลาปาก และเทศบาลตำบลโพนสวรรค์ พร้อมองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง **จำนวน 28 แห่ง**

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยอำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า อำเภอนาทม อำเภอบ้านแพง และอำเภอท่าอุเทน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลท่าจำปา ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมเป็นแกนนำ และมีแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 (รอบปี 2562)

เทศบาลตำบลศรีสงคราม เทศบาลตำบลนาหว้า เทศบาลตำบลนาทม เทศบาลตำบลบ้านแพง และเทศบาลตำบลท่าอุเทน พร้อมด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 33 แห่ง เข้าร่วม และกำหนดสถานีขนถ่ายที่อำเภอศรีสงครามและอำเภอบ้านแพง แห่งละ 1 จุด ซึ่งในปัจจุบันศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม กลุ่มที่ 2 ไม่มีพื้นที่ในการจัดตั้งเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย จึงยังไม่ได้ดำเนินการ

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยอำเภอนาแก อำเภอธาตุพนม และอำเภอวังยาง โดยมีเทศบาลตำบลนาแกเป็นแกนนำ และมีเทศบาลตำบลธาตุพนม และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 34 แห่งเข้าร่วม และกำหนดสถานีขนถ่ายที่อำเภอธาตุพนม 1 จุด

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

จากข้อมูลสถานการณ์ปัญหาด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของจังหวัดนครพนม สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและผลกระทบอันเกิดจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามลำดับความสำคัญเพื่อชี้ให้เห็นความรุนแรงและแนวโน้มของปัญหาด้านดังกล่าว ได้ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพปัญหาและผลกระทบด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลจังหวัดนครพนม

สภาพปัญหาที่พบ	ลำดับความสำคัญของปัญหา	ลำดับความสำคัญ ของแนวทางในการแก้ไขปัญหา
1) ประชาชนขาดความรู้/ขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง	1) ผู้ประกอบการรวมถึงประชาชนขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง	1) ให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนโดยการอบรมในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง
2) ขยะมูลฝอยมีการตกค้างสะสม	2) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	2) ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหามลพิษที่เกิดจากขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลโดยการอบรม
3) การจัดการขยะมูลฝอยยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่	3) ขาดการประสานงานและการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการด้านขยะมูล	3) กำหนดบทบาทหน้าที่และมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักให้ชัดเจน
4) ขาดแคลนงบประมาณ อุปกรณ์ และบุคลากรในการจัดการที่เหมาะสม	4) งบประมาณในการจัดการด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่เพียงพอ	4) ขอจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
5) ระบบการจัดการขยะมูลฝอยที่มีอยู่ขาดประสิทธิภาพและไม่ถูกหลักสุขาภิบาล	5) สถานประกอบการมีระบบการจัดการขยะมูลฝอยดีไม่เพียงพอ	5) ดำเนินการวางแผนแก้ไขปัญหในระยะยาวและดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง
	6) การบังคับใช้กฎหมายขาดความเข้มงวด	6) ดำเนินการจัดทำแผนการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง
	7) เทคโนโลยีในการจัดการปัญหาด้านขยะมูลฝอยมีราคาสูงมาก รวมทั้งทำให้ต้องมีดูแลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	7) ผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ
	8) ขาดการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีในการจัดเก็บขยะมูลฝอย	
	9) หน่วยงานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ขาดแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในระยะยาว	

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2558

ระดับความรุนแรงของปัญหาขยะมูลฝอย
ประเด็นปัญหาขยะมูลฝอยและระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาขยะมูลฝอย	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
ขยะตกค้างสะสม	กระจายทั้งจังหวัด	3	3	3	9
การจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล	กระจายทั้งจังหวัด	3	3	3	9

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

7) สิ่งแวดล้อมเมือง

ชุมชนในเมืองหรือชุมชนแออัดในพื้นที่จังหวัดนครพนม จะพบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับชุมชนทั่วไป กล่าวคือ เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายตัวของเมืองเพิ่มขึ้น เกิดการเร่งและการเพิ่มการผลิตที่สูงขึ้น แต่ขาดการวางแผนการจัดการด้านผังเมือง ระบบการระบายน้ำทิ้ง การจัดเก็บขยะ และปัญหาชุมชนแออัด ซึ่งหากไม่มีการจัดการหรือการเตรียมการที่ถูกต้องอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง จะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำตามมา โดยปัญหาส่วนใหญ่จะอยู่ในเมืองหรือในเขตเทศบาล จากข้อมูลการศึกษาของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งทำการสำรวจชุมชนแออัดของจังหวัดนครพนม พบว่ามีชุมชนแออัด จำนวน 32 ชุมชน แบ่งเป็น 1) เขตเทศบาลเมืองนครพนม 24 ชุมชน 2) เทศบาลตำบลหนองญาติ 1 ชุมชน 3) อบต. หนองปลาตุก 5 ชุมชน 4) อบต.นาโพธิ์ 1 ชุมชน 5) เทศบาลตำบลศรีสงคราม 1 ชุมชน 6) เทศบาลตำบลบ้านแพง 2 ชุมชน และ 7) เทศบาลตำบลธาตุพนม 1 ชุมชน โดยมีผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 1,456 ครอบครัว

ระดับความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง
ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองและระดับผลกระทบ

ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง	พื้นที่ที่เกิดปัญหา	ระดับผลกระทบต่อประชาชน (1-4)	ระดับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (1-4)	ระดับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1-4)	สรุปความรุนแรงของปัญหา (1-12)
ปัญหาชุมชนแออัดในเขตเมือง	เขตชุมชนเมือง	1	1	1	3

หมายเหตุ : ระดับผลกระทบของปัญหา

ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 มาก ระดับ 4 มากที่สุด

8) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนครพนม

เพื่อพิจารณาว่าปัญหาใดมีความสำคัญและเร่งด่วนในการดำเนินการก่อน-หลัง โดยพิจารณาความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายในการแก้ไขปัญหา และความร่วมมือของประชาชนในการร่วมกันแก้ไขปัญหา สามารถสรุปประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 1) ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
- 2) ปัญหาตกค้างสะสม
- 3) การระบายน้ำทิ้งโดยไม่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

- 4) แหล่งน้ำมีการปนเปื้อนสารเคมีทางการเกษตร
- 5) ค่าเสียที่วัดได้ในพื้นที่ที่มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- 6) แหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายตามมาตรา 80 มีการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดเป็นจำนวนน้อย
- 7) หมอกควันจากไฟไหม้ป่าของประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว
- 8) การทำลายแหล่งศิลปกรรม
- 9) แหล่งน้ำบาดาลระดับตื้นปนเปื้อนน้ำเสียจากชุมชนและสารเคมีจากการเกษตร
- 10) ปัญหาการสร้างสิ่งปลูกสร้างบดบังทัศนียภาพของแหล่งศิลปกรรมชุมชนแออัดในเขตชุมชนเมือง

2.12 ด้านความมั่นคง

เนื่องจากจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งกั้นเขตแดน ระยะทางยาว 174 กิโลเมตร นับจากทางทิศเหนือ คือ อำเภอบ้านแพง ยาวเรื่อยมาจนถึง ทิศใต้ คืออำเภอธาตุพนม ซึ่งมีอำเภอชายแดน จำนวน 4 อำเภอ 22 ตำบล 118 หมู่บ้าน จึงนับเป็นสาเหตุหลักในการเกิดปัญหาความมั่นคงทั้งในรูปแบบเก่าและรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบขนย้ายยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน ปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ ความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกประเทศ ภัยธรรมชาติและโรคอุบัติใหม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนและประเทศชาติโดยรวม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม

1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.1) สถิติอาชญากรรมของจังหวัดนครพนม ในคดีอาญา ประจำปีงบประมาณ 2557-2560 รายละเอียดตามตารางแนบ ดังนี้ (ข้อมูลจาก : ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม)

ตารางแสดงอาชญากรรมของจังหวัดนครพนมประจำปีงบประมาณ 2557-2560

ประเภทคดี	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560 (ณ 31 ส.ค.60)	
	รับแจ้ง (คดี)	จับ(คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ(คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ(คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ(คดี)
๑. คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	116	80	139	119	109	88	98	89
๒. คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน	294	155	391	258	286	204	320	249
๓. คดีความผิดพิเศษ	459	156	250	56	147	36	74	32
๔. คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	6,740	5,919	5,280	4,925	2,890	2,657	3,390	3,980
รวม	7,609	6,310	6,060	5,358	3,432	2,985	3,882	4,350
เพิ่มขึ้น/ลดลง			-20.36		-43.37		4.50	

สถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 7,609 คดี ในปี พ.ศ. 2557 เป็น 6,060 คดี ในปี พ.ศ. 2558 และ 3,432 คดี ในปี พ.ศ. 2559 คิดเป็นร้อยละ การลดลง เท่ากับ -20.36 ในปี พ.ศ. 2558 และ ลดลง เท่ากับ - 43.37 ในปี พ.ศ. 2559 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2560 สถิติคดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นจาก 3,432 คดีในปี 2559 เพิ่มมาเป็น 3,882 คดี ในปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้น 4.50

1.2) สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในเขตพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2558
รายละเอียด ตามตารางแนบ ดังนี้

ตารางแสดงสถิติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2558

ปีงบประมาณ ณ	ประเภทข้อหา														รวม ทุกข้อกล่าวหา	
	นำเข้า		ผลิต		จำหน่าย		ครอบครอง เพื่อจำหน่าย		ครอบครอง		เสพ		อื่นๆ			
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
2557	32	18	8	8	137	162	384	458	373	380	4612	4612	-	-	5546	5638
2558	14	9	18	15	152	182	368	412	289	308	3514	3514	-	-	4355	4440
2559	16	10	19	16	194	235	449	501	346	375	4266	4266	-	-	5290	5403
2560	5	5	16	13	145	174	546	599	417	445	2713	2723	-	-	3842	3949
รวมทั้งหมด	67	42	61	52	628	753	1747	1970	1425	1508	15105	15415	-	-	19033	19430

จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนคดีเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ.2556 จำนวน 161 คดี คิดเป็นร้อยละ + 2.98 ปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนคดีลดลง จากปี พ.ศ.2557 จำนวน 1,191 คดี คิดเป็นร้อยละ - 21.48 ปี 2559 มีคดีเพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 935 คดี คิดเป็นร้อยละ + 784 และในปี 2560 ลดลงจากปี 2559 1,448 คดี คิดเป็นร้อยละ - 38

1.3) จำนวนแรงงานต่างด้าวในจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ 2558-2560 (ข้อมูลจาก : สำนักงานจัดงานจังหวัดนครพนม)

เนื่องจากจังหวัดนครพนมมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศ สปป.ลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนระยะทางกว่า 174 กิโลเมตร ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน รวมถึงการเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ของประชาชนชาว สปป.ลาว เป็นจำนวนมาก ผ่านทางด่านถาวรและช่องทางธรรมชาติของพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดนครพนม

สำหรับสถานการณ์การค้ามนุษย์ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ยังไม่มีความรุนแรง อยู่ในระดับเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอชายแดน กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็ก ผู้หญิง และแรงงานนอกระบบที่เดินทางเข้ามาในลักษณะมาเช่า - เย็นกลับ และตามฤดูกาล

2) สถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย กับ สปป.ลาว ในระดับท้องถิ่นถือว่าอยู่ในระดับที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเสมอมา (อำเภอเมืองนครพนม - เมืองท่าแขก , อำเภอธาตุพนม - เมืองหนองบก , อำเภอท่าอุเทน - เมืองหินบูนและอำเภอบ้านแพง - เมืองปากกระดิง) โดยในแต่ละปีมีการประชุมหารือในประเด็นความร่วมมือด้านสำคัญๆ เช่น ความร่วมมือด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการพัฒนาต่างๆสำหรับในระดับจังหวัดนั้น จังหวัดนครพนมได้มีการประชุมข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศกับทาง สปป.ลาว และประเทศเวียดนาม ซึ่งได้กำหนดในรูปแบบคณะกรรมการ ดังนี้

(1) ประชุมคณะผู้บริหารระดับสูง 3 ประเทศ 9 จังหวัด ที่ใช้เส้นทางหมายเลข 8 และ 12 (ไทย-สปป.ลาว-เวียดนาม) ในประเด็นความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การท่องเที่ยวและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีการจัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2) ประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย - ลาว (นครพนม - คำม่วน , นครพนม- บอลิคำไซ , นครพนม - สะหวันนะเขต) ในประเด็นความร่วมมือทางด้านความมั่นคง จัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกันในระดับจังหวัด-ระดับแขวง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างจังหวัดนครพนม และแขวงต่างๆของสปป.ลาว ที่สามารถที่จะไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งสองฝ่ายอย่างต่อเนื่อง

3) ปัญหาที่มีผลกระทบต่อจังหวัดนครพนม ด้านความมั่นคง

3.1) ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

พื้นที่เป้าหมายการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะต้องป้องกันปราบปราม และเฝ้าระวัง

(1) อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 7 ตำบล ในเขตตำบลท่าค้อ, ขามเฒ่า, ดงขวาง, บ้านกลาง, อาจสามารถ, คำเตย, หนองญาติ

(2) อำเภอธาตุพนม จำนวน 11 ตำบล ในเขตตำบลนาถ่อน, ดอนนางหงส์, แสนพัน, ธาตุพนม, พระกลางทุ่ง, ธาตุพนมเหนือ, น้ำก่ำ, กุดฉิม, โพนแพง, อุ่มเหมา, ผึ่งแดง

(3) อำเภอนาแก จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลนาแก, หนองสังข์, ก้านเหลือง, นาคู

(4) อำเภอเรณูนคร จำนวน 3 ตำบล ในเขตตำบลเรณูใต้, นางาม, โคกหินแอ

(5) อำเภอปลาปาก จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลปลาปาก, โคกสว่าง, หนองฮี, มหาชัย

(6) อำเภอท่าอุเทน จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลท่าอุเทน, หนองเทา, ไชยบุรี, ท่าจำปา

(7) อำเภอบ้านแพง จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลหนองแวง

(8) อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลนาขมิ้น, บ้านค้อ

(9) อำเภอศรีสงคราม จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลศรีสงคราม, นาคำ

(10) อำเภอนาหว้า จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลนาหว้า, บ้านเสี้ยว, เหล่าพัฒนา, นาคุณใหญ่

(11) อำเภอนาทม จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลดอนเตย

(12) อำเภอวังยาง จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลวังยาง, โคกสี

3.2) ปัญหาการลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน อำเภอชายแดนของจังหวัดนครพนม มักจะเกิดปัญหาการลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็น ยาเสพติด สินค้าหนีภาษี การโจรกรรมรถยนต์ข้ามชาติ ไม่หวงห้ามต่างๆ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศในหลายๆจุด เอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด

3.3) ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง/การค้ามนุษย์

3.3.1) พื้นที่ป้องกันปราบปราม และเฝ้าระวังปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง/การค้ามนุษย์

(1) อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 5 ตำบล ในเขตตำบลในเมือง, ท่าค้อ, ขามเฒ่า, ดงขวาง, บ้านกลาง

(2) อำเภอธาตุพนม จำนวน 8 ตำบล ในเขตตำบลนาถ่อน, ดอนนางหงส์, แสนพัน, พระกลางทุ่ง, ธาตุพนม, ธาตุพนมเหนือ, น้ำก่ำ, นาหนาด

(3) อำเภอท่าอุเทน จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลท่าอุเทน, หนองเทา, ไชยบุรี, ท่าจำปา

(4) อำเภอบ้านแพง จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลบ้านแพง, หนองแวง

(5) อำเภอนาแก จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลหนองบ่อ, พระซอง

(6) อำเภอปลาปาก จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลปลาปาก

(7) อำเภอเรณูนคร จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลเรณู, โพนทอง

(8) อำเภอนาหว้า จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลนาหว้า

3.3.2) เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือ

(1) มีการลักลอบเข้าเมืองในพื้นที่อำเภอเมืองนครพนม อำเภอบ้านแพง ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2558 ซึ่งในแต่ละครั้งมีจำนวนผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือมากขึ้นเรื่อยๆ

(2) เส้นทางเดินทางเริ่มต้นจากการนั่งรถยนต์โดยสารเข้าสู่มณฑลเหลียวหนิง ประเทศจีน โดยมีนายหน้าชาวจีนให้การช่วยเหลือ ซึ่งจะใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 วัน จากนั้นเดินทางเข้าสู่ประเทศเวียดนาม ที่เมืองลางซัน เมืองฮานอย เมืองฮาติงห์ มีนายหน้าชาวเวียดนามให้การช่วยเหลือ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 วัน ในการเข้าประเทศ สปป.ลาว แขวงคำม่วน จากนั้นจะเดินทางเข้าสู่จังหวัดนครพนม โดยการจ้างเรือหาปลาของชาวลาว ให้มาส่งในบริเวณจุดจอดเรือของหมู่บ้านตามแนวชายแดน

(3) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจังหวัดนครพนมได้มีการบูรณาการกำลังเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ออกลาดตระเวนสืบสวนหาข่าว เพื่อสกัดกั้นมิให้มีการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งแนวโน้มสถานการณ์ ณ ปัจจุบัน ในปี พ.ศ.2559 ยังไม่พบเห็นผู้อพยพชาวเกาหลีเหนืออพยพเข้ามายังอำเภอยายแด่นของจังหวัดนครพนมแต่อย่างใด โดยการข่าววิเคราะห์ว่าผู้นำพาหรือผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือหรือยังรอคอยโอกาสหลบหนีเข้าเมืองอีกเป็นจำนวนมาก แต่ด้วยมาตรการสกัดกั้นการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของทางเจ้าหน้าที่ในแต่ละอำเภอยายแด่นของจังหวัดนครพนม มีความเข้มงวดจริงจังในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ต้องอพยพเข้าไปในพื้นที่ของจังหวัดอื่นแทน

(4) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

(4.1) พื้นที่ตามแนวชายแดนไทย - สปป.ลาว มีระยะทางยาว ทำให้การลักลอบเข้าเมืองของผู้อพยพจะกระทำในเวลากลางคืนยากต่อการจับกุม

(4.2) เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถสื่อสารกับผู้อพยพได้เท่าที่ควร เนื่องจากขาดล่ามภาษาเกาหลีในพื้นที่ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการประสานงานต่างๆ

3.4) ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(1) ปัญหาเส้นเขตแดน เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีมีการปักปันเขตแดนทางน้ำ ระหว่างไทย - ลาว เส้นเขตแดนจึงยังมีความชัดเจน

(2) ปัญหาเกาะดอนในพื้นที่ โดยเฉพาะดอนปลาแดกซึ่งตั้งอยู่บริเวณ ต.ท่าศิลา อ.ธาตุพนม ซึ่งเคยเกิดพิพาทของประชาชนทั้งสองประเทศในการแย่งสิทธิทำกินบนเกาะนี้

(3) ปัญหาการลักลอบคุดทราย

2.13 ด้านสาธารณภัย

2.13.1 สถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

(1) อุทกภัย (Flood) อุทกภัย เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานานทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัยในแต่ละประเด็นเป็นรายลุ่มน้ำ รายอำเภอและรายตำบล ดังนี้

(1.1) จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย แต่ละลุ่มน้ำของจังหวัด

ลำดับ	ลุ่มน้ำ	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย	
		น้ำท่วมพื้นที่การเกษตร	น้ำท่วมพื้นที่ชุมชน/ถนน
1	แม่น้ำโขงส่วนที่ 7	9	9
2	แม่น้ำโขงส่วนที่ 8	60	19
3	แม่น้ำโขงส่วนที่ 9	10	1
4	แม่น้ำสงครามตอนล่าง	24	16
5	ห้วยทวย	41	5
6	ห้วยน้ำก่ำ	56	23
7	ห้วยน้ำยาม	18	8
8	ห้วยน้ำอูน	36	14
9	ห้วยฮี	4	3
		258	98

(1.2) จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่แต่ละอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย	
		น้ำท่วมพื้นที่การเกษตร	น้ำท่วมพื้นที่ชุมชน/ถนน
1	เมือง	53	16
2	เรณูนคร	10	4
3	โพนสวรรค์	48	8
4	ท่าอุเทน	24	13
5	ธาตุพนม	22	12
6	นาแก	29	7
7	นาทม	10	5
8	นาหว้า	24	12
9	บ้านแพง	10	13
10	ปลาปาก	8	2
11	วังยาง	4	4
12	ศรีสงคราม	22	7
		264	103

(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม)

(2) ภัยแล้ง (Drought)

ภัยแล้ง เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำฝน น้ำใต้ดิน หรือน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำ มีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้ำน้อยกว่าที่พืช คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนนํ้าอุปโภคและบริโภค รวมถึง น้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหาย และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น มีปริมาณฝนตกน้อยลง ทำให้ปริมาณน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ มีปริมาณไม่เพียงพอเพื่ออุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดย มีมูลค่าความเสียหายที่ผ่านมา จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาอุทกภัย ในแต่ละประเด็น เป็นรายลุ่มน้ำ รายอำเภอและรายตำบล ดังนี้

(1.1) จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาภัยแล้ง แต่ละลุ่มน้ำของจังหวัด

ลำดับ	ลุ่มน้ำ	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาภัยแล้ง					
		น้ำเพื่อการเกษตร	น้ำอุปโภคบริโภค	ขาดน้ำดื่มในฤดูแล้ง	น้ำประปาไม่พอใช้	คุณภาพน้ำได้ดินไม่ดี	ไม่มีแหล่งน้ำสาธารณะ
1	แม่น้ำโขงส่วนที่ 7	42	12	1	5	0	2
2	แม่น้ำโขงส่วนที่ 8	180	57	71	35	1	2
3	แม่น้ำโขงส่วนที่ 9	28	13	8	9	1	0
4	แม่น้ำสงครามตอนล่าง	86	30	10	18	2	6
5	ห้วยทวย	62	12	44	8	2	4
6	ห้วยน้ำก่ำ	170	61	56	74	17	14
7	ห้วยน้ำยาม	23	2	0	2	1	0
8	ห้วยน้ำฮวน	75	15	14	17	10	4
9	ห้วยฮี	12	6	2	0	1	0
		678	208	206	168	35	32

(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม)

(1.2) จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาภัยแล้งในพื้นที่แต่ละอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาทุกภัย					
		น้ำเพื่อการเกษตร	น้ำอุปโภคบริโภค	ขาดน้ำดื่มในฤดูแล้ง	น้ำประปาไม่พอใช้	คุณภาพน้ำได้ดินไม่ดี	ไม่มีแหล่งน้ำสาธารณะ
1	เมือง	116	35	64	10	0	1
2	เรณูนคร	57	9	10	16	1	0
3	โพนสวรรค์	78	9	65	2	0	0
4	ท่าอุเทน	71	31	3	21	2	6
5	ธาตุพนม	82	24	12	22	2	0
6	นาแก	90	34	9	41	5	2
7	นาทม	32	11	4	8	1	4
8	นาหว้า	49	8	4	7	8	2
9	บ้านแพง	54	18	6	6	0	3
10	ปลาปาก	45	17	8	16	1	3
11	วังยาง	27	0	30	1	0	0
12	ศรีสงคราม	59	12	8	14	5	2
		760	208	223	146	25	23

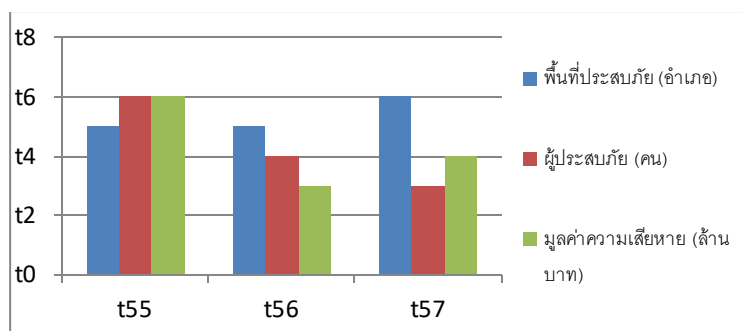
(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม)

(3) วาตภัย (Storm)

วาตภัย เป็นสาธารณภัยที่มีสาเหตุจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร บ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงชีวิตของประชาชน โดยมีสาเหตุจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คือ พายุฝนฟ้าคะนอง

พายุฤดูร้อน และพายุหมุนเขตร้อน โดยเฉพาะพายุหมุนเขตร้อนจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่เป็นบริเวณกว้างนับร้อยตารางกิโลเมตร เมื่อพายุมีกำลังแรงในชั้นดีเปรสชันจะทำให้เกิดฝนตกหนักและมักมีอุทกภัยตามมา สำหรับมูลค่าความเสียหายที่ผ่านมา

ล้านบาท



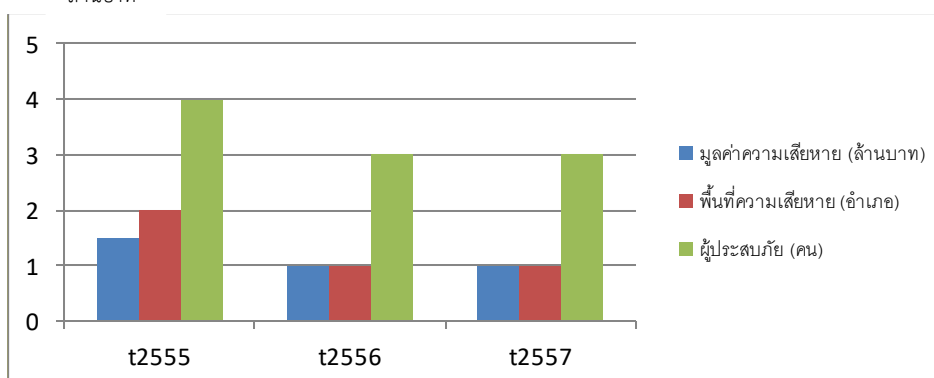
ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จำนวนพื้นที่ ประสบภัย		ช่วงเดือน	ผลกระทบ/ความเสียหาย					
		ตำบล	อำเภอ		ครัวเรือน	ผู้ประสบภัย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	พื้นที่ เกษตร (ไร่)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
2555	24	36	5	ม.ค-ก.ค	2006	6,060	-	-	-	-
2556	32	52	5	ม.ค-มิ.ย	955	3,142	-	-	-	-
2557	47	63	6	มี.ค-พ.ค	978	4,144	-	-	-	-

(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม)

(4) อัคคีภัย (Fire)

อัคคีภัย เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ทำให้ความร้อนโดยความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุม ดูแล จะทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกลามต่อเนื่องหากปล่อยเวลาของการลุกลามนานเกินไป จะทำให้เกิดการลุกลามมากยิ่งขึ้น สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกลามมีเชื้อเพลิงหนุนหรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น สิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย ได้แก่ เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุใด ๆ ที่มีสถานะเป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่อยู่ในภาวะพร้อม จะเกิดการสันดาปจากการจุดติดใด ๆ หรือ จากการสันดาปเอง สำหรับ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ก็มีความสูญเสียจากอัคคีภัยที่ผ่านมาเป็นจำนวนมาก

ล้านบาท

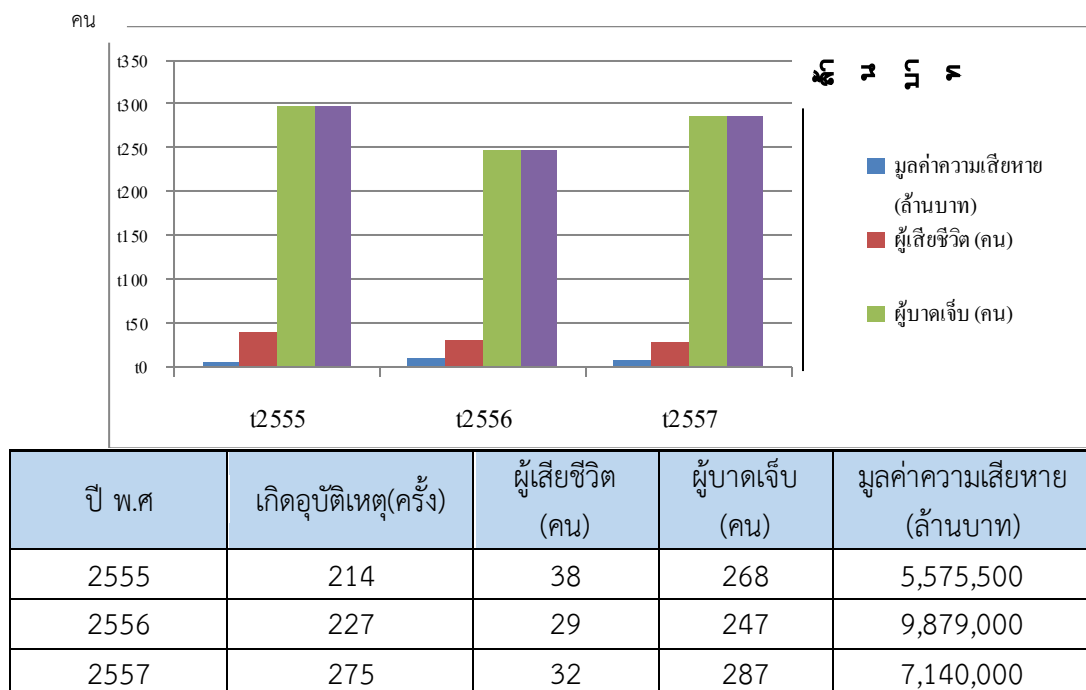


ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จำนวนพื้นที่ ประสบภัย		ช่วงเดือน	ผลกระทบ/ความเสียหาย					
		ตำบล	อำเภอ		ครัวเรือน	ผู้ประสบภัย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	พื้นที่ เกษตร (ไร่)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
2555	5	4	2	ม.ค-ธ.ค	18		-	-	-	1,520,564
2556	3	3	1	ม.ค-ธ.ค.	11		-	-	-	,949,572
2557	4	4	1	ก.พ-ธ.ค	10		-	-	-	955,000

(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม)

5) ภัยจากการคมนาคม

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องของประเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดภัยจากการคมนาคมมากขึ้นและเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของประชากรของประเทศ รวมทั้งความสูญเสียด้านอื่น ๆ เช่น ความเสียหายต่อครอบครัวและสังคม การสูญเสียค่ารักษาพยาบาลจากอุบัติเหตุการสูญเสียทรัพยากรบุคคลของชาติ ฯลฯ ซึ่งประมาณร้อยละ 90 ของภัยจากการคมนาคม คือ อุบัติเหตุทางถนน โดยมีสาเหตุจากพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้รถใช้ถนนการทำผิดกฎจราจร และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับขี การไม่สวมหมวกนิรภัย อีกทั้งยานพาหนะ สภาพถนนและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย ทั้งนี้ จากข้อมูลของกองบังคับการตำรวจจราจร จังหวัดนครพนม ในแต่ละปีมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนประมาณ 32-40 คนหรือเฉลี่ยเดือนละประมาณ 2-3 คน



(ที่มา : กองบังคับการตำรวจจราจรจังหวัดนครพนม)

2.13.2 ความเสี่ยงสาธารณสุขของจังหวัด

จากข้อมูลสถิติการเกิดอุทกภัย วาตภัย ภัยแล้งและอัคคีภัย ซึ่งนับวันยังมีโอกาสเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ประกอบกับลักษณะภูมิศาสตร์ เป็นที่ราบสูง ส่วนใหญ่เป็นเนินสูงและที่ดอน ลักษณะภูมิอากาศร้อนชื้น ฝนตกชุก ทั้งนี้ จังหวัดนครพนม มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

ตารางที่ 1.1 : วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหายในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ที่	อำเภอ	พื้นที่ตำบล	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้น บ่อยครั้ง/ คาดว่าจะเกิดขึ้น
1	เมืองนครพนม	ตำบลในเมือง ตำบลอาจสามารถ ตำบลนาทราย ตำบลขามเฒ่า ตำบลบ้านผึ้ง ตำบลวังตามัว ตำบลดงขวาง	เป็นที่ราบลุ่ม แอ่งกระทะ ติดลุ่มน้ำแม่น้ำโขง	อุทกภัย, วาตภัย อัคคีภัย (เฉพาะใน เขตพื้นที่ตำบลใน เมือง มีความเสี่ยงสูง)
2	นาแก	ตำบลพระซอง ตำบลพุ่มแก ตำบลนาเลียง ตำบลก้านเหลือง ตำบลนาแก	เป็นที่ราบลุ่มเชิงเขา	อุทกภัย, ภัยแล้ง, วาตภัย
3	โพนสวรรค์	ตำบลบ้านค้อ ตำบลนาขมิ้น ตำบลโพนสวรรค์ ตำบลโพนจาน ตำบลโพนบก ตำบลนาหัวบ่อ ตำบลนาใน	เป็นที่ราบลุ่ม, มีลำห้วยทวยไหล ผ่านพื้นที่	อุทกภัย, วาตภัย, ภัย แล้ง
4	ศรีสงคราม	ตำบลสามผง ตำบลนาคำ ตำบลบ้านเอื้อง ตำบลบ้านข่า ตำบลนาเดื่อ ตำบลหาดแพง	เป็นที่ราบลุ่ม มีลำห้วยน้ำยาม และลำน้ำสงครามไหลผ่านพื้นที่	อุทกภัย, น้ำป่าไหล หลาก ภัยแล้ง, วาตภัย
5	ท่าอุเทน	ตำบลรามราช ตำบลท่าจำปา ตำบลไชยบุรี ตำบลโนนตาล ตำบลพนอม	เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำโขง, ลำ ห้วยทับเสลาพาดผ่านในพื้นที่ และมีแนวรอยท่าแขกพาดผ่าน	อุทกภัย, วาตภัย, ภัย แล้ง, แผ่นดินไหว

ที่	อำเภอ	พื้นที่ตำบล	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้น บ่อยครั้ง/ คาดว่าจะเกิดขึ้น
		ตำบลเวินพระบาท		
6	ธาตุพนม	ตำบลดอนนางหงส์ ตำบลนาหนาด ตำบลอู่หม้า ตำบลแสนพัน ตำบลกุดฉิม ตำบลโพนแพง ตำบลธาตุพนมเหนือ	เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มีลำน้ำ อุบล พาดผ่านในพื้นที่	อุทกภัย, วาตภัย, ภัย แล้ง

ตารางที่ 1.2 : ประเมินความเสี่ยงสาธารณภัย ของจังหวัดนครพนม

ประเภทภัย	ระดับความ เสี่ยง	ระดับความ รุนแรง	ระดับการ บริหารจัดการ	ระดับความ ต่อแผลม
อุทกภัย	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
น้ำป่าไหลหลาก/ดินโคลนถล่ม	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
วาตภัยจากพายุหมุนเขตร้อน	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยแล้ง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
อัคคีภัย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
แผ่นดินไหว	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
ภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากอากาศหนาว	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน	ต่ำ	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
ภัยจากโรคระบาดจากมนุษย์	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากโรคแมลงศัตรูพืช	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากโรคระบาดสัตว์	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยง (ตารางที่ 1.1) ทำให้สามารถจัดประเภทภัยและการประเมินความเสี่ยง
สาธารณภัยของจังหวัดนครพนม ได้ดังนี้ (ตารางที่ 1.2) ดังนี้

- หมายเหตุ 1. ระดับความเสี่ยงสูง=3 ระดับความเสี่ยงปานกลาง=2 ระดับความเสี่ยงต่ำ=1
 2. ระดับความรุนแรงสูง=3 ระดับความรุนแรงปานกลาง=2 ระดับความรุนแรงน้อย=1
 3. ระดับการบริหารจัดการดี=3 ระดับการบริหารจัดการปานกลาง=2
 ระดับการบริหารจัดการน้อย=1
 4. ระดับความต่อแผลมสูง=3 ระดับความต่อแผลมปานกลาง=2
 ระดับความต่อแผลมน้อย=1

ซึ่งจากการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณสุข และการประเมินความเสี่ยงสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ทำให้ทราบถึงประเภทยที่มีความเสี่ยงในพื้นที่และสามารถจัดลำดับความเสี่ยง ได้ดังนี้ (จัดลำดับความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย)

1. อุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก
2. ภัยแล้ง
3. วาตภัย

จากความเสี่ยงต่อสาธารณสุข ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ จังหวัดนครพนม จึงจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขจังหวัด นครพนม พ.ศ. 2558 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

2.14 ผลិតภัณฑ์ชุมชน OTOP

การพิจารณามูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เปรียบเทียบกับมูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559) ของจังหวัดนครพนมตั้งอยู่บนพื้นฐานขีดความสามารถที่แท้จริงของจังหวัด เพื่อสะท้อนถึงการสร้างรายได้ให้แก่ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ตลอดจนชุมชน อีกทั้งเพื่อให้การประเมินมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สอดคล้องกับแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจ และศักยภาพของจังหวัด พร้อมทั้งจังหวัดกำหนดแนวทางและแผนการพัฒนาด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ที่มีศักยภาพของจังหวัด ให้ประชาชนในจังหวัดสามารถมีรายได้จากมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนความยั่งยืนของการรวมกลุ่มในชุมชน

ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการ OTOP ลงทะเบียนย้อนหลัง 3 ปี

ข้อมูลพื้นฐาน	ผลการดำเนินงานในอดีตปีงบประมาณ พ.ศ.						เป้าหมายกลุ่มผู้ผลิต/ ผู้ประกอบการ ปี พ.ศ.2560	
	2557		2558		2559			
	ราย	ผลิตภัณฑ์	ราย	ผลิตภัณฑ์	ราย	ผลิตภัณฑ์	ราย	ผลิตภัณฑ์
กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	414	728	414	728	414	728	487	829
ผู้ประกอบการรายเดียว	216	354	216	354	216	354	234	370
SMEs	0	0	0	0	0	0	3	8

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานย้อนหลัง 3 ปี

ข้อมูลพื้นฐาน	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในอดีตปีงบประมาณ พ.ศ.			เป้าหมายการ จัดเก็บรายได้ ปี พ.ศ. 2560
		2557	2558	2559	
มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP	บาท	631,207,654	700,231,610	793,428,390	958,143,776

1. รัฐบาลมีนโยบายโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยรัฐบาลพร้อมที่จะสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงองค์ความรู้สมัยใหม่

แหล่งเงินทุนและพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดเพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ในเรื่องของการประกอบอาชีพ ปี 2560 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการในเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยได้ดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของกลุ่ม ผู้ประกอบการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยองค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน นำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีความโดดเด่นสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีการลงทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 – 2559 ณ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ทุกอำเภอ รวม 12 อำเภอ ตั้งแต่งาตรมาที่ 1 – 4 จำนวน 724 กลุ่ม 1,238 ผลิตภัณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)

- | | | | | |
|-------------------------------------|-------|-------|-----------|----------|
| 1) จังหวัดมีผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) | จำนวน | 1,238 | ผลิตภัณฑ์ | แบ่งเป็น |
| - ผลิตภัณฑ์ดาวเด่นสู่สากล (A) | จำนวน | 44 | ผลิตภัณฑ์ | |
| - ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์ สร้างคุณค่า (B) | จำนวน | 84 | ผลิตภัณฑ์ | |
| - ผลิตภัณฑ์สู่การแข่งขัน (C) | จำนวน | 158 | ผลิตภัณฑ์ | |
| - ผลิตภัณฑ์ปรับตัวสู่การพัฒนา (D) | จำนวน | 952 | ผลิตภัณฑ์ | |

2) ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2558 ที่ผ่านมา จังหวัดมีผลิตภัณฑ์ปรับตัวสู่การพัฒนา (D) ได้รับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ จำนวน 110 ผลิตภัณฑ์

3) ในเดือนมกราคม-กันยายน 2560 จังหวัดมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหาร จำนวน 30 กลุ่ม รวม 30 ผลิตภัณฑ์ ตามโครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) จบพัฒนาจังหวัด ปี 2560 เพื่อพัฒนากลุ่มผู้ผลิตเพื่อให้สถานประกอบการได้รับมาตรฐาน Primary GMP / GMP และผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย อย. พร้อมบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า โดยทีมที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากการพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายได้รับมาตรฐาน PGMP (4 กลุ่ม) GMP (2 กลุ่ม) รวมจำนวน 6 กลุ่ม และเลขสารบบอาหาร (อย.) สำหรับอาหารแปรรูปที่บรรจุภาชนะพร้อมจำหน่าย จำนวน 21 ผลิตภัณฑ์

2. แนวทางการดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์ สำนักงานพัฒนาชุมชน สนับสนุนการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการ ให้สามารถนำภูมิปัญญาและองค์ความรู้สมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจะต้องผ่านเกณฑ์การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อย่างน้อย 4 ใน 6 ข้อโดยต้องผ่านเกณฑ์ข้อ 2 ดังนี้

1. ได้รับการขอรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ ในระดับพื้นฐาน/ท้องถิ่น ภายในประเทศ
2. มีการพัฒนารูปแบบ/ออกแบบผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์
3. เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตซ้ำในปริมาณ และคุณภาพใกล้เคียงกัน
4. เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยนำเสนอเรื่องราวที่สร้างสรรค์และน่าสนใจ
5. เป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐาน และมีตลาดจำหน่ายที่ถาวรในช่องทางใดช่องทางหนึ่ง
6. เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแบรนด์สินค้า ที่สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการตลาด

พัฒนาศักยภาพด้านการผลิตแก่ผู้ประกอบการ ในเรื่องการออกแบบและการจัดทำบรรจุภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมาย จะต้องมีความรู้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และมีบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการส่งเสริมการตลาดได้ โดยจังหวัดร่วมกับสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการดำเนินงาน มีเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์สามารถยกระดับและเพิ่มมูลค่าขึ้น

3. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม ร่วมกับหน่วยงานภาคี ประกอบด้วย เกษตรจังหวัด พาณิชย์จังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุกอำเภอ ดำเนินการจัดตลาดนัดชุมชน “ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้” เพื่อส่งเสริมการผลิต/ระบายสินค้าทางการเกษตร/ลดต้นทุนการผลิต/กระตุ้นเศรษฐกิจ ฯลฯ จังหวัดนครพนม เป็นแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ และกลุ่ม OTOP ของจังหวัด

1. จังหวัดได้จัดให้มีตลาดนัดชุมชน จำนวน 53 แห่ง 12 อำเภอ จำแนกเป็น

- จัดทุกวัน จำนวน 7 แห่ง
- จัดสัปดาห์ละ 1 – 5 วัน จำนวน 28 แห่ง
- จัดเดือนละ 1-3 ครั้ง จำนวน 8 แห่ง

2. มีผู้ร่วมจำหน่ายสินค้า 1,310 ราย จำแนกเป็น

- เกษตรกร 542 ราย ผู้ประกอบการ OTOP 195 ราย
- ส่วนราชการ - ราย ภาคเอกชน 573 ราย

4. การส่งเสริมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่สามารถเป็นต้นแบบได้

จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินโครงการ “การตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ ต้นแบบ”

เพื่อยกระดับมาตรฐานของตลาดนัดชุมชน เป็นตลาดนัดชุมชนต้นแบบให้เป็นที่น่าเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากประชาชน สร้างโอกาสให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และเกษตรกรรายย่อย เพิ่มช่องทางการตลาดมากขึ้น โดยใช้สถานที่ ห้างสรรพสินค้า บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาขานครพนม เป็นสถานที่ดำเนินการ เป็นต้นแบบ ซึ่งสถานที่ดังกล่าว ได้มีการจัดตลาดนัดอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา และในปี 2560 ได้มีการขยายผลไปสู่อำเภอทั้ง 12 อำเภอ ในการจัดตลาดนัด ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ อำเภอละ 1 แห่ง ซึ่งมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

ด้านผู้ประกอบการที่นำสินค้ามาจำหน่าย

มีการกำหนดกติกาในการจำหน่ายสินค้า เช่น การเปิดบูธจำหน่ายสินค้า เวลา 09.00 น. และปิดเวลา 19.00 น. ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ การช่วยกันรักษาความสะอาด เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการก็ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยมีเครือข่ายอำเภอเมืองฯ เป็นผู้ดูแลบริหารจัดการ

ด้านสถานที่

ใช้สถานที่บริเวณลานแสดงสินค้า และลานจอดรถ ของห้างสรรพสินค้า บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาขานครพนม ซึ่งห้างดังกล่าว เป็นสถานที่ที่มีผู้คนทั้งชาวไทย และ ชาวต่างประเทศ (สปป.ลาว) นิยมมาจับจ่ายใช้สอยกัน อย่่างคึกคัก โดยเฉพาะช่วงวันหยุดต่าง ๆ

ด้านการส่งเสริมการขาย

ช่วงวันพิธีเปิด มีการจัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรม พิธีกรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มีการซื้อสินค้า

ด้านการประชาสัมพันธ์

มีรถแห่ประชาสัมพันธ์การจัดงาน มีป้ายประชาสัมพันธ์การจัดงานติดสถานที่ คนส่วนมากเห็นชัดเจน เช่น ตรังสีแยกต่าง ๆ ทางเข้าบริเวณสถานที่จัดงาน เป็นต้น และการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 90.25 MSz

ด้านผลิตภัณฑ์และบริการที่จำหน่าย

- มีผลิตภัณฑ์จากทุกอำเภอมาร่วมจำหน่าย จำนวน 48 บูธ และจากหน่วยงาน เกษตรจังหวัด และ

พาณิชย์จังหวัด อีก 2 บุท รวมเป็น 50 บุท

- ผลิตภัณฑ์มีครบทั้ง 5 ประเภท
- ประเภทขนมขมิ้น เป็นอาหารที่คนนิยมมาก ได้แก่ ขนมจีนน้ำปลาร้าน้ำนัว อ.เรณูนคร
- ผลิตภัณฑ์การเกษตร ประเภทนี้ มีการสาธิตการเพาะเห็ดในตะกร้า

ด้านราคา

มีการติดป้ายราคาสินค้าครบทุกรายการ และสามารถต่อรองราคาได้ เนื่องจากผู้ประกอบการมาจำหน่ายด้วยตนเอง

ด้านการตกแต่งสถานที่

เน้นการจัดให้ดูสวยงาม น่าซื้อ จัดบูทแยกเป็นประเภทเพื่อสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า

ด้านกระบวนการจัดการงาน

ชี้แจง และจัดทำเป็นเอกสาร ให้ผู้ประกอบการได้เข้าใจกฎกติกาในการจำหน่ายสินค้า ณ ห้างบักชี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ สาขานครพนม ซึ่งกฎกติกาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับข้อปฏิบัติของห้างบักชี เช่น การจอดรถ การใช้เสียง การใช้อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร เป็นต้น มีการจัดเก็บยอดจำหน่ายทุกวัน เพื่อประเมินผลและรายงานผลให้จังหวัดทราบ มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเกษตรจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดตลาดนัดไทยช่วยไทย คนไทย ยิ้มได้ โดยทางเกษตรและสหกรณ์จะเน้นสินค้าการเกษตร ซึ่งในห้วงเดือนที่ผ่านมา (กรกฎาคม – สิงหาคม 2560) มีการจัดตลาดนัดร่วมกัน 5 ครั้ง (ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์)

ตารางแสดงผลผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครพนม

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	อำเภอ	ที่อยู่	หมายเหตุ
สุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP (PROVINCIAL STAR OTOP: PSO)				
1	พืณ แคน โหวด	นาหว้า	บ้านท่าเรือ ต.นาหว้า	
2	ผ้าลายมุก	นาหว้า	บ้านท่าเรือ ต.นาหว้า	
3	ผลิตภัณฑ์จากกก	นาหว้า	บ้านเหล่าพัฒนา	
4	เหล้าอุหรือเหล้าไห	เรณูนคร	บ้านเรณูนคร ต.เรณูนคร	
5	กอละแม	ธาตุพนม	บ้านหัวบึงท่า ต.เรณูนคร	
ผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 5 ดาว				
1	สบู่ก้อนลิเซอรีนผสมสมุนไพร	เมืองนครพนม	56 ม.4 ต.ท่าค้อ	
2	ผ้าเขียนลายบาติก	ปลาปาก	2/3 ม.7 ต.หนองเทาใหญ่	
3	ชาหมุยัดไส้	บ้านแพง	344 ม.4 ต.บ้านแพง	
4	ชุดผืนนทร	ธาตุพนม	435 ม.10 ถนน รพช.ตัดใหม่ ต.ธาตุพนม	
5	เครื่องประดับหิน	ธาตุพนม	97 ม.5 ต.ธาตุพนมเหนือ	

3. ประเด็นปัญหาและความต้องการของพื้นที่

ประเด็นปัญหาที่ 1 ปัญหาด้านท่องเที่ยว บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เท่าที่ควร เช่น ทักษะด้านภาษาอาเซียน โครงข่ายคมนาคมเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวกการขนส่งบริการสาธารณะเพื่อบริการนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอขาดป้ายบอกทางและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว การนำนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้ายังมีน้อย และเพิ่มนวัตกรรมให้แก่สินค้า และผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักของจังหวัด มักกระจุกตัวในช่วงเทศกาลไม่มีการกระจายตัวตลอดทั้งปี แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังขาดการวางแผนออกแบบให้เหมาะสมกับภูมิสถาปัตย์ สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ยังมีปัญหา ยังไม่ได้รับการพัฒนา ขาด story Telling และบริษัทนำเที่ยวในพื้นที่ยังเสนอขายและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึง

ประเด็นปัญหาที่ 2 ปัญหาด้านการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประชากรมีความยากจนเป็นลำดับต้นของประเทศถึงร้อยละ 30 ผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันเกษตรกร เช่น โรงสีข้าวอินทรีย์ ในจังหวัด มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจไม่สูงมากนัก ขาดทักษะและประสบการณ์ในด้านการจัดการและด้านภาษาที่ใช้สื่อสารทางธุรกิจ แรงงานภาคเกษตรไม่สอดคล้องกับการพัฒนาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากโครงสร้างอายุที่สูงขึ้นและเยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจเรื่องการเกษตร การขยายพื้นที่ส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมในพื้นที่ห่างไกลลุ่มน้ำ ขาดแคลนโรงสีข้าวที่มีศักยภาพในการสีข้าวอินทรีย์เพิ่มเติม W ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรบางส่วนยังขาดการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการประมงและเทคโนโลยี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในระบบปฏิบัติการบางส่วนที่เอื้อต่อการพัฒนาความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ เช่น ถนน 4 เลนรองรับสะพานทางเลี้ยวเมืองสายใหม่สนามบินนานาชาติ การขนส่งทางราง ศูนย์ขนส่งชายแดน และการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรยังไม่ทั่วถึง และเกษตรกรไม่มีกำลังจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าในการสูบน้ำ

ประเด็นปัญหาที่ 3 ปัญหาด้านการค้า การลงทุน อัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด นครพนมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งบางอำเภอห่างไกลจากจังหวัด ไม่เอื้อต่อการเดินทางเข้าสู่จุดศูนย์กลางของจังหวัดนครพนม ในการติดต่อด้านธุรกิจการค้า ธุรกิจท้องถิ่น เช่น ด้านการเกษตร การค้าและอุตสาหกรรม ได้รับประโยชน์จากการเปิดใช้สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ในสัดส่วนที่ต่ำ และคนไทยไม่สามารถข้ามแดนเพื่อการค้าในจุดผ่อนปรนได้

ประเด็นปัญหาที่ 4 ปัญหาด้านสังคม บุคลากรทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ โดยมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร 1: 7,470 ขาดแพทย์สูงเป็นอันดับ 6 ของภาคอีสาน สูงเป็นอันดับต้นๆของประเทศ ค่าเฉลี่ยประเทศ 1 : 2,960 ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการแพทย์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำรงต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ โดยวัดจากการสอบ O-Net A-Net V-Net ประชาชนยากจน ในปี 2557 มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 67,847 ต่อคนต่อปี อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประชาชนทั้งประเทศ คิดเป็นร้อยละ 35 ของรายได้เฉลี่ยของประชาชนทั้งประเทศ มีสัดส่วนคนจนมากถึง 32% สูงเกินเกณฑ์เฉลี่ยระดับประเทศรวมไปถึงแรงงานมีระดับผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ 3 เท่า มีสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่ำ และภาคการเกษตรมีผลผลิตต่อไร่ต่ำ (ใช้สัดส่วนคนจน และผลิตภาพแรงงาน) เกษตรกรว่างงานนอกฤดูการทำนาสูง ทำให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นของประชากรวัยทำงานเข้าสู่เมืองใหญ่ อัตราการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ของเด็กและเยาวชน(วัยรุ่น) ต่ำ อัตราการตายจากโรคฉุกเฉินทางศัลยกรรม อายุกรรม และการส่งต่อผู้ป่วยอาการหนักสูง มีอัตราการเข้าถึง

สาธารณูปโภคพื้นฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ อัตราการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ของเด็กและเยาวชน(วัยรุ่น) ต่ำ

ประเด็นปัญหาที่ 5 ปัญหาด้านความมั่นคง ขาดการบูรณาการและประสานงานร่วมกันอย่างจริงจังในหน่วยงานด้านความมั่นคง มีระยะทางความยาวตามแนวลำแม่น้ำโขง 174 กม. และมีช่องทางธรรมชาติมากทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล ปัญหาการขาดด้านความมั่นคงยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการทำบันทึกข้อตกลงชายแดนทั้งระดับจังหวัด /แขวง, อำเภอ / เมือง ด้านความมั่นคงชายแดน ขาดทรัพยากรในการดำเนินงานด้านความมั่นคง เช่นงบประมาณ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น และขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในพื้นที่ชายแดน

ประเด็นปัญหาที่ 6 ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ป่าไม้ลดลงเนื่องจากการขยายเขตพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญทั้งในและนอกพื้นที่อนุรักษ์ ขาดเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือของชุมชน/โรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อการคัดแยกขยะที่ต้นทางอย่างเป็นระบบ ขาดองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้สถานศึกษา ขาดองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมฐานทรัพยากร ขาดองค์ความรู้ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขาดการอนุรักษ์และฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ความต้องการของพื้นที่

1. สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอารยธรรมลุ่มแม่น้ำโขงและวัฒนธรรมประเพณีสำคัญของจังหวัดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านตามเส้นทางหมายเลข 8 และ 12 สู่ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้
2. เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรโดยการใช้นวัตกรรมตามศักยภาพของจังหวัดเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยเฉพาะ ข้าว ปลาแม่น้ำโขง โคเนื้อนครพนม และพืชเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ต่างๆ ที่ศักยภาพ โดยการลดต้นทุนการผลิตมุ่งสู่เกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. สร้างโอกาสเพิ่มรายได้จากผลิตภัณฑ์ของหวัด รวมถึงการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม และการค้าชายแดน พัฒนาระบบโลจิสติกส์โครงข่ายคมนาคมขนส่งผ่านสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ตามเส้นทางหมายเลข 8 และ 12 สู่ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้ และส่งเสริมการค้าการลงทุนในจังหวัด
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี การศึกษาได้มาตรฐานระดับประเทศ สร้างโอกาสเพิ่มรายได้จากอาชีพชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลดความเหลื่อมล้ำโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสู่พื้นที่ชนบทให้ทั่วถึง ให้โอกาสผู้พิการ ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ และเพิ่มศักยภาพด้านภาษารองรับประชาคมอาเซียน
5. ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายตามแนวชายแดนและความมั่นคงภายใน
6. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนมุ่งสู่การเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยการส่งเสริมสนับสนุนการปลูกป่าในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่อนุรักษ์ สร้างเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือของชุมชน/โรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อการคัดแยกขยะที่ต้นทางอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมฐานทรัพยากร อนุรักษ์ และฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ

เช่น ประชากรมีความยากจนร้อยละ 30 ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีน้อยและยัง ไม่ได้รับการยกระดับให้ได้มาตรฐาน สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ยังมีปัญหา ยังไม่ได้รับการพัฒนา ขาด story Telling และบริษัทนำเที่ยวในพื้นที่ยังเสนอขายและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึง

อุปสรรคดำเนินการพัฒนาการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการมีข้อจำกัดในด้านการขนส่ง ระหว่างประเทศ ปัญหาการยกระดับมาตรฐานการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน

2. ปัญหาด้านสังคม เช่น ขาดแคลนแพทย์ ขาดแคลนครู ปัญหาคุณภาพครู และด้านเด็ก/ผู้พิการ โครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมในพื้นที่ชนบท เป็นต้น

3. ปัญหาด้านความมั่นคง เช่น ยาเสพติด แรงงานต่างด้าว อาชญากรรม สาธารณภัย ปัญหาการกีดขวางตลิ่งริมแม่น้ำโขง การลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำยังไม่ทั่วถึง มีที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ มีพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ระบบการกระจายน้ำในไร่นาไม่เพียงพอ ขาดการดำเนินการเชิงอนุรักษ์

ความต้องการของพื้นที่

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าการลงทุนและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในภูมิภาค จังหวัดนครพนมจำเป็นต้องพัฒนาความร่วมมือ 3 ประเทศ 9 จังหวัด ที่ใช้เส้นทางหมายเลข 8 และ 12 ใน สปป.ลาว โดยการเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้ที่สั้นที่สุด แต่ก็ยังมีข้อจำกัดที่ สปป.ลาว มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาและปรับปรุงเส้นทาง ดังนั้น ประเทศผู้ใช้นั้นได้แก่ จีน เวียดนาม และไทย ควรร่วมมือกันจัดตั้งกองทุนประเทศผู้ใช้นั้นหมายเลข 8 และ 12 เพื่อพัฒนาและบำรุงรักษาถนนให้เหมาะสมกับการเป็นเส้นทางขนส่งระหว่างประเทศ (ไทย-ลาว-เวียดนาม-จีนตอนใต้)

2. เพื่อยกระดับรายได้ประชาชน จำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรแบบอินทรีย์ และพัฒนาเทคโนโลยี

3. การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความต่อเนื่องอันจะนำไปสู่การสร้างตลาดการค้าชายแดนอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการส่งออก

4. พัฒนาคนให้เป็นคนอาเซียน (สังคมอาเซียน) เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของประเทศประเทศเพื่อนบ้าน

4. ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาลำดับจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1) ด้านการค้าและการลงทุน ในช่วงเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2560 ดุลการค้ามีมูลค่า 29,966.94 ล้านบาท เปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของ ปีก่อน มกราคม – พฤศจิกายน 2559 ซึ่งดุลการค้ามีมูลค่า 9,604.16 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 20,362.78 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 212.02

2) ด้านการท่องเที่ยว สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม มีแนวโน้มการเติบโตได้ดี โดยในปี 2559 จังหวัดนครพนม มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,690.86 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.69 มีผู้มาเยือนเป็นจำนวน 1,020,768 คน สูงขึ้นร้อยละ 3.88 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยว 941,457 คน และนักท่องเที่ยว 557,249 คน โดยนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย อย่างไรก็ตามแนวโน้มของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุก ๆ ปี โดยในปี 2559 จังหวัดนครพนมมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.60 และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ

3.56 ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 อย่างไรก็ตามอัตราการใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวต่างชาติยังสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย กล่าวคือนักท่องเที่ยวต่างชาติจะมีอัตราการใช้จ่ายอยู่ที่ 1,399.93 บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 3.24 ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะอยู่ที่ 1,163.28 บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 3.51 อีกทั้งระยะเวลาพำนักเฉลี่ยที่จังหวัดนครพนมของผู้มาเยือนคือ 2.35 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 0.04

3) ด้านการเกษตร ร้อยละของหน่วยการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ดังนี้

ด้านพืช (ข้าวนาปี)

-ปีการเพาะปลูก 58/59 เฉลี่ย 395 กก./ไร่

-ปีการเพาะปลูก 59/60 เฉลี่ย 419 กก./ไร่

ด้านปศุสัตว์ (ตัว)

จำนวนสัตว์ทั้งหมด ปี 2559 จำนวน 1,021,655 ตัว

จำนวนสัตว์ทั้งหมด ปี 2560 จำนวน 1,346,379 ตัว

จำนวนสัตว์ทั้งหมด ปี 2560 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็น 31.78 %

ด้านประมง

- ปี 2559 ปริมาณ 10,117,651 กก.

- ปี 2560 ปริมาณ 10,728,469 กก.

ปริมาณเพิ่มขึ้น 610,818 กก. คิดเป็นร้อยละ 5.69

มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 58/59 คิดเป็นร้อยละ 5.72 กก./ไร่

4) ด้านการศึกษา

ตารางเปรียบเทียบผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET					
ระดับจังหวัดนครพนม					
ชั้น	วิชา	2558	2559	ผลต่าง	สรุปผล
ป.6	ภาษาไทย	44.17	48.12	3.95	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	36.70	34.24	-2.46	ลด
	วิทยาศาสตร์	38.86	37.63	-1.23	ลด
	สังคมศึกษา	44.05	41.97	-2.08	ลด
	ภาษาอังกฤษ	33.28	28.58	-4.7	ลด
	เฉลี่ย	39.41	38.11	-1.30	ลด
ม.3	ภาษาไทย	40.58	42.89	2.31	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	28.84	26.63	-2.21	ลด
	วิทยาศาสตร์	34.39	32.82	-1.57	ลด
	สังคมศึกษา	43.41	46.02	2.61	เพิ่ม
	ภาษาอังกฤษ	27.97	28.75	0.78	เพิ่ม
	เฉลี่ย	35.04	35.42	0.38	เพิ่ม
ม.6	ภาษาไทย	44.26	47.95	3.69	เพิ่ม
	คณิตศาสตร์	22.63	21.30	-1.33	ลด
	วิทยาศาสตร์	31.50	29.88	-1.62	ลด
	สังคมศึกษา	37.89	33.94	-3.95	ลด

ตารางเปรียบเทียบผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET					
ระดับจังหวัดนครพนม					
ชั้น	วิชา	2558	2559	ผลต่าง	สรุปผล
	ภาษาอังกฤษ	20.62	23.90	3.28	เพิ่ม
	เฉลี่ย	31.38	31.39	0.01	เพิ่ม

คะแนน O-NET รวม 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัด จังหวัด นครพนม 447 โรงเรียน

นักเรียน ป.6 ร้อยละ 38.11 ลดลงจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 1.30 (คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ 43.88)

นักเรียน ม.3 ร้อยละ 35.42 เพิ่ม จากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 0.38 (คะแนนระดับประเทศ 38.29)

นักเรียน ม.6 ร้อยละ 31.39 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 0.01 (คะแนนระดับประเทศ 34.49)

ปัญหาอุปสรรค

1.ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางหลายแห่งที่นักเรียนมีคะแนนการสอบ O-NET ต่ำ พบว่ามีจำนวนครูไม่พอเพียงในบางกลุ่มสาระ การนำครูในกลุ่มสาระอื่นไปสอนในกลุ่มสาระที่ครูขาด ทำให้คุณภาพของครูไม่ตรงตามสาระการสอนส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ดีขึ้น

2.โรงเรียนหลายแห่งมีครูผู้สอนที่ต้องปฏิบัติงานอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น งานพัสดุ งานการเงิน งานธุรการ รวมถึงงานโครงการพิเศษของโรงเรียน โครงการที่ทำร่วมกับชุมชนซึ่งเป็นงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากงานการสอนทำให้ครูมีเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลงไม่สามารถสอนได้เต็มที่

3.เนื้อหาที่นำมาออกข้อสอบ O-NET กับความรู้ของนักเรียนไม่สัมพันธ์กัน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1.การทำงานในรูปของเครือข่าย/สหวิทยาเขต เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นำเด็กในโรงเรียนเครือข่ายเรียนร่วมกันในแต่ละกลุ่มสาระวิชาหลัก

2.พัฒนาครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้พัฒนาครูเครือข่ายสถานศึกษา ชมรมครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือรูปแบบอื่นๆ ที่หลากหลาย

3.พัฒนานักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

4.จัดให้มีการทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีมาตรฐาน วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการ

สรุปผลการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนริมแม่น้ำโขง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 740 กิโลเมตร มีประชากร 717,805 คน ประชากรร้อยละ 50 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประชากรมีรายได้เฉลี่ย 66,799 บาทต่อคนต่อปี มีความยากจนร้อยละ 30.02 (ที่มา:สศช.) มีความยากจนเป็นลำดับต้นของประเทศ มีผลิตภัณฑ์ของจังหวัดที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าวหอมมะลินครพนม ปลาแม่น้ำโขง และโคขุน มีวัฒนธรรมประเพณีสำคัญที่เป็นอัตลักษณ์ จะทำอย่างไรให้ประชาชนในจังหวัดนครพนมมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้ของดีที่มีอยู่เป็นตัวขับเคลื่อนให้ประชาชนในจังหวัดมีรายได้เพิ่มขึ้น และนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดเพิ่มขึ้น

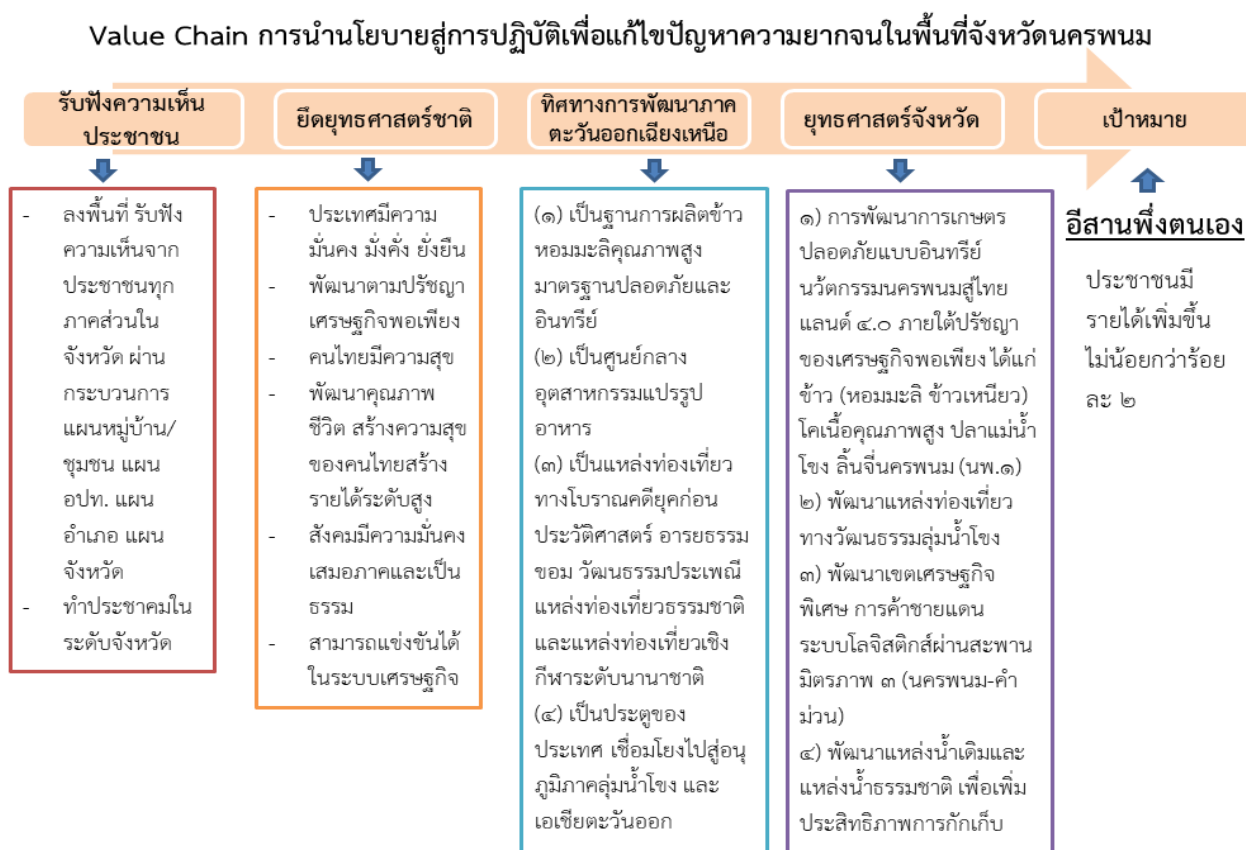
จากข้อมูลเบื้องต้นเกิดประเด็นปัญหาว่าจะอย่างไรถึงจะสามารถแก้ไขปัญหาคความยากจนของประชาชนในจังหวัดนครพนมโดยการยกระดับรายได้ของประชาชนผ่านกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด จะนำโมเดลไทยแลนด์ 4.0 มาปรับใช้อย่างไร เพื่อยกระดับรายได้ของประชาชน จะอย่างไรให้นักท่องเที่ยวหรือคนภายนอกได้เดินทางมาจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้นเพื่อใช้จ่ายใช้สอยภายในจังหวัดได้อย่างไร จึงเกิดแนวคิด “การท่องเที่ยวเพื่อการเกษตร” ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแผนงานโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ยึดนโยบายรัฐบาลเป็นหลัก พร้อมน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน สิ่งแรกที่จะต้องดำเนินการ คือ การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเดิมทางประวัติศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรม เช่น องค์พระธาตุพนม การส่งเสริมงานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า 8 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ การจัดทำเส้นทางไหว้พระธาตุประจำวันเกิด รวมถึงการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เป็น Land Mark ของเมือง โดยการก่อสร้างองค์พระศรีสัตตนาคราช การก่อสร้างเส้นทางจักรยานริมแม่น้ำโขงที่ยาวที่สุดในประเทศไทย การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนในเรื่องการเกษตรเน้นในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ปลาแม่น้ำโขง และโคขุน รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถแข่งขันได้ จึงทำให้เกิด T- Model ในการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนของประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ และประเทศเพื่อนบ้าน ดังภาพประกอบต่อไปนี้

T- Model

แก้ไขปัญหาคความยากจนเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ของจังหวัดกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน



T-Model หมายถึง จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนติดแม่น้ำโขง เมื่อเดินทางจากกรุงเทพฯ มาถึงสุดเขตแดนที่นครพนมจะมีลักษณะเป็นรูปตัว T มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่เรียกว่าสามที่สุด ได้แก่ ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด คือ องค์พระธาตุพนม สวยที่สุด คือ สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) และงามที่สุด คือ ทิวทัศน์ริมฝั่งโขง จากทิศเหนือลงมาทางทิศใต้สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีเกษตรริมโขงที่มีอัตลักษณ์ มีผลิตภัณฑ์ของจังหวัดที่สำคัญได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ปลาแม่น้ำโขง โคขุน (โคเนื้อนครพนม) ลิ่นจี่พันธุ์นครพนม๑ แตงโมไร้เมล็ดศรีสงครามที่อร่อยที่สุด ไก่วง เป็นต้น ประกอบกับจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน และท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขง การท่องเที่ยวทางน้ำ เกษตรกรในพื้นที่ได้มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสูงที่เน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีตามโมเดลไทยแลนด์ 4.0 โดยเน้นการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้จึงเกิด Value Chain การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ดังภาพต่อไปนี้



Value Chain การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดนครพนม เป็นการเชื่อมโยงจากสภาพปัญหาในพื้นที่สู่การกำหนดนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติทั้งในระดับชาติ ระดับภาค และจังหวัด (Area) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับรายได้ของประชาชนในจังหวัดนครพนมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนวัดผลได้ คือ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี (GPP Per Capita)

ประโยชน์ที่ทางราชการ หรือประชาชนได้รับ หรือผลที่ได้รับ

จากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติผ่านกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) การจัดทำงบประมาณแบบเน้นผลงาน (Performance Base Budgeting) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ การยึดนโยบายระดับชาติและยุทธศาสตร์จังหวัดเป็นหลัก การรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนในจังหวัด และปฏิบัติ

ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ขับเคลื่อนการดำเนินงานแบบมียุทธวิธีที่สามารถแก้ไข ปัญหาความยากจน โดย T-Model ดังนี้

1) **ประโยชน์ต่อประชาชน** ทำให้รายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้นจากปี 2554 จำนวน 52,456 บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นในปี 2558 จำนวน 66,799 บาทต่อคนต่อปี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.34 % (ที่มา:สศช.) และอนาคตจะเพิ่มขึ้น ในปี 2561 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ในส่วนเรื่องการท่องเที่ยว ในปี 2559 มีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 1,690.86 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 8.69 และในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนผู้มาเยือนรวม 1,020,768 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.88 (ที่มา:กรมการท่องเที่ยว)

2) **ประโยชน์ต่อทางราชการ** จังหวัดนครพนมมีแผนพัฒนาจังหวัดที่มีคุณภาพสามารถแก้ไขปัญหาความ ยากจนอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) สอดคล้องตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง สู่เป้าหมายที่มีความชัดเจนวัดผลได้ (KPI) การใช้งบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด (Performance Base Budgeting) ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองมีส่วนร่วมภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน

1) ปัญหาเชิงยุทธศาสตร์

(1) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดยังไม่ได้มาตรฐานรองรับนักท่องเที่ยว ปัญหา การยกระดับมาตรฐานการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน การตลาดสินค้าท้องถิ่น และการลงทุนในจังหวัดยัง ขยายตัวช้า

(2) ปัญหาด้านสังคมและความมั่นคง เช่น ขาดแคลนแพทย์ ปัญหาด้านการศึกษา ตลอดจนเรื่อง ความมั่นคงชายแดน ยังเป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาของจังหวัด

2) **ปัญหาด้านแผนและงบประมาณจังหวัด :** แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแผนที่มีการวางแผนพัฒนาได้ ครอบคลุมทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนราชการส่วนกลางยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อ แผนพัฒนาจังหวัดเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1) เพื่อยกระดับรายได้ประชาชนจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรแบบอินทรีย์เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมโดยใช้นวัตกรรม การส่งเสริมนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้มีความต่อเนื่องอันจะนำไปสู่การ สร้างตลาดการค้าชายแดนอุตสาหกรรมเกษตร ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

2) เพื่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณให้สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและรวดเร็ว ควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดให้มากยิ่งขึ้น โดยให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการการบูรณาการแผนงาน/โครงการและงบประมาณในพื้นที่ในการพัฒนาจังหวัดได้ อย่างมีประสิทธิภาพและแก้ไขปัญหาให้ประชาชน

บทที่ 2 การเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนครพนม และกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

2.1 หลักการทำงาน

1. ยึดนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมถึงแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ เช่น แผนพัฒนาการเกษตร นโยบายโซนนิ่งภาคเกษตร แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ เป็นต้น

2. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชน

3. มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน โดยคำนึงความพร้อมของทุกภาคส่วน (ส่วนราชการ ต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นรวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ชุมชน) เพื่อร่วมกันวาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

4. ให้มีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้มีความถูกต้องในประเด็นข้อมูลและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อให้แผนทันสถานการณ์และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

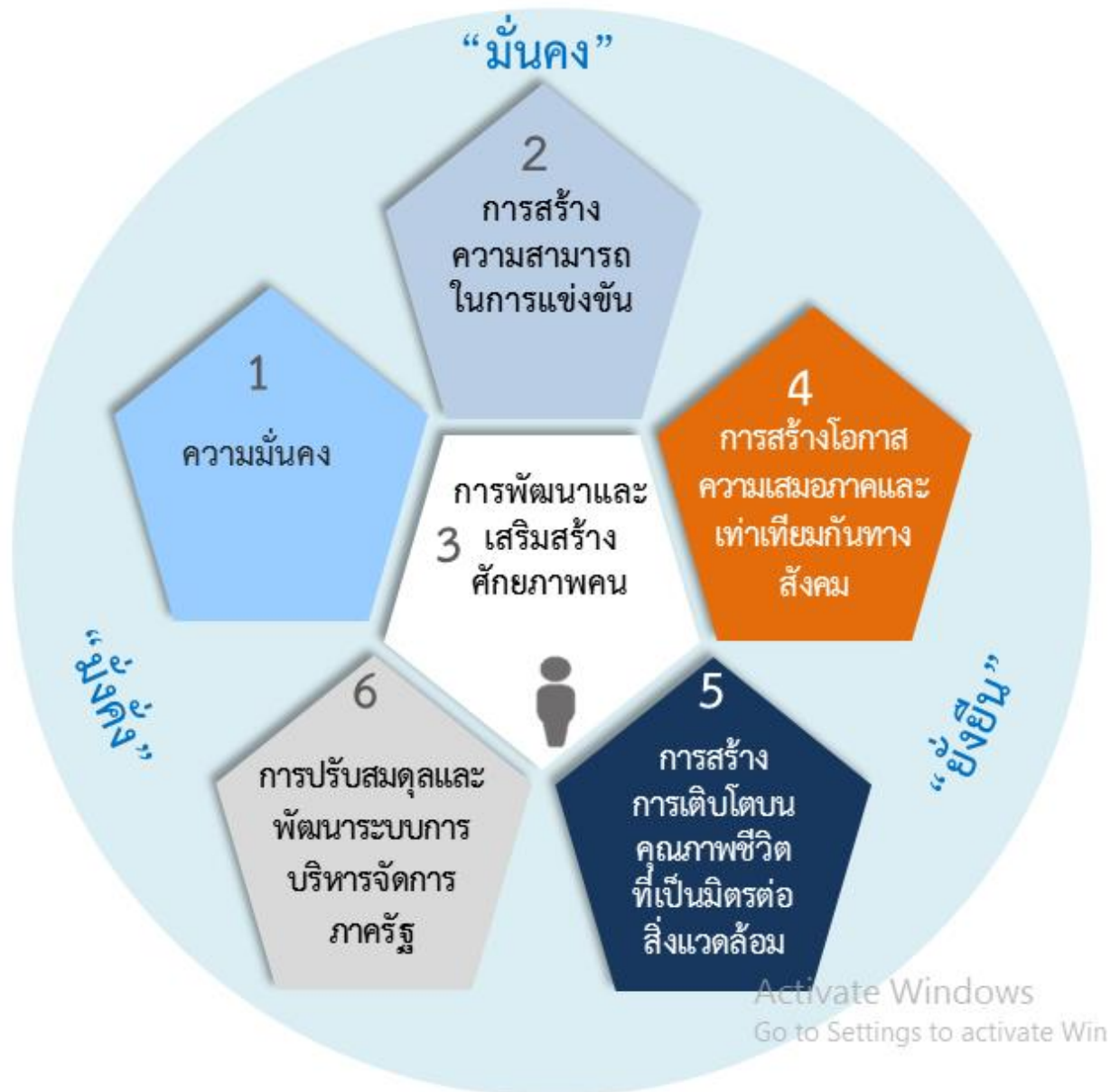
การพัฒนาและการวางแผนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย มีความร่วมมือกันทุกฝ่าย มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันก่อน หากไม่มีเป้าหมายร่วมกันแล้วก็จะยากที่จะขับเคลื่อนให้แผนและยุทธศาสตร์นั้นประสบผลสำเร็จได้ โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ดังนี้

2.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความสุขของคนไทยสร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้วสังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรมประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะ

- พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความสุขของคนไทย
- สร้างรายได้ระดับสูง
- เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
- สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม

- ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

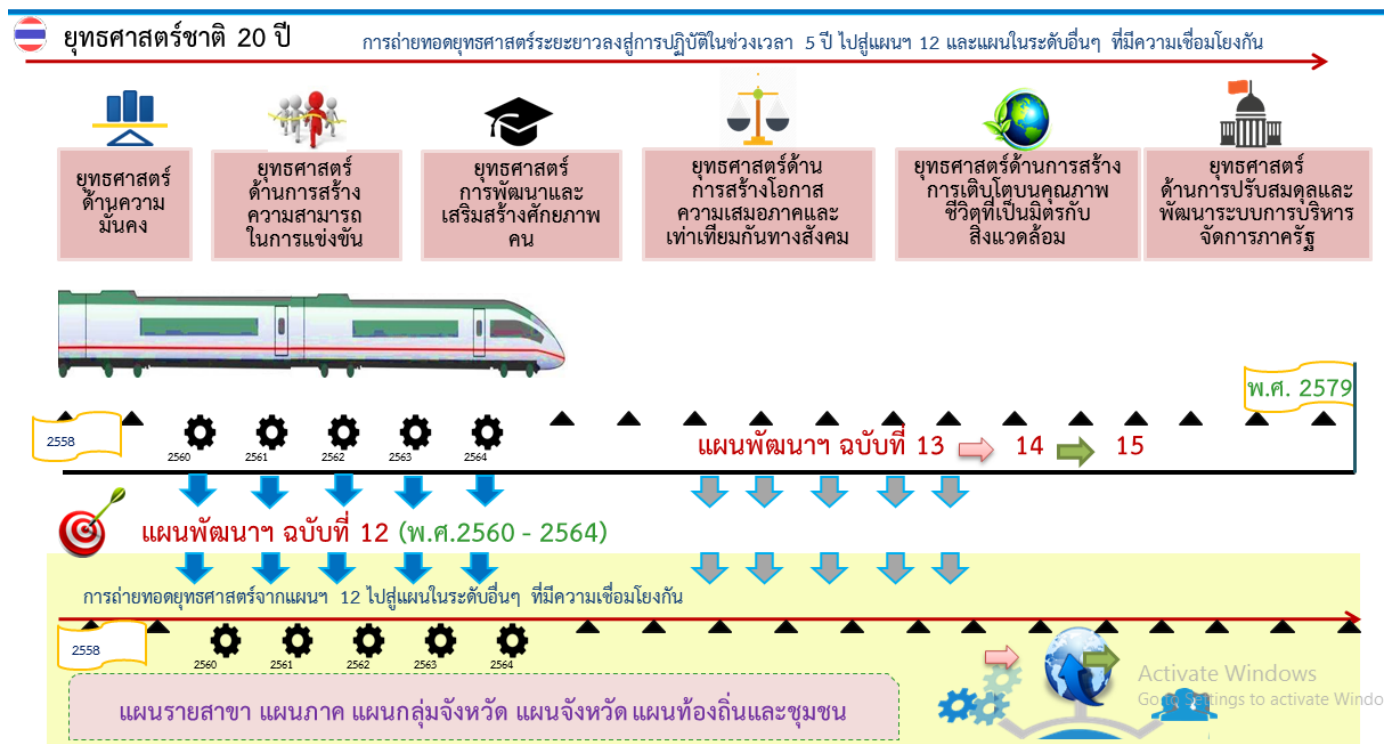


2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12(2560-2564)

- การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นจากรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง
- การพัฒนาศักยภาพคน ตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบสังคมสูงวัยคุณภาพ
- การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง
- การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

➤ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไปสู่แผนระดับต่างๆ



3

2.4 ยุทธศาสตร์อาเซียน

- การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าบริการ การค้าและการลงทุน
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- การพัฒนากฎหมาย กฎ และระเบียบ
- การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของอาเซียน
- การเสริมสร้างความมั่นคง
- การเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสของอาเซียน

2.5 นโยบายรัฐบาล

- การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
- การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ
- การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
- การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

- การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
- การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและการพัฒนา และนวัตกรรม
- การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
- การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.1 เร่งพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจนก้าวสู่เป้าหมาย “อีสานพึ่งตนเอง” โดยใช้ศักยภาพ ได้แก่ (1) เป็นฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง มาตรฐานปลอดภัยและอินทรีย์ (2) เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเอทานอลของประเทศ (4) เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม วัฒนธรรมประเพณี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ (5) เป็นประตูของประเทศ เชื่อมโยงไปสู่อนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และเอเชียตะวันออกเฉียง

5.2 ประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ (1) เพิ่มศักยภาพการผลิตไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย (2) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ อาทิ พืชผัก ผลไม้ ไม้ดอก โคเนื้อ โคนม ปลา เป็นต้น (3) พัฒนาเกษตรกรรมใหม่ให้เป็นมืออาชีพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าอ้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค (5) ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ธรรมชาติ และกีฬาสู่นานาชาติ (6) พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (7) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (8) พัฒนาเมืองให้น่าอยู่





2.7 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

- ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ การผลิต และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงลักษณะในเรื่องของอารยธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
- เพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อการแข่งขัน

2.8 ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด

- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness)
- การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth)
- การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)
- การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process)

ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ประชาชนทั่วไปผู้รับบริการ
- ภาคเอกชน
- ภาครัฐ
- จังหวัดใกล้เคียง
- กลุ่มจังหวัด
- พันธสัญญาระหว่างประเทศ
- ทิศทางผู้บริโภคร
- สังคม/สิ่งแวดล้อม
- ค่านิยม/วัฒนธรรม

2.9 การนำนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนครพนม จะอย่างไรถึงจะสามารถแก้ไข

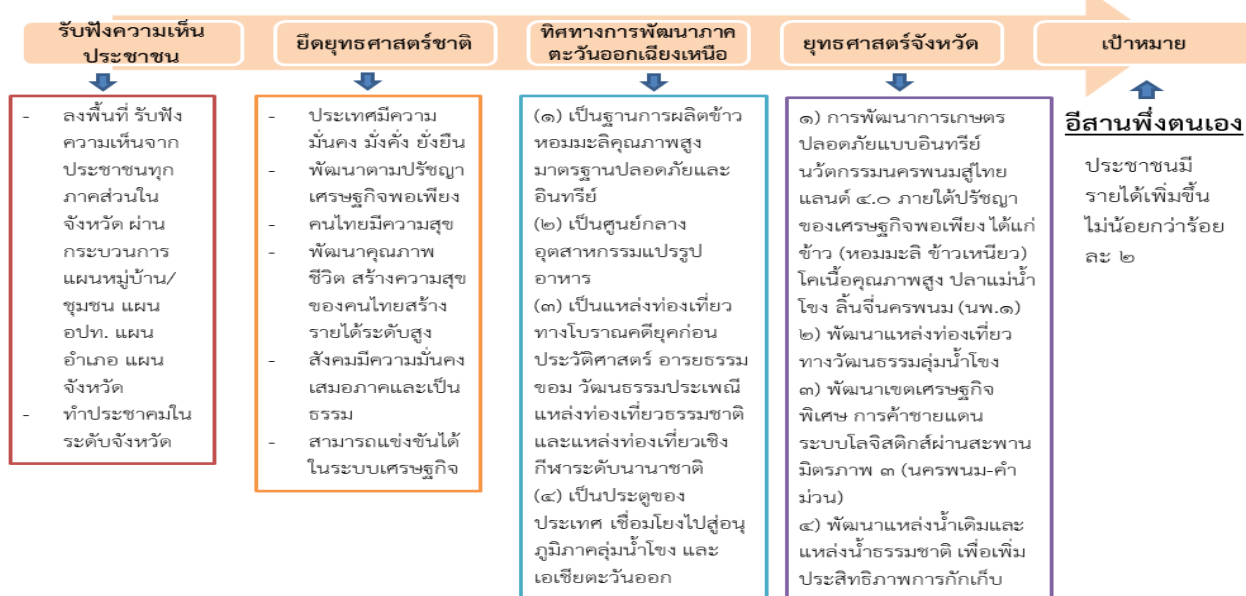
ปัญหาความยากจนของประชาชน ยกระดับรายได้ของประชาชนผ่านกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา จังหวัด จะนำโมเดลไทยแลนด์ ๔.๐ มาปรับใช้อย่างไร เพื่อยกระดับรายได้ของประชาชน จะทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยว หรือคนภายนอกได้รู้จักจังหวัดนครพนมและเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้นเพื่อจับจ่ายใช้สอย ภายในจังหวัดได้อย่างไรเพื่อเป็นการกระจายรายได้ในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น จึงเกิดแนวคิด “การท่องเที่ยวนำการเกษตร” ซึ่งในห้วงหลายปีที่ผ่านมาได้ได้มีการจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ยึดนโยบายรัฐบาลเป็นหลัก พร้อมน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการควบคุม การดำเนินงานเป็น Value Chain สอดคล้องเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง สิ่งแรกที่จะต้องดำเนินการ ในการการนำ นโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนครพนม ดังนี้

1. การพัฒนาการเกษตรปลอดภัยแบบอินทรีย์นวัตกรรมนครพนมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ข้าว (หอมมะลิ ข้าวเหนียว) โคเนื้อคุณภาพสูง ปลาแม่น้ำโขง ลิ่นจันทน์ (พันธุ์พด) โดยการ สร้างแบรนด์ ยกระดับไปสู่ตลาดคุณภาพสูง การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร รวมถึง การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถแข่งขันได้ ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการ สร้างความร่วมมือการผลิตสินค้าเกษตรแบบ Contract Farming กับ สปป. ลาว

2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง “ให้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำ โขง” พัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ริมโขง หรือเมืองคลาสสิกริมโขง (Classic city) เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต และสร้าง โอกาสทางเศรษฐกิจ โดยรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และธรรมชาติ โดยเฉพาะ องค์พระธาตุพนม การส่งเสริมงานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า ๘ ชนเผ่า ๒ เชื้อชาติ การจัดทำเส้นทางไหว้ พระธาตุประจำวันเกิด ยกระดับและพัฒนาวัฒนธรรมชนเผ่าต่างๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศาสนา และ ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เป็น Land Mark ของเมือง โดยการก่อสร้างองค์พระศรีสัตต นาคราช การก่อสร้างเส้นทางจักรยานริมแม่น้ำโขงที่ยาวที่สุดในประเทศไทยเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดน รวมถึงพัฒนาระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศผ่านสะพาน มิตรภาพ ๓ (นครพนม-คำม่วน) สู่ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้ที่สั้นและสะดวกที่สุด

Value Chain การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดนครพนม



Value Chain การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดนครพนม เป็นการเชื่อมโยงจากสภาพปัญหาในพื้นที่สู่การกำหนดนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติทั้งในระดับชาติ ระดับภาค และจังหวัด (Area) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับรายได้ของประชาชนในจังหวัดนครพนมที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนวัดผลได้ คือ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี (GPP Per Capita)

บทสรุปการเชื่อมโยงนโยบายชาติสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนครพนม การเชื่อมโยงภารกิจหน้าที่ของจังหวัดกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แนวทางการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและนโยบายรัฐบาลสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ต่อยอดขยายผลทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การพัฒนาและการวางแผนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย มีความร่วมมือกันทุกฝ่าย มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันก่อน หากไม่มีเป้าหมายร่วมกันแล้วก็จะขับเคลื่อนให้แผนและยุทธศาสตร์นั้นประสบผลสำเร็จได้

บทที่ 3 ประเด็นการพัฒนา

3.1 บทวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดนครพนมโดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค หรือ SWOT Analysis

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม ได้แต่งตั้งคณะทำงานทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561-2564 มา 5 กลุ่มภารกิจ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการ ซึ่งได้ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาในด้านต่างๆ ของจังหวัดครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา นำสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา และประเด็นการพัฒนาดังนี้ ดังนี้

1. กลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง (Strength)	โอกาส (Opportunities)
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ S ๑. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมลุ่มน้ำโขง เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขงที่ยาวที่สุด แม่น้ำโขงที่สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวได้หลากหลาย อาทิ การล่องเรือชมเมืองและทิวทัศน์ริมฝั่งโขงได้ทุุกฤดูกาล S ๒. มีพระธาตุประจำวันเกิด ครบ 7 วัน ซึ่งสามารถเดินทางสักการะได้ภายใน 1 วัน และมีความหลากหลายวิถีชีวิตพันธุ์ S ๓. มี Land mark องค์พระธาตุศรีสัตตนาคราช หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม และอนุสรณ์สถานโฮจิมินห์ ณ บ้านนาจอก และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีภูมิทัศน์ริมฝั่งโขงที่สวยงามที่สุด และอากาศดีตลอดปี อุทยานแห่งชาติภูกังกา น้ำตกตาดขาม น้ำตกตาดโพธิ์ ฯลฯ S ๔. มีเทศกาลงานประเพณีที่มีชื่อเสียงระดับชาติ อาทิ งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ และวัฒนธรรม 8 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ ที่เป็นอัตลักษณ์ เป็นต้น S ๕. เป็นเมืองที่ได้รับการประกาศว่า เป็นเมืองแห่งความสุขที่สุดในประเทศไทย โดยมีสโลแกนชมสามที่สุดสุขที่สุด(ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด: พระธาตุพนม, สวยที่สุด :สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน), งามที่สุด : ทิวทัศน์ริมฝั่งโขง) S ๖. มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เอื้อต่อ	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ ○ ๑. มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งลาว (แขวงคำม่วน สะหวันนะเขต บลิก้าไซ) และเวียดนาม(เงอาน ฮาติง กวางบิง) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่สมบูรณ์หลายแห่งขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ○ ๒. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขงของรัฐบาล กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ○ ๓. รัฐบาลได้ประกาศให้จังหวัดนครพนมอยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง ○ ๔. กระแสความนิยมเกี่ยวกับความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และวิถีชีวิต การท่องเที่ยวตามกระแสตามรอยฯ (ภาพยนตร์, วิทยุ, ละครและผู้มีชื่อเสียง ○ ๕. นโยบายแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2560-2564) พัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน ○ ๖. ความสดใหม่ของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ วิทยาลัยการ ท่องเที่ยวฯ วิทยาลัยการบันนาคาชาติ ม.นครพนม	
จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการ ท่องเที่ยวและบริการ W ๑. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการยังไม่ได้ รับการพัฒนาศักยภาพที่ควร เช่น ทักษะ ด้านภาษาอาเซียน W ๒. โครงข่ายคมนาคมเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ สะดวกการขนส่งบริการสาธารณะเพื่อบริการ นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอขาดป้ายบอกทางและ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว W ๓. การนำนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้ายังมีน้อย และเพิ่มนวัตกรรมให้แก่สินค้า และผลิตภัณฑ์ สินค้าชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว W ๔. กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักของจังหวัด มักกระจุกตัวในช่วงเทศกาลไม่มีการกระจายตัว ตลอดทั้งปี W ๕. แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังขาดการวางแผน ออกแบบให้เหมาะสมกับภูมิสถาปัตย์ W ๖. สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ยังมี ปัญหา ยังไม่ได้รับการพัฒนา ขาด story Telling และบริษัทนำเที่ยวในพื้นที่ยังเสนอขาย และประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึง	อุปสรรค (Threats) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการ ท่องเที่ยวและบริการ T 1. การเดินทางของนักท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยัง ประเทศเพื่อนบ้านที่ ใช้บัตรผ่านแดนยังไม่ได้รับการ อำนวยความสะดวก (เข้าด่านไหนต้องออกด่านนั้น) และยังมีข้อจำกัดซึ่งเป็นอุปสรรคในการเดินทางข้าม แดนของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

จุดแข็ง (Strengths) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม S ๑. มีลุ่มน้ำที่มีศักยภาพ (ลุ่มน้ำโขง,ลุ่มน้ำสงคราม,ลุ่มน้ำกำ) ด้านประมงน้ำจืด เช่น ปลานิล, ปลาเผา เพื่อการค้าภายในประเทศและการส่งออก S ๒. เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเกษตรได้หลายชนิด อาทิด้านพืช คือ ข้าวหอมมะลิ ยางพารา สับปะรด(G) ลิ้นจี่ (G) ด้านปศุสัตว์ คือ โคเนื้อ กระบือ ไก่วง สุกร และสัตว์ปีก ด้านประมง คือ ปลานิล ปลาเผา เพื่อการค้าภายในและภายนอกประเทศ S ๓. มีศักยภาพด้านปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อคุณภาพ กระบือ สุกร สัตว์ปีก และไก่วง และพืชอาหารสัตว์ เพื่อการค้าภายในประเทศและการส่งออก S ๔. มีศักยภาพในการผลิตผลผลิตเกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าวอินทรีย์ Support Reason : ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 4000 ตัน ผ่านการรับรองสามารถส่งออกได้ทั่วโลก ยกเว้น กลุ่มประเทศอาหรับและญี่ปุ่น	จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม W ๑. ผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันเกษตรกร เช่น โรงสีข้าวอินทรีย์ ในจังหวัด มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจไม่สูงมากนัก ขาดทักษะและประสบการณ์ในด้านการจัดการและด้านภาษาที่ใช้สื่อสารทางธุรกิจ W ๒. แรงงานภาคเกษตรไม่สอดคล้องกับการพัฒนาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากโครงสร้างอายุที่สูงขึ้นและเยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจเรื่องการเกษตร W ๓. การขยายพื้นที่ส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมในพื้นที่ห่างไกลลุ่มน้ำ W ๗. ขาดแคลนโรงสีข้าวที่มีศักยภาพในการสีข้าวอินทรีย์เพิ่มเติม W ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรบางส่วนยังขาดการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการประมงและเทคโนโลยี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ W ๘. ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในระบบปฏิบัติการบางส่วนที่เอื้อต่อการพัฒนาความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ เช่น ถนน 4 เลนรองรับสะพานฯทางเลี่ยงเมืองสายใหม่ สนามบินนานาชาติ การขนส่งทางราง ศูนย์ขนส่งชายแดน (ย้ายมาจาก T4 เดิม) W ๙. การบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรยังไม่ทั่วถึง และเกษตรกรไม่มีกำลังจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าในการสูบน้ำ
โอกาส(Opportunities) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม O ๑. นโยบายของผู้บริหารสนับสนุนและผลักดันในด้านการเกษตรสีเขียวเพิ่มเติม(รอข้อมูลสนับสนุน) S กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่รวมตัวกันในนาม Young smart farmer เพื่อทำการเกษตรแนวใหม่ (ประมาณ 132 คน) O ๒. นครพนมมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นตลาดกลางสินค้าทางด้านสินค้าเกษตร (เนื่องจากเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ) และกำลังดำเนินการ	อุปสรรค(Threats) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม T1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกที่ส่งผลต่อการทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน

ก่อสร้างอาคารตลาดกลางสินค้า ไกล่สะพาน มิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ○ ๗. มีการนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าไม่ ครอบคลุมตลอดทั้งกระบวนการ (Value chain) เช่น การผลิต, โรงงานแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตร, การปรับปรุงพัฒนาด้าน Packaging ○ ๘. นโยบายรัฐบาลมีโครงการแก้ไขปัญหาการ บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และโครงการพลังงาน แสงอาทิตย์เพื่อลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกร	
---	--

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน</u> S ๑. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่บนปากทางที่สั้นและ สะดวกที่สุดในการเชื่อมโยงไปสู่ลาว เวียดนาม และจีน โดยผ่านสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม- คำม่วน) เส้นทาง R12 ของลาว และเส้นทาง National highway R1A และโฮจิมินห์ Road ของเวียดนาม S ๒. เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ 2 อำเภอ 13 ตำบล อำเภอเมือง และอำเภอท่าอุเทน เนื้อ ที่รวม 794.79 ตร.กม. และมีพื้นที่ของรัฐที่ พร้อมให้เอกชนเช่าเพื่อการลงทุน S ๓. สนามบินนครพนมเป็นสนามบินสุลกาการ ที่ สามารถเข้าหาลำลงได้ และมีการเจริญเติบโต ของจำนวนบุคคลเดินทางเข้า-ออก ณ ท่าอากาศ ยานนครพนม ในอัตราเพิ่มที่สูง S ๔. มีโรงงานอุตสาหกรรมที่รองรับผลผลิตทาง การเกษตรที่หลากหลายและมีมาตรฐาน เช่น โรงงานแปรรูปปลาไหล โรงงานแปรรูปเนื้อโคเนื้อ คุณภาพ โรงงานผลิตยางแท่ง STR 20 และโรงสี ขนาดใหญ่ เป็นต้น S ๕. มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทาง อากาศ และในอนาคตจะมีรถไฟรางคู่สายบ้าน ไผ่-นครพนม ที่สามารถอำนวยความสะดวกใน ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว S ๖. มีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน การค้า 4 แห่ง ที่อำนวยความสะดวกความสะดวก	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน</u> W ๑. อัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของ จังหวัดนครพนมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ W ๒. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งบางอำเภอ ห่างไกลจากจังหวัด ไม่เอื้อต่อการเดินทางเข้าสู่ จุดศูนย์กลางของจังหวัดนครพนม ในการ ติดต่อด้านธุรกิจการค้า W ๓. ธุรกิจท้องถิ่น เช่น ด้านการเกษตร การค้า และอุตสาหกรรม ได้รับประโยชน์จากการเปิด ใช้สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ใน สัดส่วนที่ต่ำ W ๔. คนไทยไม่สามารถข้ามแดนในจุดผ่อนปรนได้

การค้าชายแดนและการท่องเที่ยว S ๗. เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำการเกษตรได้หลายชนิด อาทิ ด้าน พืช คือ ข้าวหอมมะลิ ยางพารา สับปะรด(G) ลิ้นจี่ (G) ด้านปศุสัตว์ คือ โคเนื้อ กระบือ ไก่วง สุกร และสัตว์ปีก ด้านประมง คือ ปลานิล ปลาเผา เพื่อการค้าภายในและภายนอกประเทศ	
โอกาส (Opportunities) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน ○ ๑.เส้นทาง R8 และ R12 ในสปป.ลาว และR1A ของ สส.เวียดนาม เป็นเส้นทางที่เชื่อมไปสู่เวียดนามและจีนตอนใต้-ตะวันออกที่สั้นที่สุดและเส้นทางโฮจิมิน road เส้นทางลัด r1e (R8-R12) ○ ๒.ประเทศจีนมีนโยบาย One belt One Road ที่จะส่งเสริมเส้นทางจากหนานหนิง ผ่านเวียดนาม เชื่อมกับ R12 ที่คำม่วน เข้าสู่ประเทศไทยที่นครพนม ○ ๓.MOU 3 ประเทศ 9 จังหวัด (ไทย – ลาว – เวียดนาม) MOUนครพนม กับ ฉงจั่ว และนโยบาย “โจวซู่ตงเหมิง”(เดินออกสู่อาเซียน) ของจีนโดยมีการยกประเด็นการพัฒนาเส้นทาง นครพนม – หนานหนิง และเมืองฉงจั่ว ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของการเข้าสู่จีนใต้ได้ให้การสนับสนุนสิทธิพิเศษในด้านความร่วมมือทางด้านการค้าการลงทุน และอุตสาหกรรมแก่จังหวัดนครพนม ○ ๔.นโยบายพัฒนาเวียดนามตอนกลาง โดยมีโครงการสำคัญที่มีผลต่อจังหวัดนครพนมคือการพัฒนาเขตนิคมอุตสาหกรรมกลุงเหล็กกล้าเซินเยืองซึ่งมีขนาดใหญ่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(SEA) มูลค่าการลงทุน 3 แสนล้านบาท และท่าเรือหู่งอ้างซึ่งเป็นทางออกทะเลที่ใกล้ที่สุดของภาคอีสานที่บริเวณปลายสุดของถนนหมายเลข R12 ○ ๕.ประเทศเพื่อนบ้าน(สปป.ลาว และ สส.เวียดนาม) มีนโยบายเปิดรับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูง ○ ๖.แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลเพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจนครพนม เพื่อ	อุปสรรค (Threats) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน T ๑. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมายบางส่วนของประเทศ ไม่เอื้อต่อการผลักดันการให้บริการรถโดยสารและ T ๒. รถขนส่งสินค้า SMEs ระหว่าง 3 ประเทศ(ไทย ลาว เวียดนาม) เช่น การสัมปทานการเดินรถไทย กฎหมายการประกันภัยทางรถระหว่างประเทศ T ๓. ตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน (CIQ) เส้นทางหมายเลข R12 จากนครพนมเข้าสู่จีน ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นเส้นทางของการขนส่งผลไม้สด T ๔. ข้อกำหนดและกฎหมาย ความชัดเจน ทางการค้า การลงทุน และการขนส่งสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายแดนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ทำให้เงินลงทุนชะลอการลงทุน T ๕. เส้นทาง R8 และ R12 ใน สปป.ลาว ไม่อยู่ในกรอบความร่วมมือการขนส่งของประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS-CBTA) T ๖. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมายบางส่วนของประเทศ ไม่เอื้อต่อการผลักดันการให้บริการรถโดยสารและรถขนส่งสินค้า SMEs ระหว่าง 3 ประเทศ(ไทย ลาว เวียดนาม) เช่น การสัมปทานการเดินรถไทย กฎหมายการประกันภัยทางรถระหว่างประเทศ T ๗. การแข่งขันทางการค้าจากสินค้าของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค อาทิ สินค้าเกษตรและสิ่งทอราคาถูกจากจีน เวียดนาม

ส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว ได้แก่ (1)โครงการก่อสร้างสถานีรถไฟรางคู่สาย นครพนม-บ้านไผ่ โดยมีสถานีสุดท้ายสิ้นสุดที่ สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) (2) โครงการก่อสร้างโรงผลิตน้ำประปา (3) โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าบริเวณเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (4) โครงการก่อสร้างศูนย์ขนส่งชายแดนบริเวณ สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)จังหวัด นครพนม (5) โครงการก่อสร้างถนนจากสนามบิน นครพนม-สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำ ม่วน) (6) โครงการขยายถนนสี่เลน สายบ้านต๋อง-อ. ธาตุพนม-มุกดาหาร ○ ๗.สนามบินนครพนมเป็นสนามบินศุลกากร มี ศักยภาพที่จะสามารถยกระดับเป็นสนามบิน นานาชาติ และเป็นช่องทางถาวรการเข้าออก ระหว่างประเทศทางอากาศ	
--	--

2. กลุ่มภารกิจด้านสังคม

จุดแข็ง (Strengths) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและ คุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน
S ๑. มีภูมิสังคมมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นอีสานที่หลากหลายเป็นที่ประดิษฐ์ฐานของ องค์พระธาตุพนมอันล้ำค่า พระธาตุสำคัญอีก 7 พระธาตุมีความสำคัญทางด้านศาสนาในระดับ ภูมิภาคไทย-ลาว อินโดจีนตลอดจนมีความ หลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์แถบกลุ่มน้ำโขงที่มี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง S ๒. มีสถาบันทางสังคม(สถานศึกษา/สถานพยาบาล/ สถาบันผู้สูงอายุ)ที่เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัดใน ระยะยาว อาทิ โครงการโรงพยาบาลศูนย์ สุขภาพอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง,มหาวิทยาลัย นครพนม,วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี, วิทยาลัยการบิณนานาชาติ,วิทยาลัยการท่องเที่ยว	W ๑. บุคลากรทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ โดยมี อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร 1: 7,470 ขาด แพทย์สูงเป็นอันดับ 6 ของภาคอีสาน สูงเป็น อันดับต้นๆของประเทศ ค่าเฉลี่ยประเทศ 1 : 2,960ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการแพทย์ W ๒. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่า เกณฑ์เฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ โดยวัดจาก การสอบ O-Net A-Net V-Net W ๓. ประชาชนยากจน ในปี 2557 มีรายได้เฉลี่ยต่อ คนต่อปีเท่ากับ 67,847 ต่อคนต่อปี อยู่ใน เกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประชาชนทั้งประเทศ คิดเป็นร้อยละ 35 ของรายได้เฉลี่ยของ ประชาชนทั้งประเทศ มีสัดส่วนคนจนมากถึง

,คณะเกษตรและเทคโนโลยีสถาบันภาษาศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา, ศูนย์อนุรักษ์และพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำจืดลุ่มน้ำโขง มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในรูปแบบประชารัฐแห่งแรกของประเทศไทย รองรับผู้รับบริการ 8,502 คน มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของประชาชนอย่างเพียงพอ รวมถึงจัดตั้งสมาคมผู้สูงอายุ สำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ S ๓. เป็นจังหวัดที่ได้รับการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความสุขเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย ปี 2556และเป็นจังหวัดที่ปล่อยก๊าซให้เกิดภาวะเรือนกระจก น้อยที่สุด S ๔. มีการออกแบบสิ่งก่อสร้างสาธารณประโยชน์ตามสถานที่ท่องเที่ยว มีเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขง และแลนด์มาร์คพญานาค เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการรวมถึงประชาชนทั่วไป	32% สูงเกินเกณฑ์เฉลี่ยระดับประเทศรวมไปถึงแรงงานมีระดับผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ 3 เท่า มีสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่ำ และภาคการเกษตรมีผลผลิตต่อไร่น้อย (เช็คสัดส่วนคนจน และผลิตภาพแรงงาน) W ๔. เกษตรกรว่างงานนอกฤดูการทำนาสูง ทำให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นของประชากรวัยทำงานเข้าสู่เมืองใหญ่ W ๕. อัตราการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ของเด็กและเยาวชน(วัยรุ่น) ต่ำ W ๖. อัตราการตายจากโรคฉุกเฉินทางศัลยกรรม อายุกรรม และการส่งต่อผู้ป่วยอาการหนักสูง W ๗. ปัญหาการบริหารจัดการขยะอย่างไม่เป็นระบบ W ๘. มีอัตราการเข้าถึงสาธารณูปโภคพื้นฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ W ๙. อัตราการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ของเด็กและเยาวชน(วัยรุ่น) ต่ำ (รอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาว่าสมควรนำมาเป็น W หรือไม่)
โอกาส (Opportunities) <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน</u> ○ ๑. นโยบายพัฒนาโรงพยาบาลศูนย์สุขภาพแห่งอนุภูมิภาคอินโดจีน ตามมติ ครม.สัญจร ที่จังหวัดอุดรธานี 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ○ ๒. มีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยได้รับการสนับสนุนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ด้านการศึกษา สังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ ○ ๓. ส่งเสริมการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนเป็นวิถีชีวิตประจำวัน	อุปสรรค (Threats) <u>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน</u> T ๑. การแพร่ระบาดของยาเสพติด และการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม T ๒. การเพิ่มขึ้นของโครงสร้างของประชากรไทย กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีแนวโน้มที่ภาครัฐจะต้องให้การช่วยเหลือและให้บริการทางด้านสวัสดิการ สังคม และสุขภาพแก่ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น T ๓. โครงสร้างของประชากรไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีแนวโน้มที่ภาครัฐจะต้องให้การช่วยเหลือและให้บริการทางด้านสวัสดิการ สังคม และสุขภาพแก่ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น T ๔. สถานการณ์ครอบครัวเสี่ยงต่อสภาวะครอบครัวล่มสลาย

3. กลุ่มภารกิจด้านความมั่นคง

จุดแข็ง (Strengths) ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย S ๑. หน่วยงานด้านความมั่นคงหลายหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อภารกิจในครอบคลุมในทุกมิติ เช่นมทบ.210, บก.ควบคุมกองกำลังรักษาความสงบในพื้นที่, หน่วยทหารพราน, นรข., ตชด. 3 กองร้อย S ๒. มีนโยบายในการกำกับดูแลด้านความมั่นคงที่ชัดเจน S ๓. มีแหล่งข่าวภาคประชาชนได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ S ๔. มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งเขตแดนที่ชัดเจน S ๕. มีทั้งจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน และท่าข้ามประเพณี เพื่อใช้ในการตรวจคน ตรวจสินค้า และสามารถควบคุมการผ่านแดนได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น S ๖. มีความปรองดองสมานฉันท์ไม่มีความขัดแย้งภายในจังหวัด	จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยขาดทรัพยากรในการดำเนินงานด้านความมั่นคง เช่น งบประมาณ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น W ๑. ขาดการบูรณาการและประสานงานร่วมกันอย่างจริงจังในหน่วยงานด้านความมั่นคง W ๒. มีระยะทางความยาวตามแนวลำแม่น้ำโขง 174 กม. และมีช่องทางธรรมชาติมากทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล W ๓. ปัญหาการข่าวด้านความมั่นคงยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ W ๔. มีการทำบันทึกข้อตกลงชายแดนทั้งระดับจังหวัด /แขวง, อำเภอ / เมือง ด้านความมั่นคงชายแดน W ๕. ขาดทรัพยากรในการดำเนินงานด้านความมั่นคง เช่น งบประมาณ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น W ๖. ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในพื้นที่ชายแดน
โอกาส (Opportunities) O ๑. การประชุมร่วมกัน และมีการดำเนินการความสัมพันธกับประเทศที่มีชายแดนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	อุปสรรค (Threats) T ๑. มีการดูดยุทธและมีการกีดขวางของกระแสไฟฟ้าซึ่งอาจทำให้เส้นเขตแดน / ร่องน้ำเปลี่ยน T ๒. ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด T ๓. ปัญหาแรงงานต่างด้าว การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ T ๔. อาชญากรรมและปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติตามแนวชายแดน ลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายตามชายแดน เช่น โจรกรรมรถยนต์ ข้ามฝั่ง การหลบหนีเข้าเมือง ภัยคุกคามข้ามชาติ

4. กลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง (Strengths) ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน S ๑. มีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำโขง(นานาชาติ) ความยาวถึง 174 กม. แม่น้ำสงคราม ลำน้ำคำ ลำน้ำยาม ลำน้ำฮ่วน และมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความ	จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน W ๑. ขาดทรัพยากรในการดำเนินงานด้านความมั่นคง เช่น งบประมาณ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น W ๒. ต้องพึ่งพาพลังงานไฟฟ้าทั้งหมดจาก
--	---

หลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัดโดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม ทำให้เกิดระบบนิเวศที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญของจังหวัด และอยู่ระหว่างเสนอให้เป็นแหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญระดับนานาชาติ (Ramsar Site) S ๒. จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มีความเข้มของแสงอาทิตย์สูง และมีปริมาณชีวมวลในพื้นที่สูง มีศักยภาพในการนำมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนได้	ต่างประเทศ
โอกาส (Opportunities) ○ ๑. ศาสตร์พระราชาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่าสร้างรายได้ ○ ๒. มีเทคโนโลยีพลังงานที่หลากหลาย ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้เหมาะสมกับพื้นที่	อุปสรรค (Threats) T ๑. มีความเสี่ยงด้านความมั่นคงด้านพลังงาน (ไฟฟ้า) T ๒. สถานการณ์การเกิดสาธารณภัยหนักเป็นประจำทุกปีเนื่องจากอยู่ใกล้ร่องมรสุมที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ ประเทศเวียดนาม และสปป.ลาว

5. การบริหารจัดการ

จุดแข็ง (Strengths) S ๑. บุคลากรภาครัฐมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และองค์ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น ตัวอย่างเช่น - ผู้ว่าฯ มีบทบาทที่โดดเด่นในเรื่องของการนำองค์การไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่ดี (Best Practice) เช่น - ได้รับรางวัลดีเด่นจากสำนักงาน กพร. ในหมวดการนำองค์กรในปี 2556 - ได้รับรางวัลดีเด่นจากสำนักงาน กพร. ในหมวดการวางแผนยุทธศาสตร์และนำไปสู่การปฏิบัติในปี 2558 - จังหวัดนครพนม ได้รับประกาศเกียรติคุณการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ลำดับที่ 5 ของประเทศประจำปี 2559 - อบท.ให้ความสำคัญในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น เช่น S ๒. สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	จุดอ่อน (Weaknesses) W ๑. อบท.บางแห่งยังมีการทุจริตคอรัปชั่นที่เกิดจากความเคยชินหรือตั้งใจ W ๒. การดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ในจังหวัดมีจำนวนมากทำให้การตรวจสอบยังไม่ทั่วถึง W ๓. บุคลากรทางการแพทย์ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน W ๔. ขาดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี W ๕. การบริหารจัดการยังไม่ครอบคลุมทุกองค์กร W ๖. องค์ความรู้ของบุคลากรยังไม่เพียงพอ
--	---

- สถาบันการศึกษาส่ง อาจารย์เข้าอบรมด้าน คุณธรรม จริยธรรม และนำมาขยายผลสู่ นักเรียน ในพื้นที่ S ๓. การทำงานเป็นทีม คือ นครพนมทีมผู้บริหารเป็น ตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการตามหลักธรร มาภิบาล S ๔. การบริหารจัดการภาครัฐของจังหวัดนครพนม มี การมอบอำนาจจากผู้ว่าในการปฏิบัติราชการ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและ ปฏิบัติงาน สามารถตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันเหตุการณ์	
โอกาส (Opportunities) ○ ๑.รัฐบาลมีนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัป ชันของอย่างจริงจัง (มีการจัดตั้งศาลการทุจริต คอร์รัปชัน) ○ ๒.ภาคเอกชนมีเจตนารมณ์ในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน เช่น สมาคมหอการค้าแห่งประเทศไทย และ องค์การต่อต้าน คอร์รัปชัน (ประเทศ ไทย) ○ ๓.นโยบายภาครัฐเน้นหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารจัดการ ○ ๔.การนำนวัตกรรม(ไทยแลนด์ 4.0) มาใช้ในการ บริหารงานด้านต่างๆ ○ ๕.ทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ (ประชารัฐ)	อุปสรรค (Threats) W ๑.นโยบายการบริหารงานบางอย่างของส่วนกลาง ไม่สอดคล้องกับความต้องการหรือบริบท ของประชาชนในพื้นที่ W ๒. ประชากรบางส่วนไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงทำให้ค่านิยมกับวัฒนธรรมมี ความขัดแย้งกัน W ๓. ประชากรยึดติดในนโยบายประชานิยมที่ ประชาชนเคยชินกับการเป็นผู้รับ W ๔. กฎ ระเบียบบางอย่างในการปฏิบัติงานไม่ สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : เมืองน่าอยู่ ประตุเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจินตอนใต้ – ตะวันออก

3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม : ประชาชนมีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้น (GPP Per Capita) ร้อยละ 2 (ใช้ฐานปี 2558 จำนวน 66,044 บาทต่อคนต่อปี)

3.4 ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด 6 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างสุขอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.5 วัตถุประสงค์(ของแต่ละประเด็นการพัฒนา)

3.5.1) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 วัตถุประสงค์เพื่อ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”

3.5.2) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้
1. ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพ มีมาตรฐานปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.5.3) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 วัตถุประสงค์เพื่อ “เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนและการลงทุน ประตุเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจินตอนใต้-ตะวันออก”

3.5.4) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 วัตถุประสงค์เพื่อ “สังคมน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน”

3.5.5) ประเด็นการพัฒนาที่ 5 วัตถุประสงค์เพื่อ “เมืองแห่งความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน”

3.5.6) ประเด็นการพัฒนาที่ 6 วัตถุประสงค์เพื่อ “นครพนมเมืองแห่งสิ่งแวดล้อมที่ดี Green Growth ,Green City and Green Forest.”

3.5.7 การบริหารจัดการจังหวัด ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ วัตถุประสงค์เพื่อ “บุคลากรมีคุณภาพ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทำงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้”

3.6 เป้าหมายและตัวชี้วัด (พ.ศ. 2561-2564)

3.6.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 2 ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 23

2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 26

3.6.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรม
การเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.ร้อยละของหน่วยการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น -ด้านพืช -ด้านปศุสัตว์ -ด้าน
ประมง ร้อยละ 14

2.จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแปลง/ฟาร์มทางการเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP
(พืช /ปศุสัตว์/ประมง) 120แปลง/ฟาร์ม

3.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแปลง/ฟาร์ม ทางการเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
อินทรีย์(ข้าวหอมมะลิ) ระยะปรับเปลี่ยนและอินทรีย์ร้อยละ 70

4.จำนวนที่เพิ่มขึ้นของการแปรรูปสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม(ชนิดผลิตภัณฑ์) ร้อยละ 7

5.เกษตรกรได้รับการอบรมการประกอบอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดย
การลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรไม่น้อยกว่า 1,000 ราย/ปี 4 ปี 4,000 ราย

3.6.3 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน

1) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20

2) มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 40

3) มูลค่าการค้า การลงทุน และการบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20

4) ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สามารถ
ทำธุรกิจส่งออกได้ร้อยละ 20

5. ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่มาลงทุนในพื้นที่จังหวัดนครพนมร้อยละ 9

3.6.4 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อ
สร้างความสุขอย่างยั่งยืน

1) ลดอัตราการป่วยด้วยโรคเรื้อรังรายใหม่

1.1 อัตราการป่วยด้วยโรคเบาหวานรายใหม่ลดลง ร้อยละ 15

1.2 อัตราป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ลดลง ร้อยละ 7.5

2) สถานพยาบาลผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน

2.1 ร้อยละของโรงพยาบาล ที่ผ่านการรับรองคุณภาพ
ตามมาตรฐานร้อยละ 100

2.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระดับ 5 ดาว ผ่านการรับรอง
คุณภาพตามมาตรฐานร้อยละ 100

3) ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยวัดจากคะแนน
O-Net , N-Net , V-Net ร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนมีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 9

4) ร้อยละของผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี
สารสนเทศร้อยละ 60

ชีวิตที่สำเร็จ

- 5) ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านทักษะการคิดเพื่อ
- 6) คนพิการในวัยเรียน (3-18 ปี) ได้รับการทางการศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 15
- 7) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงที่เพิ่มขึ้นและได้มาตรฐานร้อยละ (1,128 หมู่บ้าน) ร้อยละ 75
- 8) ระดับความสุขของคนนครพนมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 8.5 ตามเกณฑ์ จปฐ.ร้อยละ 34
- 9) ร้อยละของปัญหาด้านสังคมของผู้สูงอายุลดลง (4 มิติ ได้แก่ สุขภาพร่างกาย เศรษฐกิจ สังคม การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม) ร้อยละ 60
- 10) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการเข้าถึงบริการภาครัฐด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า ประปา ถนน ลานกีฬา) ร้อยละ 20

3.6.5 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด ร้อยละ 5 ต่อปี (ค่าพื้นฐาน = 534) ร้อยละ 642
- 2) ร้อยละการจับกุมผู้กระทำความผิดตามคดีอาญา 2 กลุ่ม
 - 2.1 คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศเฉลี่ยร้อยละ 80
 - 2.2 คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินเฉลี่ยร้อยละ 60
- 3). ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพชุมชน/หมู่บ้านด้านการรักษา ความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงชายแดน ร้อยละ 85 (ค่าพื้นฐาน = 118) ร้อยละ 100
- 4). ร้อยละของความขัดแย้งระหว่างประเทศเพื่อนบ้านที่เกิดขึ้นที่สามารถแก้ไข ปัญหาได้ร้อยละ 100 ต่อปี
- 5) ร้อยละของอาสาภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนร้อยละ 80

3.6.6 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1) จำนวนของพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น 4,000 ไร่ /ปี 4 ปี 16,000 ไร่
- 2) มีชุมชน/โรงเรียนต้นแบบของการคัดแยกขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น 12 แห่ง/ปี (12 อำเภอ) 4 ปี 48 แห่ง
- 3) สถานศึกษาในจังหวัดนครพนมสมัครเข้าร่วมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ระยะ 4 ปี ร้อยละ 30
- 4) ส่วนราชการในจังหวัดนครพนมสมัครเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ระยะ 4 ปี ร้อยละ 30 ระยะ 4 ปี ร้อยละ 60

- 5) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมฐานทรัพยากร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
- 6) จำนวนเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 300 คน/ปี 4 ปี 1,200 คน
- 7) จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 3,500 ไร่/ปี 4 ปี 14,000 ไร่

3.7 แนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้จังหวัดโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ควบคู่กับการส่งเสริมการลงทุนจากนักลงทุน SMEs ในท้องถิ่น, ระดับประเทศ และระหว่างประเทศในด้านที่จังหวัดมีศักยภาพ คือ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

1.2 การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คนพบนวัตกรรมจากจังหวัดที่ประชาชนมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำไปสู่จังหวัดที่ประชาชนมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงพัฒนาความยากจน โดยยึดหลักการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้นวัตกรรมโดยยึดหลักการพัฒนาแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาที่ 2. ด้านสังคม

2.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพดี ได้รับโอกาสทางการรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐาน ยกระดับไปสู่การรองรับสังคมผู้สูงอายุ

2.2 ส่งเสริมให้มีการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาจากหลักสูตรและสถานศึกษาคุณภาพสูง

2.3 ส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพและที่มีหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง

2.4 ส่งเสริมการใช้หลักศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแกนการขับเคลื่อนสังคม

2.5 ประชาชนมีสุขภาพดี มีโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีอาชีพ มีรายได้และหลักประกันที่มั่นคง โดยใช้หลักศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และยึดหลักธรรมาภิบาลในการขับเคลื่อนไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

แนวทางการพัฒนาที่ 3. ด้านความมั่นคง : เสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง พื้นที่ชายแดนปลอดภัย เสพติดและภัยคุกคามทุกประเภทด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สร้างสังคมสันติสุขและมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการพัฒนาที่ 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เพื่อมุ่งสู่การเป็น “เมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปลอดภัย การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนาที่ 5. การบริหารจัดการ : มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มสมรรถนะบุคลากร กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และบูรณาการระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เอกชน และ

ประชาชน ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้หลักธรรมาภิบาลขององค์กร เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้

3.8 แผนงาน มี 32 แผนงาน ตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด 6 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 มี 4 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า และมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว

แผนงานที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณี ศาสนา ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนงานที่ 3 การบริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ เชื่อมโยงในประเทศและต่างประเทศ

แผนงานที่ 4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวและบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 มี 4 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้เทคโนโลยีใน การผลิตสินค้าทางการเกษตรที่เหมาะสม ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนงานที่ 2 ส่งเสริมสร้างมูลค่าเพิ่ม และการจัดการตลาดสินค้าทางการเกษตร

แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการดำเนินงานภายใต้โครงการพระราชดำริ

แผนงานที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือด้านการเกษตรกับกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน 4 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตุเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้-ตะวันออก

แผนงานที่ 2 พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือทางการค้า การลงทุนในประเทศภูมิภาค อาเซียนและจีนตอนใต้-ตะวันออก

แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สู่อาเซียนและจีน ตอนใต้-ตะวันออก

แผนงานที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างสุขอย่างยั่งยืน

5 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 พัฒนาระบบสาธารณสุข

แผนงานที่ 2 ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา

แผนงานที่ 3 ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตและ การแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบสวัสดิการ และความมั่นคงทางสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

แผนงานที่ 5 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมพื้นที่และได้มาตรฐานการ ให้บริการ(ถนน ไฟฟ้า ประปา ลานกีฬา)

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบ 4 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 : เสริมสร้างความมั่นคงในหมู่บ้าน/ชุมชน

แผนงานที่ 2 : เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงชายแดนและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

แผนงานที่ 3 : เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในหมู่บ้าน/ชุมชน

แผนงานที่ 4 : การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านความมั่นคง

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4

แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกป่าในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่อนุรักษ์

แผนงานที่ 2 สร้างเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือของชุมชน/โรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อการคัดแยกขยะที่ต้นทางอย่างเป็นระบบ

แผนงานที่ 3 เสริมสร้างองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้สถานศึกษาในจังหวัดนครพนมสมัครเข้าร่วมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

แผนงานที่ 4 เสริมสร้างองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้ส่วนราชการในจังหวัดนครพนมสมัครเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แผนงานที่ 5 เสริมสร้างองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมฐานทรัพยากร

แผนงานที่ 6 เสริมสร้างองค์ความรู้ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนงานที่ 7 อนุรักษ์และฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

การบริหารจัดการจังหวัด ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ 7

แผนงาน ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ภ. กำหนด ดังนี้

แผนงานที่ 1 การจัดประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับภาคส่วนต่างๆ ตามมาตรา 53/1 และมาตรา 53/2 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แผนงานที่ 2 การจัดประชุม ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ภ.

แผนงานที่ 3 การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หรือพัฒนาประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนงานที่ 4 การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ซึ่งเป็นการดำเนินการตาม มาตรา ๑๘ วรรคสี่ ของพระราชบัญญัติการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

แผนงานที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

แผนงานที่ 6 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผน

แผนงานที่ 7 การติดตามประเมินผล